

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
РАДА МОЛОДИХ УЧЕНИХ ТА СТУДЕНТІВ

Імус

Матеріали

*II Всеукраїнська науково-практична
Інтернет-конференція студентів та магістрантів
за підсумками наукових досліджень 2015 року
«ПЕРШІ КРОКИ ДО НАУКИ»*

Мелітополь, квітень 2016 р

*Матеріали II Всеукраїнської науково-практичної
Інтернет-конференції студентів та магістрантів
за підсумками наукових досліджень 2015 року
«ПЕРШІ КРОКИ ДО НАУКИ»*

Мелітополь: ТДАТУ, 2016. - Випуск II. - 227 с.

До збірки ввійшли матеріали учасників науково-практичної Інтернет-конференції студентів та магістрантів за підсумками наукових досліджень 2015 року.

Збірник призначений для викладачів, аспірантів, магістрантів, студентів, фахівців, які працюють за даним напрямом.

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ:

- Надикто В. Т.* – чл.-кор. НААНУ, директор НДІ механізації землеробства півдня України, д.т.н., професор (проректор з наукової роботи ТДАТУ);
Ломейко О.П. – проректор з науково-педагогічної роботи, к.т.н., доцент, ТДАТУ;
Данченко М.М. – завідувач кафедри вищої математики та фізики, к.т.н., доцент, ТДАТУ;
Максимець О.М. – завідувач кафедри суспільно-гуманітарних наук, к.філ.н., доцент, ТДАТУ;
Полікарпова Ю.О. – завідувач кафедри іноземних мов, к.філол.н., доцент, ТДАТУ;
Рогач Ю.П. – завідувач кафедри охорони праці та безпеки життєдіяльності, к.т.н., професор, ТДАТУ.

РОБОЧА ГРУПА:

Голова робочої групи: к.т.н., доцент Кашкар'юв А.О.

Секція 1. «Іноземні мови: наукові пошуки студентства»:

- англійська мова – ст. викладач Шевченко С.П.

- німецька мова – ст. викладач Зайцева Н.В.

- французька мова – ст. викладач Виноградова М.С.

Секція 2. «Охорона праці та безпека виробництва»: к.с-г.н., ст. викладач Байбєрова С.С.

Секція 3. «Суспільно-гуманітарні науки»: викладач Крупенко О.В.

Матеріали розміщено на сайтах

<http://rmus.tsatu.edu.ua/> ⇒ Офіційна сторінка Ради молодих учених та студентів ТДАТУ

<http://nauka.tsatu.edu.ua/> ⇒ сторінка наукової роботи ТДАТУ

Адреса редакції:

ТДАТУ, Рада молодих учених та студентів

Просп. Б. Хмельницького 18,

м. Мелітополь, Запорізька обл.,

72312 Україна

СЕКЦІЯ 1.

ІНОЗЕМНІ МОВИ: НАУКОВІ ПОШУКИ СТУДЕНТСТВА (АНГЛІЙСЬКА МОВА)

UDC 81'243:378.147

PUBLIC SPEAKING SKILLS DEVELOPMENT: PRACTICAL RECOMMENDATIONS FROM AND FOR UNIVERSITY STUDENTS

Hryshyn I. S., Master-level student
Polikarpova Yu. O., PhD in Philology
Tavria State Agrotechnological University

e-mail gbox.at@gmail.com
e-mail: yupolik@ua.fm

The author gives some recommendations for university students that can help to develop their public speaking skills. He uses both his own experience and other sources of information.

Nowadays presentations are used almost everywhere. They can inform people about the latest research and technologies, demonstrate achievements and opportunities in particular spheres, describe methods of production, attract attention to the most pressing issues, as well as motivate the audience to take some actions. Thus, presentation making skills have become crucially important for young specialists in all industries.

The objective of this research is to develop some recommendations for university students that can improve their public speaking skills.

In this research the term “presentation” is used as a synonym to “public speaking” and denotes an activity in which someone shows, describes, or explains something to a group of people [1].

In order to develop presentation making skills every student should follow some guidelines.

The first one is practice. The more you practice being a student, the better your presentation making skills will be at the working place in the future. Keep in mind that fear of public speaking is common to many people. The only way to overcome it is to accept the challenge, prepare and deliver your speech. Making presentations in the classroom has such advantages as being familiar with the audience, their needs, interests and level of knowledge about the topic of your presentation. It will make it easier for you to predict what questions to expect from them and feel more confident answering them.

Before speaking in front of your class practice your presentation with your friend or family. You should also video record yourself to see what your body language tells about you and how smooth your speech is. Be critical enough and ask the person who is helping you to provide their feedback in order to make changes before speaking in the classroom. A good analysis of your presentation will give you a chance to take into account all the contentious issues.

You should not be embarrassed by making mistakes, analyze them and work on their correction. Make sure that every time you make a presentation it becomes better and your public speaking skills improve [2].

Holding the audience’s attention can be a difficult task. Don’t panic and think in advance what you can do if you lose it. Fill your talk with illustrations and examples. Your audience will revive its interest if you tell them a joke or a life story relevant to the topic. By the way, the topic you choose should be about something you know really well. Talk about something that you have a deep desire to communicate to your listeners. Add emotions to your presentation. The more excited you are about your subject, the more interested your audience will be. Never read your speech in front of the audience, otherwise you will definitely lose its attention. It is much better to speak and miss some insignificant details, than to give all the details and read. Remember, that written text sounds differently and will not have the same effect as when you speak. Don’t write your whole speech, make brief notes of the interesting things you want to mention. Never memorize a talk word for word, because it will sound unnatural and your listeners will not appreciate it.

While making your presentation instead of worrying about your delivery think about it as a new experience and try to enjoy making it. It is very important to look and behave naturally and relaxed. Try to make the most of your individuality. Just be yourself and impress the listeners. Visua-

lization practices can also help. And the most important thing is to believe in your success. Teach yourself to be self-confident when you are still a student, and be sure this will help you later when you start working at a company [3].

As a conclusion, every university student should develop his/her presentation making skills and use every opportunity to practice speaking in front of different listeners. Following the recommendations given above can help students to improve their presentations.

Sources:

1. Carnegie D. Speak more effectively [Electronic resource]. – Access mode: <https://www.dalecarnegie.com/assets/1/7/SpeakingEffectively.pdf>

2. Harrington M., Carr R. Twelve Tips for Creating Effective Presentations [Electronic resource]. – Access mode: <http://aaude.org/system/files/documents/public/air2010.pdf>

3. Puschel M. Small Guide to Making Presentations [Electronic resource]. – Access mode: <https://users.ece.cmu.edu/~pueschel/teaching/guides/guide-presentations.pdf>

UDC 81'159.98

THE PROBLEM OF LOW SELF-ESTEEM AND SOME WAYS TO OVERCOME IT

Yerhunova I., Master-level student
Polikarpova Yu. O., PhD in Philology,
Tavria State Agrotechnological University

e-mail: irina-yergunova@mail.ru
e-mail: yupolik@ua.fm

The author provides some useful recommendations for university students with low self-esteem in order to help them to become more self-confident.

We all at some point in our lives feel uncertain about ourselves, lack self-confidence, have doubts about our abilities or think negatively about ourselves. It is especially relevant to students.

Most students describe themselves in a negative way at some time in their lives, however if you think about yourself in this way on a regular basis, then you may have low self-esteem.

The objective of our research is to analyze the causes and effects of low self-esteem on life of young specialists and suggest some ways to eliminate negative self-perception.

Low self-esteem is having a generally negative overall opinion of yourself, judging and evaluating yourself negatively [1]. People who have low self-esteem have a negative belief about themselves. These beliefs are often taken as truths or facts about themselves, resulting in a negative impact on a person and their life.

Some students are perfectionists and want to be the best in everything. Probably in childhood their parents wanted them to meet high standards and expected them to be perfect. The students tend to see themselves and everything they do in a very critical way. They want to have A-grades in all university subjects, but usually fail to do this and this hurts their self-esteem. Another reason for having a low self-esteem is when a student is being bullied, made fun of or rejected. This often causes a serious stress and problems with self-confidence [1].

Low self-esteem can impact on the way that a person feels about himself and the way that he functions in everyday life. Every student should know the main symptoms of having low self-esteem and pay attention to their physical and mental condition (feeling depressed, eating disorders, sudden getting or losing weight, as well as altered relationships with friends and family, change in appearance, alcohol addiction etc). The danger of low self-confidence is that it can be destructive: the student suffering from low self-confidence doesn't study well, avoids taking responsibility, often misses his classes pretending to be ill and so on.

Luckily, the problem with low self-esteem can be solved [2]. The first step to be made is to face the problem and become more aware of the ways that low self-esteem affects you.

The second step is to read special sources or consult specialists to find helpful recommendations for building high self-esteem. Almost all of them would recommend you to change negative thinking patterns into positive. Every day find some things you can praise yourself for, take any mishaps easily and see your mistakes as a valuable experience.

Be active and try to control your life. You will probably need to start with little things, because every small success will allow you to become more confident. Keeping a diary can also help to analyze your feelings, victories and set your goals. Keep in mind that your goals should be achievable. If you notice that you avoid something because of the fear of failure, you should make yourself start doing it from the easiest level and then progress.

Some students with low self-esteem forget about taking care of themselves. Scientists say that relaxation, diet and exercise and enough sleep will make you feel and perform better.

As a conclusion we can say that students should know about the impact of low self-esteem on their life and use the recommendations mentioned above to increase self-confidence.

Sources:

1. A first step guide to improving self-esteem and confidence // NHS. First Steps. – Version 3. – July 2013. - [Electronic resource]. – Access mode: http://firststeps-surrey.nhs.uk/wp-content/uploads/2013/12/Self_esteem_confidence_booklet.pdf
2. How to increase your self-esteem // Mind. - [Electronic resource]. – Access mode: <https://www.mind.org.uk/media/7509/how-to-increase-your-self-esteem-2011.pdf>

UDC 81'243:378

COMMON AGRICULTURAL POLICY: EUROPEAN EXPERIENCE OF COOPERATION IN AGRICULTURE

Skorobohat'ko Yana, Master-level student

Polikarpova Yu. O., PhD in Philology

Tavria State Agrotechnological University

e-mail: yanaskorobogatk@gmail.com

e-mail: yupolik@ua.fm

The author consider Common Agricultural Policy (CAP), its advantages and the ability to improve the lives of Europeans.

Relevance of the research. Ukraine has chosen the way of European integration and is making necessary steps to become its member. In this situation European policies are to be studied and practice should be implemented. Agriculture is one of the key sectors in Ukraine's economy, that is why experience of its development and regulation in the European Union can be valuable for our country.

The objective of the research is to consider CAP (Common Agricultural Policy), its advantages and the ability to improve the lives of Europeans.

The Common Agricultural Policy (CAP) is the agricultural policy of the European Union, which implements a system of agricultural subsidies and other programmes. It represents the idea that one common policy achieving common goals is better than 28 different competing national policies. It was introduced in 1962 and its main objectives were: the viable production of food, the sustainable management of natural resources, and maintaining a living countryside [1]. Today its policy is being reformed in order to strengthen the competitiveness and the sustainability of agriculture and rural areas across the EU [2, p. 1].

According to the data about 38% of EU budget is spent on agriculture and rural development. CAP ensures efficient and effective spending that avoids distorting the internal market and delivers a wide range of public goods.

Some part of CAP budget is spent on direct payments, when farmers receive special payments from the fund to stabilize farm revenues in the difficult economic situations. These payments depend on the size of land farmers use and the quality of this land use. Farmers follow the rules and environmental practices, animal welfare, food safety and traceability.

CAP budget is also spent on rural development programmers aimed to support regions facing local challenges and unexpected changes.

Some money of CAP budget go to specific market measures (e.g. the school milk and fruit schemes).

The main directions of CAP activity are providing new jobs, growth and the competitiveness of the food and farming sector, supporting trade, market orientation, competitive agricultural production, addressing sustainability and climate change, supporting a knowledge based sector.

The conclusion can be made that CAP has a lot of economic and societal benefits. It provides a wide range of ways to increase the quality of life in rural areas and reduce the gap between rural and urban regions.

Sources

1. EU agriculture spending focused on results / European Commission. – September 2015. - [Electronic resource]. – Access mode: http://ec.europa.eu/agriculture/cap-funding/pdf/cap-spending-09-2015_en.pdf

2. The common agricultural policy: a story to be continued / European Commission. – September 2012. - [Electronic resource]. – Access mode: http://ec.europa.eu/agriculture/50-years-of-cap/files/history/history_book_lr_en.pdf

УДК372.891=111

INFORMATION TECHNOLOGY AS A MODERN EMPLOYMENT SPHERE

Miahkov P., 21 CS

Symonenko S., language adviser

Tavria State Agrotechnological University

E-mail: batman666_2011@mail.ru

E-mail: asimonenko@ukr.net

Однією з існуючих проблем сьогодення є неправильна оцінка значимості інформаційних технологій як сфери найпоширеніших й найзатребуваніших професій для людини. Ця сфера є однією з найбільш високооплачуваних галузей працевлаштування у наш час, бо комп'ютеризація досягла свого розквіту й щільно увійшла на всі рівні людського життя.

Problem setting. Do you often wonder what would your life be without computers? Nowadays, information technology is so closely related with human life, that without it is impossible to imagine the modern world. Economy, administration and other government agencies, health care, law enforcement, private life and much more – all the fields are completely dependent on information, communications, office equipment and software.

Analysis of recent research. The introduction of computers in the organization of state institutions contributed to the acceleration of economic development and infrastructure, reduction of bureaucracy, and paperwork. With judicious use of information technologies in the public domain, in the long term, it would be possible to fully solve the problem of corruption. All this, combined with the relatively high wages of IT experts, contributes to the fact that the professions related to computer technology, programming and information technology are gaining more and more popularity among young people.

Basic material research. Here are some examples of actual professions of IT-sector:

1. **ERP-CONSULTANTS.** The ERP system is a set of applications enabling them to atomize the management and accounting of companies, connecting their various departments. This package provides a single repository of information on all segments of the structure of the company such as marketing, human resources, sales, production, forecasts and much more. There are three most common ERP-systems in the CIS countries: Oracle, SAP and Microsoft. The main responsibilities are the following: to carry out coordination of certain project modules: marketing, finance, logistics or any other activities; to explore and describe the processes occurring in the client's business; in these processes to identify problem areas; to determine the changes necessary for business customers and etc.

2. **ERP-PROGRAMMERS.** This type of specialists is responsible for implementing the projects, the immediate implementation of the concepts of analysts, the embodiment of ideas in life. He writes the software code and adapts the software to the peculiarities of a particular firm. An ERP-programmer customizes user interfaces, the system eliminates the problems and advises the staff to perform corrections. ERP professional programmers must have the excellent knowledge of at least one variation of ERP-systems and thoroughly master the various programming languages (Visual Basic, Pascal, C ++, Delphi, etc.).

3. **IT-EVANGELISTS.** Also, such a specialist called an expert in software development technologies. By the religion this profession has nothing to do, although "euangélion" in Greek means the good news. A specialist in this direction promotes software. In a sense, it is, of course, the missionary conveys information about the advertised program to potential customers. His mission is not only to attract new customers, but also to strengthen the already existing customer confidence in the promoted software. In some ways, the responsibilities of an IT-evangelist are similar to the duties of a copywriter or a PR manager, because he keeps blogs, communicates with the consumer audience through interviews, writing articles, and even books. Otherwise, such a specialist may be called "a journalist of programming", because, in addition to the ability to promote the company's

products, he should be an expert in the field of information technology. This profession is very popular nowadays.

4. **WEB-DESIGNERS.** To be successful in this profession, it is necessary for a specialist to combine the artistic taste and talent in the visual arts with the knowledge of Internet technologies and programming skills. The main task of a web designer is to issue a site so that it visually appeals to users an wide audience. This designer creates web-pages and integrates them into websites. As expressed by one of the experts of this sector, web-design is a mix of psychology, art and computer science. The main responsibilities of a web-designer are: to register sites; create ideas, develop models of servers; to provide better perception of web pages, considering the "injection test" – parameters of image files and color palette information are carried out by transmission channels.

5. **WEB-PROGRAMMERS.** This profession combines a variety of experts in the field of IT-technologies and in the field of web-programming. Web programmers embody the web designers intentions. Their task is to create an operating web-site according to "layout". Web programmers must know languages such as Javascript, HTML, PHP, JAVA, Perl and CGI, as well as have experience with various web developer tools, such as ColdFusion, Dreamweaver, Flashetc. Such programs and programming languages significantly extend the functionality of sites and the ability to fill a variety of multimedia content. Web programmers work directly with the Internet. Their activities are scheduled for the creation of programs, which will operate exclusively within that network.

The chart below (Figure 1) presents the demand on these professions:

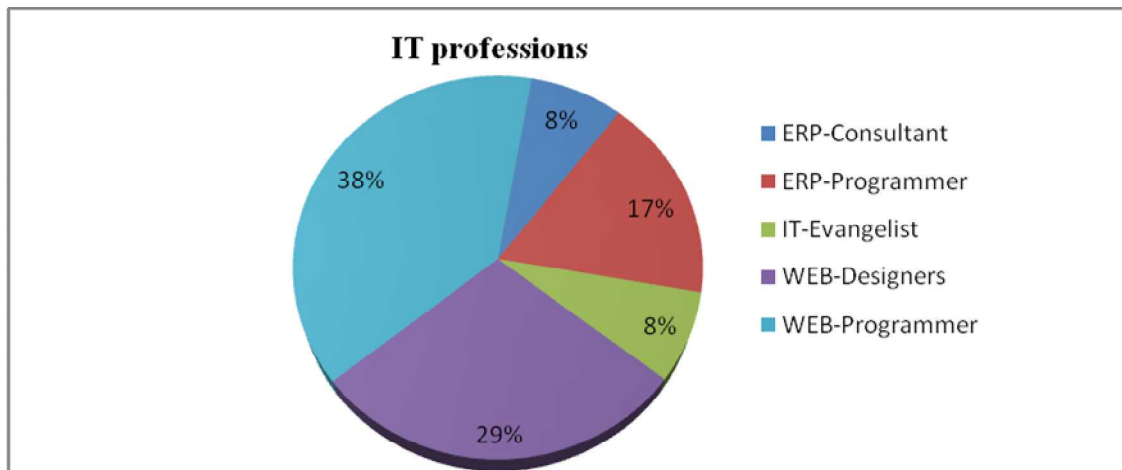

Figure 1. The popularity of IT professions.

Conclusion. It is unreal to deny that computers are now used everywhere, and people working in the field of information technology are getting more demand. However, it is important to understand that the computer is only an adjunct to the human activities and not vice versa.

References:

1. Професии будущего / В.А.Джонсон– М.: Academia, 2008. – 376 с.
2. ИТ и рынок труда/В.К.Адам – М.: Academia, 2011. – 416с.
3. Человек и компьютер. / А.Симпсон– Л.: ЛГУ, 2005. – 157с.

УДК372.891=111

USING CAD IN FOOD INDUSTRY

Konovalskyi A., 21CS
Symonenko S., language adviser
Tavria State Agrotechnological University

E-mail: konovalskiy369@gmail.com
E-mail: asimonenko@ukr.net

У статті розглянуто порівняння використання ручного методу креслення і креслення з використанням САПР КОМПАС у харчовій промисловості.

Problem setting. Computer-aided design (CAD) is increasingly used in different fields of human activities. The main target of automation of product design in the food industry is to improve product quality, reduce materials and lower manufacturing costs, shorten design costs.

Analysis of recent research. Application of computer-aided design is characterized by the systematic use of computers for rational division of functions between computers and engineers. The best form of organization of the design process is achieved by use of CAD-systems.

Basic material research. CAD is a combination of different interrelated tools and units of design. It performs automation of product manufacturing. Design automation means that this design method includes all the design and the operation procedures or part of them which are made by the interaction of human and computer.

The processes considered as the general parts food industry are the following:

1. **Process Control.** It means the simulating of all input ingredients or different changes of procedures that will be on the final step of a production process.
2. **Planning.** It involves selecting the best processes for easier manufacturing or packaging of a ready-made product for selling.
3. **Monitoring.** It means testing and documenting the nutritional indexes of a food prototype, the merits of a chosen packaging plan as well as getting a realistic view of the final products before releasing them to the markets.
4. **Presentation.** The physical appearance of the final product which passes through all the nutrition tests, also plays a huge role in calling in customers. Therefore there is a need to try different presentation methods that will enhance the physical appearance of food, they play an important role in food technology.

We also studied three companies as to their usage of CAD. The first company doesn't use CADs at all, because they think that it is too expensive. 50% of engineers of the second company use CADs. And the third one has total automation of making project documentation. So we compared their productivity per one month and made a diagram presented in Figure 1.

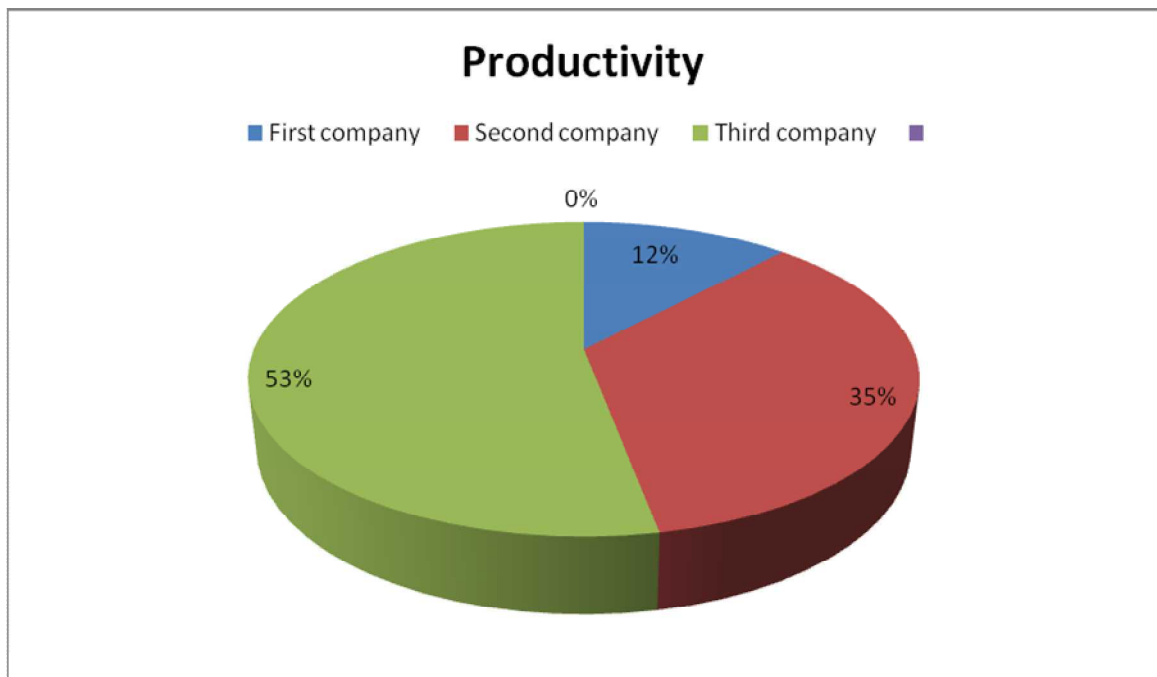

Figure 1. Productivity of food processing companies

Conclusion. As the diagram shows the productivity of companies is directly dependable on their CAD use. In order to improve their productivity companies should use CAD systems to automate the production process.

References:

1. <http://bobbych.ru>
2. <http://www.topsbi.ru>
3. <https://www.indiacadworks.com>
4. <https://getrevising.co.uk>

УДК 621.3

NIKOLA TESLA'S INVENTIONS THAT CHANGED THE WORLD

Mykola Abarenko, 1 year Mater Course, Power Engineering

Oleksandr Hrybachov, 1 year Mater Course, Power Engineering   **nano_94@mail.ru**

Language Advisor –

Cand. Ped. Sc., Assoc. Prof. O.A. Titova

helena38ok@gmail.com

Tavria State Agrotechnological University

The paper is devoted to analysis of some Nikola Tesla's inventions which contributed modern machine building greatly. Alternating current, radio, remote control and electric motor are under consideration.

Introduction. Development of agricultural engineering and technologies determines food, economic, environmental and power security of any country. One of the main strategic objectives for Ukraine is to create favourable engineering conditions for development of Ukrainian agricultural production sector. That is why the purpose of the article was overview of the most famous and most significant innovations that were created by Nicola Tesla.

Methods. Alternating current (AC) is an electric current in which the flow of electric charge periodically reverses direction, whereas in direct current (DC also dc), the flow of electric charge is only in one direction. The abbreviations AC and DC are often used to mean simply alternating and direct, as when they modify current or voltage. AC is the form in which electric power is delivered to businesses and residences. The usual waveform of alternating current in most electric power circuits is a sine wave. In certain applications, different waveforms are used, such as triangular or square waves [1]. Audio and radio signals carried on electrical wires are also examples of alternating current. These types of alternating current carry information encoded (or modulated) onto the AC signal, such as sound (audio) or images (video). These currents typically alternate at higher frequencies than those used in power transmission.

Radio is the use of radio waves to carry information, such as sound, by systematically modulating some property of electromagnetic energy waves transmitted through space, such as their amplitude, frequency, phase, or pulse width. When radio waves strike an electrical conductor, the oscillating fields induce an alternating current in the conductor. The information in the waves can be extracted and transformed back into its original form [2].

This invention was a natural outcropping of radio. Patent No. 613809 by N. Tesla was the first remote controlled model boat, demonstrated in 1898. Utilizing several large batteries; radio signals controlled switches, which then energized the boat's propeller, rudder, and scaled-down running lights. While this exact technology was not widely used for some time, we now can see the power that was appropriated by the military in its pursuit of remote controlled war.

Nikola Tesla's invention of the electric motor has finally been popularized by a car brandishing his name. While the technical specifications are beyond the scope of this summary, suffice to say that Tesla's invention of a motor with rotating magnetic fields could have freed mankind much sooner from the stranglehold of Big Oil. However, his invention in 1930 succumbed to the economic crisis and the world war that followed. Nevertheless, this invention has fundamentally changed the landscape of what we now take for granted: industrial fans, household appliances, water pumps, machine tools, power tools, disk drives, electric wristwatches and compressors [3].

Conclusion

Today we cannot imagine our life without innovations that were made by Nicola Tesla. Almost everything in our house that works from electricity works on alternating current. Modified versions of his electric engines are highly in use in industry. And of course radio that made it possible to transfer data in distance. All this innovations made our current life look the way as it looks today and will become the base for further innovations.

References

1. Alternating current. [Electronic edition] – Access mode:
https://en.wikipedia.org/wiki/Alternating_current
2. Radio. [Electronic edition] – Access mode: <https://en.wikipedia.org/wiki/Radio>
3. The 10 Inventions Of Nikola Tesla. [Electronic edition] – Access mode:
<http://www.activistpost.com/2012/01/10-inventions-of-nikola-tesla-that.html>

УДК 004.42=111

STEVE JOBS CONTRIBUTION TO INNOVATIVE TECHNOLOGIES DEVELOPMENT

Borysov V.V., group 11 МБ ЕК, Ecology

e-mail: borisov2012@mail.ru

Language adviser

Karaieva T.V., Candidate of Pedagogical Sciences, associate professor

e-mail: tkarayeva2011@gmail.com

Tavria State Agrotechnological University

У статті ретроспективно розглянуто недоліки існуючих сучасних комп'ютерних та мобільних технологій, шляхи їх удосконалення завдяки розробкам Стіва Джобса та його внесок у розробку комп'ютерних та мобільних технологій, що зробило їх інноваційними пристроями, що полегшують виконання завдань сьогодення.

Problem setting. Nowadays producers of such companies as Apple and Windows try their best to improve and provide conditions for effective and convenient computer using for their customers as well as mobile technologies providing huge choice of useful devices for making life easier with their help. Like any devices they possess both advantages and disadvantages that are being considered in the article.

Analysis of recent research and publications. The Apple Macintosh counting 30 years old today in many ways brought us into the modern PC era. In 1976 Steve Jobs together with Steve Wozniak and Ronald Wayne established Apple in 1976 in Cupertino, California. Steve Jobs worked on design and sales of new device simply called Macintosh. Let's compare the first model of Macintosh with its up-dated version, the Apple iMac 27-inch (Intel Core i5-4670), the most recent version of the Mac [2]. The computing hardware is actually built into the same chassis as the 9-inch CRT display, which offers a high-resolution (512-by-342-pixel) black-and-white display, with an impressive 80 pixels per inch. Measuring just 13.5 by 9.7 by 10.9 inches (HWD), and weighing in at 16.5 pounds the Macintosh is made for easy portability with a Motorola 68000 microprocessor that offers the blistering speed of 8MHz paired with 64 kilobytes of ROM and 128 kilobytes of RAM. Apple Inc. is American multinational corporation that designs and sells consumer electronics, computer software, and personal computers. The company's best-known hardware products are the Macintosh line of computers, the iPod, the iPhone and the iPad. Fortune magazine named Apple the most admired company in the United States in 2008 and in the world from 2008 to 2012 [3]. However, the company has received widespread criticism for its contractors labor, and for its environmental and business practices. Its software includes the OS X and iOS operating system; the iTunes media browser [1].

The purpose of the article is to analyze computer and digital technologies as well as Steve Jobs contribution as a personality to their development.

Basic material research. A great deal of research materials have been taken from the reviewing foreign publications, archives data as well as Steve Jobs life facts.

From a vantage point in the 2010s, the 1970s look impossible to navigate. People had to use pay phone when not at home and they had to have coins in order to use them. Telephone companies became to accept credit cards for calls and finally, the cell phones resulted in pay phones becoming almost completely obsolete. Today, our iPhones are convenient and full of applications that can help us [3].

These changes are directly connected with the origin of development of IT as a very specific industry in the life of society. The war between Mac and Windows devotees has been raging for decades. Many customers feel the cost of Mac is too high for what you get, but others justify the heftier price tag by citing top-tier support, higher quality hardware, and the benefits of the Apple ecosystem. The Windows Store already has over 50,000 apps and Mac App Store had a little under 14,000 at the end of its second year [2]. Windows undoubtedly offers more options, at least when it

comes to bigger apps like music players, video players, IM clients, and other things of that nature and PCs let you upgrade whatever you like whereas Macs do not. People often argue that Macs had no viruses, Mac users aren't more or less likely to fall for social engineering attacks and don't know of an accurate way of measuring that likelihood. While viruses still offer a considerable threat to Windows.

Back to the 80s and 90s, Macs had a legitimate reputation as the first choice for designers because the selection of design applications was superior to what you could get on Windows PCs. Nowadays you often see Macs in design firms likely due to their aesthetic or just out of habit. Both Windows and OS X feature plenty of great design apps, and high file compatibility between both platforms. Many designers still prefer Apple hardware and OS X for their workflow because Macs are stereotypically seen more as the choice for artists (regardless of whether or not that's actually accurate), software companies often target Macs for design-related tools. Additionally, OS X offers excellent font management out of the box and other built-in tools like Preview for quick conversion and other tasks. Both platforms have their pros and cons, but when it comes to the design argument you won't find a clear winner on either side.

Macs have a reputation of being the more intuitive choice. Apple would certainly like us to believe in that but if you ask a handful of Windows users you'll find that they consider the platform more intuitive in many ways. It is commonly believed that it comes down more what you're used to, or if a new computer is applied by user it enables your personal sensibilities affect your approach to either operating system [3].

Conclusion. Summing up the above given information as well as taking into account Steve Jobs's role in creating and development of innovative technologies in should be noted that new products creation by Apple, Macintosh and Windows companies could hardly be so great without competition between them in the course of working out absolutely innovative devices having been introduced due to up-to-date mobile and digital technologies in our life.

References

1. Brian Westover, 1984 Macintosh vs. Today's Apple iMac: Spec Showdown. [E - resource]. – Режим доступу: <http://www.pcmag.com/article2/0,2817,2429830,00.asp>_(retrieved from the Internet at January 24, 2014).
2. Adam Dachis, Mac vs. Windows: Your Best Arguments. [E - resource]. – Режим доступу: <http://lifehacker.com/mac-vs-windows-your-best-arguments-486125257>_(retrieved from the Internet at April 30, 2013).
3. Michael J. Miller Mac Memories: The Day Steve Jobs Showed Me the First Mac. [E - resource]. – Режим доступу: <http://forwardthinking.pcmag.com/apple/282918-mac-memories-the-day-steve-jobs-showed-me-the-first-mac>_(retrieved from the Internet at January 23, 2009).

УДК 657

THE IMPORTANCE OF INFORMATION TECHNOLOGIES IN THE ORGANIZATION OF INVENTORY ACCOUNTING

Буркат О.М, магістрант 1 курсу

e-mail: Olha.burkat@gmail.com

Науковий керівник

Кравець Олена Олександрівна,

e-mail: el.kravets@yandex.ru

ст. викладач кафедри іноземних мов

Таврійський державний агротехнологічний університет

У статті висвітлено значення використання інформаційних технологій для обліку запасів на підприємстві. Розглянуто доцільність використання бухгалтерських програм щодо обліку ТМЦ.

Problem setting. Nowadays information technologies have been applied in most sectors of the economy and affect all areas of human activity and society. Information technologies reduce the labour intensity of accounting, improve the efficiency of management organization, because IT does not do the job instead of the person. IT creates great opportunities to help people to develop their potential, performing work better and more efficiently. The inventory accounting is a part of accounting that has a high quantity of transactions, complexity, diversity in the accounting process and its organization. Therefore, the implementation of the computerization of this part of accounting has great importance and resolves a significant number of tasks, increasing the role of accounting in organizations.

Analysis of recent research and publications. The problems of reflection and disclosure the questions of information technologies in the organization of inventory accounting were studied by such scholars as L. A. Tereshchenko, P. S. Bezrukikh, A. S. Borodkin, F. F. Yefimov, M. Yu. Karpushenko, V. M. Kuzhelnii, S. A. Kuznetsov, A. A. Pilipenko, V. I. Rapinets and others.

The purpose of this article is to determine the importance of information technologies application in the organization of inventory accounting at the enterprise.

Inventory is an asset that is intended to be sold in the ordinary course of business. Inventory may not be immediately ready for sale. Inventory items can fall into one of the following three categories:

- Held for sale in the ordinary course of business; or
- That is in the process of being produced for sale; or
- The materials or supplies intended for consumption in the production process.

The introduction of information technology in the inventory accounting helps to maximize the satisfaction of management requirements:

- monitoring of the organization inventory management at any place, for every group, for every range of goods, without violating the principle of accounting effectiveness;
- provide data about the state of inventories according to the quantity and value in proper time and accurately;
- plan the necessary provision of goods;
- provide detailed and timely data for monitoring of inventories fluctuations.

In our opinion it is advisable to use the program "excel", in which it is possible to arrange the display of all inventories documents.

Also with the purposes of accounting automation the specially designed accounting software such as for example "1C Accounting" and the system "SAP R/3" are applied. "1C Accounting" is a universal automatic system, designed for automatic processing of accounting.

"SAP R3", namely the module "Management of tangible flow", allows:

- planning of goods and materials procurement in the context of the company's departments needs;

- planning of services procurement from other organizations;
- stock accounting;
- write-off of raw materials and other goods and materials, etc.

However, these programs are quite expensive and many companies have not the opportunity to allow their using in accounting.

Summary. Thus, inventories are the part of the company's current assets. The value of inventories, their recoding and write-off has a direct effect on the continuity of the production process, the company's solvency and the tax rates. The using of information technologies ensure the transparency of all organization processes, give the possibility to optimize the logistic network and the supply process, reduce time to market and eliminate operations. Therefore, the automation of the accounting inventories should ensure the efficiency, reliability, accuracy, completeness and appropriateness of accounting information.

References

1. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси» затверджено Наказом Міністерства фінансів України від 09.12.11 № 1591
2. Рапинець В.І. Облік виробничих запасів з використанням інформаційних технологій / В.І. Рапинець // матеріали міжнародної науково-практичної конференції [Створення інтелектуальної системи обліку для економіки України], (Тернопіль, 21- 22 листопада 2007 р.) – Т., 2007 – с.502-504
3. Кужельний М.В. Організація обліку: підручник/М.В. Кужельний, С.О. Левицька. – Київ: Центр учбової літератури, 2010. – 352 с.
4. Модель керування матеріальними потоками ММ // Електроний ресурс:<http://www.blitz.kiev.ua/nash-sap-erp/modul-keruvannya-mater456alnimi-potokami-mm>
5. Терещенко Л.О. Інформаційні системи і технології в обліку: Навч. посіб. / Терещенко Л.О., Матієнко-Зубенко І.І. – К.: КНЕУ, 2004. – 187 с.

УДК 37.06

YOUTH VALUE ORIENTATION ON THE PATH TO THE EU

Івова Н.В., 1 курс

Науковий керівник

Кравець Олена Олександрівна,

ст. викладач кафедри іноземних мов

Таврійський державний агротехнологічний університет

e-mail: ivova.natali@mail.ru

e-mail: el.kravets@yandex.ru

За останні два роки Україна дуже змінилася: ми стали на шлях входження до Євросоюзу. Постає питання – наскільки наша молодь готова до того, щоб стати гідними членами ЄС. У статті аналізується проведене соціологічне опитування молоді ТДАТУ за темою «Чи готові ви прийняти соціальні правила та норми життя у ЄС» і надаються висновки.

Problem setting. Ukraine has changed globally for the last two years. We have been struggling for our freedom and dignity, for the right to choose our future without intervention of other countries. The decision to enter to the European Union has led us to some problems on the one hand and to the chance to change something inside our country on another hand. Views are divided as to if it is necessary to be a member of the European Union. As a result 46% of Ukrainian citizens believe that this decision was right, and 30% of respondents are against it. Does it mean that if we enter to the European Union our life will be better automatically? Are we ready to be a member of this union?

Analysis of recent research and publications. These problems have been lightened by such scientist as Svetlana Rudneva in her article "The Moral Values of Modern Youth", Ilko Kucheriv in his article "European Integration of Ukraine: experience of neighbors and the prospects of social cohesion".

The purpose of this article is to analyze the level of moral standards of Ukrainian youth; to study the questions of European integration and youth attitude to this process.

Basic material research. According to the information from the Mission of Ukraine to the European Union "relations between Ukraine and the European Union were first established in December 1991, when the Minister of Foreign Affairs of the Netherlands, holding the Presidency of the EU at that time, officially recognized Ukrainian independence on behalf of the European Union. The policy of Ukraine aiming to develop Ukraine – EU relations is based on the Law of Ukraine dating from the 1st of July 2010 "On the Foundations of Internal and Foreign Policy". According to Article 11 of this Law, one of the key elements of Ukrainian external policy is "ensuring the integration of Ukraine into the European political, economic and legal area in order to obtain the EU membership". The Verkhovna Rada of Ukraine on the 13th of March 2014 adopted the Resolution "On confirmation of Ukraine's course towards integration into the European Union and priority measures in this direction" confirming irreversibility of Ukraine's European integration, which aims joining the European Union"[1].

But to be a member of the European Union means that we must change our attitude to the life, to laws and our moral standards. We have made an investigation of youth views on their life to make sure whether the alterations are necessary.

First of all we have to understand what is morality and moral principles. "Morality is the principles concerning the distinction between right and wrong or good and bad behavior" states the definition in Oxford Advanced Learner's Dictionary [2]. Person's moral principles are the basic rules of conduct. They remain subject to many factors, such as education, family material well-being, social network and interests. Human morality is the morality of the nation, the level of its development and formation. Drawing the parallels between the moral qualities of ordinary Ukrainian and European we can see the essential difference. Every fifth Ukrainian paid a bribe at least once in a life, while it is unacceptable for Europeans. We will create a country deserving to be

a member of the European Union if we start from ourselves. The morality of the nation is manifested in the little things, such as throwing away rubbish by the bin, quarrelling with a neighbor, drinking alcohol in street, failing to stop at a red light. All these things are impossible in the European Union. We have another mentality and it is difficult for us to take the new rules of behavior. But it is not as bad as it sounds. According to our poll 81% of our university students believe that it is impossible to throw away rubbish by the bin, only 4% can do it and 15% think that it does not matter. 57% of respondents affirm that they can't steal a ride and only 25 % admit it. What are the principles of behavior for our students? The results of our poll were surprising. The following questions were lighted.

	QUESTIONS	YES	NO
1.	I am not ready to commit a sin against moral for the sake of money and wealth.	37%	50%
2.	I believe that people in our country are more immoral than people in the European Union.	37%	50%
3	I believe that integration into the European Union helps Ukrainians to keep social norms.	18%	64%
4.	I believe that I can throw away the cigarette butts and rubbish anywhere.	2%	98%
5.	The enrichment at the expense of other people is the only way to live in wealth.	27%	31%
6.	I would like to have a job with high salary and with minimum of work.	59%	25%
7.	I can show my negative attitude to other races and nationalities.	11%	77%
8.	I can steal a ride. It is a norm.	25%	57%
9.	I maintain the evasion of call-up to military service.	31%	60%
10.	I believe that I can break the law, moral principles and other generally accepted rules.	25%	70%
11.	Nobody can betray their own country.	77%	25%

Analyzing the results we were amazed by some of them, but others were expected. For example, 50% of respondents are ready to commit a sin against moral for the sake of money and wealth. On the other hand 98% of Ukrainians consider that the rubbish must be thrown out only in the special places. The survey showed that young people do not understand that it is important to work for success - 59% of respondents hope to find a job where it is not necessary to work hard, but you can get a salary. 27% believe that enrichment at the expense of others is the only way to have a wealth today. But 70% agreed that it is necessary to keep strictly to the established order and laws. We were satisfied that 77% of respondents understand the necessity of tolerance and respect to other races and nations. Also, the level of youth patriotism is high. 60% of respondents are ready to defend our country and 77% cannot betray it.

Conclusion. The integration of our country to the European Union is the path to other level of life, but on this way we have to improve and change ourselves. We cannot say that our young people are not ready for European integration. 64% of respondents realize nobody can help us on our way of development. There are no two ways about it. Everything depends on us.

References

1. <http://ukraine-eu.mfa.gov.ua/en/ukraine-eu/relations>
2. <http://www.oxforddictionaries.com/definition/english/morality>
3. <https://ethicalrealism.wordpress.com/2011/05/20/what-is-morality/>
4. <http://primeessays.com/m/samples/Philosophy/moral-duty-of-man-essay.html>
5. http://censor.net.ua/news/355283/za_vstuplenie_v_es_gotovy_progolosovat_46_grajdan_uk_rainy_opros

УДК 101.1 = 111

WHY DO WE LIE?

Hrushko V., group 21, Ecology

e-mail: cat.colla.1996@gmail.com

Language advisor:

Shevchenko S.P., assistant professor

e-mail: svstas@rambler.ru

Tavria State Agrotechnological University

В статті розповідається про брехню, звідки вона походить та основні її типи. Автор пояснює чому люди здебільшого віддають перевагу брехні чим правді. Наведено результати невеличкого наукового дослідження та зроблено висновки щодо питання теми роботи.

Problem setting. Lie is deliberate and intentional conduct of misleading statement that is not confirmed in reality. A man enters the lie on the subconscious level. They do not give accurate information on the reality and do not understand what they do.

The purpose

Basic materials. The people who lie are divided into some types by the type of their lies:

1. Manipulation person in order to obtain benefits, or coercion to commit certain actions and delivery of information that should not be issued to a wide range of people.
2. Lie with the aim of benefits when a person wants to get material or material benefit for own needs.
3. Lie for the benefit in the form of publication of false information to mitigate their position, or safety of another person.
4. Protection of deception when a person does not want to tell the truth because it would entail not pleasant consequences, or deterioration of the peace of another person.
5. Pathological liars are people who do not always speak the truth without it for all kinds of reasons.

When a person goes to any situation when it is a choice between the drive confuse his companion, a man tries to understand what will happen and whether he knows that he lied or not, then how will it relate to this man. But on these issues reflects a very small part of the people. The most part of our society does not pay any importance because they think it does not matter and over these ridiculous questions in their point of view.

There are people who are professionally involved lies and they do not care what will say about them, because their lie is not an integral part of their lives. Their main goal is perfection because the level of a lie depends on a lot of factors in their lives and the lives of others. The more they practice the quicker they gain skills and skills for their art the better they understand the situation. When a person ripens certain skills in his direction, then it is part of everyday life and the level of habits as waking up in the morning. But the question remains why people lie.

In my opinion the main reason in their lie is that they want to seem better than they are in reality. A little research was conducted by me. The essence of this study was to find out how many people will be able to reply to the following questions:

- Have you ever lied in your life?
- Will you use the lie?

The number of the respondents was not large, but different standards of living. The total number of the respondents was 13. During my research I was surprised by the answers: ten of the respondents answered that they always lie, two of them said that they only lie when they have a significant benefit, the last respondent surprised me most of all. He said: "I never lied to no one and I will not lie it's not for me".

Regarding the latter surveyed my suspicions appeared throughout life we still lying without even knowing it. An example is that in childhood when we wanted to get something we manipu-

lated our parents to obtain the desired or saying that the marks are good in school but sometimes parents come to school and they understand that their children have lied.

Then I made one conclusion that was said when a person is lying, to show that he is better than others. He said deliberately, he never lied to him and he was remembered by some higher degree than other people. It is almost succeeded, but it was a research study and had no idea that this study will be published in this paper.

I can give the answers for the same questions. So, I lied a lot of times in my life but the most part of these lies were “white”. I mean sometimes it is impossible to say truth because it can make somebody sad or unhappy. As for the second question, I do not know which situations will be in my life but I can promise to be honest in all difficult situations.

Conclusion. The nature of lie is hard and expectable. If you have to lie because somebody is very ill and he does not know about it. In this case you will make his life longer and calmer. Do not lie to little children try to explain the situation they will understand and become honest members of the society. We have a lot of lie in every sphere of our life, especially among the government leaders. Stay honest, do not lie and the future will be wonderful.

References:

1. Psychologiia/ [Electronnyi kurs]. – Rezhym dostupu: <http://itstechnology.ru>
2. Danilian O.G., Taranenko V.M. Osnovy filosofii. – Navch. Posibnyk. – Kharkiv: Pravo, 2003. – 352 s.
3. Internet. Wikipedia

УДК 631.674=111

PECULIARITIES OF FRUIT CROPS IRRIGATION SYSTEMDESIGNING

Kovalchuk Denis, *Mechanization of Agriculture*

E-mail: denes007@bk.ru

Scientific supervisor:

Karaiev O.G., Candidate of Technical Sciences

associate professor

Language adviser:

Karaieva T.V., Candidate of Pedagogical Sciences,

E-mail:tkarayeva2011@gmail.com

associate professor

Tavria State Agrotechnological University

Статтю присвячено особливостям проектування систем зрошення плодкових культур, що сприяє їх росту і розвитку і дозволяє мінімізувати вірогідність помилки при проектуванні систем зрошення.

Problem setting. For fruit trees like for most plants water is the major determinant of growth, development and fruiting. The increased aridity climatic conditions are needed for fruit trees irrigation. Nowadays the main means for irrigation gardens is micro irrigation including drip irrigation and micro sprinkling.

Analysis of recent research. Modern stationary irrigating system [1,2] for perennial plantations is a complex, which should provide the following objectives:

- the diversion of water from the spring, its preparation and transportation to the areas of irrigation;

- water supply to irrigated allotments with calculated watering norm in the given terms;

- water distribution uniformity over irrigated allotments acreage;

- rational use of irrigation water and minimize unproductive losses on filtration, evaporation and discharges;

- the possibility of making soluble fertilizers and other chemicals from irrigation water;

- preserving soil structure and prevent erosion;

- environmental protection;

- high rates of land use, water use and useful efficiency of irrigation systems.

The purpose of the article is to work out the methods for designing stationary irrigation system for perennial plants that could realize micro irrigation of fruit crops and uppermost - drip irrigation.

Basic materials research. For irrigation in industrial horticulture the water from artesian wells, canals irrigation systems, rivers, ponds and other water bodies is being used. It differs in its qualitative and quantitative composition of dissolved salts, suspended inorganic and organic substances. The high content of silt and mule fractions of irrigation water can lead to progressive mechanical obstruction and clogging drippers. This, in its turn, may result to uneven distribution of irrigation water between fruit plants.

An important indicator of the quality of irrigation water is dissolved substances and their chemical composition. Salt content of 0.2 to 0.5 g / l is considered valid in the absence of normal soda water. Mineralization of water 0.5-1.0 g / l is permissible when watering fruit plants in soils that are characterized by good wash mode. Salinity level of 1.0-1.5 g / l is considered to be dangerous because it can lead to soil salinization. In this case, it is imperative to evaluate the chemical composition of irrigation water and consider the physical and chemical properties of irrigated soils.

The use of such irrigation water for irrigating in black soils causes development of process of alkalinity which inevitably leads to their degradation.

One of the major advantages of stationary micro irrigation is that it allows to maintain optimum soil moisture in the garden, offsetting the daily flow of water by means of

evaporation and transpiration.

The best conditions for growing apple trees and their fruiting apple on:

- sandy soil are created when moisture in the root layer of soil is maintained at 60% field moisture capacity (FMC);
- light and medium-loamy soil - 65 ... 70% FMC;
- hard-loamy soil and clay - 75 ... 80% FMC.

To provide this moisture it is necessary to determine needed irrigated and watering rate as well as irrigation timing. Watering rate compensate the lack of water in demand for normal watering of cultivated plants. Therefore, knowing the value of full water consumption and natural water supply it is possible to calculate the watering norm in accordance with the formula:

$$MR = \sum E - OK - (B0 - B1) - VG + V_{vtr},$$

where MR - Irrigation norm, m³ / ha;

$\sum E$ - total water use during the growing season, m³ / ha;

Ok useful amount of rainfall during the same period, m³ / ha;

B0, B1 - supply of soil moisture in the root layer at the beginning and end of the vegetation season m³ / ha;

SH - number of plants used groundwater, m³ / ha;

V_{vtr} - loss of water during irrigation, m³ / ha.

The need for water increases from April to May, reaching its peak in June and July and decreases in September and October after harvesting.

Per day from one hectare of apple orchards of late ripening in average water is consumed:

- at the beginning of the growing season -14-20 m³;
- during the laying of fruit buds - to 77 m³;
- with growth retardation of 50 m³ during fruit maturity removable - 30 m³.

To determine the timing of irrigation and between watering period we plot the curve of integrated water shortages. This vertical axis value lay deficit outcome growing consumption, and the horizontal axis - the length of the growing season.

Example

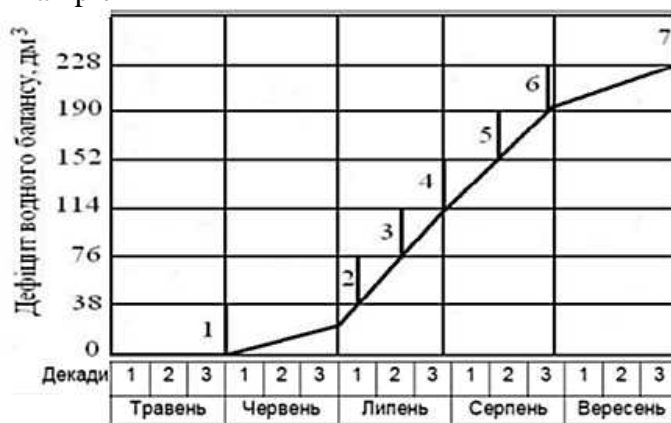

Figure 1 - Integrated supply curve deficit

Knowing the irrigation regime parameters it is possible to predict the required amount of water and evaluate the source of irrigation.

If the source of water supply meets the demand for water, the next step in designing is to determine the amount of irrigation pipelines considering planting schemes.

As irrigation pipes the tubes with integrated droppers as well as external ones are used.

When designing the irrigation blocks having the area of not more than 10-12 hectares are used. Typically, system design provides that block irrigation includes several modules. The modules being united in the block, watering is carried out simultaneously throughout the area. Modular design principle enables to conduct irrigation watering by turn throughout the irrigated areas and locate the emergency system at any irrigation modules without irrigation violating.

Conclusion. To ensure necessary wetting zone the following characteristics should be considered in their interrelation:

- groundwater (water-retaining ability and capacity of soil that is liable to hydration);
- agrobiological (root development system of trees and optimal soil moisture range);
- technical (flow water outlets and their relative arrangement);
- irrigation regimes (irrigation and irrigation norms, irrigation duration inter-watering period).

References.

1. Kennels. Fruit juice and grape plantations. Design of irrigation. General specifications: ISO 4930: 2008.- [valid from 07.01.2009]. - K: State Committee of Ukraine, 2009. - 44 p. - (National standard of Ukraine).
2. Romashchenko MI Irrigation systems: Tutorial / VI Dotsenko, DM Onopryyenko, OI Shevelyev // Ed. Academician UAAS MI Romashchenko - Dnepropetrovsk:, PKF Oksamyt-text, 2007 - 175
3. System of standards on environmental protection and rational use of resources. The quality of natural water for irrigation. Agronomic criteria:ISO 2730-94.- [Effective as of 27.07.1994 p.]. - K: State Committee of Ukraine, 2006. - 38 p. - (National standard of Ukraine).

УДК 571.27=111

THE PROBLEM OF GLOBAL WARMING: LOCAL DECISIONS FOR GLOBAL SOLUTIONS

Kravtsov Dmitry, 11 MB EK, Ecology

E-mail: kravchik209@mail.ru

Language advisor:

Karaieva T.V., Candidate of Pedagogical Sciences, associate professor

E-mail: tkarayeva2011@gmail.com

Tavria State Agrotechnological University

Науковці досягли глобального консенсусу в тому, що клімат змінився протягом останніх 150 років, переважно через життєдіяльність людини. Глобальна температура зростає, характер опадів стає все більш непередбачуваним, а рівень моря підвищується. Ці тенденції, як очікується, триватимуть протягом найближчих десятиліть. Підвищення температури на поверхні Землі все частіше пов'язують з антропогенними наслідками глобального потепління і є проблемою всього людства, але її вирішення знаходиться в локальному досвіді успішних країн, які стали на шлях симбіотичного співіснування з біосферою та раціонального використання її ресурсів. Такий позитивний досвід має Норвегія.

Formulation of the problem. Despite the low effectiveness of current measures aimed at slowing climate change by means of reducing greenhouse gas emissions, still none international deals enabling to decrease dramatically global emissions were closed that means that global warming of the planet will continue to increase. Under conditions of increasing interdependence and developing integration processes political and economic decisions of some countries may affect the entire world community.

In this respect the work of the international organization "the Brundtland Commission" headed by the Minister of the environment and Prime Minister of Norway Gro Harlem Brundtland contribute much into the process. The culmination of this Commission's work was the report "Our Common Future" based on the idea of Sustainable development of the society and not exceeding the ecological capacity of the planet in terms of energy use. Issues of environmental safety are of geopolitical nature affecting the processes of political decision-making at the global level. Under these conditions politics and ecology become a causal chain, interdependent factors of the global perspective.

Analysis of recent research. Climate change in a global dimension is one of the most pressing environmental problems humanity face. Long-term monitoring of numerous research centers shows definite tendency to the increase in the average temperature. In the twentieth century the average temperature of the planet has risen per 0.6 C degree.

According to the forecasts of leading international research centers predicting the climate in the next century the temperature will rise by 2-5 degrees. Almost complete disappearance of ice is predicted in the region of the Himalayan mountains being critical for the billions of Asians. A great concern of the world community is that nature of climate change becomes less predictable. Despite the fact that the temperature curve goes up, however, there are significant deviations from it caused by the change of temperature and intensity of ocean currents. [1]

Basic material research. Environmental safety has become the problem of transnational nature. The measures on minimization of environmental disasters consequences require not only mobilization of significant financial and human resources. It also needs strengthening of international cooperation for analysis, prediction and prevention of crimes at all the levels..

In the process of global problems of environmental safety solving on the way of Ukraine integration into the world community the resolution of issues of bilateral relations our state needs in:

- international cooperation for improving the existing and creating a new political mechanisms of international responsibility related to the infliction of trans-boundary environmental damages and destruction of ecosystems within state borders;
- involvement of existing international expert groups for the should be active in these frameworks to:
  - develop a flexible system of measures for settlement of the emissions, transition to clean and energy saving technologies in the center of the country;
  - implementation of international environmental impact assessments for existing and planned projects on environmental management (Economics, energy-consuming projects);
  - participation in the implementation of the trans-boundary environmental monitoring and control, environmental information exchange. [2]

The global warming problem priority is a symptom of current global environmental strategies. Among the activities to reduce the negative impact of emissions into the atmosphere the economically efficient system of trading emissions is being considered. However, commercialization of ideas to combat global warming carries risks in the form of:

- 1) the probability of concentration of ecologically harmful industries in the countries that save their emissions;
- 2) use of single-faceted operations address environmental problems without taking into account other components of the threats to the environment – pollution of soils with heavy metals, areas of the oceans and seas with waste and such like.

Therefore, Ukraine may initiate additional and voluntary restrictions on harmful emissions in addition to the already adopted international agreements.

Let us try to highlight the environmental policy in Norway, analyze the activity of three environmental organizations successfully combining political work with the environment. The Norwegian Agency for the environment is public institution focusing its activities on reducing greenhouse gas emissions, rational management of nature and preventing pollution of all ecosystems in Norway.

The main functions of this Agency are collecting and processing information about the state of the objects, conducting inspections, implementing regulatory functions concerning environmental violations, providing professional and technical advice as well as participation in international environmental activities. The Agency has 60 offices across the country that effectively monitor the environmental situation.

The peculiarity of the Agency is its open and wide providing information on the work carried out in various areas of environmental protection. On the organization's website detailed report on contaminants measurement as well as quantity, composition, emission sources, contaminated areas, impact to biota and humans, the predicted change in the ecosystem that may occur in a certain time interval are posted.

Thus the information is updated thanks to an extensive network of monitoring stations covering the whole Norway. The Agency membership also includes the division of Norwegian Nature Inspectorate (SNO) that provides ecological safety of national natural sites in Norway and performs preventive function of environmental crimes by means of auditing, monitoring and managing natural resources of the country heritage.

It is also worth noting the activities of the youth movement “Generation Green Environmental Ambassadors”, acting under support of the Agency and including active students from all over Norway. Lectures are held for students, students have interdisciplinary content integrated economic and natural Sciences and the most important is that they adapt to the intellectual level of teenagers. These lectures are intended to help to raise the level of knowledge among young people on climate changes and the effects of global warming.

“Grønn Ungdom – Young Greens of Norway” is the youth organization acting with the support of the Green Party of Norway. The basic concept of the organization policy is that it is based on three S: solidarity with all people on the planet, solidarity with all living beings and animals, and solidarity with future generations. (The last option clearly shows the commitment to eco-conscious

youth of Norway sustainable development Strategy, i.e. Sustainable Development Strategy). Inside the organization discusses the possibility of transition from the combustion of hydrocarbons introduction to alternative energy sources, development of green movements in the world and attract young people to such organizations with the aim of improving environmental education. The main activities of the organization is to attract the youth to participate in various environmental events having an increasing influence on the policy of the European countries that are aware of the need to change the old extensive approach to the use of natural resources.

The international Fund of protection of wild nature is WWF-Norge. This organization pays great attention to the interaction of people, living beings and ecosystems under conditions of climate change. One of the most fruitful events of this organization is to instill the concept of sustainable funding in renewable energy. Accordingly, development costs of fossil fuels, their processing and delivery to the ultimate consumer make up about 6.5% of world GDP, that is 5 times less than the investments in the entire sector of renewable energy.

In Ukraine in this respect is in significant isolation of environmental and conservation organizations from other economic, social and educational institutions. Until recently, it could be due to low living standards of population, social and political passivity, lack of volitional potency of power. It is a fact that the Ukrainian legislation does not have the legal mechanisms providing for strict liability for environmental crimes as well as obliged to continue production modernization of Ukraine in order to meet standards of European countries. In addition, Ukraine should take on voluntary obligations to account and reduce emissions of greenhouse gases in the atmosphere that is common to all life on the planet and has no national borders.[3]

Conclusions. Summing up the above mentioned Recommendations for Ukraine the following provisions need mentioning, notably:

- to strengthen the control of the Ministry of ecology and natural resources in Ukraine on the problem of greenhouse gas emissions;
- to develop and implement at regional level environmental policy activities in the field of anthropogenic climate change involving the public to fulfill the task;
- to conduct educational activity among youth on issues of climate change under support of the Ministry of ecology and natural resources of Ukraine, Ministry of education and science of Ukraine and other state authorities and mass media;
- to reorganize the accounting system and monitoring emissions of greenhouse gases, their statistical processing to obtain more complete and accurate information on the state of the environment based on the experience of European countries such as Norway;
- to implement the system of electronic reporting of emissions for large combustion plants, counting 147 in Ukraine, being the largest stationary sources of pollutant emissions into the atmosphere, at the first stage of production modernization;
- to create favorable conditions for updating of technical equipment of production producing harmful effects on the environment resulting from its activities.

References

1. Global Risks 2008, A World Economic Forum Report // Режим доступу: <http://www.weforum.org/pdf/globalrisk/report2008.pdf>
2. Towards More Effective Societies: Road Maps to the Future, Bohdan Hawrylyshyn, Dolman Scott Ltd; 2nd edition edition (October 15, 2009).
3. Молодь змінить Україну, Дослідження екологічного досвіду Норвегії. Режим доступу: <http://changeukraine.com.ua/svit-dosyt-velykyj-shhob-zadovolnyty-potreby-bud-yakoyi-lyudyny-ale-zanadto-malyj-shhob-zadovolnyty-lyudsku-zhadibnist/>

УДК 629.33=111

ADVANTAGES AND DISADVANTAGES OF ELECTRIC CARS

Konstantynov A.V., group 11 accounting
Zhukova T.V., language adviser
Tavria State Agrotechnological University

e-mail: Andrey0930751965@ya.ru
e-mail: zhu-tetiana@yandex.ua

Преваги та недоліки сучасних електромобілів обґрунтовуються у статті. Безпека та екологічна чистота електромобілів аналізуються.

Problem setting. At the turn of the last century, electric cars were more desirable than vehicles powered by steam or gas. In the 1920s, the gasoline internal combustion automobile became dominant.

The purpose of this article is to consider the positive and negative features of modern electric cars.

Basic materials research. An electric car is powered by an electric motor instead of a gasoline engine. The electric motor gets energy from a controller, which regulates the amount of power based on the driver's use of an accelerator pedal. The electric car (also known as electric vehicle or EV) uses energy stored in its rechargeable batteries, which are recharged by common household electricity.

Unlike a hybrid car—which is fueled by gasoline and uses a battery and motor to improve efficiency—an electric car is powered exclusively by electricity. Historically, EVs have not been widely adopted because of limited driving range before needing to be recharged, long recharging times, and a lack of commitment by automakers to produce and market electric cars that have all the creature comforts of gas-powered cars. That has changed. As battery technology improved—simultaneously increasing energy storage and reducing cost—major automakers introduced a new generation of electric cars.

Electric cars produce no tailpipe emissions, reduce our dependency on oil, and are cheaper to operate. Of course, the process of producing the electricity moves the emissions further upstream to the utility company's smokestack but even dirty electricity used in electric cars usually reduces our collective carbon footprint.

Another factor is convenience: in one trip to the gas station, you can pump 330 kilowatt-hours of energy into a tank commonly holding 10 or more gallons. It would take several days to get the same amount of energy from household electric current. Fortunately, it takes hours and not days to recharge an electric car, because it's much more efficient. Speaking of convenience, let's not forget two important points: charging up at home means never going to a gas station—and electric cars require almost none of the maintenance, like oil changes and emissions checks, that internal combustion cars require.

Electric motors develop their highest torque from zero rpms—meaning fast (and silent) zero-to-60 acceleration times. Plug-in hybrids offer many of the benefits of electric cars while mitigating most of the drawbacks, such as limited driving range.

Advantages of electric cars:

- The number one advantage of an electric vehicle is that no gas is required. One example is the Chevy Volt. It has a battery range of 40 miles. That means it can drive for 40 miles without using gas. 40 miles is more than the range of an average commute to work, so you can go to and from work using no gas. With minimal gas usage come great savings. You do need gas in the Volt in case your battery runs out or you go for a long distance. However, the amount of fill ups per year will be much fewer with an electric vehicle
- You can plug the car into any outlet of the proper voltage and charge the car. Electricity is much cheaper than gas, and the savings will be dramatic
- Electric cars give off no emissions. Electric cars are even better than hybrids in this regard.

Hybrids running on gas give off emissions, while electric cars are totally 100 percent free of pollutants

- Safety is a big concern with these vehicles. However, the fluid batteries actually take impact better than a fully made gas car, and can help even more in the event of an accident.

Disadvantages of electric cars:

- The first disadvantage is price. Electric car batteries are not cheap, and the better the battery, the more you will pay. For example, the Chevy Volt has a 40 mile range and sells for around \$30,000. Compare that to the 250 to 300 mile range of cars made by Tesla Motors, which sell for anywhere between \$50,000 and \$100,000
- Even though it is a quiet ride, silence can be seen as a disadvantage. People like to hear cars when they are coming up behind them or beside them, and you can't hear if an electric car is near you. This has been known to lead to accidents
- Most cars take a long time to recharge their batteries. Tesla Motors' Model S can recharge in 45 minutes, but most electric cars right now take hours to charge. You can't drive the car while the batteries are charging usually, so your car will be out of commission while it is plugged in
- Most electric cars currently on the road do not have long ranges. Although in the future it will improve, most of the cars have a range of less than 25 miles, and you can't truly see the great benefits until you ride in a vehicle with a longer range.

Conclusion. To sum up, modern electric cars have more pros than cons and don't really produce emissions. They are easy to charge and to run. But the price and much time for re-charging the battery can be considered as disadvantages.

References

- <http://www.conserve-energy-future.com/advantages-and-disadvantages-of-electric-cars.php>
<https://www.teslamotors.com/models>
<http://www.mbusa.com/mercedes/vehicles/class/class-B/bodystyle-EDV>
<https://www.vw.com/models/e-golf/>
<http://www.nissanusa.com/electric-cars/leaf/versions-specs/version.s.html>
<http://www.carsdirect.com/green-cars/electric-cars-advantages-and-disadvantages>

УДК 14 = 111

IT FOR DISABLED PEOPLE

Bezкровna Anastasiya, group 11, Computer science   **e-mail: naumova1997nastya@mail.ru**

Language advisor:

Lutvyna Yu.S.,

Candidate of Pedagogical Sciences, associate professor   **e-mail: yulitv@mail.ru**

Tavria State Agrotechnological University

Автор статті розкриває важливість нових винаходів у сфері ІТ-технологій, які допомагають людям з обмеженими можливостями навчатися, розвиватися як особистостям. У статті наведено декілька прикладів нововведень у цій сфері та позитивні наслідки їх ввведення.

Problem setting. Today in all parts of our planet disabled people are assisted both morally and financially take care of themselves. In order not to feel lonely and lead the same lifestyle as we do a lot of sports and dance clubs are created, there are also stairs for disabled people. But with the development of our world there are many different IT technologies, which disabled people should use and enjoy.

Today we will talk specifically about IT technology for people with disabilities, and we believe that these children and adolescents should also gain knowledge not only through books but also to develop, learn something new on the Internet.

The purpose of our report is to tell which technologies will help to people with limited abilities study and why we should treat them as equal ones.

Basic materials. Today computers are an integral part of our lives and we can use various resources of the Internet. Unfortunately, disabled people cannot fully exploit these benefits. But new innovations in IT sphere make it possible to use a computer in most cases. For example, searching information or downloading your favorite book or movie from the Internet will not be a problem.

We also would like to share with some innovations in the field of IT technologies that have not been manufactured, but they could improve the life for disabled people. For instance, for people in a wheelchair a set of GPS-navigator is a useful idea to find the way to necessary destination. These modern systems show the shortest route without any problems in a friendly way. Phones performing the actions by voice would be a good idea for people with disabilities. A person can check the battery charge, dial the desired contact, answer a call or play music.

Another interesting invention being developed and introduced into the testing by Germans is "smart homes." Disabled people can easily manage the appliances using a mobile phone, the Internet or other convenient devices. You can also use the health system and home video surveillance, function of garden watering and monitor energy savings. Also there is a convenient lighting. Depending on the time and the movement of people around the house lights will automatically turn on/off in a room. This project in Germany is considered as an excellent opportunity for greater comfort and independence of people with disabilities.

Conclusion. We hope that all these inventions will soon be tested and introduced in all countries of the world. It will be a big step forward to the people to satisfy their everyday needs. We also ask you not to be indifferent to the people around us, even if they are a little different from us.

References:

1. Yucker, H. E. (ed.). (2008). Attitudes toward persons with disabilities. New York: Springer Publishing Company.
2. https://en.wiktionary.org/wiki/it-technologies_for_disabled_people

УДК 14 = 111

IMPORTANCE OF ERGONOMICS IN STUDY

Hesheva Hanna, group 11, Computer science

e-mail: anna.gesheva@mail.ru

Language advisor:

Lytvyna Yu.S.,

Candidate of Pedagogical Sciences, associate professor

e-mail: yulitv@mail.ru

Tavria State Agrotechnological University

Автор статті розкриває важливість науки ергономіки як необхідну складову під час роботи та навчання. У статті наведено визначення ергономіки та її вплив на навчання та роботу; представлено також основні параметри ергономіки.

Problem setting.

Nowadays the problem of workplace organization is actual one. People who spend a lot of time sitting can have health problems, so you should follow the certain rules to be healthy. Students and pupils who spend a lot of time with books or simply "surfing" the Internet, or playing games do not look after their health.

The purpose of this article is to justify the necessity of following ergonomics rules for students and workers

Basic materials.

If the workplace is organized properly, it significantly increases the efficiency and productivity in manufacturing, or in any sphere of man's activity, in particular in education. Due to the significant complication of the technical means and conditions of their functioning, great changes in employment the ergonomics has appeared. Under these circumstances "the cost" of a man's error drastically increased while managing complex systems. Ergonomics is the science of studying complex peculiarities of industrial activity in the system "man-technology-environment" with a view to ensure its efficiency, safety and comfort.

Therefore, designing some modernization of the existing equipment it is especially important to take into account the abilities and features of people who will use it. Solving such problems we should coordinate separate recommendations of psychology, physiology, occupational health, social psychology and link them into a unified system of requirements for specific forms of the working activity. Special attention should be paid to the organization of workplaces in the computer labs of educational institutions.

Ergonomics takes care of hygienic conditions of labour including lighting (natural, artificial), microclimate (physical parameters: temperature, relative humidity, speed of air movement, ionization, chemical composition of air), audio filling (noise).

Classrooms and workplaces are lit maximum properly, which is of great importance to ensure the health of pupils and students. Insufficient light inhibits the human psyche and visual acuity and hearing, and consequently, the employability and quality of learning activities. The physical parameters of the air determine the optimal suitability of the premises for a person as they greatly affect the body thermoregulation.

A workplace is the space area equipped with the necessary equipment where the work of one employee or group of employees is performed.

Rational planning of a workplace must ensure the best placement of tools and objects of labor, prevent general discomfort, reduce worker fatigue and increase the productivity. The area of the workplace should be organized in such a way so that an employee does not make unnecessary movements or feel some inconveniences during the work performance. It is important to have an opportunity to change your posture, i.e. position of body, arms and legs. However, it is advisable to eliminate or minimize all physiologically unnatural and uncomfortable body positions.

The studies show that at the rational organization of workplaces the work productivity increases by 15-25%.

Conclusion.

Therefore, we can conclude that studying relationships between components of the man-machine system, ergonomics serves not only to increase productivity, reliability and profitability of technology, but also to promote valuable social outcomes – the people’s health and safety and their personal development in the labor process, improving consistency, efficiency and quality of human activity wherever a person has to make contact with the technique. In other words, ergonomics plays an important and increasing role in ensuring the safety of labour and study by creating convenient and reliable in operation technique.

References:

1. Fernandez, J.E. Ergonomics in the workplace. *Journal of Facilities*, Volume 13, No.4, 20-27.
2. <https://en.wiktionary.org/wiki/ergonomic>

УДК 621.3

PROSPECTS OF ELECTRIC CARS

Sanina O.S., 1 year Mater Course, Power Engineering e-mail: alyonkasanina@list.ru

Saplin S.A., 1 year Mater Course, Power Engineering e-mail: saplin2014@gmail.com

Gots O.K., 1 year Mater Course, Power Engineering e-mail: 007leshka37@mail.ru

Language Advisor

Titova O.A., Cand. Ped. Sc., Assoc. Prof.

e-mail: helena38ok@gmail.com

Tavria State Agrotechnological University

The article deals with the problem of electric cars production and introduction. Electric car is a cheap, convenient, and environmentally friendly way to travel. The feature design of the electric cars, the issues of Ukrainian market and problems that may be encountered in the process are covered in the paper.

Introduction. At the present time electric cars are gaining popularity. They are cheaper, more convenient, and environmentally friendly way to travel. The purpose of our research is the familiarization with one of the most popular and famous types of electric cars, analysis of the possibility of electric cars application in Ukraine and prospects for their further development.

Methods. This project uses lead-acid batteries harvested from other equipment; basic safety systems; and a permanent-magnet DC motor specifically designed for light EVs. Inexpensive “donor” lawn tractors are easy to find in the classifieds or at local junkyards. The technology for this project is proven and readily accessible, since it comes from the golf-cart, mobility scooter, and forklift industries. It can be a “just-for-fun” project for riding around the backyard, or a powerful addition to your garden tool stable. And, down the road, the skills and tools you’ve acquired in this project can be useful in converting other small vehicles.

In developed countries and cities to use electric vehicles cheaply and conveniently. The most famous brand electric cars is Tesla Motors. Not inferior to her, and electric cars BMW and 3. The three high-quality and popular car also has electric car Volkswagen.

In Ukraine, especially in the big cities in recent years it has become quite a large number of electric cars Nissan brand Leafy and Ford Focus Electric. Eli machines are designed for medium distances and can afford to buy the Ukrainians (as opposed to electric Tesla Motors).

The popularity of electric cars in Ukraine has shot up over the last few years, with around 5000 plug-in vehicles on the road, compared with just 350 in 2013. This huge increase in electric cars in 2015 has come about because of a greater level of choice for drivers, a shift in the public’s attitude towards electric cars and a constantly improving public recharging network. Combined, this means that Ukrainian electric car buyers have a greater selection of vehicles to choose from than ever before.

Charging stations fall into four basic contexts: Residential charging stations: An EV owner plugs in when he or she returns home, and the car recharges overnight. A home charging station usually has no user authentication, no metering, and may require wiring a dedicated circuit. Some portable chargers can also be wall mounted as charging stations.

Charging while parked (including public charging stations) – a commercial venture for a fee or free, offered in partnership with the owners of the parking lot. This charging may be slow or high speed and encourages EV owners to recharge their cars while they take advantage of nearby facilities. It can include parking stations, parking at malls, small centres, and train stations (or for a business's own employees).

Fast charging at public charging stations >40 kW, delivering over 60 miles (100 km) of range in 10–30 minutes. These chargers may be at rest stops to allow for longer distance trips. They may also be used regularly by commuters in metropolitan areas, and for charging while parked for short-

er or longer periods. Common examples are CHAdeMO and SAE CCS chargers, and Tesla Superchargers.

Battery swaps or charges in under 15 minutes. A specified target for CARB credits for a zero-emission vehicle is adding 200 miles to its range in under 15 minutes. In 2014, this was not possible for charging electric vehicles, but it is achievable with EV battery swaps and Hydrogen Fuel Cell vehicles. It intends to match the refueling expectations of regular drivers.

Conclusion. Nowadays the world automobile engineering is presented by a number of electric cars types and everybody can choose the car for him/herself. But there are some conditions which do not allow electric cars to be wide-spread in Ukraine. They are the high price and the problems connected with the battery recharging. But the long-term forecasts show the possibility for this type of cars to be in demand here in near future.

References.

1. Carbuyer.co. [Electronic edition] – Access mode:
<http://www.carbuyer.co.uk/reviews/recommended/best-electric-cars>
2. Charging station. [Electronic edition] – Access mode:
<https://en.wikipedia.org/wiki/Chargingstation>
3. Tesla Motors. [Electronic edition] – Access mode:
https://en.wikipedia.org/wiki/Tesla_Motors

УДК 330.3(477)=111

SOCIAL RESPONSIBILITY AS FACTOR OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT

Unanian Mikola, group 11 МБ ЕП, Economics of Enterprise

E-mail: unanyan.nikolai@mail.ru

Scientific supervisor:

E-mail: swk14336@mail.ru

Kalchenko S.V., Doctor of Economic Sciences,
associate professor

Language adviser:

E-mail: tkarayeva2011@gmail.com

Karaieva T.V., Candidate of Pedagogical Sciences, associate professor

Tavria State Agrotechnological University

В умовах сучасного ринку поєднання державного регулювання та ефективних, соціально відповідальних корпоративних стратегій функціонування бізнесу є однією з головних передумов забезпечення сталого соціально-економічного розвитку. Тим більше актуальним є пошук відповідних засобів у забезпеченні збалансованого функціонування соціально-економічних систем. Таким сьогодні постає корпоративна соціальна відповідальність. Саме тому сьогодні розпочався процес спільного пошуку органами державної влади та господарюючими суб'єктами ефективних моделей взаємодії та взаємодоповнення.

Problem setting. The state of contemporary Ukrainian society is characterized by a large variety of problems, many of which require urgent solutions. All these problems are closely interrelated. This process needs to overcome the stereotypes of thinking, such as the contradiction of ecology and economy as any measures concerning environment are cost-based. In fact, there are many examples when money invested in “greening of production”, make profit.

Analysis of recent research. In Ukraine the research of individual aspects of sustainable development concepts have been conducted by such scholars as V.Danylyshyn, V. Voloshin, S. Doroguntsov, N. Zgurovsky, V. Shevchuk and others. Yet many problems still need to be solved.

The purpose of the article is to study the theoretical bases of corporate social responsibility; to analyze the components of sustainable development; to research the integration of social responsibility in society.

Basic materials research. In general, corporate social responsibility is being understood as responsible attitude of any company towards its product or service being given to customers, employees, partners, that is, the harmonious coexistence of the company and society in solving social problems [2]. The concept of corporate social responsibility as a tool for strategic activities of organizations is a systematic activity with the subordination of social economic problems, refocusing management from short-term solutions to a socially responsible long-term decisions, from short-sighted economic policy to the sustainable development of enterprises, regions and country as a whole. Modern understanding of sustainable, balanced and holistic development focuses on the mutual conditionality of its social and economic parameters. Sustainable development will be provided for the formulation and implementation of relevant strategies of each organization being based on established values. It should be noted that over recent decades social values changed dramatically, at least in Ukraine, so the promotion of economic agents cannot be kept at the existing bases.

Social responsibility is multidimensional and multilevel phenomenon. It is manifested at the personal (individual) level by means of civic maturity degree and is the basis for other levels. The understanding of its importance in the world's transformation, its commitment to transformation in all spheres of life depend on its existence on other levels. On the group level, social responsibility is defined as a corporate social responsibility; “social” as it includes social responsibility of the company for a decent standard of living for present and future generations; the state determines the best ways to achieve sustainable, social and human development. At the global level social responsibility

ty outlines the priorities of global development of human civilization thanks to the international agreements on the introduction of sustainable development.

Sustainable development has been defined by the UN as the main development prospect of civilization in the twenty-first century. Ukraine belongs to those States that have assumed obligations on introduction of the management system of sustainable development principles.

Thus, to achieve implementation of the principles of sustainable development in the country the modernization of management systems and social relations on the principles of social responsibility should be introduced involving motivational mechanisms of socially responsible behavior on the level of the individual, society, business, government.

Conclusion. On the basis of research the following conclusions should be made:

1. Realization of the concept of sustainable development needs formation of the measurement system (indices and indicators) for quantitative and qualitative evaluation of this complex process. The solution to this problem involves the United Nations and its specialized agencies, the world Bank, Committee for ecological modeling (ISEM), European Commission (EC), the Scientific Committee on Problems of the Environment (SCOPE) and several others.

2. The problem of increasing corporate social responsibility is in overcoming the contradiction between the needs of the organization and expected by society social behavior of organizations. To solve the above problems knowledge and use of mechanisms of its formation, among which the uppermost is social responsibility as an essential attribute of the control system should contribute much.

3. As for the need to improve corporate social responsibility, the subjects of management in organizations should take into account that the requirements of society towards the organizations are becoming more personalized. Therefore, there are problems of defining the degree of social responsibility of organizations towards society as a whole, being served by both community and employees as well as the concept of social responsibility development towards all the groups of stakeholders.

References.

1. Амоша О. Соціальна відповідальність в контексті розвитку людського потенціалу / О. Амоша, О. Новікова // Держава і суспільство, С. 122–27. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.nbu.gov.ua/portal/socgum/pubupr/20111/doc/3/01.pdf>
2. Баюра Д.О. Оцінювання рівня корпоративної соціальної відповідальності компаній / Д.О. Баюра // Теоретичні та прикладні питання економіки .- К: ВПЦ «Київський університет». – 2009. – № 18. – С. 259–264.
3. Гуменна О. В. Соціальна відповідальність бізнесу в контексті інноваційного розвитку економіки / О. В. Гуменна [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Nvamu/Ekon/2009_7/09ga_vdoe.pdf
4. Грішнова О.А., Думанська В.П. Екологічний вектор соціальної відповідальності / О. А. Грішнова, В. П. Думанська // Экономика и управление. – № 3. – 2011г. – с. 32–41.
5. Євтушенко В.А. Внутрішні та зовнішні інституційні форми корпоративної соціальної відповідальності / В. А. Євтушенко // Проблеми і перспективи розвитку підприємництва. - 2013. - № 1. – С. 40–46. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/jpdf/pirpr_2013_1_10.pdf

УДК 330(477)=111

CORPORATE SOCIAL RESPONSIBILITY

Kharchenko Dmytro, **group 11 МБЕП, Economics of**

Enterprise

E-mail: kharchenko007007@mail.ru

Scientific supervisor:

Kalchenko S.V., Doctor of Economic Sciences,

associate Professor

E-mail: swk14336@mail.ru

Language adviser:

Karaieva T.V., Candidate of Pedagogical Sciences,

associate professor

E-mail: tkarayeva2011@gmail.com

Tavria State Agrotechnological University

Основні цілі та завдання сталого розвитку суспільства найбільш ефективно можуть бути використані в межах стратегії корпоративної соціальної відповідальності (КСВ), яка впливає на навколишнє середовище, партнерів, споживачів, працівників, громади.. Стратегія соціальної відповідальності організації оснований на врахуванні економічних, правових, етичних норм груп впливу з метою підвищення власної конкурентоспроможності для зменшення конфліктів інтересів та ризиків.

Problem setting. The academic discipline "Corporate social responsibility"(CSR) is to acquaint future specialists with the general regularities of business and society interaction, with the use of CSR in the governance of organizations as well as to develop moral consciousness of their socially responsible behavior. The relevance of the discipline "Corporate social responsibility" in Ukraine is amplified by the fact that the domestic economic environment is not passed in its historical development necessary stages which in Western society have led to recognition of the importance of philosophy of social responsibility. However, the inefficiency of the most systemically important institutions of domestic market environment it necessitates the formation of social responsibility national model in the framework of the triad "business – authorities – society".[3]

Analysis of recent research. The works of such foreign authors as R. Ackerman, G. Bauer, D. Votava, S. Seto, A. Carroll, V. Frederick are of primary importance in the development of the concept of corporate social susceptibility. The impetus for discussion and research on corporate social receptivity was the article of G. Ackerman "How companies respond to social needs", having been published in 1973 and contained summary of large corporations experience to convert the rhetoric of corporate responsibility in the routine operating procedure.

It should be noted that in the 70s of the twentieth century the greatest discussion on the correlation between the concepts of corporate social responsibility and corporate social responsiveness took place. Some authors considered the version according to which corporate social responsibility was absorbed by the notion of "corporate social susceptibility". Their major argument was that any company anyway owns property corporate social susceptibility, just as every living organism somehow reacts to the external environment.[6]

The purpose of the article is to analyze theoretical and methodological foundations as well as practical recommendations on the development of the mechanism of corporate social responsibility formation and its implementation in the enterprise.

We have analyzed and solved the following tasks:

- responsibility in the framework of the triad "business – authorities – society";
- the concept of CSR;
- CSR development;
- conceptual framework of CSR development;
- the place of CSR in the management system of the organization;
- features of social responsibility of different participants of social development;
- the CSR principles;

- substantial characteristics of the concept of corporate social responsiveness;
- the basics of the concept of corporate social responsibility;
- formation of national model of CSR. [1]

Basic materials research. Aggravation of contradictions of transformation under the influence of globalization and integration processes have highlighted the need for a new paradigm of social development in which the task of achieving quantitative growth gives way to the task of ensuring sustainable environmental, social and economic development in global economy.

The analysis gives the opportunity to see significant achievements both in theoretical and applied perspectives, the development of social responsibility of business structures and grounds for the conclusion that are observed in this sphere: firstly, it's steady progress (the emergence of a new categorical apparatus, filling the new contents of the basic, original concepts, expanding the theoretical boundaries of the study), and secondly, the diversity of approaches, alternatives to meet the challenges of socially responsible development, and then, decrease the level of "normativity", the shift from General philosophical, moral aspects of it management, that is increasingly the perception of CSR as the management challenges associated with strategic management, finally, the formation (the development of the basic concepts of CSR) a new research paradigm, components of which are "principles – processes – outcomes" and, therefore, the development of methodological and applied principles of pragmatism. [5]

The strategy of social responsibility of the organization is based on the context of the economic, legal, ethical expectations of the various stakeholder groups with the aim of increasing their competitiveness on the basis of minimizing possible conflicts of interests and risks. In this context, CSR is the mission of organizational development that can be implemented as a set of strategic approaches, procedures and programs that are integrated into processes of managerial decision-making at all levels and reflect the organization's responsibility for the results and future implications of its activities. The reputation of domestic firms increasingly depends not only on their size, profitability and share value, but also on socially-responsible activities.

Conclusion. Corporate social responsibility is a complex of philosophical, integral moral, ethical, legal, socio-economic, administrative category, which under different angles and in different planes filed in several theoretical and applied developments (concepts). In the process of evolution the basic concept of CSR has formed a whole system of views, opinions, theoretical constructs that should be considered as stages of further theoretical reflection and the extension of the scope of the "corporate social responsibility" phenomenon. A retrospective analysis of existing theories of CSR enables to trace the sequence of views and theoretical judgments about the nature, role, value of this public institution and its application in practice. [2]

On the basis of the research having been made it should be concluded that:

1. Corporate social responsibility is a complex of philosophical, integral moral, ethical, legal, socio-economic, administrative category.

2. In the course of evolution the basic concept of CSR has formed a whole system of views, opinions, theoretical constructs that should be considered as stages of further theoretical reflection and the extension of corporate social responsibility phenomenon.

3. The conclusions of P. Min-Dong are true as he noted that the evolution of the concept of CSR in general can be characterized as rationalization: the level of analysis moved from the micro-social level of the organization, and ethical orientation was rather implicit than explicit. The shift of analytical focus, in its turn, increased the interest of researchers to the managerial and strategic issues of CSR.

4. The development of the achievements of various authors and schools of thought, deep understanding of logic building of theoretical constructs in CSR could become the key to the development and implementation of corporate projects to foster social responsibility that is imbued with moral and spiritual values, corporate citizenship and at the same time "working" on the increment of social resources, sustainable development of business organizations. [4]

References.

1. Аверін А.В. Соціальна політика і соціальна відповідальність підприємства. навч. посібник/ А.В. Аверін.- М: Пріор. 2008.- 112 с.
2. Актуальні проблеми гуманітарних наук: праці IV міжнародній науково-практичній конференції. - Вид-во ТПУ. 2005.-24 с.
3. Бізнес-план інвестиційного проекту: Вітчизняний і зарубіжний досвід.Сучасна практика і документології: Навчально-практичний посібник / За ред.В.М. Попова. - 4-е вид. - М.: Фінанси і статистика, 1997.-245 с.
4. Бізнес-план: Досвід, проблеми / Т.П. Любанова, Л.В. Мясоєдова, Т.А.Грамотенко, Ю.А. Олейникова. - М.: Пріор, 2000.-13 с.
5. Волгін М.О., Єгорова В.К. "Соціальна корпоративна політика: проблеми, досвід, перспективи" . навч. посіб: - М., 2002.-56 с.
6. Корпоративна соціальна відповідальність в підприємницькій діяльності [Електронний ресурс]. Режим доступу: [http://kneu.edu.ua/userfiles/Department_of Administration _and Marketing_Personn](http://kneu.edu.ua/userfiles/Department_of_Administration_and_Marketing_Personn)

УДК 14 = 111

EMPATHY IN THE INTERNET CYBERSPACE

Shovkun Dmytro, group 11, Food technology and engineering e-mail: ronskiknight@mail.ru

Language advisor:

Shevchenko S.P., assistant professor

e-mail: svstas@rambler.ru

Tavria State Agrotechnological University

Автор статті розкриває сучасні проблеми дітей та юнацтва які психологічно залежні від Інтернет ігор. Переваги та недоліки психологічної залежності користувачів Інтернет ігор наведено у статті. Автор надає Інтернет ігор коротку довідкову інформацію щодо історії виникнення деяких популярних сьогодні.

Problem setting. Nowadays, in the period of high-tech progress, people gradually withdraw from the real world into cyberspace. For someone it is work-related, who has the problems in real life, for others it is a desire to learn and improve oneself.

The purpose of the article is to tell about psychological addiction of children and youth on the Internet games. Modern Internet games influence the everyday life of all users. Is the Internet games addiction good or bad? This paper is about it.

Basic materials. As we know, the Internet is a worldwide system of computer networks united to store and transmit information. After all, the Internet is the deepest abyss of all knowledge. One of the previously active supporters of the global computer network creation is Joseph Licklider, who in January 1960 in his article "The symbiosis of man and computer", writes: "The network of computers connected to each other via broadband connectivity and serve today's libraries together with the expected advancements in the field of information storage and retrieval and other symbiotic functions». But do not forget that the Internet is not the only way to knowledge, but also for entertainment, communication and, perhaps, even to the most happiness. It is only a small part of what hides in itself the World Wide Web.

In my personal experience, the Internet is much more comfortable than in real life, the main thing is to adapt. In cyberspace, anyone can feel oneself freely. For the same, there are many ways, ranging from social networks, and the last online- game.

Social networks can be compared with the ancient Roman Forum. It is here that we can find a specific person, and start communicating with them. Let's speak about those who spend all his time in social networks. These people are not dependent as accustomed to thinking society, recognizing how much time a person spends on the Internet.

I want to talk a little bit about the online games, because they are also part of the Internet. Surprisingly, the game came into our lives a very long time. Those games are present in almost all types of human relations. In this respect, nothing has changed. Thanks to technical progress of the game is very developed, especially in our time. We are talking about games in which a person communicates with another person is not mediocre, through cyber-space. Online games appeared after the Internet, at the end of the 1990s. The meaning of online games is communication, competition and communication between people on the Internet, embellished by some fiction game developer. This form of communication has its pluses and minuses. Let's start with the latter. The disadvantages include the following:

People can exchange the real world to the virtual. Just forget about the real world, he is immersed in the cyber-space, trying to become the best in any online game. Therefore, it is no longer at all interested in what he is in the real world, putting the game as the highest goal of the life. This is a significant lack of online games.

There are advantages of such online entertainment. Firstly, it is communication. It is not a few people in our time, seeing the modern society are afraid of communication and dating. In the games without fear it is easy to make friends, and even love. Of course since the beginning of the

communication will be only on the level of the game, but then the man will want more, communicate in the real world, and then, forgetting about their fears, he will go for it and meet in real life with those who are interested in it in the game.

Also plus for children and parents, because sitting at home before the computer a child is always supervised. But it is worth remembering about the balance that has not happened as described in the first negative features of online games.

The child can draw a walk, or else some kind of sport in real life. For now, as their development is gaining cyber-sports, namely discipline: Dota 2, CS: GO, WoT (short World of Tanks) and many others. You know that the Internet chat is more comfortable, because there are no non-verbal modes of communication like in real life, and looking into eyes and other physical contact. You work only with text and photos.

No shyness, fear, not like a man. And I say that the Internet is easier to assess a person, it's not so very striking appearance and its financial situation, in which people are accustomed to judge modern society. In the text it is possible to determine the intelligence of man, his character. But, alas, sometimes in real life, the man is a complete opposite of the one that was on the Internet. But even love on the Internet has the right to exist, because if it is true, then sooner or later it will go in real life. And as any other feeling, good or evil, so in cyberspace need to be at least responsible and cautious than in real life.

Conclusion. Yes, the Internet is only visual and auditory information that comes to us from the monitor screen. But it is not important. And importantly, who sits on the other side of the monitor, because there are the same human beings, just like us. You have to understand this and be a man, even in cyberspace, in the realm of pixels, text, and other oddities.

References:

1. Internet. Wikipedia
2. Vliyanie online-igr na cheloveka. Osnovnye plyusu i minusy.
3. Wikipedia. World of Tanks
4. Wikipedia. Defence of the ancients 2
5. Wikipedia. Counter Strike Global:Offensive
6. Wikipedia. Online-igra
7. Wikipedia. Rimskiy forum.

СЕКЦІЯ 1.

ІНОЗЕМНІ МОВИ: НАУКОВІ ПОШУКИ СТУДЕНТСТВА (ФРАНЦУЗЬКА МОВА)

УДК 621.316.93=133.1

L'ANALYSE DE LA MEILLEURE PROTECTION DES INSTALLATIONS ÉLECTRIQUES CONTRE LES SURTENSIONS

Bilous I.I., 12 MB EN

e-mail: vanobilous@mail.ru

Vynogradova M. S.,

dirigeant scientifique, maître-assistant

e-mail: margaryta.vynogradova@tsatu.edu.ua

Таврійський державний агротехнологічний університет

У статті розглядається надійність електропостачання споживачів в значній мірі залежить від стабільної роботи повітряних ліній електропередач. В зв'язку з цим розглядаються різні пристрої для захисту від перенапруг і пропонується пристрій ОПН.

Formulation du problème. La fiabilité de l'approvisionnement en électricité pour les consommateurs dans une large mesure dépend du fonctionnement stable des lignes électriques aériennes. L'impossibilité d'enregistrer une valeur constante de l'éclateur dans des conditions météorologiques difficiles, par exemple, avec le «balancement des câbles», des rafales de vent, etc.

Analyse des recherches récentes. Aujourd'hui, il y a beaucoup de matériaux et de conseils pratiques concernant la prévention des accidents et de l'élimination de leurs conséquences. Dans l'article on a été examiné les dispositifs connus pour la protection contre les surtensions. Chacun de ces dispositifs a ses avantages et ses inconvénients.

L'objectif de l'article est de faire l'analyse des appareils et des dispositifs plus efficaces de protection contre les surtensions.

Les matériaux de base de l'étude. À présent il est d'actualité d'élaborer un dispositif avec un faible niveau de la limitation de la surtension. Cela est dû au fait que l'état de l'équipement d'énergie de haute tension se caractérise par un haut degré d'usure. En particulier, le niveau de la résistance d'isolement des transformateurs de puissance sur de nombreuses sous-stations a été réduit de 10 à 20%. L'état actuel de l'économie et de l'industrie électrotechnique ne permet pas d'effectuer en total des réparations et le remplacement des équipements de haute tension des centrales et des sous-stations. L'utilisation des dispositifs de protection avec un niveau réduit de la limitation de la surtension est un problème très actuel.

Ce but fixé est atteint grâce au fait que le dispositif de protection contre les surtensions contient la colonne connectée avec les varistances hautes non-linéaires, les commutateurs, qui contournent la partie des varistances de haute tension non-linéaires. La partie shuntée des varistances hautes non-linéaires est divisée constructivement en blocs individuels, qui se composent des varistances. Les blocs sont connectés successivement dans une colonne avec une partie non shuntée des varistances hautes non-linéaires et ils sont montés dans le corps isolant.

La réalisation de ces résultats techniques est assurée par le fait que la division en blocs de la partie shuntée de la structure des varistances hautes non-linéaires et des commutateurs à la connexion électrique avec les rondelles d'isolation fournit la différence minimale du potentiel entre les éléments de la conception. En conséquence, l'exclusion des décharges de couronne à cause de l'unification de tous les groupes de structure dans une colonne assure la réduction de l'irrégularité de distribution de l'intensité du champ électrique des varistors et des commutateurs le long de la colonne. Ainsi, selon les calculs, la répartition inégale de l'intensité du champ électrique ne dépasse pas 12% du modèle examiné.

L'analyse des dispositifs connus a montré que la solution en raison de la présence de nouvelles relations structurelles revendiquées permet de réduire la distribution irrégulière du champ électrique le long de la colonne. Des varistances et des commutateurs, tout en maintenant le niveau de la protection, ont permis d'obtenir une conception radicalement nouvelle du dispositif pour la protection contre les surtensions. Cette conception n'a pas été utilisée auparavant, ce qui permet de conclure sur la conformité du critère de «l'activité inventive». L'analyse de la distribution de

l'intensité du champ électrique, menée dans le programme COMSOL Multiphysics v3.4, a montré que la répartition inégale de l'intensité du champ électrique des varistors et des commutateurs le long de la colonne ne dépasse pas 12%.

La conception proposée a un certain nombre d'avantages supplémentaires:

1. On a atteint la possibilité de placer tous les composants sur un bouchon standard sans changer la structure existante des vannes de canal et de décompression explosive.

2. Les paramètres d'installation, de dimensions et de poids ne diffèrent pas des paramètres d'un limiteur classique de surtension.

La mise en œuvre de cette solution va prolonger de manière significative la durée de l'exploitation des équipements de puissance de haute tension plus performant que l'équipement standard de protection limitant les surtensions. Ce dispositif est une solution économiquement viable dans des conditions modernes. Par conséquent, l'élaboration de nouveaux appareils et de dispositifs limitant les surtensions est rationnel. L'efficacité économique de l'utilisation de ce dispositif est due à une simplification importante de la structure, à l'exception des opérations manuelles et la diminution du taux d'accidents. Ce dispositif protège le matériel coûteux à haute tension (transformateurs, moteurs à haute tension, etc.).

Le dispositif de protection contre les surtensions contient une colonne connectée successivement avec des varistances non-linéaires, des commutateurs, des parties shuntées des varistances hautes non-linéaires. La partie shuntée des varistances hautes non-linéaires est divisée structurellement en unités séparées, qui se composent d'une varistance, d'un commutateur, d'une rondelle isolante et des connexions électriques. Le shuntage de la varistance est assuré par le commutateur et par la connexion en série de tous les blocs qui sont montés sur une seule colonne avec une partie non shuntée des varistances hautes non-linéaires dans le boîtier isolant.

Conclusion. L'utilisation du dispositif proposé permet d'augmenter la fiabilité de la protection et de réduire les coûts totaux. Ce dispositif peut être réalisé de manière simple et économique. Le dispositif donné est monté sur le support des lignes électriques et réduit considérablement la complexité de l'installation.

Bibliographie

1. Пристрій для захисту від перенапруг. [Електронний ресурс]. - Режим доступа: <http://findpatent.com.ua/patent/239/2390082.html>
2. Авторське свідоцтво №640281, МПКG05F1/22 //НО2P13/06, Опубл. Бюл.№48, 1978
3. <http://electricalschool.info/main/elsnabg/1542-sposoby-zashhity-ot-perenaprjazhenijj-v.html>
4. <http://document.ua/zasobi-zahistu-vid-perenaprug-u-elektroustanovkah-6-750-kv.--nor7420.html>
5. http://www.energy.mk.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=682&Itemid=1

УДК [631.14:633/635]=133.1

AUGMENTATION DE L'EFFICACITÉ DU FONCTIONNEMENT DE LA PRODUCTION VÉGÉTALE

Kovalenko I.V., 11MB EP

e-mail: valentinovna-888@mail.ru

Vynogradova M. S.,

dirigeant scientifique, maître-assistant

e-mail: margaryta.vynogradova@tsatu.edu.ua

Таврійський державний агротехнологічний університет

У статті розглянуто питання підвищення ефективності функціонування галузі рослинництва в Україні, як однієї з найважливіших галузей та проаналізовано застосування найбільш раціональних варіантів використання ресурсів.

Formulation du problème. Le problème de l'efficacité de la production agricole, y compris la culture des plantes, dans la situation actuelle est une des questions importantes. Le règlement et les questions de la mise en œuvre c'est la formation du bien-être réel de la population, afin d'améliorer sa sécurité alimentaire. L'efficacité économique montre le résultat final utile de l'utilisation des ressources de production et elle est déterminée par la comparaison des résultats et des coûts des ressources de production. L'efficacité de la production est une généralisante de la catégorie économique, ce qui est un signe de la qualité qui se reflète dans la grande efficacité de l'utilisation des moyens de production et de la main-d'œuvre. Dans l'agriculture c'est l'obtention du rendement maximum sur un hectare de terrain, d'une tête de bétail avec les coûts les plus bas des moyens et de la main-d'œuvre.

Analyse des recherches récentes. Le principal critère de l'efficacité économique s'applique à tous les niveaux dans les entreprises, dans les secteurs de l'économie dans son ensemble. Il est un guide dans le choix des utilisations les plus efficaces des ressources. Dans certains secteurs de l'économie, ce critère se concrétise. Dans l'agriculture, c'est l'augmentation de la production des produits propres aux coûts les plus bas des moyens et du travail basé sur l'utilisation rationnelle des ressources terrestres, matérielles et humaines. L'effet net ici est la production brute consommée sans les moyens de production (l'amortissement, le coût des semences, les aliments, etc.).

Dans l'agriculture, comme dans d'autres secteurs de l'économie, l'efficacité économique doit être considérée dans le cadre organique avec l'atteinte des résultats sociaux, l'impact social. Il est nécessaire d'évaluer les mesures visant à accroître l'efficacité non seulement du point de vue de la situation économique, mais aussi en tenant compte du résultat social (l'amélioration des conditions de travail, les services sociaux et culturels dans les zones rurales, l'augmentation des salaires, etc.). Cela est très important pour la protection de l'environnement, le respect de l'équilibre. La mesure ou l'estimation de la production agricole est le critère de l'efficacité économique. Cette fonction est associée à une production accrue de la valeur d'usage basée sur l'utilisation rationnelle des ressources de production et l'augmentation de la productivité. Comme la consommation est l'objectif ultime de la production, elle est considérée comme la production seulement à ce stade. La consommation est à la charge du revenu national. Ainsi, le critère d'origine de l'efficacité économique est le montant du revenu national, ce qui maximise sa valeur aux coûts les plus bas des ressources et de la main-d'œuvre.

Il faut faire l'analyse de l'efficacité économique de la production agricole, à notre avis, d'après le schéma structurel et logique proposé par M.I. Yatskiv. Elle fournit une séquence logique et pratique du processus de recherche:

- l'étude des conditions de la production, des facteurs quantitatifs et qualitatifs et de leur relation;
- l'étude du degré de l'utilisation des terres, du travail, des actifs fixes et à court terme, de leur impact sur l'efficacité de la production et les résultats financiers;
- la comparaison des valeurs de quantités avec des facteurs de production, à savoir, l'évaluation de l'utilisation des facteurs de production disponibles;

- l'analyse des données généralisées, c'est-à-dire, de l'efficacité ultime de la production.

Pour déterminer l'efficacité économique de la production agricole il faut avant tout comparer le résultat obtenu (l'effet) avec des coûts ou des ressources qui ont créé la production.

La transition vers une économie de marché, la formation de nouvelles structures économiques sont caractérisées par la recherche des formes de gestion les plus efficaces et des moyens économiques et institutionnels pour l'augmentation de l'efficacité économique de la production agricole. Les scientifiques S. Azizov, P. Kaminski, V. Skupyi et G. Savitska pour évaluer l'efficacité économique indiquent à la nécessité de l'utilisation de tel système d'indicateurs:

- La production des produits brute par 1ha de terres agricoles, par un travailleur, par une personne / heure, sur un hryvnia, des actifs fixes et des fonds de roulement;
- Les coûts de la production actuels sur un hryvnia de la production brute;
- Le revenu brut et net sur 1 hectare de terres agricoles, la moyenne annuelle 1'homme/heure, sur une hryvnia, des fonds fixes et des fonds de roulement;
- Le niveau de la rentabilité et le taux du rendement (bénéfice net) de la production agricole.

O. M. Tsarenko et V.P. Kurgan caractérisent l'efficacité économique des industries de la production agricole y compris le grain, par les indicateurs suivants: le rendement en 1 kg / ha; les coûts de main-d'œuvre, l'homme/heures. V.G. Andreychuk traite la catégorie de l'efficacité comme l'efficacité de tout le processus, de l'activité, mesurés par le rapport entre les résultats et les coûts. Certain nombre d'économistes du pays ont la même opinion quant à la catégorie de l'efficacité

M.A. Golik souligne que l'efficacité économique de l'agriculture consiste en production de la quantité maximale des produits de haute qualité sur une unité de terres agricoles ou une tête de bétail, avec les ressources les moins coûteuses pour la plus grande satisfaction des besoins de la population dans l'industrie alimentaire et l'industrie des matières premières.

L'efficacité économique montre le résultat final utile de l'utilisation des ressources de production et elle est déterminée par la comparaison des résultats obtenus et des coûts des ressources. L'efficacité de la production est la catégorie économique généralisée, ce qui est un signe de qualité qui se reflète dans la grande efficacité de l'utilisation des moyens de production et de la main-d'œuvre. Dans l'agriculture c'est l'obtention du rendement maximum sur un hectare de terrain, sur une tête de bétail, aux coûts les plus bas des ressources et de la main-d'œuvre.

Les matériaux de base de recherche. L'analyse de l'efficacité économique et en particulier, des céréales, a été faite en fonction du suivi des performances d'une ferme du district de Méliopol et des recherches dans le domaine de la culture des plantes en Ukraine.

Sur le niveau du rendement de la production agricole influencent les conditions climatiques, la disponibilité des entreprises des ressources matérielles et financières et des techniques. L'augmentation de la productivité des céréales est empêchée principalement par le niveau de l'intensification insuffisante de l'industrie, non respect des exigences des technologies agraires et de la technologie de production. De ce fait, il faut utiliser les technologies intensives de la cultivation des céréales qui fournissent le gain de récolte de 10-15 quintaux / ha. Il est aussi important de savoir choisir les proportions d'engrais pour la fertilisation du sol. Dans le cas contraire, avec l'apport incorrecte de l'azote, du phosphate et de la potasse, il est difficile d'obtenir une récolte adéquate.

L'introduction des technologies intensives de la culture des céréales est impossible sans la mécanisation complète de la production. La disponibilité de la technique fiable dans les entreprises en quantité suffisante et en termes agronomiques optimales aident faire toutes sortes de travaux, ce qui augmente le rendement des cultures et réduit les pertes. Selon les scientifiques, l'augmentation du rendement des cultures céréalières avec l'utilisation des technologies à forte intensité est assurée par l'utilisation rationnelle des engrais minéraux - 35%, les produits phytopharmaceutiques - de 25%, l'introduction des variétés du haut rendement – 15 - 18%. On reçoit les gains du rendement en respectant les termes agronomiques et la haute qualité des processus de la cultivation des céréales.

L'étude des institutions de recherche a confirmé que la collecte des récoltes au cinquième jour après la maturité perd 2-3% du grain, au dixième - 15-20%, et au vingtième - plus de 25%. Pour éviter de telles pertes de grains la majorité des entreprises agricoles élaborent des mesures visant à introduire de nouvelles formes d'organisation et de stimulation de travail pour terminer la récolte

pendant dix jours. L'utilisation des formes progressives de l'organisation et de la rémunération pour le résultat final contribue considérablement aux rendements des céréales et à la productivité du travail.

L'augmentation des rendements et l'utilisation de la mécanisation complète mène à l'amélioration de l'efficacité économique de la production (la productivité du travail, les coûts de la production, la rentabilité). En raison de l'augmentation des rendements, la complexité de la production et son prix de revient diminuent.

Un facteur important dans l'amélioration de l'efficacité économique de l'industrie du grain est l'amélioration de la qualité du grain.

L'utilisation rationnelle des sols et l'augmentation des rendements exigent l'alternance des cultures. Le coût, la productivité, la rentabilité dépendent directement de la planification et de la prévision du rendement des cultures appropriées.

Que faire pour obtenir les meilleurs résultats:

- Il faut effectuer un suivi régulier de l'état agrochimique des sols qui peut déterminer plus précisément leurs besoins de principaux macro-éléments, afin plus tard d'utiliser les doses nécessaires d'engrais pour la récolte prévue.

- On recommande de choisir les graines strictement selon les cultures de zonage résistant aux conditions météorologiques défavorables.

- Pour améliorer les rendements et améliorer la qualité des céréales il est prévu le traitement de fongicide de deux fois des plantes végétatives, ce qui vous permet d'éliminer complètement l'influence pernicieuse de diverses formations fongiques sur les rendements des cultures.

- L'utilisation des insecticides modernes permet de lutter efficacement contre tous les ravageurs des céréales, ce qui affecte positivement sur la quantité et la qualité du grain.

- Pour fertiliser le sol on utilise activement des engrais organiques et minéraux, qui sont produits à partir de matières premières respectueuses de l'environnement, par exemple, la tourbe de plaine. Ils augmentent les propriétés de la rétention de l'eau dans le sol, des activités stimulantes de divers groupes de micro-organismes, la mobilisation des nutriments au sol.

L'intensification aide les travailleurs, elle réduit ses coûts. Dans la pratique, cela se traduit par l'augmentation de la superficie cultivée par l'agriculteur, pour réduire le coût du travail par unité de la superficie. L'équipement technique accrue la production agricole et contribue à produire de plus en plus des cultures.

Conclusion. La production végétale est la branche principale de la production agricole. Les produits agricoles ont une très grande importance dans l'économie nationale.

D'après l'analyse qu'on a fait, on peut faire la conclusion suivante:

- Il faut accroître l'utilisation des engrais, en augmentant ainsi la productivité et la rentabilité des cultures individuelles;

- Il faut appliquer les produits pour la protection des plantes, ce qui permettra également d'augmenter les rendements des cultures;

- Il faut introduire le département de marketing dans l'entreprise, ce qui augmenterait les revenus de la vente de blé.

Bibliographie

1. Азізов С.П. Організація виробництва і аграрного бізнесу в сільськогосподарських підприємствах: підруч. / С.П. Азізов, П.К. Канінський, В.М. Скупий; за ред. С.П. Азізова. – К.: ІАЕ, 2001. – 834 с.

2. Андрійчук В.Г. Ефективність діяльності аграрних підприємств: теорія, методика, аналіз: моногр. / В.Г. Андрійчук. – К.: КНЕУ, 2005. – 292 с.

3. Андрійчук В.Г. Економіка аграрних підприємств: підруч. – 2-ге вид., доповн. і переробл. / В.Г. Андрійчук. – К.: КНЕУ, 2002. – 624 с.

4. Царенко О. М. Навчально-методичний посібник з курсу «Економіка підприємства (в галузях АПК)» до практичних занять та самостійної роботи студентів економічних спеціальностей денної та заочної форм навчання / О. М. Царенко, В. П. Курган. – Суми : ВАТ «СОД», Вид-во «Козацький вал», 2003. — 84 с.

УДК 339.138=133.1

ECO-MARKETING EST UNE NOUVELLE TENDANCE DE LA COMMERCIALISATION SUR LES MARCHES DES MATIERES PREMIERES ET SERVICES

Kramarenko S.O., 11MB OA

e-mail: lana.kramarenko94@mail.ru

Vynogradova M. S.,

dirigeant scientifique, maître-assistant

e-mail: margaryta.vynogradova@tsatu.edu.ua

Таврійський державний агротехнологічний університет

У статті розглянуто теоретико-методичні положення та висвітлені деякі аспекти впровадження в практику діяльності вітчизняних підприємств концепції екологічного маркетингу. Підвищена увага до екологічних проблем сприяла зростанню попиту на екологічно чисті продукти та послуги.

Formulation du problème. En augmentant le niveau de la concurrence sur les marchés de consommation, les fabricants tentent de chercher temporairement de nouvelles solutions publicitaires pour faire des produits un avantage concurrentiel et donc de différencier leurs produits de ceux des concurrents. Pourtant, beaucoup d'entre eux ne font pas estimation suffisante des perspectives du développement d'un certain nombre des marchés et perdent leurs capacités. Un de ces marchés est un marché de produits «verts» axés sur l'écologie dont nous allons discuter plus en détail sur l'exemple du marché des aliments biologiques.

Analyse des recherches récentes. La recherche scientifique et économique du développement du marketing écologique sur les marchés et faite par les économistes étrangers M. Carter, B. Kohler, D. Grant, D. Traout et autres. Leur recherche est multidisciplinaire, combinant approches quantitatives et qualitatives. L'expérience nationale de la découverte des éléments du marketing écologique, en particulier le "marketing vert" dans les processus de gestion de divers objets de l'activité économique, est analysée dans les œuvres des scientifiques-économistes nationaux Prokopenko A.V., Harichkov S.K., Sadchenko A.V.[3].

Les matériaux de base de la recherche. Eco-marketing est une légende autour d'un éco-produit. Elle peut parler du produit naturel à 100%, de la production sans déchets, ou de soin des producteurs sur l'environnement dans son ensemble. Nous rêvons de la vie saine, et comment tout résident de la métropole, nous essayons de trouver un moyen de nous rapprocher de la nature.

Les produits bio, éco-produits, des aliments biologiques ce sont les synonymes désignant des produits cultivés, collectées, traitées, conditionnées en conformité avec les normes de l'agriculture biologique et de la production adoptée en Europe (de différents pays utilisent des étiquettes différentes: les Allemands et les Français - Bio, les Anglais - Organic, les Néerlandais - Eco ...).

Comme une direction indépendante, l'agriculture biologique a été formé au début du XXe siècle. Le concept de l'agriculture biodynamique a été lancé par Rudolf Steiner en 1924, a été développé plus tard dans le système de «l'agriculture biologique». En 1972, à Versailles, on a fondé la Fédération internationale des mouvements pour agriculture biologique (IFOAM), qui a fixé l'objectif de la mise en œuvre et de la diffusion de l'agriculture biologique dans le monde entier. En 1980 IFOAM, a publié ses premiers normes, qui sont la base pour la création de standards d'État et des systèmes d'inspection. En 1978, la France a créé un syndicat professionnel Fédération Nationale de l'Agriculture Biologique (FNAB)[2].

L'agriculture biologique est un système de production qui prend en charge l'état des sols, des écosystèmes et des personnes. Le système est basé sur les processus écologiques, la biodiversité et des cycles adaptés aux conditions locales. Mais il essaye d'éviter des effets et des conséquences indésirables. Le terme «agriculture biologique» dans le monde désigne la pratique industrielle agricole, qui n'utilise pas de produits chimiques de synthétiques (engrais, pesticides, antibiotiques, etc.), qui en laboure le sol minimum, n'emploie pas des organismes génétiquement modifiés

(OGM). L'agriculture biologique couvre différentes sphères : la culture des plants, l'élevage, l'aviculture, le jardinage et d'autres.

Toutes les parties de la production d'aliments biologiques passent chaque année la certification stricte. On fait l'inspection de l'absence d'additions chimiques dans la production, de l'absence des technologies du génie, et une gamme d'autres exigences vers les produits biologiques.

Les produits biologiques se distinguent par une marque spéciale sur l'emballage. Dans la plupart des pays développés il y a un label qui certifie la conformité des méthodes de la production aux exigences nationales. Il est possible qu'un seul peut avoir quelques signes indiquant la certification par plusieurs organisations.

1. AB («Agriculture Biologique») est un étiquetage national français des produits organiques. Les produits sur lesquels on met le label, doivent contenir plus de 95% de composants organiques et d'être produits dans la Communauté européenne.

2. Sous le label «Cosmebio» on comprend un groupe uni des fabricants français des produits cosmétiques écologiques. L'organisme indépendant ECOCERT réalise le contrôle des fabricants des produits bio-cosmétiques. Il vérifie la conformité avec toutes les exigences écologiques pour la culture de plantes, leur collecte et leur recyclage. Au moins 95% de tous les ingrédients doivent être d'origine naturelle.

3. ECOCERT est un organisme de la certification des produits biologiques, fondée en France en 1991. ECOCERT est basé en Europe, mais aussi dans plus de 80 pays, ce qui en fait l'un des plus grands organismes de certification biologique dans le monde.

"Toute la richesse des saveurs cachées dans la nature, choisissez tout simplement le meilleur!"

Ce slogan le producteur français Le Moulin du Pivert produit biscuits bio avec un goût délicieux. Plus de soixante-dix ans l'ancien moulin de la famille, Le Moulin du Pivert, situé au sud de la France, près de Toulouse, a produit de la farine de haute qualité. Dans les années 70 du siècle dernier, la société a commencé la production des produits bio. En 2002, Le Moulin du Pivert a ouvert une boutique dotée d'équipements modernes, et a commencé la production des biscuits bio selon des recettes originales de confiserie.

L'objectif principal de Le Moulin du Pivert est de créer des produits qui combinent la meilleure saveur et la valeur nutritive riche, basés sur des ingrédients 100% naturels, obtenus par les normes de l'agriculture biologique et qui respectent les conditions biologiques locales. Pour la production de bio-produits il est très important d'utiliser des matières premières et des ingrédients de haute qualité.

En utilisant le principe de «Ce qui est naturel, c'est toujours savoureux» Le Moulin du Pivert utilise dans la production seulement les meilleurs ingrédients des producteurs certifiés de l'agriculture biologique à travers du monde. On utilise la farine de blé de la France, la vanille de Madagascar, le sucre brun de Paraguay et de Brésil, des purées de fruits en provenance d'Italie et d'Espagne, des miettes de chocolat de Tanzanie, des noisettes de Turquie, le jus de citron d'Italie, le sirop de blé de l'Italie et de la Belgique. La farine est produite à partir des céréales bio qui sont cultivées au sud de la France par les fermes biologiques qui ne nuisent pas à l'environnement.

Le Moulin du Pivert est une société privée qui n'appartient pas à un groupe de l'agro-industrie, et guidé des principes et des valeurs de la production bio-organique et l'alimentation saine. L'ensemble de tous les produits est vendu dans les magasins bio spécialisés en France et en Europe. A l'étape de moulage, de cuisson ou de l'emballage il y a des exigences communes pour la production de haute qualité [2].

Bio est une tendance, surtout en France. Il est à la mode manger BIO, porter BIO, être BIO. Aujourd'hui, presque dans tous les supermarchés sont marqués les produits: à partir de lait aux produits ménagers.

Que signifie l'eco-produit ?

1. Les vêtements bio est une ligne de vêtements Nike, produits à partir de coton 100% biologique. Ce coton est cultivé dans les régions écologiquement propres sans engrais synthétiques, sans pesticides et insecticides. Vers 2009, grâce à la vulgarisation et la promotion des vêtements bio

de tissu de coton Nike, a été en mesure d'augmenter les ventes mondiales de coton biologique de 245 millions de dollars, à 2,4 milliards de dollars.

2. Les bottes Timberland. Les bottes de cette entreprise, on peut toujours rendre à la boutique après deux années d'utilisation avec la possibilité d'un recyclage complète. Sur chaque boîte à chaussures, on trouve un "l'Indice Vert". C'est le marquage indiquant le pourcentage de la chaussure peut être recyclé.

3. Eco Jeans Levi's. La première étape faite par la compagnies Levi's est devenue la création d'éco-jeans fabriqués à partir de coton de denim 100%. Les boutons de ce modèle ont été produits à partir de coquilles de noix de coco et les boutons et les fermetures à glissière à partir du métal non galvanisé. En outre, à la coloration de jeans indigo on utilisait l'amidon de pomme de terre, les fleurs de mimosa et du savon de Marseille[1].

Conclusion. Ainsi, l'approche basée sur le marché moderne selon la pensée environnementale prévoit la création de nouveaux produits respectueux de l'environnement, le remplacement des ressources classiques et l'investissement dans les secteurs importants de l'économie, notamment dans l'agro-industrie. Par conséquent, les principaux objectifs de notre état devraient être:

- unification du cadre réglementaire des questions environnementales dans toutes les sphères de l'activité économique;
- l'encouragement des propriétaires d'entreprises pour la modernisation de la production, la réduction des déchets et la formation de la gestion et du management social et éthique, en particulier;
- l'informatisation du public et la création de la demande effective aux produits diu.

Bibliographie

1. Зеленый маркетинг [Электронный ресурс]. - Режим доступа: <http://www.lookatme.ru/flow/posts/reklama-radar/164635-zelenyy-marketing>

2. Натуральные продукты [Электронный ресурс]. - Режим доступа: <http://ellebox.com/bjuti-guide/articles/18045/>

3. Шпилик С. Екомаркетинг як інструмент поліпшення іміджу підприємства [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://vuzlib.com.ua/articles/book/41925-Ekomarketing_jak_instrument_p/1.html

УДК 631.158:658.32=133.1

LA RÉMUNÉRATION DU TRAVAIL DANS LES ENTREPRISES AGRAIRES DE L'UKRAINE

Niéfodov O.V. 11MB OA

e-mail:p03a7@mail.ru

Vynogradova M. S.,

dirigeant scientifique, maître-assistant

e-mail : margaryta.vynogradova@tsatu.edu.ua

Таврійський державний агротехнологічний університет

У статті розкривається основні проблеми з оплати праці, економічне поняття, законодавча база якою регулюється та шляхи вирішення даної проблеми.

Formulation du problème. La spécificité de la période de transition qui est aujourd'hui en Ukraine, réside dans le fait que, dans le contexte de la libéralisation des relations socioprofessionnelles, l'état ne supervise plus l'organisation de la rémunération du travail et les leviers de marché ne sont pas encore entrés en vigueur.

Parmi les problèmes importants de notre époque, se réfère également le problème de l'élimination excessive de la différenciation de la rémunération du travail des dirigeants d'entreprises et d'autres membres du personnel, qui est l'une des causes de la tension dans le développement social et la sphère professionnelle.

Analyse des recherches récentes. Dans l'intérêt de la science et de la pratique, le salaire à l'étape actuelle doit se développer en régulation flexible des aspects nécessaires de l'organisation de la rémunération du travail dans un maillon essentiel de processus du développement économique et de lui donner la fonction du stabilisateur de l'économie. De nouvelles approches dans l'organisation de la formation et de la distribution des salaires sont conçues pour assurer la justice sociale, l'objectivité, et perfectionner la stimulation de la motivation des employés, c'est à quoi contribue grandement, le contrôle efficace interne et externe des activités économiques des entreprises.

Les matériaux de base de la recherche. Le principal acte législatif de l'Ukraine est la Constitution de l'Ukraine, sur lequel est basée toute la législation, y compris la loi sur le travail. Dans les articles 43 à 46 de la Constitution on indique que chacun a droit au travail, au repos, à la protection sociale, aux conditions de sécurité de travail et de santé, le droit aux salaires, et pas en dessous du minimum légal. Les principales dispositions de la rémunération du travail sont formulées dans le Code des lois sur le travail de l'Ukraine.

Le salaire est une rémunération, qui est compté, généralement, en termes d'argent que le propriétaire ou l'organisme agréé paie à l'employé pour le travail exécuté, selon des lois du travail (article 94, Code du travail). Le salaire dépend de la complexité et des conditions du travail exécuté, des compétences professionnelles de l'employé, des résultats de son travail et des activités de l'entreprise, de l'institution, de l'organisation et dont la quantité maximale n'est pas limitée.

L'état assure la régulation de la rémunération du travail des salariés des entreprises de toutes les formes de la propriété par le biais de la fixation d'un salaire minimum et d'autres normes nationales et des garanties, de la fixation des conditions et des salaires des dirigeants d'entreprises basés sur la propriété d'état communale des employés des entreprises, des institutions et des organisations, qui sont financées par le budget, et par l'imposition des revenus des travailleurs.

Dans toutes les autres institutions, les formes et la quantité du salaire sont établies par le propriétaire ou l'organisme agréé. Elles sont accordées avec le collectif de travail, par la conclusion d'une convention collective (article 97, Code des lois du travail).

Jusqu'à 2000, afin d'apporter des changements conceptuels dans le processus de la réglementation de rémunération du travail dans l'état, une attention particulière a été accordée à la solution des questions méthodologiques, ce qui a conduit à la nécessité d'élaborer le Concept de la poursuite de la réformation de rémunération du travail en Ukraine, qui a été approuvé par le Décret Présidentiel du 25 décembre 2000, n ° 1375/2000. Les principales causes de son élaboration sont

devenues un approfondissement de la différenciation des salaires inter sectoriel le et professionnelle, en raison d'une instabilité dans certains secteurs de l'économie nationale, des changements négatifs dans la structure des prix courants avec la diminution de la partie principale du salaire; des lacunes dans l'organisation et les normes du travail. Tout cela a conduit à l'utilisation inefficace du potentiel de travail; au niveau bas des salaires, qui a été la conséquence de la situation financière, de l'inflation, du manque de l'organisation du système public et de la réglementation collective, de la productivité basse du travail et du manque des approches méthodologiques efficaces; à la formation des fonds de la rémunération du travail dans le secteur budgétaire.

Selon la Conception élaborée, parmi les tâches principales de la réformation de rémunération du travail on prévoit des mesures visant à assurer la croissance des salaires nominaux et la formation des sources de son augmentation au niveau public, régional et au niveau des entreprises.

Le salaire est une récompense pour le travail que l'employé investit dans la production agricole. Dans les conditions de marché, le rôle de l'évaluation du travail augmente de manière significative. Pour cela il faut appliquer des normes raisonnables du temps, de la production, du service, des registres précis de chaque employé et définir le volume de sa production.

Le niveau des salaires dans chaque entreprise agricole dépend du résultat final des on travail, soit du bénéfice brut. La relation entre le travail et le paiement se réalise à travers des forme set des systèmes de la rémunération qui dépendent des caractéristiques de la production agricole, de nouvelles relations économiques et du travail.

La spécificité du travail dans le secteur de la production agricole consiste en ce que avec les mêmes dépenses on peut obtenir des résultats différents, qui dépendent également des conditions météorologiques et de climat, de la fertilité de la terre et des variétés de semences. Cela doit être considéré lors de l'application des formes appropriées et des systèmes de la rémunération du travail.

La rémunération du travail dans les entreprises agricoles est divisée en celle de base et supplémentaire. Les alaire de base est une récompense, ce qui est le revenu, qui se fait d'après les taux tarifaires, les salaires, la production, sa qualité et sa quantité. La rémunération supplémentaire est une récompense pour leur travail au-dessus des normes établies pour l'obtention de la récolte, l'ingéniosité, la progression du travail. Elle comprend les primes, les allocations, les compensations.

Les questions de la rémunération "Sur la rémunération du travail", «Sur la coopération agricole»; «Sur les exploitations fermières», sont régies par la loi de l'Ukraine du 24 mars 1995, par les réglementations locale set les actes réglementaires.

La législation prévoit également la possibilité de la rémunération en espèces dans l'agriculture, ainsi que, en nature. Dans les conditions modernes, quand il y a une pénurie aiguë des fonds, le rôle du salaire nature la augmenté considérablement. L'entreprise dispose indépendamment des produit set décide quel le partie de ceux - ci il faut donner pour le paiement intégral. Cela se reflète dans le Règlement sur la rémunération du travail dans une entreprise agricole particulière, adoptée par l'assemblée générale du personnel.

Le salaire naturel peut être utilisé comme une partie du paiement en espèces principal. Il est largement utilisé dans la rémunération avec des employés saisonniers dans le paiement de la récolte des pommes de terre, des betteraves à sucre, des légumes, des fruit set des baies. Le salaire naturel peut être fait non seulement par la production végétale, mais aussi par le lait, la viande et ainsi de suite.

Conclusion. Par conséquent, le non accomplissement des articles cités de la Conception, qui a été adoptée en 2000, désigne l'élaboration urgente des bases conceptuelles concernant la réalisation des moyens de l'augmentation des frais pour la rémunération du travail en Ukraine. Il faut améliorer et perfectionner certaines questions de la réglementation des salaires au niveau d'état, la réglementation contractuelle et collective, qui sont étroitement liées entre elles.

Bibliographie

1. Законом України від 24.03.95 р. № 108/95-ВР "Про оплату праці"
2. Азаренкова Г.М. Економіка праці та соціально-трудова відносини: посібник / Г.М. Азаренкова.- К.: «Ліра-К», 2010. – 342 с.

3. Акулов М. Г., Драбаніч А. В., Євась Т. В. та ін. Економіка праці і соціально трудові відносини. Навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 328 с.
4. Безтелесна, Л. Удосконалення механізму мотивації продуктивності найманих працівників / Л. Безтелесна, Г. Міщук, С. Мартинюк // Україна: аспекти праці (укр.). – 2006. – № 1. – С. 42-49
5. Боброва О.Г. Організація і стимулювання праці : навчально-методичний посібник для самост. вивч.дисц. у 2 ч. Ч.2 / О.Г. Боброва; Мін-во освіти і науки України, КНЕУ ім. Вадима Гетьмана. – 2-ге вид., без змін. – К. : КНЕУ, 2006. – 145 с

УДК: 657.811=133.1

LES BASES DE LA COMPTABILITÉ ET DE L'ANALYSE DES FRAIS, DES REVENUS ET DES RÉSULTATS FINANCIERS DE LA DIRECTION ÉCONOMIQUE ET FINANCIÈRE DE L'ACTIVITÉ DE L'ENTREPRISE

Suprunenko I.R., 21 MB OA

e-mail: suprunenko1193@mail.ru

Vynogradova M. S.,

dirigeant scientifique, maître-assistant

e-mail : margaryta.vynogradova@tsatu.edu.ua

Таврійський державний агротехнологічний університет

У даній статті розглянуто облік витрат, доходів, фінансових результатів та їх аналітичний облік; визначені первинні документи. Розглянуто важливість визначення фінансового результату діяльності підприємства, особливості його формування, а також основні форми фінансової звітності та мету їх складання згідно з П(С)БО.

Formulation du problème. Aujourd'hui, le marché nécessite une réponse rapide sur la modification de la situation de production, sur le maintien de la viabilité financière de l'état, c'est pourquoi les dirigeants doivent être des analystes qualifiés, bien lire l'information qui est fournie par la comptabilité, avoir des compétences de la planification stratégique et de l'analyse.

Les facteurs suivants prouvent l'actualité du thème choisi: la situation financière difficile dans tous les secteurs de l'économie et le nombre considérable d'entreprises et d'organisations déficitaires; les informations concernant le résultat financier, qui permet de prendre à temps des solutions pour prévenir les changements négatifs et leur neutralisation; les bénéfices de l'entreprise, desquels dépendent le niveau de la rémunération des salariés; la saturation du marché aux produits convenables en mesure de ses besoins.

Analyse des recherches récentes. Beaucoup de savant comme F. Butinets, T. Berdnikov, M. Demyanenko, Y. Sokolov, V. Snopko, V. Dobrovolski, A. Karpenko s'occupaient de l'étude du problème de la formation et de la comptabilité des frais, des revenus et des résultats des activités de l'entreprise.

L'objectif de l'acticle. Le but de cet article est divulguer le contenu des concepts économiques la notions financières, leur formation dans des conditions de l'économie de marché.

Les matériaux de base de la recherche. Les éléments du règlement sur les politiques comptables prévoient des questions méthodologiques sur l'organisation de la comptabilité des frais, des revenus et des résultats financiers de l'activité.

Les frais est la réduction d'avantages économiques selon la cession d'actifs ou l'accroissement d'engagement qui conduisent à la diminution des capitaux propres (à l'exception de la réduction de capital en raison de son retrait ou de sa distribution par le propriétaire) [1].

Trois variantes de la comptabilisation des frais sont prévues par la législation:

1. à l'aide de la huitième classe des comptes (les frais par éléments);
2. à l'aide de la neuvième classe des comptes (les frais des activités);
3. avec l'utilisation simultanée de la huitième classe et de la neuvième classe des comptes.

Pour la compilation de tous les frais qui sont inclus dans le coût de la production avec l'application des formes de registre pour la comptabilité on utilise les registres. Le coût des services fournis par l'entreprise est incluse dans la structure des frais des activités sur la base des factures.

La comptabilité analytique des frais de production peuvent être organisée selon leurs articles, selon le lieu de l'exécution, selon des centres de frais. La comptabilité analytique des frais administratifs et des frais de commercialisation est organisée selon les articles des frais par des éléments économiques.

Le revenu est l'augmentation des avantages économiques selon la recette des actifs ou la réduction des engagements qui conduisent à l'augmentation des capitaux propres (à l'exception de la croissance du capital grâce à des contributions des propriétaires) [2].

La classification des revenus de l'entreprise prévoit le revenu de la réalisation de la production (de biens, de travaux et de services); les autres revenus opérationnels; les revenus financiers et d'autres revenus.

La répartition des revenus par type d'activité prévoit l'activité normale et opérationnelle.

Les documents primaires pour refléter le revenu de la réalisation d'autres revenus d'exploitation sont la facture, l'acte d'inventaire, l'acte de l'évaluation, l'ordre de caisse de recette, le relevé de la banque, le compte de la comptabilité.

Le régestre est utilisé pour synthétiser les informations sur les revenus des activités opérationnels, d'investissements et financières de l'entreprise et des résultats financiers.

La comptabilité analytique des revenus de la réalisation doit être organisée par les type (groupes) des produits, des biens, des services, selon les régions de vente, qui sont définis par l'entreprise.

Le résultat financier est une augmentation ou une diminution du coût des capitaux propres de l'entreprise, qui a eu lieu dans le cours de son activité économique pendant une certaine période. Le résultat financier de l'activité est le bénéfice ou la perte.

Le bénéfice est le montant par lequel les recettes dépassent les dépenses. De la taille des bénéfices dépendent la formation des actifs courants, la solvabilité de l'entreprise, les revenus des actionnaires [3].

Une grande partie des bénéfices est le bénéfice de la réalisation de la production (le revenu de la réalisation de la production moins les coûts de production et de commercialisation) [4].

La perte est le montant par lequel les dépenses dépassent les recettes. Le crédit reflète le montant du revenu de la réalisation de la production (des biens, des travaux, des services) et des autres activités opérationnelles, le débit reflète le coût des produits finis de revient, des biens, des travaux et des services, des coûts administratifs, des coûts de commercialisation, d'autres dépenses opérationnelles.

Les références de la comptabilité et les factures de la comptabilité sont les documents primaires pour définir des résultats financiers et les répartir dans des bénéfices non distribués ou des pertes).

La comptabilité analytique des résultats financiers conduisent par leur nature, leur types de produits, des biens, des travaux, des services qui sont définis par l'entreprise.

Les entreprises ont l'obligation tenir une comptabilité et fournir des rapports financiers conformément à la législation. Les principales formes des états financiers sont:

– la position (standard) de la comptabilité 2 «le bilan» a le but de fournir aux utilisateurs les informations complètes et véridiques sur la situation financière de l'entreprise à la date du bilan [6] ;

– la position (standard) de la comptabilité 3 «le rapport des résultats financiers» a le but de fournir aux utilisateurs les information complètes et véridiques sur les revenus, les frais, les bénéfices et les pertes de l'activité de l'entreprise pendant la période considérée [7].

– la position (standard) de la comptabilité 4 «le rapport de la circulation monétaire» définit le contenu et la forme du rapport de la circulation monétaire et les exigences générales pour la divulgation ses articles [8].

Conclusion. Par conséquent, le bénéfice est l'un des principaux objectifs stratégiques de la gestion d'entreprise et le plus important l'objet de l'analyse financière. En outre, le bénéfice caractérise le résultat financier final de l'activité de l'entreprise, qui est la principale source de financement des frais sur le développement social de production de l'entreprise.

L'organisation de la comptabilité analytique des résultats financiers joue un rôle important pour composer le Rapport des résultats financiers. Pour obtenir l'information opérationnelle et précise des résultats financiers de l'entreprise il faut définir clairement selon leurs activités, fair les analyses sur la formation des résultats financiers et de la distribution des bénéfices.

Grâce à l'analyse efficace des revenus et des frais on peut simplifier le fonctionnement de la comptabilité et résoudre certaines des questions importantes sur la rationalité des frais et des revenus perçues.

Bibliographie

1. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 16 «Витрати» МФУ № 318 від 31.12.1999.
2. Проданчук М. А. Удосконалення обліку і контролю фінансових результатів. – К. : ННЦ ІАЕ, 2004. – 232 с.
3. Бухгалтерський облік та фінансова звітність в Україні : навч.-практ. посібн. / за ред. С. Ф. Голова. – Дніпропетровськ : ТОВ «Баланс-Клуб», 2005. – 768 с.
4. Білик М. Д. Фінансові результати підприємств державного сектору економіки в умовах планування / М. Д. Білик // Фінанси України. – 2006. – № 9. – С. 128–143.
5. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України № 996-XIV від 16.07.1999 р.
6. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 2 «Баланс», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 31.03.1999 р. № 87
7. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 3 «Звіт про фінансові результати», затверджене наказом Міністерства фінансів України № 87 від 31.03.1999 р.
8. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 4 «Звіт про рух грошових коштів», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 31.03.1999 р. № 87

СЕКЦІЯ 1.

ІНОЗЕМНІ МОВИ: НАУКОВІ ПОШУКИ СТУДЕНТСТВА (НІМЕЦЬКА МОВА)

UDK 633.11"324"(477064)

DIE SORTENUNTERSUCHUNG DER SÜSSKIRSCHENFTUCHTEN DER AUSLÄNDISCHEN SELEKTION DER MITTELFRISTIGEN REIFE FÜR EIGNUNG ZUM EINFRIEREN

Buchko Alexander , 41 AG – Gruppe

e-mail: bu4ko.alexander@yandex.ru

Ivanova I.JE., Kandidat der landwirtschaftlichen Wissenschaften,

e-mail: irina7812@ukr.net

Dozent der Lehrstuhls für Chemie und Biotechnologie

Sajzewa N.W., Leiterin in Deutsch

e-mail: natalija_zajtseva@ukr.net

Taurische staatliche agrartechnologische Universität

Проведено порівняльну оцінку фізико-біохімічних та органолептичних показників черешні іноземної селекції середнього строку досягання сортів Самміт, Кордія, Октавія з контрольним сортом вітчизняної селекції Крупноплідна. Досліджено вплив заморозжування на якісні показники плодів черешні досліджуваних сортів.

Fragestellung. Gartenbauprodukte sind ein wesentlicher Bestandteil der menschlichen Ernährung. Der besondere Wert des Obstes für Ernährungsphysiologie besteht in wesentlicher Bedeutung vom Vitaminen- und Mineralstoffgehalt für den Stoffwechsel im menschlichen Organismus.

Die Besonderheit frisches Obstes und Gemüse sind saisonaler Charakter der Produktion und deren unebener Verbrauch während des Jahres. Einer der effektivsten Wege der Verarbeitung von Obst und Gemüse, der Gebrauchseigenschaften zu bewahren ermöglicht, ist Frieren [1,4].

Die Analyse der vorigen Forschungen hat gezeigt, dass einer der Faktoren, der die Entwicklung der Produktion von tiefgefrorenen Früchten und ihre Produkte behindert, ist unzureichende Kontrolle des modernen inländischen Sortiments der Kirschen und ausländischen Zuchtsorten, die unter den Bedingungen der südlichen Steppen der Ukraine angebaut werden [1,3,4].

So Sortenuntersuchung der Kirschfrüchte ausländischer Selektion, die im GmbH "BLEKSI Fruit Company" angebaut worden ist, im Hinblick auf die Eignung zum Einfrieren, ist sehr wichtig.

Das Ziel der Untersuchungen war, den Einfluß des Aufschüttungsgefrierens und der langen Aufbewahrung auf die Qualität der Frühreifesüßkirschen der ausländischen Selektion zu bewerten. Die Untersuchungen wurden während des Jahres 2014 mit den von GmbH „Black Sea Fruit Company“ (Kreis Melitopol, Gebiet Saporischschja) angebauten Süßkirschen durchgeführt. Der Versuchsplan – Einfluß des Gefrierens auf die Unversehrtheit von physischen und biochemischen und organoleptischen Kennzeichen der Frühreifesüßkirschen der ausländischen Selektion ist auf der Abbildung 1 dargestellt.

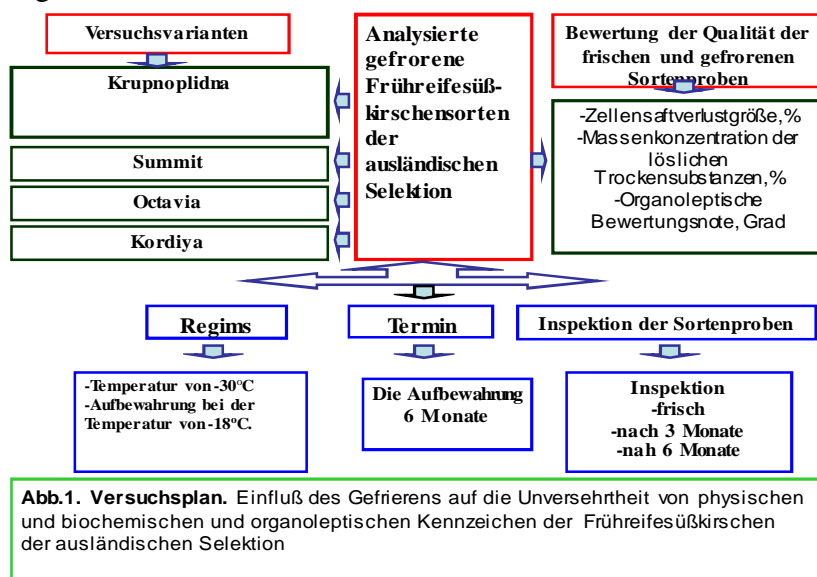

Abb.1. Versuchsplan. Einfluß des Gefrierens auf die Unversehrtheit von physischen und biochemischen und organoleptischen Kennzeichen der Frühreifesüßkirschen der ausländischen Selektion

Die Versuchsdurchführung der statistischen Bearbeitung der Verzuchsangaben wurde nach B.O Dospechow (1985) T.Little, F.Hills (1981) in der Computerbeilage „Microsoft Excel“ durchgeführt, wo die Ergebnisse der Berechnungen auf einem Arbeitsblatt völlig automatisiert sind.

Das Forschungsmaterial. Die Saftverlustgröße von gefrorenen Süßkirschenfrüchte ist nach den Angaben von vielen Wissenschaftlern das wichtigste Kriterium, das die potentielle Unversehrtheit von biochemischen Kennzeichen der untersuchten Kultur bewertet [3].

In Bezug auf die analysierten Sorten liegt der Saftverlustwert-Dynamik gemäß der Tabelle 1 in allen Phasen der Lagerung im Grenzwert 10,7% - 17,0% , die Durchschnittswerte der untersuchten Parameter für Haltbarkeittermine 1, 2, 3 sind 14,2% ; 15,2 und 15,0% entsprechend.

Tabelle 1 - Dynamik der Saftverlustwerte der aufgetauten Süßkirschenfrüchte der Frühreife-sorten, % (n = 3, Mittelwerte der Ergebnisse im Jahr 2014).

№	Qualität (Faktor A)	Gefrier- und Lagerzeit (Faktor B)			KSD
		1	2	3	
1	Krupnoplidna - Kontrolle	15,2	16,9	17,0	1,37
2	Summit	15,3	16,0	16,1	0,54
3	Kordiya	10,7	11,8	12,2	0,93
4	Octavia	15,4	15,9	15,9	1,71
	Durchschnittlich	14,2	15,2	15,0	
	KSD	1,58	2,91	1,48	-

Vermerk: 1 - unmittelbar nach Einfrieren ; 2 - nach drei Monaten der Lagerung; 3 - nach sechs Monaten der Lagerung.

Bei diesem Tempo in Bezug auf Sorten ist zu beachten, dass Kordiya deutlich weniger Wert des Saftverlustes (10,7%) im Verhältnis zu der Kontrollsorte Krupnoplidna - 15,2% (KSD 1,58 %) hat.

Nach 3 Monaten der Lagerung beträgt der Saftverlustwert im Verhältnis zu dem Wert sofort nach dem Einfrieren von 3,2% auf 11,2%. Ein statistisch signifikanter Unterschied in den Werten des Saftverlustes in der Etappe 1-2 der Lagerung wird bei allen Kirschen-sorten beobachtet, mit Ausnahme von der Sorte Octavius (der Unterschied der Werte war 0,5% KSD 1,71%) .

Die Analyse des Saftverlustwertes zeigt, daß nach 6 Monaten der Lagerung im Vergleich zu der Kontrolle der Sorte Krupnoplidna (17,0%), am besten eignet sich zum Frieren die Sorte Kordiya Grad (12,2%). Nach Tabelle 2 variiert Inhalt der löslichen Stoffen in allen Phasen der Lagerung unter der untersuchten Sorten zwischen 14,0% - 18,0%.

Tabelle 2 - Dynamik der trockenen löslichen Stoffen in frischen und gefrorenen Süßkirschenfrüchte mittleren Reife nach dem Einfrieren und der Langzeitlagerung (n = 3, Mittelwert anhand der Ergebnisse 2014)

Qualität (Faktor A)	Gefrier- und Lagerzeit (Faktor B)				KSD
	1	2	3	4	
Krupnoplidna - Kontrolle	18,0	17,5	16,6	17,1	0,48
Summit	15,3	14,7	14,0	14,1	0,52
Kordiya	17,8	16,7	16,4	16,1	1,08
Octavia	16,8	16,2	15,6	15,7	0,54
Durchschnittlich	17,0	16,3	15,7	15,8	
KSD	1,11	1,24	0,99	1,35	

Vermerk 1 - in frischem Obst ; 2 - unmittelbar nach dem Einfrieren ; 3 - nach drei Monaten der Lagerung; 4 - nach sechs Monaten der Lagerung

Durchschnittswert der trockenlöslichen Substanzen in der Gruppe der Sorten Süßkirschenfrüchte der mittleren Reife für frisches Obst ist 17,0%. Die beste nach dem Gehalt dieser Substanzen sind Obstsorten Krupnoplidna (18.0%), Kordiya (17,8%), KSD 1,11%. Summit und Octavia nach dem Wert der untersuchten Parameter geben der Kontrollsorte nach, die importierten Differenz zwischen den Werten der trockenen löslichen Substanzen in Süßkirschenfrüchten der Sorten ist von 1,2% bis 2,7% und ist statistisch signifikant (KSD 1,11 %).

Die besten nach 6 Monaten der Lagerung im Vergleich zur Kontrollsorte sind Süßkirschenfrüchten der Sorte Kordiya. Importierte Sorten sind schlechter als die Werte der Kontrollsorte nach den untersuchten Parametern, und der Unterschied zwischen Sorten Summit, Octavius, Kordiya ist bei KSD 1,35% statistisch zuverlässig.

Gesamte Kostprobe der frischen und gefrorenen Kirschenfrüchten reicht von 4,3 bis 5,0 Punkten. Die Durchschnittswerte der untersuchten Parameter in der Gruppe der mittelfristig reifenden Sorten liegt im Bereich von 4,5 bis 4,9 Punkte (Tabelle 3).

Der Unterschied zwischen untersuchten Sorten ist statistisch nicht signifikant (Krupnoplidna - 4,9 Punkte), bei der geringsten signifikanten Differenz KSD 0,12 Punkten. Der Unterschied nach 6 Monaten der Lagerung durch geschmackliche Abstufungen macht 0,2 bis 0,4 Punkte zwischen den Werten der untersuchten Sorten Summit, Kordiya Octavia und Kontrollsorte aus und ist statistisch signifikant KSD 0,12 Punkten.

Tabelle 3 – Gesamte geschmackliche Abstufung der frischen und gefrorenen Süßkirschenfrüchte der mittelfristiger Frucht reife (n = 3, der Mittelwert der Ergebnisse im Jahr 2014)

Qualität (Faktor A)	Gefrier- und Lagerzeit (Faktor B)				bei der geringsten signifikanten Differenz bei 5% Signifikanzniveau
	1	2	3	4	
Krupnoplidna - Steuer	4,9	4,8	4,4	4,3	0,11
Summit	4,8	4,8	4,5	4,5	0,11
Kordiya	5,0	4,8	4,8	4,7	0,12
Octavia	4,8	4,7	4,6	4,6	0,13
Durchschnittlich	4,9	4,8	4,6	4,5	
Bei der geringsten signifikanten Differenz bei 5% Signifikanzniveau	0,12	0,12	0,11	0,12	

Hinweis 1 - frischen Kirschen Früchte; 2 - unmittelbar nach Einfrieren ;3 - nach drei Monaten der Lagerung; 4 - nach sechs Monaten Lagerung.

Zusammenfassung. Als die beste wurde sowohl sofort nach dem Einfrieren als auch während der gesamten 6-monatigen Lagerzeit nach Saftverlustwert, nach trockenen löslichen Substanzen, nach geschmacklicher Abstufung die importierte Sorte Kordiya definiert (nach 6 Monaten Lagerung machte Saftverlustwert -12,2 % aus, trockene lösliche Substanzen - 16,1; gesamte geschmackliche Abstufung - 4,7 Punkte).

Quellenverzeichnis:

1. Белинська С. Методологія розгортання функції якості швидкозамороженої плодово-вочевої продукції / С. Белинська // Стандартизація. Сертифікація. Якість: Науково-технічний журнал, 2008. - № 6. – С. 57-63.
2. Дженеєва С.Ю. Методические рекомендации по хранению плодов, овощей и винограда. Организация и проведение исследований / С.Ю. Дженеєва, В.И. Иванченко. – Ялта: Институт винограда и вина Магарач, 1988. – 152 с.
3. Завадская О. Замораживание плодовоовощной продукции / О. Завадская // Харчова і переробна промисловість, 2009. - № 1. – С. 52-59.
4. Иванченко В. Оценка сортов черешни юга Украины для низкотемпературного замораживания. Виноградарство и виноделие. В.И.Иванченко, И. Е.Иванова. 2001. - С. 36-39.

УДК 004.77 11

EINSATZMÖGLICHKEITEN VON CLOUD COMPUTING IN DER HOCHSCHULAUSBILDUNG

Nikolaienko V.V., 51 IT
Sitsylitsyn Y.A., Wissenschaftlicher Leiter
Sajzewa N.W., Beraterin in deutscher Sprache
Taurische staatliche agrartechnologische Universität

vv.nikolaienko8@tsatu.edu.ua
yurarud@gmail.com
natalija_zajtseva@ukr.net

Стаття присвячена інноваціям, а саме хмарним обчисленням, а також можливостям їх застосування у навчальному процесі у вигляді створення бази даних груп визначених студентів для менеджменту позакласних проектів.

Problemstellung. Cloud Computing ist wichtiger Teil des Lebens eines Menschen in heutiger informationellen Gesellschaft. Die junge Generation der progressiv Denkenden greift auf Cloud Computing fast jeden Tag zu.

Analyse der Forschungen. Heutzutage ist das Thema des Managements und des Selbstbedienens bei der Ausbildung sehr brennend. Das Konzept der Technologie wurde noch in der Mitte des XX Jahrhunderts in den Studien von John McCarthy, Douglas Parkhill und Herb Grosh erwähnt [1]. Die größten Weltkorporationen *Amazon*, *Google* und *Microsoft* entwickeln und erweitern Einsatzmöglichkeiten von Cloud Technologien.

Ziel des Artikels ist es, Möglichkeiten und Vorteile von Cloud Computing im Studium darzustellen.

Das Forschungsmaterial. Cloud Computing stellt IT-Infrastruktur und IT-Leistungen wie beispielsweise Rechenleistung, Speicherplatz der Anwendungssoftware als Internet Service bereit. Cloud Computing erlaubt überall und jederzeit bequem auf den geteilten Pool von den konfigurierbaren Rechnerressourcen über ein Netz zuzugreifen. Sie kann schneller und bei geringeren Serviceprovider-Interaktion mit minimalem Managementaufwand verfügbar sein.

Laut der Website *Baudetail* [2] sind gemäß der NIST-Definition für einen Cloud Service fünf Schließen Eigenschaften charakteristisch:

- Die Ressourcen eines Anbieters liegen in einem sogenannten Pool vor, aus welchem sich viele Anwender bedienen können. Dabei können die Anwender nicht wissen, wo ihre Ressourcen sich befinden, sie können trotzdem vertraglich den Speicherort, also z. B. Rechenzentrum, Region oder Land festlegen.

- Die Provisionierung aller Ressourcen (z. B. Storage oder Rechenleistung) läuft ohne Interaktion mit dem Service Provider, also automatisch ab.

- Alle Services können elastisch und schnell zur Verfügung gestellt werden, in manchen Fällen geht das automatisch vor sich. Daher scheinen die Ressourcen aus Anwendersicht unendlich zu sein.

- Die Services sind dank Standard-Mechanismen über das Netz verfügbar und nicht an einen bestimmten Client gebunden.

- Ressourcennutzung kann überwacht und gemessen werden und auch entsprechend bemessen den Cloud-Anwendern zur Verfügung gestellt werden.

Diese Möglichkeiten lassen die privaten Anwender, als auch die Anbieter der Ressourcen, schnell, automatisch und (bei Bedarf) überwacht, standortunabhängig arbeiten.

Natürlich besitzt die Cloud bei allen Vorteilen einige Nachteile. Sie können nicht ignoriert werden.

Die Website *techfacts* [3] betont auf folgenden Schwächen:

- Außerhalb des eigenen Hauses ist bei der Nutzung der Cloud kein aktives Eingreifen möglich. Bei Problemen muss der Cloud-Anbieter konsultiert werden. Das kann einem Benutzer Zeit kosten.

- Internetzugang. Wenn Internetzugang nicht vorhanden ist, nützt Ihnen die Cloud nichts. Benötigen sie dauerhaft aktive und ausreichend schnelle Internetverbindung, um die Dienste der Cloud Computing effektiv nutzen zu können.

- Ein Umzug zu einem anderen Anbieter gestaltet sich sehr schwierig. Außer dem kann ein Umzug verursachen, dass die IT-Infrastruktur für mehrere Stunden lahmgelegt sein.

Die IT-Fachkräfte, die Cloud Computing ausarbeiten, managen und regulär zugreifen, zeichnen außer Nachteilen auch wesentliche Risiken aus. Dazu zählen die Analytiker der Website *techfacts* in erster Linie erhebliche Sicherheitsrisiken.

- Mit einem Anmeldezugang kann auf mehrere Datensätze zugegriffen werden. Theoretisch können neben den Mitarbeitern eines Unternehmens auch die Mitarbeiter des Cloud-Anbieters Zugang erlangen. Das ist wichtig, wenn eine strenge Reglementierung und Protokollierung fehlt, auf welche Daten zugreifen kann.

- Das Verschlüsselungssystem vom soll Cloud-Anbieter explizit benannt und beschrieben werden.

- Speicherort der Daten ist äußerst wichtig. Alle Daten, die auf einem Server im jeweiligen Staat gespeichert werden, unterliegen der dortigen Gesetzgebung. Die personenbezogenen Daten, die man im Ausland speichert, können Probleme bereiten, wenn diese Daten entwendet werden.

Cloud Computing kann von den Lehrern für Erstellen und Speichern Datenbanken der Studenten verwendet werden. So kann ein Kollektiv des Lehrstuhls für Fremdsprache freiwillige Initiativbewegung den Studenten der Universität vorschlagen. Alle Interessierten an Vertiefung eigener Fremdsprachenkenntnisse geben ihre persönlichen Daten (Name, Sprachniveau, Interessen) und Kontaktdaten an. Der verantwortliche Lehrer gruppiert diese Daten folgenden Kriterien nach:

- Gruppe /Studienjahr /Fachrichtung;
- Die Note ggf. Sprachniveau;
- Interessen im Bereich der Fremdsprachen und interkulturelle Kommunikation.

Anhand der Daten wird eine Datenbank erstellt und mit Cloud Computing Ressourcen gespeichert. Jeder angemeldeter Student hat dazu Zugriff und kann alle Angebote des Lehrstuhls sich einsehen. Man kann Unterlagen, Post, Telefon und Konferenzerufe und beliebige Information speichern. Vor allem kann man alle Vorteile von CRM näher kennenlernen, das die Aufmerksamkeit auf das Steuersystem der Beziehungen mit Studenten fokussiert.

Dieses System ermöglicht es, Nachrichten an Studenten zu senden, zu informieren, zu kontrollieren, auf welcher Stufe diese oder jene Arbeit sich befindet, sowie die Möglichkeit auszunutzen, die erforderlichen Informationen zu suchen und Suchergebnisse an allen angemeldeten Studenten und Lehrern mitzuteilen.

Zusammenfassung. Cloud Computing ist eine sich schnell entwickelnde Branche, die in alle Aspekte des menschlichen Lebens und Tätigkeit eindringt: von der Ausbildung über Weiterbildung bis zum erfolgreichen Werdegang. In der Perspektive gehört Cloud Computing die Zukunft.

Quellenverzeichnis:

1. Cloud Computing [Електронний ресурс] / Bundesamt für Sicherheit in der Informationstechnik : – Режим доступа: <https://www.bsi.bund.de/DE/CloudComputing.html>
2. Cloud Computing Grundlagen [Електронний ресурс] / Baudetail : – Режим доступа: <https://baudetail.de/cloud-computing-grundlagen>
3. Vorteile von Cloud Computing [Електронний ресурс] / SAT 1. Режим доступа: <http://www.techfacts.de/ratgeber/was-ist-cloud-computing>

УДК 633.11"324"(477064)

**ANALYSE DER QUALITÄTSKENNZEICHEN IN FRISHEN UND GEFRORENEN
FRÜHSÜSSKIRSCHENFRÜCHTEN DER FREMDSELEKTION, ANGEBAUT UNTER
VERHÄLTNISSEN VON DER GMBH "BLACK SEA FRUIT COMPANY"**

Prokuda Viktor, Gruppe 11MBAG

e-mail: prokuda22@mail.ru

Ivanova I.JE. Kandidat der landwirtschaftlichen Wissenschaften,

Dozent der Lehrstuhls für Chemie und Biotechnologie e-mail: irina7812@ukr.net

Sajzewa N.W., Leiterin in Deutsch

e-mail: natalija_zajtseva@ukr.net

Taurische staatliche agrartechnologische Universität

Проведено дослідження сортів ранньої черешні іноземної селекції Burlat, Sweet Early (контрольний сорт – Червенева рання). Здійснено аналіз значень величини втрати клітинного соку, вмісту сухих розчинних речовин та органолептичних показників.

Fragestellung. Die Süßkirsche ist die Kultur, die Fruchtsaison öffnet. Ihre frischen Früchte sind eine natürliche Quelle von funktionellen Ingredienzen, die einen positiven Einfluß auf Stoffwechselprozesse im Organismus des Menschen ausüben. Der Süden der Ukraine verfügt über große Naturmöglichkeiten, hohe Erträge dieser Kultur zu erhalten, aber sie erfordert die vertiefte Untersuchung der Verarbeitungsverfahren von Sorten sowohl der heimischen als auch der fremden Selektion.

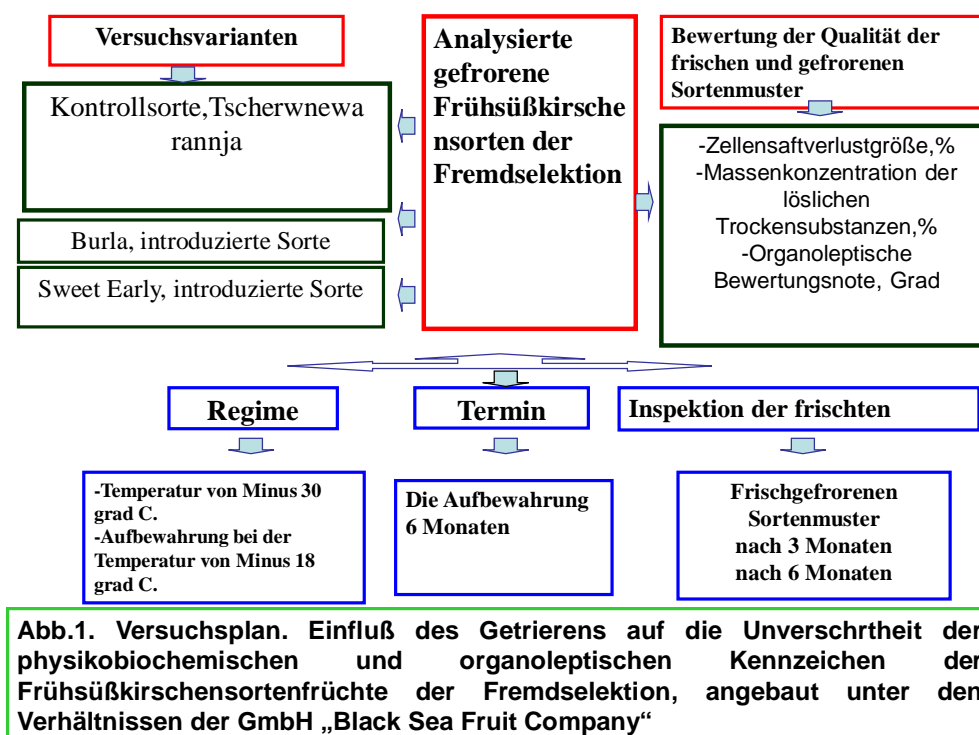
Die Analyse der vorigen Untersuchungen zeigt, daß die Sorten der heimischen Selektion zum Gefrieren geeignet sind. Die Spätsortenfrüchte sind für diese Verarbeitungsart besonders empfohlen. Die früh- und mittelreifenden Süßkirschensorten haben Früchte der Guignegruppe, die durch die dünne Schale und das zarte Fleisch gekennzeichnet wird. Sie verdirbt aus dem bestimmten Grunde unter dem Gefrieren und führt zu negativen biochemischen Veränderungen [1, 3, 4]. Grund der Analyse der Literaturquellen hat man festgestellt, daß die frühen Süßkirschensorten der deutschen Selektion das knorpeligere Fleisch haben, das unter verschiedenen Aufbewahrenungsverfahren weniger verdirbt [1, 3]. Unter Berücksichtigung des Obenangeführten ist die Sortenuntersuchung der Süßkirschenfrüchte der Fremdselektion, angebaut unter den Verhältnissen der GmbH „Black Sea Fruit Company“ in der südlichen Steppe der Ukraine, hinsichtlich der Tauglichkeit zum Gefrieren sehr aktuell.

Das Ziel der Untersuchung war, den Einfluss des Aufschüttungsgefrierens, einer langen Aufbewahrung auf die Qualität der Frühsüßkirschenfrüchte der Fremdselektion zu bewerten. Die Untersuchungen wurden während 2014 durchgeführt. Die Süßkirschen wurden von der GmbH „Black Sea Fruit Company“ angebaut, die im Kreis Melitopol, Gebiet Saporoshje liegt. Der Versuchsplan – Einfluss des Gefrierens auf die Unversehrtheit von physikobiochemischen und organoleptischen Kennzeichen der Frühsüßkirschenfrüchte der Fremdselektion, angebaut unter den Verhältnissen der GmbH „Black Sea Fruit Company“, – ist in Abb. 1 dargestellt.

Die Programmrealisation der statistischen Bearbeitung der Versuchsangaben wurde nach B.O Dospechow (1985) T.Little, F.Hills(1981) in der Computerbeilage „Microsoft Excel“ durchgeführt, wo die Ergebnisse der Berechnungen auf einem Arbeitsblatt völlig automatisiert sind.

Hauptmaterialien der Untersuchung. Die Saftverlustgröße von gefrorenen Süßkirschenfrüchten ist nach den Angaben von vielen Wissenschaftlern das wichtigste Kriterium das die potentielle Unversehrtheit von biochemischen Kennzeichen der untersuchten Kultur bewertet [3].

Die Dynamik der Saftverlustgröße befindet sich in den analysierten Sorten innerhalb von 11,8% - 21,6%, die Durchschnittswerte des untersuchten Kennzeichens sind während der Aufbewahrungstermine (1, 2, 3) 14,7%, 16,5% und 17,1% beziehungsweise nach den Angaben der Tab.1.

Tabelle 1. Dynamik der Saftverlustgröße in der defrosteten Frühsüßkirschenfrüchten, % (n = 3, die Durchschnittswerte nach den Ergebnissen des Jahres 2014)

№ п/п	Sorte(Faktor A)	Getrieren und Aufbewahrungs-termin (Faktor B)			KSD
		1	2	3	
1	Tschernnewa rannja	18,2	20,8	21,6	1,72
2	Burlat	14,1	15,7	16,2	1,14
3	Sweet Early	11,8	12,9	13,5	1,04
	Durchschnitt	14,7	16,5	17,1	
	KSD	2,51	1,92	2,43	-

Bemerkung 1 - sofort nach dem Gefrieren; 2 - nach 3 Monaten der Aufbewahrung; 3 - nach 6 Monaten der Aufbewahrung.

Die Analyse der Werte der Saftverlustgröße zeigt, daß die introduzierten Sorten Burlat (16,2%) und Sweet Early (13,5%) im Vergleich zu der Kontrollsorte Tschernnewa rannja (21,6%) fürs Gefrieren besser sind. Die statistisch zuverlässige Differenz innerhalb der introduzierten Sorten der Kontrolle gegenüber ist von 5,4% bis 8,1% bei KSD0,5 1,72%.

Nach den Angaben der Tabelle 2 schwankt der Gehalt der löslichen Trockensubstanzen an den untersuchten Sorten in allen Aufbewahrungsetappen innerhalb von 15,0% - 20,0%.

Tabelle 2. Dynamik des Gehalts der löslichen Trockensubstanzen an frischen und gefrorenen Frühsüßkirschenfrüchten nach dem Gefrieren und der langen Aufbewahrung (n = 3, Durchschnittswerte nach dem Ergebnissen des Jahres 2014)

Sorte(Faktor A)	Getrieren und Aufbewahrungs-termin (Faktor B)				KSD
	1	2	3	4	
Tschernnewa rann-	16,2	15,5	15,0	15,0	0,67
Burlat	17,8	16,6	16,0	16,1	1,18
Sweet Early	20,0	18,4	17,9	17,5	1,52
Durchschnitt	18,0	16,8	16,3	16,2	
KSD	1,54	2,71	2,23	2,35	

Bemerkung 1 - sofort nach dem Gefrieren; 2 - nach 3 Monaten der Aufbewahrung; 3 - nach 6 Monaten der Aufbewahrung.

Tabelle 3. Gesamte Degustations Bewertungsnote der frischen und gefrorenen Frühsüßkirschenfrüchte Grad (n=3, Durchschnittswerte nach den Ergebnissen des Jahre 2014)

Sorte(Faktor A)	Gefrieren und Aufbewahrungs-termin (Faktor B)				KSD
	1	2	3	4	
Tscherwnewa rannja	4,8	4,2	4,1	4,1	0,21
Burlat	5,0	4,9	4,5	4,5	0,11
Sweet Early	5,0	5,0	4,6	4,6	0,18
Durchschnitt	4,9	4,7	4,4	4,4	
KSD	0,19	0,12	0,15	0,12	

Bemerkung 1 - sofort nach dem Gefrieren;

2 - nach 3 Monaten der Aufbewahrung;

3 - nach 6 Monaten der Aufbewahrung.

Auf Grund des Obengesagten kann man die folgenden Schüsse ziehen:

- sowohl sofort nach dem Gefrieren als auch während der ganzen sechsmonatigen Periode der Aufbewahrung ist die Sorte Sweet Early die beste (die Saftverlustgröße schwankt innerhalb von 11,8%-13,5%);

- hinsichtlich des Kennzeichens löslicher Trockensubstanzen sind die introduzierten Sorten der Kontrolle gegenüber nach 6 Monaten der Aufbewahrung besser, in den Früchten der Fremdselektion ist die statistisch zuverlässige Differenz nicht bemerkt und das untersuchte Kennzeichen schwankt innerhalb von 16,1-17,5%

- die höchsten Degustations Bewertungsnote (4,5-4,6) sind nach 6 Monaten der Aufbewahrung in den Sorten Burlat und Sweet Early bemerkt.

Quellenverzeichnis:

1. Белинська С. Методологія розгортання функції якості швидкозамороженої плодово-вочевої продукції / С. Белинська // Стандартизація. Сертифікація. Якість: Науково-технічний журнал, 2008. - № 6. – С. 57-63.

2. Дженеєва С.Ю. Методические рекомендации по хранению плодов, овощей и винограда. Организация и проведение исследований / С.Ю. Дженеєва, В.И. Иванченко. – Ялта: Институт винограда и вина Магарач, 1988. – 152 с.

3. Завадская О. Замораживание плодовоовощной продукции / О. Завадская // Харчова і переробна промисловість, 2009. - № 1. – С. 52-59.

4. Сенина Е.П. Замораживание косточковых культур: Рекомендации / Е.П. Сенина, Н.П. Тихоненко, В.В. Скрыпник. - Мелитополь, 1988. – 11 с.

УДК 67.08

HOCHTEMPERATUR-RECYCLING VON ABFÄLLEN

Рубанська Оксана / Rubanska Oxana, 11 MB OE
Sajzewa N.W., Sprachliche Beratung
Taurische staatliche agrartechnologische Universität

oksana-rubanskaja@rambler.ru
natalija_zajtseva@ukr.net

Der Artikel ist der Bewertung der Verwendung der Hochtemperatur-Recycling von Abfällen am Beispiel des populären Aggregats – «MAGMA» aus der Sicht der Ökologie gewidmet.

Die Problemstellung. Das eigentliche Problem aller Städte der Welt ist die Vermeidung von großen Abfallmengen. Dieses Problem kennt jeder Bewohner der Großstadt.

Die natürlichen Ressourcen, die die Menschheit verbraucht, kann man in zwei Teile teilen: erneuerbare und nicht erneuerbare. So, erneuerbare bezeichnet man als jene Ressourcen, die mit Hilfe der Photosynthese in einer bestimmten Zeit aufzufinden sind, mit anderen Worten – alle Arten der Vegetation und deren Derivate. Zu nicht erneuerbaren sind Mineralien, die in bestimmter geologischer Zeit nicht erholen werden können.

Analyse der letzten Forschungen. Technologie, die die Menschheit benutzt, sind gezielt, in erster Linie auf die Nutzung der nicht erneuerbaren natürlichen Ressourcen: Öl, Kohle, Erz usw. Dabei bringt ihre Verwendung technologische Störungen in der Umwelt: reduziert die Fruchtbarkeit des Bodens und die Menge an Frischwasser, verschmutzt die Atmosphäre usw.

Heute, unter Verwendung der bestehenden Technologien, hat die Menschheit die mannigfaltigste Struktur aller Arten von Abfällen häuslicher und industrieller Herkunft. Insbesondere rasant entwickeln sich die Systeme der Reinigung der Gebiete von Müll und Technologie der Abfallverbrennung. Doch, es gibt ziemlich viele Gründe zu glauben, dass die Technologie der Verbrennung von Müll ausweglos ist. Derzeit machen die Kosten für die Verbrennung von 1 kg Abfall 65% aus. Wenn man auf andere Technologien der Beseitigung von Abfällen nicht umsteigt, werden die Kosten steigen. Dabei sollte man bedenken, dass es notwendig ist, dass diese neuen Technologien, die im Laufe der Zeit zur Verfügung gestellt werden, einerseits Bedürfnisse der Verbraucherbedürfnisse der Bevölkerung, und andererseits die Erhaltung der Umwelt und Umgebung befriedigen konnten.

Heute sind solche Technologien bereits erschienen. Erschienen ist die prinzipielle Möglichkeit, nicht nur die Kosten für die Beseitigung der Abfälle erheblich zu reduzieren, sondern auch einen wirtschaftlichen Effekt zu erhalten.

Die Stadt versucht, unnötige Abfälle loszuwerden, indem sie auf spezielle Deponien-Gebiete geliefert werden. Deponien nehmen in den Umfängen zu und schon kommen sie nah zu den einzelnen Wohnbezirken. Trotzdem können Müllverbrennungsunternehmen als verfügbare zusätzliche Energie-Quelle verwendet werden.

Bei den Abfällen, die verwendet werden können, ist das wichtigste die Entnahme daraus der wertvollen Gemeinguteile und Rückgabe dieser Komponenten zur Wiederverwendung. In diesem Fall verwendet man die Methoden der Regeneration und der Wiedergewinnung.

Die wichtigsten Materialien der Forschung. Entsorgung von festen Abfällen verschiedenen Ursprungs sieht heute in der Regel thermische Verfahren vor.

Hochtemperatur-Recycling von Abfällen im elektrothermischen Reaktor. Hohe Temperatur-Recycling von festen Abfällen ist die einzige Garantie für die Vernichtung von gefährlichen biologischen, biochemischen, chemischen Produkten und Supertoxikanten Dioxin und Dioxin-ähnlichen Substanzen.

Verarbeitung und Entsorgung von Abfällen mit der Anwendung des Plasmas.

Mittels des Plasmas erreicht man hohe Grad der Neutralisation von Abfall in der chemischen Industrie, insbesondere halogenhaltigen organischen Verbindungen, medizinischen Einrichtungen; erfolgt die Verarbeitung von festen, pastösen, flüssigen, gasförmigen, organischen und anorganischen, schwachradioaktiven, krebserregenden und Haushaltsstoffen, für die die strenge Norm des MPC in der Luft, im Wasser, im Boden u. a. festgestellt sind.

Plasma-Methode kann für die Entsorgung von Abfällen durch zwei Verfahren verwendet werden:

- plasmachemische Beseitigung von besonders gefährlichen hochtoxischen Abfällen;
- plasmachemische Verwertung von Abfällen mit dem Ziel der Herstellung von marktfähigen Produkten.

Zersetzung von Abfällen erfolgt nach den folgenden technologischen Systemen:

- Umwandlung der Abfälle im Luftbad;
- Umwandlung von Abfällen in Gewässern;
- Umwandlung der Abfälle im Dampf-Luftbad;
- Pyrolyse von Abfällen bei geringen Konzentrationen.

Die Wahl der Methode der Verarbeitung, die Möglichkeit, Variationen im Hinblick auf das quantitative Verhältnis der Reaktionspartner zu ermöglichen, lässt das Funktionieren der Anlage für ein breites Spektrum von Abfällen nach ihrer chemischen Zusammensetzung optimieren.

Verglichen mit diesen herkömmlichen Aggregaten zur Verbrennung von festen Haushaltsabfälle Aggregat «MAGMA» und die Technologie der abfallfreien und Hochtemperatur-Recycling haben eine Reihe von Vorteilen, die zur Senkung der Investitionskosten für den Bau der zur Entsorgung des ungetrennten Mülls. Nach den Leistungskennziffern ist eine Müllverbrennungsanlage, ausgerüstet mit dem Aggregat «MAGMA», nicht schlechter als die vorhandenen Verfahren, wobei die Emissionen der Gase den Standards des Randwerts. So, Aggregat «MAGMA» ermöglicht die abfallfreie Technologie des Recycling des ungetrennten Abfalls, ohne Umwelt zu belasten. Versammlung kann auch für die Sanierung bestehender Deponien eingesetzt werden.

Bei der thermischen Verarbeitung von 1T kommunaler Abfällen, die einen Wassergehalt von bis zu 40% haben, erhält man folgende Warenproduktion:

- Strom – 0,45-0,55 MW/h;
- Gusseisen – 7-30 kg;
- Baustoffe oder Produkte – 250-270 kg.

Fazit. Die Entwicklung neuer Technologien des Hochtemperatur-Recycling von Abfällen auf bestehendem Niveau der Entwicklung der Gesellschaft erfordert eine rasante Entwicklung neuer Technologien für größere Verarbeitungsmengen von festen Haushaltsabfällen.

Quellenverzeichnis:

1. Sicherheitstechnik für Hochtemperatur-Up-Cycling-Anlage [Електронний ресурс] / НІМА: – Режим доступу: http://www.hima.de/News_und_Events/2015/Sicherheitstechnik-fuer-Hochtemperatur-Up-Cycling-Anlage.php

УДК 579.67

ANALYSE DER WICHTIGSTEN PRODUKTIONS- UND GEBRAUCHSEIGENSCHAFTEN DER POPULÄREN JOGHURTS ORTEN

Stepanenko Viktorija, Gruppe 11ET

Sajzewa N.W., Leiterin in Deutsch

Taurische staatliche agrartechnologische Universität

e-mail: vika_stepanenko_9912345@mail.ru

e-mail: natalija_zajtseva@ukr.net

Стаття присвячена дослідженню найважливіших виробничих та споживчих характеристик популярних марок йогуртів, як то вміст корисних бактерій, жирність, наповнювачі, торгова марка, пакування.

Fragestellung. Heutzutage werden die Nahrungsmittel, die Milchsäurebildner und Bifidusbakterien enthalten, als Grundnahrungsmittel betrachtet und werden als Prophylaxe in Medizin und Diätkur empfohlen. Außerdem sind die Joghurts schmackhaft und deshalb von Kindern und Erwachsenen gleichermaßen geliebt.

Die Analyse der vorigen Untersuchungen. Es wurde längst sowohl von den fundierten als auch von angewandten Studien festgestellt, dass Milchsäurebildner und Bifidusbakterien konstitutive Rolle für das menschliche Immunsystem spielen. Theoretische und praktische Grundlagen der Joghurtproduktion wurden in den Forschungen von Dilanjan S.H., Petrytschenko S.P., Romantschuk I.O. und anderen Wissenschaftlern dargestellt [1].

Das Ziel der Untersuchung ist es, die Produktions- und Gebrauchseigenschaften der populären Joghurtsorten zu analysieren.

Hauptmaterialien der Untersuchung. Joghurt ist Produkt der Gärung unter Einfluss der Bakterienfermente. Bei der Gärung wandeln die Bakterien in Milch Laktose in Milchsäure um. Die Milchsäure ist ihrerseits reaktivierbar mit dem Milcheiweiß, wodurch das Produkt gelartig wird.

Saure Milch haben die Menschen seit Jahrtausenden verzehrt. Die Heimat des Joghurts sind die Balkanländer. Die Tierwirte bewahrten dort frische Milch in Säcken aus dem Lammfell. Bei hohen Temperaturen wurde es schnell sauer. Falls man saure Milch zur frischen und ausgekochten sofort zugibt, geht der Gärungsvorgang viel schneller vor sich und der Geschmack ist besser und reiner.

Genußfertiges Joghurt ohne Füllstoffe hat angenehmen säuerlichen Geschmack. Um davon einen Nachtisch zu zubereiten, gibt man ihm Beeren, Früchte, Honig und Gräser zu.

Nobellaureat Ilja Iljitsch Metschnikow hat in seiner Forschung Bakterien ausgesucht und klassifiziert, die es in Joghurts gibt. Er benannte sie Lactobacterium Bulgaricum (der bulgarische Bazillus) und Streptococcus thermophilus (wärmeliebend Kettenkokkus). Nämlich diese Bakterien enthielt „wundertätige“ Sauermilch von Metschnikow, die als Allheilmittel in der ersten Hälfte des zwanzigen Jahrhunderts galt. Der Gehalt der Biokulturen im Fertigprodukt soll am Ende der Verbrauchsfrist nicht weniger als 10⁷ koloniebildenden Einheiten (KBE) im 1 Gramm des Produktes sein.

Aufgrund des Fettgehaltes werden Joghurts in milchige Joghurts und Rahmjoghurts unterschieden. Milchige Joghurts können nichtfettig (0,1%), fett (1,5-2,5%) und klassisch (2,7-4,5%) sein. Fettgehalt der milchigen Rahmjoghurts macht 4,7 bis 7% aus, und der Rahmjoghurts – nicht weniger als 10%.

Das Sortiment der Joghurtverpackungen auf dem Markt ist zurzeit recht groß. Die populärste Verpackung unter heimatischen Verbraucher ist so genannte „europäische“ Joghurtbecher mit dem Volumen 125 Gramm (51% aller aktiven Konsumenten kaufen sie), und Kunststoffbehälter mit dem Volumen 250 Gramm (etwa 25%). Auch bietet heute Verpackungsindustrie viele zusätzliche Optionen an: Polyäthylen-Flaschen, pure-Packung, Tetra Rex, heißsiegelfähige Polyäthylen-Tüten, blasgeformte Verpackung, „Ökolin“, und Glasdosen [2].

Was Joghurtsorten angeht, ist die Produktion von „Danone“, „Junimilk“ und „Campina“ sehr verbreitet und populär. In unserer Stadt sind am meisten folgende Marken nachgefragt: „Tschudo“, „Prostokvaschino“, „Fruttis“, „Nezschnyj“, „Danone“, „Actimel“, „Activia“, „Danissimo“, „Rastischka“.

Zu den zweifellosen Vorteilen des Joghurtkonsums gehört ihre Nutzen für unsere Gesundheit. Sie befreien unseren Organismus von pathogenen Mikroorganismen und normalisieren unseren Verdauungsprozess. Die Mikroflora, die die Bestandteile der Joghurt formieren, stimuliert Abwehrsystem unseres Organismus. Joghurt ist an Phosphor und Kalzium reich, die für vollwertiges Funktionieren des Organismus notwendig ist: 100 Gramm Joghurtproduktes enthalten 25% der Tagesnorm von Kalzium und 15% der Tagesnorm von Phosphor. Die Joghurts haben auch hohes Niveau der Verdaulichkeit und reduzierten Milchzuckerspiegel. Der Verzehr von Joghurts sinkt Wahrscheinlichkeit der Krebsentwicklung.

Die meisten Nachteile von Joghurtkonsums hängen eher von der Sorgfalt und Gewissenhaftigkeit der Produzenten und Anbieter ab. In den Theken in den Supermärkten gibt es nicht „lebhaftes“, sondern „langlebige“ Joghurts. Außerdem gibt es so genannte „Joghurter“ und Surrogats. Sie enthalten keine lebhaften Bakterien, aber Konservierungsstoffe, die Haltbarkeit der Joghurts bis ein und mehr Monate verlängern, gibt es mehr als nötig. Es werden auch Aromastoffe und naturidentische aromatisierende Substanzen zugegeben. Ein echter Nachteil von Joghurts ist geringe Haltbarkeit.

Zusammenschluss. Die Joghurts sind ein nützliches Nahrungsmittel, das dank den Marketingstrategien zum absolut beliebten Genussmittel geworden ist. Die Tatsache, dass Gewissenhaftigkeit der Produzenten in der Ukraine viel zu wünschen übrig lässt, sind Joghurts als Diätnahrungsmittel in hübscher Verpackung konstant nachgefragt.

Quellenverzeichnis:

1. Смирнов В. В. Пробиотики на основе живых культур микроорганизмов [Текст] / В. В. Смирнов, Н. К. Коваленко, И. Б. Сорокулова // Микробиол. журн. – 2002. –Т. 64, №4. – С. 62-81.
2. Во что упакован йогурт: статистика и прогнозы [Електронний ресурс] / osnowa.pw : – Режим доступу: <http://article.unipack.ru/40533/>

УДК 635.015

VORTEILE DER VERWENDUNG DER HYDROGELKAPSEL IN INDUSTRIELLER GETREIDEERZEUGUNG

Filipischen M.V., 11 MB EN

Sajzewa N.W., Leiterin in Deutsch

Taurische staatliche agrartechnologische Universität

e-mail: kolich_filipishen@uk

e-mail: natalija_zajtseva@ukr.net

Стаття присвячена процесу вдосконалення збереження вологи в насінні за допомогою волого-утримуючого матеріалу – гідрогелю.

Problemstellung. Bewässerung in der Zeit der Pflanzenvegetationen hat grundlegende Bedeutung. Je nach Pflanze und Niveau der Grundwasser benötigt man 200-500 Kubikmeter pro Hektar. Doch nicht ganzes Wasser aus der Melioration ist den Pflanzen zugänglich. Wesentlicher Teil geht als Dämpfe und in sehr tiefe Bodenschicht verloren, aus denen Wurzelsystem sich schlecht ernährt. Solche Verluste können bis 90% ausmachen. Diese Verluste muss man durch zusätzliches Bewässern ergänzen, und das ist schwierig und geldfressend.

Analyse der Forschungen. Die Untersuchungen auf diesem Gebiet sind seit Ende des XX Jahrhunderts progressiv. Die Grundlagen der modernen Forschungen kann man in Studien von Dr. Werner Zitzmann, Dr. Jochen Kalbe, Dr. Hanns Peter Mueller, Dr. Reinhard Koch erlernen.

Ziel des Artikels. Die Aufgabe des angebotenen Forschung ist es, aufgrund der Eigenschaften von Hydrogelkapseln eine Konstruktion mit hohem Flüssigkeitsbindungsvermögen zu entwickeln und zu designen.

Das Forschungsmaterial. Das Hydrogel ist wasserfreundliches Polymere auf Basis der hydrophilen Makromoleküle. Es ist zu gleichschwer und reversibler Schwellung im Wasser und in der Wasserlösung fähig.

Hydrogel gibt es als trockener Pulver oder Granulum. Polymer-Verbindungen befinden sich zuerst in "gefaltetem" Zustand und wenn man dazu Wasser zugibt, öffnen sich diese Polymer Verbindungen und Wasser darin durchdringt. Es geht Schwellung in den Granula vor sich und es geschieht Formation des Hydrogels. Das Polymere ist fähig, große Menge von Wasser und auch wasserlöslichen Düngemitteln abzuhalten.

Die Typen von Hydrogel sind:

- 1) Akrilsäure
  - Polymethakrylsäure
  - Polibutylakrilat
- 2) Polyacrylamide
- 3) Pyridin und andere Stickstoffderivate

Die wichtigsten Eigenschaften des Hydrogels bestehen darin, dass es in trockener Form das weiße Granula ist. Seine Dichte ist etwa 540 Gramm pro Kubikmeter. Wasserstoffionenkonzentration (pH) ist bis zu 8. Die Größe der Granula macht von 70 bis 3000 Mikron aus. 1 kg des Hydrogels akkumuliert im Boden zu 400 l Wasser.

Der Prognose nach steigert der Einsatz des Hydrogels die Fruchtbarkeit auf 13%. Die Rentabilität macht dabei etwa 25% aus. Zum Einsatz des Hydrogels braucht man keine spezielle Vorbereitung.

Die Effektivität des Hydrogels ist unbestreitbar. Der Einsatz des Hydrogels stellt die Einsparung der Düngemittel auf etwa 40% sicher. Einmaliges Ausbringen benutzt man bis zu 5 Jahren. Hydrogel versorgt Belüftung des Bodens und Drainage. Das Hydrogel verhütet den Boden von Dürre. Zum Einsatz vom Hydrogel braucht man keine spezielle Vorbereitung

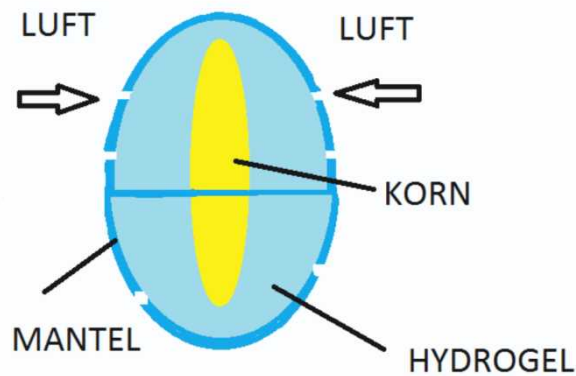

Bild 1. Modell der Mantelkonstruktion.

Zusammenfassung. Einsatz von Hydrogelkapsel bietet ganze Reih der Vorteile in trockenen Regionen an. Der Einsatz des Hydrogels stellt sicher:

- Senkung der Frequenz des Bewässerns.
- Zunahme der Geschwindigkeit des Reifeprozesses
- Zunahme der Fruchtbarkeit aus 1 ha.
- Zunahme der qualitativen Kennziffer der Pflanzen.
- Senkung der Verdampfung aus dem Boden.
- Verbesserung der Bodenbelüftung.

Unter Berücksichtigung gegebenen Daten ist es besonders ratsam, die Hydrogelkapsel in Ag-rarbetrieben im Süden der Ukraine einzusetzen.

Quellenverzeichnis:

1. Гидрогель Luxsorb™ – Влагоудерживающий Суперабсорбент [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://sovteh.hronoton.net/?p=57>
2. Гидрогели и суперабсорбирующие полимеры (часть I) [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://newchemistry.ru/letter.php?n_id=2110&cat_id=8&page_id=1

УДК 662.62 11

DIE GRANULATION DER SONNENBLUMENSCHALEN

Zyguljarowa W.W., Gruppe 11 MB MG

Sajzewa N.W., Beraterin in Deutsch

Taurische staatliche agrartechnologische Universität

e-mail: cygulyarova@mail.ru

e-mail: natalija_zajtseva@ukr.net

Стаття присвячена аналізу переваг використання гранул (пелет) як альтернативного палива в Україні.

Problemstellung. Moderne Strategie der energetischen Entwicklung in den meisten europäischen Ländern sieht die breite Nutzung von Energie aus erneuerbaren und umweltfreundlichen Quellen vor. Eine dieser Quellen ist die Biomasse. Heute dient sie als Alternative zu den herkömmlichen Kraftstoffen – Öl, Gas und Kohle. Angesichts der Möglichkeiten der Ukraine für die Herstellung und Export von Pellets als einer Art von Biokraftstoffen, ist aktuell für viele Branchen der Volkswirtschaft der Umstieg von den traditionellen Brennstoffen zu den Pellets.

Analyse der Forschungen. Den Problemen der Umstellung auf umweltfreundliche erneuerbare Energien, insbesondere Biomasse, sind die Forschungen und Veröffentlichungen von ausländischen und inländischen Forscher gewidmet [1]. Den Pellets als einer Art von Biokraftstoffen wird in letzter Zeit erhöhte Aufmerksamkeit unter Berücksichtigung der Perspektiven ihrer Verbreitung auf dem heimischen Energiemarkt und Exportmöglichkeiten geschenkt.

Ziel des Artikels ist es, die Aktualität und die Vorteile der Verwendung von Pellets in der Ukraine zu forschen.

Das Forschungsmaterial. Ölindustrie ist die Industrie für die Pflanzenölherstellung in der Ukraine, die den leistungsfähigen agrarindustriellen Komplex der Produzenten von Sonnenblumenöl vereinigt [2].

Vor allem konzentriert sich die Branche auf der Produktion von Sonnenblumenöl und der damit verbundenen Produkten.

Nach der Gesamtproduktion von Ölsaaten macht Sonnenblumenanbau in der Ukraine mehr als 90% aus, und in der Struktur der Anbauflächen nicht weniger als 10%. Das Land nimmt den zweiten Platz in der Weltrangliste nach Russland an und stellt von 15 bis 17% der weltweiten Produktion von Sonnenblumen bereit [2].

Als Ergebnis der Verarbeitung von Ölsaaten erhält man Produkte der Erstbearbeitung (Pflanzenöl und Sojamehl), Produkte der Zweitbearbeitung (Mayonnaise, Margarine, Seife, Gebäckfett, Leinöl), die nach der Verarbeitung von Kernen Sonnenblumenöl, -mehl und Protein-Säuren entsteht. Nebenprodukt bei der Herstellung von Pflanzenöl ist Sojamehl und Sonnenblumenkuchen.

Feste Brennstoffe in Form von Pellets werden von industriellen Unternehmen und Privatpersonen vor kurzem verwendet. Allerdings gewinnt dieses Produkt große Beliebtheit bei den Verbrauchern. Jährlich erhöht sich die Nachfrage nach alternativem Kraftstoff um etwa 30%. Zum Beispiel sieht ein Regierungsprogramm in Schweden die Erhöhung der Zahl des jährlichen Verbrauchs von Brennstoffen in der Form der Pellets bis zu 7 Millionen Tonnen, und in Großbritannien bis zu 600 000 Tonnen [3].

In der Ukraine ist jetzt reingefallen die Frage der Nutzung von Kohle und Gas brennend, es wird daher vorgeschlagen, auch die Pellets als Brennstoff zu verwenden.

In modernen Ölextraktionsmühlen werden Schalen in den Kesseln mit dem Erhalt der Dampf verbrannt, der für die technologischen Bedürfnisse, für die Heizung und Erzeugung von Elektrizität verwendet werden kann.

Bei der Herstellung von Sonnenblumenöl entstehen Schalen, die in Unternehmen eine große

Menge von mehreren Tonnen bis zu mehreren Dutzend Tonnen anhäufen. Meistens wurden Schalen zu Deponien abgeliefert, aber es verursachte Probleme wie z.B. die Gefahr der Anzündung, der Feuersbrunst und der Fäulnis, was unangenehmen Geruch schafft und stark die ökologische Situation verschlechtert.

Pellets aus Sonnenblumenschalen bieten erhebliche Vorteile im Vergleich zu traditionellen Kraftstoffen an:

- Ihr Brennwert beträgt 17000-19000 kJ / kg, das ist mehr als Brennwert des Holzes und vergleichbar mit einigen Arten von Kohle ist (Tabelle 1);
- die Verbrennung von Pellets hat keinen negativen Einfluss auf die Umwelt und kann auch keine allergische Reaktionen bei Menschen auslösen;
- Pellets enthalten keine versteckten Poren, die zur Selbstentzündung bei steigender Temperatur anfällig sind;
- die Möglichkeit, umweltfreundliche Kraftstoffe zu produzieren;
- weniger Kosten für die Ausrüstung für den Kessel;
- Verbrennung in den Festbrennstoffkesseln der Abfälle aus der eigenen Produktion;
- Gewichtszunahme des fertigen Produkts im Vergleich zu dem Ausgangsstoff um 6-6,5-faches und damit Senkung der Kosten beim Transport.

Tabelle 1 – Vergleichende Charakteristik einiger Brennstoffe

Art des Kraftstoff	das Holz	die Sonnenblumenschalen	Granulat aus den Sonnenblumenschalen	Die Kohle
Gewicht, kg/m ³	220-250	90	550-600	1000
Brennwert, kJ/kg	17150	19320	19320	19800-21000
Feuchtigkeit, %	6-8	4-7	8-10	-
Asche, %	0,5-1	0,35-3	1-3	10-20

Die Technologie der Herstellung von Pellets aus den Schalen unterscheidet sich fast nicht von der Technologie der Herstellung von Holz- oder Torf-Pellets. In den meisten Fällen ist der Rohstoff nicht erfordert eine Vorherige Trocknung, so dass die Feuchtigkeit nicht mehr als 14-15%.

Die erhaltenen Rohstoffe werden mit Hilfe der Hammermühle zerkleinert und werden direkt auf die Linie des Pelletierens geliefert. Die wichtigsten Unterschiede in der Wahl der Pelletierens Technologie bestehen in der Auswahl der Werkzeuge (Matrizen, Rollen) und Arbeitsmoden (Laden der Ausrüstung, die optimale Feuchtigkeit und die Temperatur der Rohstoffe, der Abstand zwischen der Matrix und Rollen, etc.). Das alles wird empirisch durch die Laborausrüstung oder im Prozess der Anpassung der technologischen Linie ermittelt.

Die wichtigste technologische Operation bei der Herstellung von Pellets ist Granulieren der vorbereiteten Masse. Für die Pelletierung werden Schneidmühlen in verschiedenen Größen als einzelne Elemente der Konstruktion auch in den technologischen Linien verwendet.

Für die Durchführung des Herstellungsprozesses der Pellets wird der Komplex von spezialisierter ausländischer Ausrüstung mit geschlossenem Zyklus der Rohstoffproduktion bis zum fertigen Produkt implementiert.

Der technologische Prozess der Herstellung von Pellets enthält die wichtigsten Etappen:

- Zerkleinerung des Rohstoffs,
- Granulieren,
- Kühlung der Pellets,
- Sichtung der Pellets,
- Lieferung des fertigen Produkts in den Bunker,
- transportieren des fertigen Produkts ins Übergangslager, und dann Lieferung einem Verbraucher.

Zusammenfassung. Pellets sind ein zentrales Element im Bereich der Wärmeversorgung. Insgesamt hat heute diese Art vom Kraftstoff eine ausgezeichnete Perspektive Konsumwachstums in Europa, angesichts der steigenden Nachfrage nach Pellets im Trend der Erhöhung des Anteils von Bio - und der erneuerbaren Energien im Bereich der Energieträger.

Quellenverzeichnis:

1. Das Wachstum des Marktes für Pellets in der EU. Der Brennstoff in Form von Pellets in der EU [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.biobriquette.com
2. Україна. Масложирова промисловість [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrexport.gov.ua>
3. Перспективы использования пеллет из лузги [Електронний ресурс] / Украинская биотопливная платформа. // Pelleta.biz . – Режим доступу: <http://pelleta.biz>

УДК373.1 11

BESONDERHEITEN DER KOMPLEXEN VORBEREITUNG EINER PROFESSIONELLEN PRÄSENTATION

Хітров Антон, група 21 ФК,
Консультант з німецької мови:

e-mail: antoha_hittrov@mail.ru

Мунтян С. Г., ст. викладач,
Таврійський державний агротехнологічний університет

e-mail: svitlana.muntian@tsatu.edu.ua

У публікації розглянуто основні компоненти комплексної підготовки успішної публічної презентації.

Heutzutage kommen immer mehr Berufstätige in die Situation, präsentieren zu müssen. Denn bei vielen Entscheidungen im Berufsleben spielt nicht nur der inhaltliche Aspekt eine Rolle, sondern auch die Art, wie Inhalte präsentiert werden. So ist das Problem der effektiven Vorbereitung einer Präsentation sehr aktuell.

Ziel des gegebenen Beitrags ist, grundsätzliche Komponente der Vorbereitung einer Präsentation zu betrachten.

Theoretiker der professionellen Präsentationen empfehlen bei der Vorbereitung einer neuen Präsentation Folgendes zu klären und zu berücksichtigen:

- 1) Was will man präsentieren? – Die inhaltliche Vorbereitung.
- 2) Wem will man etwas präsentieren? – Die adressatenbezogene Vorbereitung.
- 3) Wie will man etwas präsentieren? – Die methodische Vorbereitung.
- 4) Wie wird man mit meinem Lampenfieber fertig? – Die mentale Vorbereitung.
- 5) Was ist organisatorisch zu bedenken? – Die organisatorische Vorbereitung.

In der inhaltlichen Vorbereitung geht es zunächst einmal um die Formulierung konkreter Ziele für die Präsentation, die Zusammenstellung der Informationen, die man präsentieren will, eventuell um die Recherche zusätzlicher Informationen, der Abwägung von Argumenten und um das Ordnen der Informationen.

Die adressatenbezogene Vorbereitung beschäftigt sich mit der Frage: Wer ist das Publikum? Wie muß die Präsentation gestaltet werden, damit sie beim Publikum ankommt? Dabei kommt es vor allem darauf an, den Nutzen für die Adressaten immer wieder in den Vordergrund der Präsentation zu rücken. Um am Wissensstand und an den Erwartungen des Publikums anknüpfen zu können, sind vor allem Informationen über Vorkenntnisse sowie Erwartungen der Adressaten nützlich. Je nach Adressaten wird sich der Aufbau der Präsentation, die Wortwahl und der Grad der Detailliertheit der Information ändern. Ebenso muss man sich genau überlegen, welche Medien man bei der Präsentation einsetzt und vor allem auch, wie man sie einsetzt. Auch beim Medieneinsatz muß neben dem Inhalt die Spezifik der Zielgruppe berücksichtigt werden.

Die methodische Vorbereitung befaßt sich mit der Anordnung des Stoffs, der zeitlichen Planung und dem Einsatz der Medien. Viele Präsentationen werden unter großem Zeitdruck vorbereitet. Die oft als Vorbereitungszeit vorgeschlagene Formel – 15 Minuten Präsentation = 3 Stunden Vorbereitung – kann in vielen Fällen nicht angewendet werden, weil diese Zeit schlichtweg nicht zur Verfügung steht. In Fällen der Zeitknappheit ist eher auf eine saubere methodische, inhaltliche und adressatenbezogene Vorbereitung Wert zu legen als auf die mediale Aufbereitung: besser keine Folie als eine schlechte Folie. Die Dauer der Vorbereitung hängt überwiegend von folgenden Faktoren ab: von der Intensität und Tiefe der notwendigen inhaltlichen Recherche, von der Medienwahl (PowerPoint, Flipchart, Metaplanwände, Moderationskarten), von der Medienherstellung.

In der mentalen Vorbereitung geht es vor allem um die Frage, wie der Präsentierende mit seinem Lampenfieber fertig wird. Konkrete Ratschläge sind: gut vorbereiten, rechtzeitig ankommen, mit dem Raum vertraut machen, die Präsentation mental noch mal durchgehen.

Die organisatorische Vorbereitung hängt von den Rahmenbedingungen einer Präsentation ab: Findet sie intern vor Kollegen oder Vorgesetzten statt, oder präsentiert man beispielsweise bei Kunden, wo die räumlichen Bedingungen wenig beeinflusst werden können. Die Vorbereitung von Anfahrt und Aufenthalt spielt entsprechend auch große Rolle.

Zusammenfassend ist zu betonen, dass alle fünf Bereiche der Vorbereitung einer Präsentation miteinander eng verknüpft sind und selbstverständlich in ihren Zusammenhängen und Abhängigkeiten bedacht werden müssen, auch wenn sie aus systematischen Gründen getrennt behandelt werden.

Literatur:

1. Hartmann, M. Präsentieren Präsentationen: zielgerichtet und adressatenorientiert. – Weinheim und Basel : Beltz Verlag, 2012.– 198 S.
2. Walter, Klaus-Dieter. Professionelle Präsentation. – München : Knaur, 1997. – 237 S.

УДК373.1 11

TECHNOLOGIE DER DURCHFÜHRUNG EINER ERFOLGREICHEN PRÄSENTATION

Самсонова Марина, група21 ЕП,

e-mail:maryasamsonova@yandex.ua

Консультант з німецької мови:

Мунтян С. Г., ст. викладач,

e-mail: svitlana.muntian@tsatu.edu.ua

Таврійський державний агротехнологічний університет

У публікації розглянуто технологію проведення публічної презентації, проаналізовано стратегії щодо забезпечення уваги публіки.

In der heutigen Geschäftswelt ist es wichtig, nicht nur wertvolle originelle Ideen zu produzieren, sondern auch in der Lage zu sein, die klar und überzeugend dem Publikum zu vermitteln, das heißt, zu "verkaufen". So ist das Können, Informationen und Ideen erfolgreich zu präsentieren, von sehr wichtiger Bedeutung. Daher ist das Thema der Durchführung der professionellen Präsentationen sehr aktuell.

Das Ziel der gegebenen Publikation ist es, einzelne Aspekte der erfolgreichen Durchführung der Präsentationen zu betrachten, und zwar zu analysieren, welche Strategien beim Präsentieren die Aufmerksamkeit des Publikums gewährleisten. Selbst bei einer gut vorbereiteten und durchgeführten Präsentation kann man davon ausgehen, daß die Aufmerksamkeit des Publikums nicht über die gesamte Zeit der Präsentation konstant hoch ist. Aus der Gedächtnisforschung ist es bekannt, daß besonders gut die Informationen behalten werden, die am Anfang und am Ende plziert sind. Deswegen betonen die Theoretiker der professionellen Präsentationen, dass die Aufmerksamkeit der Zuhörer besonders hoch am Anfang und am Ende der Präsentation ist.

Es wird daher empfohlen, den Einstieg in die Präsentation gut zu planen. Die Anfangsphase einer Präsentation hat folgende Funktionen:

- Atmosphäre schaffen: Die Anfangsphase ist die Aufwärmphase, in der man das Publikum bereit dafür macht, den angebotenen Ausführungen wohlwollend zuzuhören.
- Sich selbst bekannt machen: Die persönliche Vorstellung muß immer sachbezogen sein und ist die Gelegenheit, in der man seine Fachkompetenz darlegt.
- Eigene Absichten benennen: Man muss den Zuhörern klar und deutlich sagen, was man will und auch, was man von ihnen erwartet.
- Den Fahrplan offenlegen: Man vermittelt den Zuhörern Sicherheit und Klarheit, wenn man zu Beginn die Struktur und Zeitanspruch offenlegt.
- Regeln einführen: Man sagt den Zuhörern auch, wie man sich das Vorgehen vorstellt. Empfehlenswert ist es, Verständnisfragen zu erlauben.
- Gemeinsamkeiten und Zustimmung finden: Eine Präsentation fängt gut an, wenn die Zuhörer sich gleich mit demjenigen, der präsentiert, identifizieren können. Man muss daher nach Gemeinsamkeiten suchen, die man ansprechen kann.

Zu gelungenen Einstiegen gehören historischer Einstieg, anekdotischer Einstieg, Einstieg mit Zitaten, Sprichwörtern, Einstieg mit Analogien.

Egal wie motiviert und interessiert das Publikum ist, muss man beim Präsentieren davon ausgehen, daß die Aufmerksamkeit in der Mitte der Präsentation etwas nachlassen wird. Und da, wie es schon oben erwähnt wurde, neben dem Anfang auch das Ende jeder Präsentation am nachhaltigsten in Erinnerung bleibt, sollte man auch auf jeden Fall dem Ende der Präsentation besondere Aufmerksamkeit schenken.

So muss man am Ende der Präsentation nochmal alle wesentlichen Punkte zusammenfassen.

Folgende Schritte sind für ein gutes Ende entscheidend:

- Die Ausgangsfrage beantworten: Diese Frage muß beantwortet werden, und zwar exakt, nicht nur ungefähr.

- Nächste Schritte benennen: Man muss sagen, was kommt beziehungsweise was als nächstes getan werden muß.
- Den Schluß erkennbar machen: Man sollte nicht das Ende ankündigen, das dann noch auf sich warten läßt.
- Das Publikum zur Diskussion ermuntern. Zusammenfassend ist es zu unterstreichen, dass man im Aufbau einer Präsentation dem Anfang und dem Ende eine besondere Aufmerksamkeit schenken muss, weil der erste Eindruck oft der entscheidende ist und das, was zuletzt präsentiert wurde, häufig am besten in Erinnerung bleibt.

Literatur:

3. Hartmann, M. Präsentieren Präsentationen: zielgerichtet und adressatenorientiert. – Weinheim und Basel : Beltz Verlag, 2012.– 198 S.
4. Walter, Klaus-Dieter. Professionelle Präsentation. – München : Knaur, 1997. – 237 S.

УДК 635.62=11

KÜRBISPRODUKTION IN DER UKRAINE UND IN DEUTSCHLAND: SORTEN, ANBAUTECHNOLOGIEN, ABSATZ

Чуприна Анастасія, група 41 ЕК 41,

e-mail: chuprina_95@bk.ru

Консультант з німецької мови:

Мунтян С. Г., ст. викладач,

e-mail: svitlana.muntian@tsatu.edu.ua

Таврійський державний агротехнологічний університет

У публікації надано порівняльну характеристику виробництва гарбузів у Німеччині та в Україні.

Der Kürbis wird heute in der Ukraine meist vollkommen vernachlässigt. Dabei steckt der Kürbis voller Überraschungen. Sein Vitalstoff-, Nährstoff- und Ballaststoffreichtum machen aus dem Kürbis ein Superfood, das bei vielen Leiden – wie z. B. Entzündungen, Nierensteinen, Depressionen, Hautirritationen und parasitären Infektionen – verstärkt gegessen werden sollte [1].

Ziel der Veröffentlichung ist es, Besonderheiten der Kürbisproduktion in der Ukraine und in Deutschland zu betrachten.

In der Ukraine ist der Kürbis nicht so verbreitet wie in Deutschland. Unterschiede beim dessen Anbau in der Ukraine und in Deutschland sind nicht groß. Das wichtigste ist es, dass Deutschland jetzt auf biologische Produkte konzentriert ist.

Ich war im Praktikum in Deutschland und habe Technologie des Anbaus von Kürbissen gut gelernt. Kürbis anbau ist nicht kompliziert. Aber man muss grundlegende Bedingungen für den Anbau und weitere Pflege kennen.

Optimale Bedingungen für den Anbau von Kürbis in Deutschland sind [2]:

- vollsonnige bis halbschattige Lage;
- humoser, frischer und nahrhafter Boden;
- Einarbeitung des reifen Komposts und etwas Sandes in den Boden;
- optimaler pH-Wert zwischen 6,5 und 7;
- Einhalten eines Pflanzabstandes von mindestens 1,0 Meter;
- Pflanzen der rankenden Kürbissorten in etwa 2 Meter Abstand.

In Deutschland bringt man in den Boden nur Mineraldünger ein: das sind kleine, weiße Kugeln. Diese Mineraldünger enthalten Calcium, Kalium. Sollten Mineraldünger in der Nähe von Pflanzen eingebracht werden, müssen die mit den grünen Bestandteilen des Kürbisses in Berührung nicht kommen, denn Mineraldünger haben eine ätzende Wirkung.

In der Ukraine werden Pestizide in den Boden eingemacht, für schnelles Wachstum. Aber Pestizide wirken negativ auf die Gesundheit der Menschen und auf den Boden. Dabei gehen nützliche Eigenschaften von Kürbis verloren.

In Deutschland gibt es sehr viele Sorten von Kürbissen. Die beliebten Sorten sind:

- Hokkaidokürbis;
- Halloweenkürbis;
- Butternut;
- Patisson;
- Türkenturban.

In der Ukraine werden solche Sorten angebaut:

- Aport;
- Akorn;
- Spagettikürbis.

Kürbisse enthalten einen hohen Anteil an Beta-Carotin. Der Vitalstoff sorgt für gesunde

Haut und Augen. Die großen Panzerbeeren sind auch reich an Vitamin A. Magnesium, Calcium und Kalium begleiten die Vitamine. Kürbis liefert Ballaststoffe und ist dabei sehr kalorienarm. Diabetiker profitieren von Kürbissen, da der Blutzuckergehalt reguliert wird [3].

Vitalstoffreich ist aber nicht nur das Fruchtfleisch der Kürbisse. Auch die Kürbiskerne und das daraus gewonnene Öl strotzen von Vitalstoffen.

Warum ist Kürbis, reich an Vitaminen, in der Ukraine nicht sehr beliebt?

Meiner Meinung nach ist das aus folgenden Gründen:

- a) das Fehlen des Marktes für Produkt;
- b) eine kleine Anzahl von Fabriken für die Verarbeitung von Kürbissen;
- c) Unkenntnis der Ukrainer über die Vorteile und nützliche Stoffe von Kürbissen.

Im Gegensatz zu der Ukraine gibt es in Deutschland eine Vielzahl von Messen, wo man den Kürbis verkauft. Aus Kürbis produziert man in Deutschland Saft und Marmelade. Und überhaupt ist Kürbis in der deutschen Küche beliebt.

Also, Kürbis ist ein sehr gesundes Gemüse. In Deutschland baut man Kürbisse in vielen landwirtschaftlichen Betrieben an. Die Ukraine hat auch alle Voraussetzungen für den Anbau von Kürbis. Die Erfahrung anderer Länder berücksichtigend könnte man Kürbis auch in der Ukraine als wichtiges Gemüse erzeugen.

Informationsquellen

1. Der Kürbis - das Vitalstoffwunder. URL: <http://www.zentrum-der-gesundheit.de/kuerbis-ia.html>
2. Nutzen und Schaden des Kürbisses. URL: <http://samoverhenstvovanie.ru/benefits-and-harms-of-pumpkins/>
3. Die Kürbisse . URL: <https://de.wikipedia.org/wiki/K%C3%BCrbisse>
4. Kürbis – nicht nur im Herbst gesund. URL: <http://www.zentrum-der-gesundheit.de/kuerbis.html>
5. Ernährung: Wie Sie Kürbis für Ihre Gesundheit nutzen können. URL: <http://www.experto.de/gesundheits/ernaehrung/ernaehrung-wie-sie-kuerbis-fuer-ihre-gesundheit-nutzen-koennen.html>

СЕКЦІЯ 2.

ОХОРОНА ПРАЦІ ТА БЕЗПЕКА ВИРОБНИЦТВА

УДК 635.64:631.55

ПРОМИСЛОВА БЕЗПЕКА ПРИ ВАНТАЖНИХ РОБОТАХ

Хома А.М., 27 СПМ

Дережа О.О., к.т.н., доц.

Таврійський державний агротехнологічний університет

e-mail: rok2892@ukr.net

e-mail: elena-dereza@mail.ru

Робота присвячена дослідженню запобіжних пристроїв вантажопідйомного обладнання

Постановка проблеми. Без вантажопідйомного обладнання аж ніяк не обійтись. Особливо, якщо доводиться виконувати піднімання вантажів зі значною вагою на великі відстані. Вантажні і транспортувальні роботи в процесі будь-якого виробництва мають досить велику питому вагу. Переміщення вантажів часто супроводжується необхідністю застосовувати важку фізичну працю, а іноді пов'язане ще й зі значним ризиком, особливо, коли роботи виконуються з небезпечними вантажами. Від якості та відповідності такого обладнання залежить безпека та ефективність виконання цих робіт. Адже і досі існує небезпека перекидання кранів та травмування людей.

Аналіз останніх досліджень. На промислових підприємствах, будівельних дільницях, електростанціях, в сільському господарстві і в торгівлі в процесі роботи обробляють і переміщують велику кількість різних вантажів. Високопродуктивна робота сучасного підприємства неможлива без застосування надійної техніки для навантажування, розвантажування та транспортування різних вантажів та чіткої організації праці. Перш за все варто зауважити, що більшість вантажів під час виконання вантажно-розвантажувальних операцій транспортуються у різних напрямках за допомогою спеціальних кранів. Для того, щоб забезпечити надійне захоплення вантажу і рівномірний розподіл динамічних навантажень між окремими елементами, рекомендується використовувати спеціальні знімні вантажозахоплювальні пристосування. На сьогоднішньому ринку можна знайти кілька різновидів обладнання такого типу: стропи текстильні, канатні, ланцюгові, а також м'які рушники.

Текстильні стропи вважаються досить новим варіантом вантажопідйомних пристроїв, який повністю відповідає всім вимогам сучасності. Стропи СТП на сьогодні виготовляють з високоміцної ткані стрічки синтетичної поліестерової, ширина якої може сягати 300 мм. Для того, щоб захистити матеріал стрічки петлі, такі стропи обладнуються спеціальним чохлам. Крім того, головною перевагою таких строп є їхня невелика маса.

У порівнянні з добре відомими на сьогодні канатними, стропи компактні, тому без сумнівів їм можна надати потрібної форми, вони не розпрямляються та не переплітаються, тому їх досить легко транспортувати та використовувати.

Ланцюгові стропи використовуються при підніманні вантажів набагато довше, ніж канатні. Цей тип строп дуже простий у виготовленні, тому й заслужив значну популярність. Ще однією важливою характеристикою такого матеріалу є високий показник гнучкості. Такі стропи можуть використовуватись фактично при будь-якому способі стропування з однаковим успіхом.

Мета статті. З'ясувати, які основні контролюючі та запобіжні прилади існують в сучасному виробництві вантажопідйомних машин для безпечної експлуатації вантажопідйомних кранів.

Основні матеріали дослідження. При всьому різноманітті вантажопідйомних машин їх прилади і пристрої безпеки можна розділити на дві основні групи: ті, що виключають та ті, що знижують вплив на операторів і обслуговуючий персонал (технологічних робочих) фізичних або психофізіологічних небезпечних і шкідливих виробничих факторів.

Як пристрої для обмеження швидкості в вантажопідйомних машинах використовують гальма, зупинники і уловлювачі.

До пристроїв для обмеження лінійних і кутових переміщень можна віднести: контактні і безконтактні кінцеві вимикачі; буфера і тупикові упори; пристрої для обмеження зближення кранів, що працюють на одних рейкових шляхах; протиугінні пристрої; пристрої для обмеження висоти підйому вантажозахоплювального пристрою або стріли; пристрої для обмеження перекосу прогонової будови крана.

На автомобільних кранах встановлюються обмежувачі: вантажопідйомності, висоти підйому гака, глибини опускання гака, підйому стріли, натягу вантажного каната в похідному положенні стріли крана, змотування каната та ін.

Конструкція обмежувачів дозволяє відновити роботу відключеного механізму (або групи механізмів) для повернення крана в безпечне положення

У мостових кранах використовуються два типи приладів безпеки: обмежувачі і сигналізатори.

Обмежувачі є основними пристроями безпеки, які автоматично вимикають механізм або групу механізмів крана при виникненні небезпечної навантаження або порушення умов безпечної експлуатації. Розрізняють обмежувачі: вантажопідйомності, висоти підйому вантажу, шляху руху вантажного візка і моста, перекосу моста (в мостових кранах з великим прольотом) У мостових кранах використовуються два типи приладів безпеки: обмежувачі і сигналізатори.

Висновок. Вантажопідіймальні машини істотно полегшують працю, проте завжди слід пам'ятати і про те, що вони - потенційне джерело небезпеки як для операторів (кранівників, машиністів), так і для знаходяться в робочій зоні людей і споруд.

У залежності від типу вантажопідіймальні крани повинні бути обладнані відповідними приладами та пристроями безпеки: кінцевими вимикачами, обмежувачем вантажопідйомності, протиугінними пристроями, блокуваннями, сигналізацією і т. ін.

Список використаних джерел.

1 Підйомно-транспортні машини: Розрахунки підіймальних і транспортувальних машин: підручник [В.С. Бондарев, О.І. Дубинець, М.П. Колісник та ін.]. – К.: Вища шк., 2009. – 734 с.

2 Костанян В.Р. Безпечна експлуатація вантажопідіймальних кранів і механізмів (запитання та відповіді): Посібник / В.Р. Костанян – «Злагода», 2002. – 72 с.

3 Вантажопідіймальні крани, машини - Правила охорони праці під час виконання робіт на висоті / [Електронний ресурс]. – Режим доступу <http://leg.co.ua/knigi/pravila/pravila-ohoroni-praci-pid-chas-vikonannya-robit-na-visoti-6.html>

СЕКЦІЯ 3.

СУСПІЛЬНО-ГУМАНІТАРНІ НАУКИ

УДК 811.111

ГЕНДЕРНІ АСПЕКТИ СПІЛКУВАННЯ

Вовк І., 11 МК

Шлєіна Л.І., викладач кафедри суспільно-гуманітарних наук

Таврійський державний агротехнологічний університет

У статті розглядаються одна з найважливіших проблем сучасної лінгвістики є дослідження комунікативної взаємодії індивідів (жінка-чоловік) у співвідношенні з параметрами мови. Гендерний статус учасників спілкування впливає не лише на стратегію і тактику мовленнєвого спілкування, а й на його тональність, стиль, характер.

Постановка проблеми. Зростання ролі жінки у діловій сфері – невід’ємний атрибут розвитку демократії у сучасному суспільстві. Але, як показує практика, питання про підвищення ролі жінки у суспільно-політичному й економічному житті країни розв’язується надто повільно і надто складно. Попри всі зусилля, рівноправність жінки у політиці та бізнесі нашим суспільством ще не сприймається психологічно. Саме ця проблема останнім часом стала предметом активного дослідження у сучасній соціально-психологічній науці. Гендерний статус учасників спілкування впливає не лише на стратегію і тактику мовленнєвого спілкування, а й на його тональність, стиль, характер.

Аналіз останніх досліджень. Проблему формування особистісних і професійних якостей фахівця-менеджера з урахуванням гендеру досліджували Б.Г. Ананьєв, К.Дей, Ж.Піаже та ін. Основою формування гендерної ідентичності фахівця-менеджера є потреби особистості в самоідентифікації, пізнанні, самоактуалізації, прагненні до успіху, а також відчуття впевненості й самоцінності. У цьому контексті розглянуті: ідея само детермінованості поведінки людини К. Роджерса, положення А. Маслоу про самоактуалізацію особистості, висновки Г. Олпорта про активність як внутрішню потребу змінити себе й навколишній світ, теорія Т. Мареза про взаємодоповнюваність статі, ідея в «Я-концепції» Р. Бернса, питання цілеспрямованості та мотивації Є.П. Ільїна, І.П. Підласого, Н.Є. Сєдової, В.Д. Шадрікова, В.О. Якуніна.

Метою статті є аналіз підходів до вивчення гендерних аспектів формування комунікативних умінь майбутніх фахівців.

Виклад основного матеріалу. Сучасний соціум можна розглядати як складну систему інститутів і організацій, що представляють собою те соціально-культурне і професійне середовище, в якому особистість самовиявляється і презентує себе в різних аспектах: як професіонал, як працівник, як людина, як чоловік або жінка, як член команди або джерело конфліктів. У зв’язку із цим можна відзначити кілька спостережень.

По-перше, кожна організація свідомо або несвідомо проводить “гендерну політику”, під якою ми розуміємо регулювання кадрового складу працівників за статевою ознакою, вплив фактора статі на формування структур влади в організації, на службовий і професійний поділ праці всередині компанії, на психологічний клімат. Гендерна політика може бути цілеспрямованою або прихованою, але вона безумовно присутня.

По-друге, усі організації більш прихильніше відносяться до чоловіків. Зверніть увагу, що вже при прийомі на роботу жінки піддаються неявної дискримінації: чоловік не зобов’язаний звітувати перед наймачем у тому, скільки годин у день він займається роботою по будинку, а жінку завжди розпитують, як вона буде поєднувати професійні обов’язки з материнськими, і хто сидить з дітьми, коли вони хворіють.

Слід зауважити, психологи-лінгвісти стверджують, що стиль спілкування жінок і чоловіків найяскравіше репрезентується в діловій та професійній сфері.

Чоловічий стиль спілкування зорієнтований на систему домінування: чоловікам притаманна завищена самооцінка, самовпевненість, зосередженість на завданні. Такий стиль називають авторитарним. Для чоловіків найважливішою є інформація, результат, факти, цифри.

Жінки репрезентують демократичний стиль спілкування: колегіальне прийняття рішень, заохочення активності учасників комунікативного процесу, що сприяє зростанню ініціативності співрозмовників, кількості нестандартних творчих рішень.

Для чоловіків характерним є виокремлення свого «Я», а для жінок - актуалізація «Ми» в налагодженні професійних ділових контактів.

Типовою рисою жіночої вербальної поведінки є прагнення створити доброзичливу атмосферу спілкування, уникати засобів, що можуть образити співрозмовника, демонструвати загальну позитивну налаштованість. *Щодо чоловічої вербальної поведінки*, то вона демонструє загальний негативний настрій комуніканта, зосередження на своїх власних проблемах.

Сучасний італійський психолог А. Монтаорі виокремлює чотири **відмінності в психології чоловіків і жінок**:

1. Чоловіки виявляють тенденцію до незалежності, а жінки акцентують на взаємозалежності. Жінки більшою мірою соціально зорієнтовані, чіткіше усвідомлюють тонкі зв'язки, які об'єднують людей, роблять їхнє спілкування довірливим.

2. Чоловіче ставлення до світу напористе, зорієнтоване на контроль. Чоловіки більшою мірою, ніж жінки, зосереджені на завданні. Тому чоловічий стиль вважають аналітичним і маніпулятивним. Така установка, як правило, не визнає альтернативи партнерського стилю.

3. У чоловіків спостерігаються певні не вроджені, а набуті здібності до просторових і математичних знань, у жінок – мовних навичок.

4. Чоловіча концепція моралі формулюється в термінах абстрактних правил, непорушних, постійних. Жінки більш ситуативні, вони по-своєму інтерпретують етику, межі якої рухомі та залежать від контексту того, що відбувається. Чоловіки вважають, що зле втручатися в чийсь життя, якщо тебе не просять; жінки – що погано не втручатися, якщо хтось потребує твоєї допомоги.

Однією з проблем дослідження особливостей вияву людського чинника в мові є встановлення лексико-стилістичних засобів і способів їх транслювання залежно від статі комунікантів. У цьому сенсі слід наголосити на вживанні лексичних одиниць із семантичною функцією кваліфікації ступеня вияву ознаки. Для зображення вербальної поведінки жінок типовим є підсилення ступеня вияву певної ознаки шляхом таких інтенсифікаторів: **дуже, надто, надзвичайно, вельми, не на жарт, аж он як**, тощо.

Отже, жінки схильні перебільшувати вияв ознаки, а чоловіки - вживати вульгаризми, грубі й лайливі слова для висловлення негативних емоцій. Жінки частіше вживають слова зі значенням невпевненості (**мабуть, напевне, очевидно**), а чоловіки демонструють свою незаперечну переконаність (**я глибоко переконаний, ясна річ, що й казати, зрозуміло**). Бажання чоловіків показати у спілкуванні з жінками високий рівень ерудиції спонукає їх до вживання професійної лексики.

Гендерні особливості спілкування виразно виявляються в етикетному спілкуванні. Під час розмови жінки зазвичай відверто дивляться у вічі співрозмовника, чоловіки ж частіше уникають прямого погляду. Жінки здебільшого починають і підтримують розмову, а чоловіки контролюють і керують її перебіг. Жінки частіше ніж чоловіки просять вибачення, докладно щось пояснюють.

Досліджено, що чоловіки є скупими на епітети, тому фраза «гарна думка» теж зараховується, як комплімент, не забувайте про це дівчата!

Протистояння в мовному плані між жінками та чоловіками буде завжди присутнє. Та все ж треба визнати, що чоловіки взяли більший контроль над аудиторією, ніж жінки. Але слабка стать не поспішає поступатися чоловікам і теж взяла їх під свій контроль.

Висновок. Отже, у спілкуванні, чоловік не може без жінки, а жінка не може без чоловіка. Вони з величезною радістю починають брати верх один над одним, намагаючись про-

демонструвати всі свої найкращі якості. Кінцевим підсумком цієї вічної боротьби є ділові відносини, в яких представники різних статей заспокоюються і починають отримувати задоволення не від постійних зіткнень, а від взаємодії.

Література

1. Шевчук С.В., Клименко І.В. Українська мова за професійним спрямуванням
2. Корж А.В. Українська мова за професійним спрямуванням: Навчальний посібник. – К.:Правова Єдність, 2009.-292 с.
3. Інтернет ресурси:
  - 3.3 <https://ru.wikipedia.org/wiki/Гендер>
  - 3.4 <http://mir.zavantag.com/psihologiya/9373/index.html?page=4>
  - 3.5 https://uk.wikipedia.org/wiki/Ділове_спілкування
  - 3.6 <http://all5ballov.ru/abstracts/290863>

УДК 349.422

УДОСКОНАЛЕННЯ ПОДАТКОВИХ ВІДНОСИН ТА ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ АГРАРНОЇ СФЕРИ ЕКОНОМІКИ

Калитка А., 11 МБ АГ

Горбова Н.О., к. п. н., доцент кафедри СГН

Таврійський державний агротехнологічний університет

In this article the methodological going is lighted up near determination of role and functions taxation of APK, him important role in the system government control of complex.

Постановка проблеми. В аграрній сфері економіки України відбуваються глибокі соціально-економічні перетворення, проте їх ефективність залишає бажати кращого через недосконалість системи податкових відносин, які багато в чому зумовлюють і диспаритет цін, і звужений потенціал платоспроможного попиту як на продукцію АПК, так і на необхідні селу засоби виробництва.

Виклад основного матеріалу дослідження. Структура економіки будь-якої держави багато в чому визначається природними ресурсами, якими багата її територія. Виходячи з різноманітності природних ресурсів, економіки держав не можуть бути подібні одна до одної. Успішність економіки залежить від того, наскільки ефективно держава буде стимулювати розвиток тих галузей економіки, які можуть перспективно розвиватись на її території. Україна, як держава з великим аграрним потенціалом, щоб побудувати успішну економіку, повинна використовувати свої переваги для розвитку сільського господарства, що є однією з найважливіших галузей у будь-якій економіці.

Агропромисловий комплекс - це поєднання ланок господарства, діяльність яких пов'язана з виробництвом, переробкою та збутом сільськогосподарської продукції.

АПК можна також визначити як сукупність взаємопов'язаних галузей національного господарства, що забезпечують населення продуктами харчування і предметами особистого споживання сільськогосподарського походження. Він охоплює сільськогосподарські, промислові та транспортні підприємства, торгівлю й громадське харчування, наукові й навчальні заклади. За функціями, які виконують підприємства й установи в АПК, їх групують у чотири основні функціональні блоки: виробництво сільськогосподарської продукції (рослинництво і тваринництво); промислова переробка сільськогосподарської продукції (м'ясна, молочна, борошномельно-круп'яна, цукрова, плодо-овочеконсервна, легка промисловість, які переробляють сільськогосподарську сировину); виробництво засобів виробництва для всіх галузей АПК (тракторне і сільськогосподарське машинобудування, виробництво мінеральних добрив та інших хімічних засобів для інтенсифікації сільськогосподарського виробництва, мікробіологічна промисловість, сільське будівництво); виробнича соціальна інфраструктура (заготівля, зберігання, транспортування й реалізація продукції, науково-дослідні організації й підготовка кадрів). Підприємства та служби всіх чотирьох блоків взаємопов'язані між собою економічно та технологічно й утворюють складну виробничо-територіальну систему.

Можемо констатувати, що українське законодавство передбачає окремі особливості регулювання діяльності сільськогосподарських виробників, які стосуються, зокрема, податків.

Оподаткування в окремих галузях народного господарства має свої особливості, обумовлені специфічними умовами відтворення. Повною мірою це стосується й агропромислового комплексу (АПК), системотвірною ланкою якого є сільське господарство. Специфіка податкових стосунків в аграрній сфері пов'язана з тим, що тут на процес відтворення своєрідно впливають природні, економічні й соціальні чинники. Знання цієї специфіки безумовно потрібне як для загального управління розвитком агропромислового

комплексу, так і при виробленні адекватної податкової політики.

Основна особливість, з якою доводиться стикатися при побудові податкових стосунків в аграрній сфері - це своєрідність землі, що є і предметом, і засобом, і просторовим базисом праці, а тому базою для обчислення податків. При цьому важливо враховувати особливу роль в податкових відносинах такої економічної патології, як рентні відносини, що формуються внаслідок наявності відносин стійкої нерівності в користуванні різноякісними ділянками.

Якщо оподаткування будується пропорційно до кількості землі, це призводить до того, що собівартість продукції на гірших землях зростає, а отже, збільшується й ціна реалізації сільськогосподарської продукції. Це стискує купівельний попит, знижує конкурентоспроможність сільськогосподарського виробництва. Вигоду від такого обкладення землі отримують власники кращих ділянок землі, оскільки саме на цих ділянках (за рахунок підвищення ціни сільськогосподарських продуктів) зростає прибуток, який при переукладенні договорів оренди, в результаті конкуренції між орендарями, привласнюють землевласники.

У випадку, якщо земельний податок залежить не від кількості, а від якості землі, податок виявляється фактично податком на ренту, і тоді він не роздуває ціну вироблюваної сільськогосподарської продукції. Тому якщо податкова політика будується не на користь приватних земельних власників, число яких, мабуть, найближчим часом зросте, то вона повинна сприяти погашенню земельної ренти.

Податкова система в аграрній сфері має не лише враховувати різноманіття проявів рентних стосунків, але й регулювати їх, що вимагає кількісно конкретного знання, на яких підприємствах і в якому обсязі формується земельна рента. Найбільш вдалим способом вилучення ренти видається система рентних платежів, обчислених на основі динамічної оцінки землі, що дозволяє підсумовувати економічні характеристики її продуктивності, місця розташування, ефективності послідовних витрат.

Завершення земельної реформи потребує докорінної перебудови економічних відносин на селі з метою утвердження повноцінного ринку землі, розвитку оренди, іпотечного механізму використання сільгоспугідь, регулювання земельних відносин з боку держави, застосування економічних стимулів раціонального використання та охорони земель. Вимоги до формування ефективних ринкових земельних відносин об'єктивно зумовлені наявністю приватної власності на землю, загостренням економічних, соціальних та екологічних проблем землекористування, необхідністю врахування регіональних особливостей.

Багатовекторність проблеми, динамічність розвитку земельних відносин зумовлюють доцільність подальшого поглиблення досліджень. Українським є розвиток теоретичних основ функціонування елементів інфраструктури ринку земель сільськогосподарського призначення, обґрунтування можливостей та необхідності реалізації їх функцій на практиці.

Новий Податковий кодекс деталізує визначення сільськогосподарської продукції, прямо зазначаючи, що це - продукція груп 1-24 УКТ ЗЕД, а до поняття сільськогосподарського товаровиробника включає положення, що він може займатися переробкою власно виробленої сировини на давальницьких умовах. Він передбачає, що платниками фіксованого сільгосподатку з урахуванням встановлених обмежень можуть бути сільськогосподарські товаровиробники, у яких частка сільськогосподарського товаровиробництва за попередній податковий (звітний) рік дорівнює або перевищує 75%. Однак Податковий кодекс вводить додаткові обмеження порівняно із законом до переліку осіб, які можуть бути платниками фіксованого сільгосподатку.

Порівняно із чинним законом, Податковий кодекс вводить нову ставку фіксованого сільгосподатку для ріллі, сіножатей і пасовищ, що перебувають у власності сільськогосподарських товаровиробників, які спеціалізуються на виробництві (вирощуванні) та переробці продукції рослинництва на закритому ґрунті або надані йому в користування, у тому числі на умовах оренди. Вона становитиме 1% від бази оподаткування. Під згаданою спеціалізацією слід розуміти перевищення частки доходу, отриманого від реалізації такої

продукції та продукції її переробки, двох третин доходу (66%) від реалізації усієї власновиробленої сільськогосподарської продукції та продуктів її переробки. Кодексом збережено пільгові ставки фіксованого сільгосподатку для гірських зон та поліських територій, але на відміну від закону їх визначення віднесено до виключної компетенції Кабінету міністрів України, а не обласних рад.

Враховати ризики сільгоспвиробництва Податковий кодекс пропонує шляхом встановлення правила: якщо платники фіксованого сільгосподатку не можуть виконати вимогу щодо 75-відсоткового критерію частки сільськогосподарського товаровиробництва у зв'язку із виникненням обставин непереборної сили у попередньому податковому (звітному) році, до таких платників податку в наступному податковому (звітному) році не застосовується вимога, згідно з якою частка сільськогосподарського товаровиробництва повинна дорівнювати або перевищувати 75%. Однак підтвердження обставин непереборної сили здійснюється шляхом прийняття рішення ВР АРК або обласних рад. Тому без лобістських потуг на місцевому рівні платникам податку в цьому випадку не обійтися. Парадоксально, але кодекс не лише не зменшує в такому випадку податкового навантаження, але, навпаки, змушує платників податків витратити додаткові кошти на лобістські заходи.

Слід відмітити, що на оподаткування сільськогосподарського бізнесу поширюються норми Податкового кодексу, які врегульовують оподаткування тих чи інших форм ведення господарювання безвідносно до їх галузевої належності. Так, незалежно від видів діяльності Податковий кодекс скасовує спрощену систему оподаткування, обліку та звітності для юридичних осіб, до підприємств будь-якої галузі можуть бути застосовані збільшені повноваження органів державної податкової служби у сфері контрольної-перевірочної роботи та адміністрування податків тощо.

В аграрній економіці України спостерігаються послідовні стадії зростання нестабільності середовища, в якому діє організація. І темпи її зростання значно прискорюються. Українським підприємствам аграрної сфери, що діють у складній соціально-політичній і економічній обстановці, динамічному середовищі, необхідно використовувати накопичений у країнах з розвинутою ринковою економікою управлінський досвід з урахуванням специфіки національних та галузевих умов.

Визначальними для організацій АПК у виборі системи управління є два фактори: імперативи зовнішнього середовища та рівень вимог, настанови керівників. Для забезпечення оптимальної рентабельності при наборі видів діяльності, що є в організації, і в межах прийнятих нею стратегій конкуренції їй, принаймні, необхідно вибрати для себе систему, відповідну до того рівня нестабільності, який вона (організація) вважає за вірогідний для даної сукупності видів діяльності в майбутньому.

Державне втручання в аграрну економіку є необхідним, що підтверджується узагальненням накопиченого досвіду перетворень у зарубіжних країнах і в Україні. Аналіз виявив, що складна ситуація в продовольчому комплексі регіонів України викликана не системною кризою в національній економіці, світовою фінансовою кризою, нестабільністю політичної ситуації в країні, але й ослабленням державного регулювання, що призвело до диспаритету цін, диспропорцій виробництва і, як наслідок, низьких доходів сільськогосподарських товаровиробників, значного зниження ефективності функціонування підприємств і агропромислового комплексу в цілому.

В основу методології аграрного реформування необхідно покласти інституційний підхід, який ми розуміємо як систему принципів перетворення аграрної сфери, спрямованих на зміну базисних складових раніше існуючого аграрного ладу, за допомогою урахування специфіки українських інститутів-умов, дії через інститути-фактори й за допомогою інститутів-механізмів.

У сучасних умовах необхідна розробка стратегії розвитку регіонального АПК у вигляді розгорненого плану стійкого розвитку комплексу зі вказівкою конкретних заходів щодо кожного інструмента його регулювання з боку держави. Необхідне коректування аграрної політики держави з метою підвищення ефективності підприємницької діяльності в

агропромислового комплексу регіону.

Висновки. Підбиваючи підсумок, доходимо таких висновків. Податки безпосередньо впливають на економічне зростання господарств. Це дає підставу вважати, що регулювання системи оподаткування має бути основною функцією держави в регулюванні аграрної економіки.

Податкові відносини здатні виступати у формі відносин норми (коли податкова система стійка, стимулює розвиток продуктивних сил) й у формі економічних патологій - якщо податки побудовані таким чином, що реалізують по перевазі фіскальні функції.

Стійка податкова система оптимізує умови ефективного розвитку аграрної сфери, при цьому різниця між податковим потенціалом і податковим тягарем в довгостроковому періоді прагне до нуля.

З метою підвищення ефективності аграрної сфери та вдосконалення оподаткування необхідно:

- враховувати різноманіття проявів рентних відносин й оптимально регулювати їх при вдосконаленні податкової системи в агросфері;
- підвищити відповідальність за своєчасність, правильність та справедливість стягнення сум податків і недоплат сум з урахуванням причин недоплат сум податків до бюджету;
- сформулювати умови для використання економічних методів охорони сільськогосподарських угідь;
- застосовувати практику диференціації санкцій залежно від тягара податкового правопорушення.

УДК 101.1

МОЛОДЬ ЯК РУШІЙНА СИЛА РЕВОЛЮЦІЇ ГІДНОСТІ

Каштанов Д., 32 Аг

e-mail: kashtanchik1994@gmail.com

Щербаківа Н.В., викладач кафедри СГН

e-mail: nina.shcherbakova@bk.ru

Таврійський державний агротехнологічний університет

Стаття висвітлює настрої та ставлення української молоді до Революції Гідності 2013-2014 року на Майдані Незалежності в Києві. Спираючись на факти представлено причини та наслідки революції для українського народу. Показано особистий психологічний вибір молодих людей, котрі ціною свого життя намагалися вибороти для українського народу шанс бути почутими. Проаналізовано звернення українського студентства до влади, через соціальні мережі та засоби масової інформації, із закликом не змінювати зовнішньополітичний вектор діяльності щодо підписання асоціації України з Європейським Союзом.

Постановка проблеми. Починаючи з осені 2013 року в Україні відбулися революційні зміни. Громадяни відстояли права людини і демократичні свободи, зроблено реальні кроки на шляху до європейської інтеграції. Усвідомлюючи складність та важливість проблеми, виклад деяких сюжетів може видатися дискусійним, що не дивно у випадках, коли аналізуються драматичні, ще свіжі у пам'яті, події нещодавнього минулого й сьогодення.

Аналіз останніх досліджень. Науково-документальне видання «Український Євромайдан. Прикарпатський вимір» за редакцією доктора історичних наук, професора Миколи Кугутяка на базі ПНУ ім. Василя Стефаника.

Метою статті є спроба проаналізувати причини та наслідки для українського народу, а також роль української молоді в подіях Революції Гідності.

Виклад основного матеріалу. Революція була названа Євромайдан, але цей термін охопив його суть тільки до ночі з 30 листопада на 1 грудня. У ту ніч український режим наказав своєму спеціальному поліцейському підрозділу "Беркут" розігнати протестантів, нападаючи і б'ючи їх гумовими та пластиковими кийками. Багато хто з протестуючих студентів отримали важкі поранення, один з них помер, і кілька були заарештовані. Але це призвело до того, що люди масово почали виходити на вулицю і протест перетворився в Єврореволюцію. Її вимоги тепер включали кримінальне переслідування тих хто замовив напад, звільнення Кабінету Міністрів, відставка нинішнього президента України та демократичні вибори з послідувачим референдумом. Підписання угоди про асоціацію з ЄС більше не було єдиною кінцевою метою.

Пізніше були наступні спроби спеціальних поліцейських підрозділів розігнати Майдан, але в кожному випадку люди переважали.

Насправді, як з'ясувалося, ця революція за людську та національну гідність. Це слово повторювалося знову і знову. Ймовірно, що для різних верств українського суспільства і, можливо, навіть індивідуума це означає щось своє. **Гідність** – це поняття моральної свідомості, яка виражає уявлення про цінність усякої людини, як моральної особистості, а також категорія етики, яка означає особливе моральне ставлення людини до самої себе, і ставлення до неї з боку суспільства, у якому визнається цінність особистості.

Українська молодь, насамперед студенти, через участь у акціях протесту показали себе основним "горючим матеріалом" Революції Гідності. Вони де-факто задекларували "нову політику", якісно відмінну від попередньої не лише за назвою, формами але й за змістом.

На політичну арену виходить нове покоління, яке диктує новий порядок денний для українського політикуму. І можливо саме це і є найбільшим досягненням нинішніх революційних виступів в Україні. Якщо народу України дозволять вибирати свою власну стратегію економічного і культурного майбутнього, то це майбутнє буде в Європі. Ось які причини революції виділяють українські студенти: «Тотальна корупція, повна відмова від євроінтегра-

ції, цензура в ЗМІ та міліцейське свавілля - принудило студентів вийти на акції протесту та відстояти своє демократичне європейське майбутнє. »[5]

Саме після силового розгону студентів протестні акції набули масового характеру і переросли з проєвропейських на антиурядові, антивладні. На мітинги почали виходити сотні тисяч українців і кожного разу кількість людей на майданах по всій країні зростала.

Основною рушійною силою на Майдані була молодь і студентство. Студенти, за кілька місяців Майдану подорослішали на кілька років. Революція гідності, без сумніву, змінила країну. Але вона змінила і кожного з нас. Рік тому молодь гостро відчула, що це її шанс. Шанс змінити Україну, а відтак і себе, і своє майбутнє. Шанс вибороти право жити у гідній, справедливій країні. Нехай не одразу, але з часом, жити не гірше, ніж наші однолітки у Польщі чи Німеччині. Мета Революції гідності - примусити владу працювати заради своїх громадян, заради їхнього кращого майбутнього.

Студентство, яке було мотором протестних акцій, змусило змінюватися усе суспільство. Саме молодь розбудила країну, саме вона стала каталізатором Майдану. І саме на ній лежить найбільша відповідальність за майбутнє країни.

Шанс на зміни нам дістався дорогою ціною, ціною людських жертв, ціною втрати частини території. Зараз треба зламати хребет цій зашкарублій, вкрай корумпованій системі. І тут кожен повинен почати з себе. Якщо хочемо європейського благополуччя, європейського рівня життя, то маємо жити і працювати як європейці: віддавати державі більше, ніж брати та вимагати з неї. І щодня пам'ятати про тих, хто віддав своє життя за кращу Україну - за таку Україну, про яку усі ми мріємо...

Наслідками Революції Гідності стали:

- Відновлення основних громадянських свобод, порушених «диктаторськими законами»;
- Припинення визискування ресурсів країни кланом Януковича;
- Відновлення можливостей для реформування країни; Відновлення руху України до Європи;
- Становлення України у світовій громадській думці як держави з власною самобутністю, історією та гідністю;
- Зростання самоповаги, патріотизму та солідарності громадян України.

Майдан продемонстрував здатність українців до самоорганізації, взаємодопомоги та самопожертви, виявив, що для наших співгромадян, незалежно від регіону проживання, етнічної належності та мови важливими цінностями є свобода, людська гідність, право обирати свою долю

Висновок

Молодь є рушійна сила перетворень в суспільстві, проте лише в тандемі з досвідом, можливо досягнути максимального ефекту. Переконали, що лише всі ми разом зможемо створити справді демократичне та громадянське суспільство в нашій країні.

Цього разу молодь дала імпульс до національного відродження, розбудила від політичного сну українське суспільство, більш того спонукала до об'єднання і консолідації для європейського майбутнього нашої держави та проти узурпаторського правлячого режиму президента В.Ф. Януковича та його «сім'ї».

Література

1. https://uk.wikipedia.org/wiki/Революція_гідності
2. <http://www.radiosvoboda.org/content/article/25178760.html>
3. <https://www.youtube.com/watch?v=rkI9cmxXVG8>
4. <http://ukrpohliad.org/blogs/revolyutsiya-gidnosti.html>
5. <http://mon.gov.ua/content/temp/paragraph.doc>

УДК 159.923

ЦІННІСНІ ПРІОРИТЕТИ СТУДЕНТІВ

Кондаков І., 3 курс

e-mail: vane4i4ek1@gmail.com

Козинець О. А., викладач кафедри СГН

e-mail: kzk.ymrf@mail.ru

Таврійський державний агротехнологічний університет

У статті розглянуто сутність ціннісних пріоритетів студентів у сучасному середовищі. Наведено опис матеріальних і духовних цінностей. Визначну роль займає соціальне середовище розвитку кожної особистості.

Постановка проблеми. Ціннісні пріоритети особистості виконують функції регуляції поведінки і визначення її мети, зв'язують в єдине ціле особистість і соціальне середовище. На кожній стадії розвитку особистості вибір переважаючого механізму формування ціннісної системи визначається складним комплексом внутрішніх і зовнішніх чинників. Внутрішні психологічні чинники і чинники зовнішнього соціального середовища визначають особливості розвитку системи ціннісних орієнтацій, взаємодіючи між собою при здійсненні тієї або іншої діяльності.

Аналіз останніх досліджень. Цінності і ціннісні орієнтації людини завжди були одним із найбільш важливих об'єктів дослідження філософії, етики, соціології та психології на всіх етапах їх становлення і розвитку як окремих галузей знання. Дослідженням проблеми цінностей займалися такі філософи Сократ, Арістотель, Т. Гоббс, Р. Г. Лотце, І. Кант, М. О. Лоський, В. П. Тугаринов, О. Г. Дробницький та ін.

Метою статті. Проаналізувати ціннісні пріоритети студентів у сучасному середовищі.

Виклад основного матеріалу. Попередні покоління, дивлячись на студентів кажуть «Ми були іншими, ми навчалися зовсім по іншому». Так, це нове покоління, із своїм власним особливим поглядом на світ. Росте нове покоління нового часу, від цих молодих людей залежить наше майбутнє. Система цінностей людини є фундаментальною для його відношення до навколишнього світу і людей.

У сучасному світі прийнято вважати основними людськими цінностями: родину, здоров'я, освіту, роботу. Загальнолюдські цінності тісно пов'язанні з особистими цінностями, котрі можна умовно поділити на духовні і матеріальні. Але котрі ж цінності найбільш характерні для студентів і для молоді? Це питання викликає безліч тверджень.

Реалізація усіх цінностей необхідна для самоствердження, визнання людини як особистості. І кожна людина має право обирати пріоритетні для себе, про що свідчитиме її внутрішній світ, різноманіття інтересів. На формування цих пріоритетів впливає родина, оточення людини, релігія, традиції. І, звичайно, під впливом цих факторів формується і характер людини, його бачення на навколишній світ.

Усі норми і цінності черпаються студентами з культури дорослого суспільства. Засвоєння цінностей дорослих сприяє досягненню певної внутрішньої і зовнішньої незалежності, утвердження свого Я і формуванню особистісних смислів [2].

У кожного студента своя система цінностей, свої пріоритети. Але, в більшості, молодь їх не усвідомлює. Безрезультатно проживаючи власні роки, не замислюючись про майбутнє. Це є помилкою, адже для чіткого розуміння свого шляху просто необхідно розділяти пріоритети. Адже, приймаючи будь яке рішення, від найбільш простого до вирішального слід звертатися до системи цінностей, бо таким чином легше уникнути певних сумнівів. А згодом, можливо, не жаліти про вчинки.

Є студенти для котрих на першому місці матеріальні пріоритети: гроші, їжа, одяг, житлові умови. А для когось пріоритетними є духовні цінності: духовний пошук, розкриття й реалізація свого життєвого призначення, творчого розвитку.

Матеріальні цінності – це прагнення людини досягти більшого успіху, піднятися вище за кар'єрними сходами, заробляти більше грошей. Це є досить обґрунтовано, дивлячись, на політичний стан у державі, але часто любов до матеріальних благ губить в людині усе людське. У прагненні заробити більше грошей важливо не загубити власний внутрішній світ, а навпаки збагачувати його, наповнювати духовним.

Духовні цінності – це саморозвиток, досягнення успіху у розвиненні своїх власних навичок, створення своєї власної родини. Тобто для студента або студентки найголовнішим може бути – щаслива й міцна родина.

Життєві цінності не виникають за один день і не є вродженими даними людини. Вони - результат нашого досвіду і їх формування починається ще з дитинства. Пріоритети студентів, можна вважати пріоритетами молоді в цілому. Здебільшого для сучасного студента, молоді - важливішим є матеріальні цінності. Коли ми визначаємося у подальшому шляху, молоді люди більше орієнтуються на те, що дасть їх вибір з матеріальної точки зору. Обирають майбутню спеціальність, керуючись холодним розсудком, опираючись на батьківські здобутки і все - заради досягнення матеріальної незалежності. Ті ж студенти, для котрих пріоритетними є духовний розвиток, родина, - обирають свій життєвий шлях, опираючись на зовсім інші орієнтири.

За словами Б.Г. Ананьєва, з початком самостійної суспільно-трудової діяльності будується власний статус людини [1]. Цей статус пов'язаний зі статусом сім'ї, з якої людина вишла. Зокрема, це стосується цінностей професійного самовизначення. Так, низка дослідників цієї проблеми підтверджують, що характер пов'язаних із вибором професії ціннісно-смыслових орієнтацій та переваг детермінований соціальним і професійним статусом родини [3]. Однак, під впливом обставин життя та історичного часу, ціннісні орієнтації та смыслові подання можуть все більш віддалятися від колишнього статусу і долати старий уклад життя, зберігаючи тим не менше найбільш цінні традиції. Таким чином, сім'я, як соціальний інститут, впливає на формування ціннісних переваг індивіда.

Серед негативних пріоритетів я можу відзначити великий потяг до негативних звичок. Це спричинено засобами масової інформації, вихованням. Але це не є вирішальним у свідомості студентів; поганих звичок можна позбутися. Це в останні роки активно рекламується, актуальним все більше є заняття спортом. І все більше молодих людей переходять на сторону здорового образу життя.

Висновок. Таким чином, ціннісні пріоритети студентів можуть значно відрізнятись між собою. Однак це не передбачає надання будь-якій особі повної свободи, коли вона може робити все, що їй заманеться. Кожний член суспільства живе поряд з іншими людьми і повинен поважати їхні права. Тому ціннісні пріоритети кожної особистості, з одного боку, повинні найбільш повною мірою відображати її індивідуальні життєві цілі, потреби, інтереси, сприяти самореалізації в усіх сферах життєдіяльності. А з іншого, вони повинні мати соціально значущий характер, узгоджуватися з існуючими соціальними нормами.

Список використаних джерел:

1. Ананьєв Б.Г. Избранные труды: В 2-х т / Б.Г. Ананьєв. – Т. 1. – СПб: изд. санкт-петербургского гос. ун-та, 2007. – 232 с.
2. Кон И.С. Социология личности / И.С. Кон. – М. : Просвещение, 1967. – 383 с.
3. Серый А. В. Ценностно-смысловая сфера личности: учебное пособие / А. В. Серый, М.С. Яницкий. – Кемерово: Кемеровский государственный университет, 1999. – 92 с.

УДК [331.582.001.2:378](477.64)

ВАЖЛИВІСТЬ ДИПЛОМУ ПРО ВИЩУ ОСВІТУ ДЛЯ СТУДЕНТІВ

Кравець І.В., 4 курс

e-mail: vanyokkravets@gmail.com

Городецька О.Г., к.соц.н., доцент

e-mail: sociomelitopol77@gmail.com

Таврійський державний агротехнологічний університет

У статті представлені результати соціологічного дослідження, на основі якого були проаналізовані пріоритети студентів вищих навчальних закладів щодо отримання вищої освіти.

Постановка проблеми. В нашому суспільстві інтерес до отримання диплому про вищу освіту є актуальним і незмінним. Останні роки ведеться мова як про оцінку діяльності вищих навчальних закладів та рівень підготовки фахівців, так і про показники затребуваності випускників ВНЗ на ринку праці. Падіння економіки, закриття підприємств, зниження попиту на випускників аграрної сфери, не може не турбувати вищі навчальні заклади. Все це впливає на престиж вищої освіти та конкурентоспроможність молодого фахівця на ринку праці. І тим самим постає питання: «А чи треба витратити стільки сил, часу, грошей, на отримання диплому?»

Аналіз останніх досліджень. Проблеми якості випускників вищого навчального закладу, працевлаштування і професійної затребуваності досліджували О. Якуба, Є. Подольська, Л. Хижняк, Л. Сокурянська, С. Щудло та ін.

Метою статті є визначення необхідності отримання студентами диплому про вищу освіту та обґрунтувати його значення в сучасному суспільстві.

Виклад основного матеріалу дослідження. Працевлаштування випускника ВНЗ та його кар'єра вважається найкращим критерієм якості отриманої освіти. Насправді, це єдиний об'єктивний критерій ефективності освіти та її якості [1 **Ошибка! Источник ссылки не найден.**, с. 288]. Соціологічні дослідження які ми проводимо у нашому університеті свідчать про те, що більшість випускників не знають чим будуть займатися у майбутньому та які професійні завдання будуть виконувати. На нашу думку на це впливає мотивація абітурієнтів при виборі вищого навчального закладу, рівень підготовки фахівців і затребуваність на ринку праці.

Спробуємо за допомогою соціологічного моніторингу, проведеного серед випускників Таврійського державного агротехнологічного університету у 2010 (N=342), 2013 (N=470) та 2014 (N=372) рр. [2; 3; 4 **Ошибка! Источник ссылки не найден.**] відповісти на ці питання.

Розглянемо ступень задоволеності випускників ТДАТУ обраною спеціальністю:

Таблиця 1 – Порівняльні відповіді випускників на питання: «Чи задоволені Ви обраною спеціальністю?» за 2010, 2013 та 2014 рр., (в %)

Судження респондентів	2010 р. (N=342)	2013 р. (N=470)	2014 р. (N=372)
Так	71,4	68,7	57,0
скоріше, задоволений	17,8	18,1	22,0
важко відповісти	7,6	8,9	17,2
скоріше, незадоволений	2,1	3,0	3,8
ні (чому?)	1,2	1,3	0,0

Отже, за даними таблиці, рівень задоволеності обраною професією студентами зменшується рік від року, а кількість респондентів які не змогли висловити свого ставлення до цього зростає.

Виходячи із отриманих даних ми бачимо, що існує закономірність між обізнаністю студентів про свою майбутню спеціальність і ставленням до цієї самої спеціальності. Все це підтверджує відповіді випускників на наступне питання:

Таблиця 2 – Порівняльні відповіді випускників на питання: «Чи маєте Ви чітку уяву про свою майбутню роботу, як фахівця?» за 2010, 2013 та 2014 рр., (в %)

Судження респондентів	2010 р. (N=342)	2013 р. (N=470)	2014 р. (N=372)
так, чітко знаю чим буду займатися та які обов'язки виконувати	51,5	51,5	35,5
чітко не уявляю чим буду займатися	18,7	20,6	28,5
можливо буду займатися іншим напрямком діяльності	29,0	27,5	33,9
не уявляю, і навіть уявляти не хочу	0,8	0,4	2,1

Виходячи із отриманих даних можна сказати, що випускники не дуже впевнені щодо працевлаштування, за спеціальністю. Більшість не уявляє чим буде займатися або не бачить себе в ролі фахівця за обраною спеціальністю. І знову ж таки ми бачимо, що у респондентів все більше зникає бажання навчатись та отримувати вищу освіту.

Наступна низка проблем, яку приходится вирішувати нашому університету, – проблеми працевлаштування випускників. Без зняття цих проблем неможливо вимагати від студентів повної віддачі під час навчання. Отже навчання у вищому навчальному закладі означає отримання певного статусу, одною з найважливіших ознак якого є престижна робота [5, с. 131 **Ошибка! Источник ссылки не найден.**]. Як виглядає ця робота в уявленнях випускників?

Таблиця 3 – Порівняльні відповіді випускників на питання: «Якби Вам запропонували обирати після закінчення вузу, чому б Ви віддали перевагу?» за 2010, 2013 та 2014 рр., (в %)

Судження респондентів	2010 р. (N=342)	2013 р. (N=470)	2014 р. (N=372)
мати свій бізнес	39,8	43,4	44,1
працювати на державному підприємстві, в установі, в господарстві	53,2	49,6	39,3
займатися індивідуальною трудовою діяльністю	20,5	23,0	34,4
працювати в приватній фірмі (на приватній сільській фермі, господарстві)	12,9	9,4	14,5
працювати в іноземній фірмі	13,5	11,7	10,8
завербуватися на роботу за межі країни	2,1	3,6	6,5
працювати в кооперативі (колективному господарстві)	2,6	3,0	3,2
служити в армії (за контрактом), в органах МВС	2,9	3,0	2,7
підробляти вдома	0,6	1,5	2,7
працювати на сімейному підприємстві	1,2	0,9	2,7
працювати на спільному підприємстві	1,8	1,3	2,1
зайнятися комерцією, торгівлею	2,9	3,2	1,1
працювати за договором або на частину ставки	0,6	0,2	1,1

Більшість випускників хоче мати свій бізнес або займатися індивідуальною трудовою діяльністю, а також підвищується кількість бажаючих працювати за кордоном. Знижується пріоритет державних, комунальних підприємств чи взагалі роботи за наймом. Все це очевидно.

но зумовлено нестабільною економічною ситуацією в країні, низьким рівнем заробітних плат та можливостей щодо працевлаштування.

В сучасних умовах на студентів ВНЗ, крім рівня підготовки, також впливають вимоги, які вони пред'являють до майбутньої професії. Так які вимоги пред'являють до своєї майбутньої професії випускники ТДАТУ?

Таблиця 4 – Порівняльні відповіді випускників на питання: «Які вимоги Ви пред'являєте до своєї майбутньої професії?» за 2010, 2013 та 2014 рр., (в %)

Судження респондентів	2010 р. (N=342)	2013 р. (N=470)	2014 р. (N=372)
повинна забезпечити гарний заробіток	78,4	77,7	80,7
професія повинна бути престижною	44,4	42,6	37,6
повинна відповідати особистим схильностям, інтересам	27,5	28,3	31,2
повинна забезпечувати гарні умови праці	26,3	22,8	34,4
повинна бути корисною людям, суспільству	12,9	15,1	11,3
повинна дати можливість одержати самостійність	11,1	11,7	11,3
повинна мати творчий характер	13,7	10,9	9,1
повинна допомогти завоювати авторитет навколишніх	7,3	8,5	5,9
повинна давати досить вільного часу	6,1	7,0	14,0
повинна дати можливість бути ближче до рідних, близьких	4,7	6,0	4,3
не знаю, не замислювався	0,3	1,1	3,2

Отже, майбутня професія повинна забезпечити гарний заробіток, також вона повинна бути престижною і відповідати особистим схильностям, інтересам, та забезпечувати гарні умови праці. Всі інші фактори мають меншу важливість, що підтверджує результати питань дослідження проаналізованих раніше.

Висновок. Результати досліджень показали, що відбувається переоцінка цінностей, коли ейфорія від своєї причетності до здобуття вищої освіти змінюється наростанням невпевненості у правильності зробленого вибору. В той же час цінність вищої освіти полягає в отриманні знань, які можуть відкрити багато можливостей і перспектив. Тому наявність диплому про вищу освіту не тільки допомагає при працевлаштуванні випускників університету, але і сприяє просуванню по соціальним сходам в їхній кар'єрі.

Список використаних джерел.

1. Щудло С.А. Якість вищої педагогічної освіти: чинники та механізми забезпечення в умовах сучасного суспільства [Текст] : дис. ... д-ра соц. наук: 22.00.04. / Щудло Світлана Андріївна ; Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна. – Х., 2013. – 417 с.
2. Аналіз результатів дослідження випускників ТДАТУ : науковий звіт кафедри філософії і соціології ТДАТУ, червень-липень 2010 р. / О.Г. Городецька. – Мелітополь, [б.и], 2010. – 36 с.
3. Аналіз результатів дослідження випускників шкіл : науковий звіт кафедри філософії і соціології ТДАТУ, липень-вересень 2013 р. / О.Г. Городецька. – Мелітополь, [б.и], 2013. – 43 с.
4. Аналіз результатів дослідження випускників шкіл : науковий звіт кафедри філософії і соціології ТДАТУ, червень 2014 р. / О.Г. Городецька. – Мелітополь, [б.и], 2014. – 49 с.
5. Городецька О.Г. Оцінка випускниками ТДАТУ отриманих знань та перспективи працевлаштування / О.Г. Городецька // Молодіжна політика: проблеми та перспективи: збірник наукових праць. – Дрогобич – Жешув : «Трек ЛТД», 2015. – Вип. 6. – С. 129-133. – ISSN 2307-9223.

УДК 316.663.5

ВИРІШЕННЯ ПРОБЛЕМИ СТОСУНКІВ МІЖ ЧОЛОВІКАМИ ТА ЖІНКАМИ (З ТОЧКИ ЗОРУ ЧОЛОВІКІВ)

Кравцов Д. В., 11 МБ ЕК

Крупенко О.В., викладач кафедри СГН

Таврійський державний агротехнологічний університет

e-mail: kravchik209@mail.ru

e-mail: spitsa2013@yandex.ua

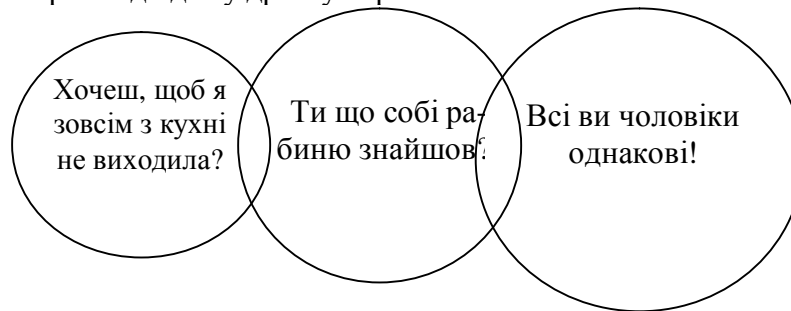
У матеріалі розглянуті вузлові питання поведження чоловіків та жінок, особливості їх погляду на стандартні ситуації, що можуть виникати у стосунках.

Постановка проблеми. Важливим елементом взаємостосунків між чоловіком та жінкою є розуміння того, що потребує партнер, які в нього прагнення та сподівання. Так, якщо чоловік може більш-менш конкретно сформулювати потребу, а відтак логічно побудувати причинно-наслідковий ланцюг для досягнення своєї мети, жінці буває складно символічно матеріалізувати свої почуття або думки. Розуміння цієї різниці у способі сприйняття реальності є запорукою встановлення вдалого контакту з ініціативи чоловіка.

Аналіз останніх досліджень. У роботах вітчизняних психологів, як правило, розглядається невелике коло питань, що стосуються проблем взаємовідносин, а саме: виникнення та розвиток гендерних досліджень в психології [1 – 4], особливості організації та проведення досліджень з гендерної спрямування 20, змістовні характеристики гендерних стереотипів. [5]

Виклад основного матеріалу.

Тобто на етапі формулювання образів та подальшого їх відображення за допомогою загально прийнятих інструментів комунікації між людьми, у деякої кількості жінок можуть виникнути суттєві труднощі. Фактично, такі жінки просто не знають чого вони прагнуть. Тому, виникають такі ситуації, коли жінка робить свою емоційну проекцію на чоловіка, який повинен здогадатися, як себе з нею поводити. На думку російського психолога А. Капранова, жінки мислять не фактами, а висновками. Так, якщо в жінки поганий настрій, вона може розпочати конфлікт з чогось несуттєвого, потім відшукує тотожний висновок, але вже більш негативний, а закінчити глобальною аксіомою, яка буде апогеєм цього конфлікту. [6] Наприклад, ситуація: Чоловік приніс до дому дрібну картоплю.

Реакція жінки:

Те що є очевидним на думку жінки, найчастіше буває незрозумілим для чоловіка. Причиною цьому є деякі фізіологічні причини. Наприклад, чоловіки мають так званий «тунельний зір», сфокусований та вузько спрямований, саме такий, який потрібен для полювання. Ситуація, коли чоловік питає в жінки: «де мої шкарпетки?», а у відповідь чує: «ось вони перед твоїм носом», прямо демонструє, що чоловіки гірше помічають нерухомі предмети. Жінки навпаки наділені периферійним поглядом, тому вони можуть роздивлятися кого завгодно навіть не повертаючи голови у бік об'єкту свого інтересу. Для чоловіків це апріорі неможливо! Звідси і походить таке поняття як «вп'ялитися», тобто неприховано дивитися на те що цікавить, з повним поворотом голови, а то й тулуба.

Багато жінок скажуть, що їм неприємна зайва увага зі сторони чоловічої статі, аргументуючи це приблизно так: «Всі чоловіки однакові, їм потрібно лише задоволення статевої пристрасності». З іншої сторони вони задаються питанням: «чому мене ніхто не любить?». Існує думка, що любов до себе починається з прийняття своєї «уявної» не ідеальності. Жінка має дозволити собі бути собою, а іншим людям бути іншими. Однак поняття моди та соціальної привабливості для особин протилежної статі спрямовані не на розвиток пристойної особистості, а навпаки диктують тренди для цілої маси жінок. Але ж мода не відображає чоловічі вподобання, навпаки вона дегенерує смак як чоловіків так і жінок. До якого збочення вдаються жінки коли вшивають у своє тіло силіконові імпланти, навіть ціною порушення лактації молочних залоз? Причин цьому можуть бути серйозні психічний конфлікт з самим собою, не сприйняття свого тіла як такого, та прагнення комусь вгодити.

Однак, А. Капранов вважає що не чоловік обирає жінку, а жінка чоловіка. Фактично вона дозволяє себе обрати. Відтак, чоловік підсвідомо намагається знайти психотип своєї матері. Те за що його хвалила чи лаяла його матір, повинно бути притаманно й його обраниці. Таким чином, як би це не було сумно визнавати, чоловіки надзвичайно просто влаштовані. Розумна жінка буде давати поводи, в яких чоловік зможе себе проявити як всемогутній лицар, таким чином зберігаючи його тендітне самолюбство і значимість. Адже що є важливіше для чоловіка, як визнання його значимості та потенції? Тільки існування тих умов, за яких його потенція може бути трансформована у реальності. Простіше кажучи, чоловік має на 100% знати чого конкретно хоче його жінка, та бути спроможним зробити це, причому на основі своєї доброї волі. Тому, якщо в чоловіка не вдається радувати свою жінку, він починає радувати іншу. Визнання особистісної значимості чоловіка його жінкою та відсутність у її лексичному запасі слів «повинен» та «нормальні мужики» є першоосновою його психічного здоров'я. [6]

З іншої точки зору на це дивиться А. Леслі, практик швидкої спокуси, відомої як *ріскіур*. Суть цього способу познайомитися засуджується багатьма соціальними інститутами, у тому числі релігійними вченнями, однак нас цікавить психологічне відношення чоловіків та жінок до цього процесу спокуси. На думку А. Леслі, жінки (та їх частина, що піддаються маніпуляціям пікапера – а це далеко не всі, – прим. автора), з перших хвилин знайомства класифікують чоловіків на два основні типи, причому роблять вони це зазвичай несвідомо.

Перший тип чоловіків – це романтики. Вони прихильники довгих зустрічей, квітів і подарунків. Навіть якщо такий чоловік не до смаку жінки, вона може просто використовувати його як гаманець з грошима. Сама ж вона в такому випадку стає т. з. «динамо». Основною характеристикою таких чоловіків може бути відсутність рішучості та наполегливості у прийнятті рішень. Навіть якщо жінка говорить що знає, що чоловіку потрібно робити, вона просто перевіряє його на міцність. Навпаки, так йде природній відбір самців, і романтики підходять для довготривалих відносин.

Другий тип чоловіків – самовпевнені нахаби, які «відчувають» жінку та знають, як її можна швидко спокусити. З одного боку їх поведінка аморальна, оскільки вони використовують різноманітні хитрощі аби досягти своєї мети. З іншого ж боку, ці люди фактично використовують таке деструктивне почуття як вина, а систематичне знайомство з різними жінками у різних місцях значно розширює зону комфорту та надає впевненості у собі. Чому ж деякі жінки віддаються таким чоловікам вельми швидко навіть якщо вони не збиралися цього робити? В цьому випадку грає роль рішучість.

Таким чином, ми підходимо до важливого питання у взаємостосунках між чоловіками та жінками, а саме до питання вини. Більшість видатних психологів світу схильні вважати, що комплекс вини є тим важелем за допомогою якого людина втрачає можливість проявляти свою вільну волю та легко піддається на маніпуляції інших.

У стосунках, коли чоловік схилений до комплексу провини, він починає себе поводити як жертва (віктимна поведінка). При цьому відбувається утворення так званого трикутника вини:

Так, якщо чоловік погодився з тим що він винен, він автоматично стає повинен щось зробити, аби спокутати свою вину. Будь яка повинність стає тягарем, адже виникає не від власного волевиявлення а від зовнішнього джерела впливу. Прикладом є прислів'я: «як втратити друга? – Займіть йому великі гроші». Різниця між Я хочу і Я повинен – принципова. Якщо у першому випадку чоловік використовує власну мотивацію та мобілізує внутрішні сили для досягнення своєї мети, то у другому випадку його підсвідомість висуває певні психологічні бар'єри. З т. з. фізіології це стає захисною реакцією на подразнював, зовнішній примус, але у перспективі ця ситуація переходить у сигнал «не можу». Відтак, повинність рано чи пізно буде ототожнюватися з власним безсиллям, нездатністю щось зробити, відсутністю мотивації та потенції. Безсилля з легкої руки жінки знову перетворюється на вину, адже «інші мужики як мужики». Таким чином, цей трикутник вини перетворюється на спіраль вини, яка постійно збільшує свою окружність на кожному новому витку.

Висновок. Отже, можна констатувати, що соціальні уявлення, стереотипи, встановлення та ідентичність особистості — це соціально-психологічні характеристики людини або групи як суб'єктів відносин, які, з одного боку, виступають як виразники суб'єктивної складової цих відносин, а з іншого боку вони можуть визначати змістовний контекст відносин.

Чоловіку властиво бути рішучим, це виключає почуття провини не як явище, а як нав'язану парадигму. Він не виправдовується перед жінками, тому ним складно маніпулювати. Він представляє собою індивідуальність і це йому відомо. Дехто може подумати що це наближає чоловіка до Ніцшеанської надлюдини, якій непотрібні і навіть небезпечні моральні засади суспільства. У даній статті мова не йде про нігілізм та відказу від традиційних сімейних цінностей, навпаки метою цього роздуму є потреба налагодити взаємовідносини між чоловіком та жінкою. А для цього важливо усвідомлювати, якими категоріями загалом оперують чоловіки та жінки для знаходження консенсусу і чому почуття провини стало каменем спотикання для багатьох чоловіків.

Список використаних джерел:

1. Клещина И.С. Гендерные исследования в отечественной психологии: история развития и теоретические подходы // Женщина. Образование. Демократия. Материалы 3-й Международной междисциплинарной научно-практической конференции (8–9 декабря 2000 года). Минск, 2001. С. 168–177.
2. Клещина И.С. Развитие гендерных исследований в психологии // Общественные науки и современность. 2002. № 3.
3. Клещина И.С. От психологии пола – к гендерным исследованиям в психологии // Вопросы психологии. 2003. № 1.
4. Буракова М.В. Интерпретация маскулинности-фемининности внешнего облика женщины: Автореф. дис. канд. психол. наук. Ростов-н/Д., 2000.
5. Араканцева Т.А., Дубовская Е.М. Полорольевые представления современных подростков как действенный фактор их самооценки // Мир психологии. Научно-методический журнал. 1999. № 3. С. 147–155.
6. Капранов А. В. Обо мне [Електронний ресурс] / А. В. Капранов – Режим доступу до ресурсу: <http://avkapranov.ru/about/>.

УДК 101.1

ЮРИДИЧНИЙ АСПЕКТ УТРИМАННЯ ЕКЗОТИЧНИХ ТВАРИН В ДОМАШНІХ УМОВАХ В УКРАЇНІ

Лунга Д., 11 МК

e-mail: vovk-irina@ukr.net

Нестеренко О.М., викладач кафедри СГН

Таврійський державний агротехнологічний університет

У статті аналізується існуюче законодавство з питань утримання екзотичних тварин в домашніх умовах в Україні. Окрім звичайних домашніх тварин з кожним днем все більшу популярність набувають екзотичні тварини - представники амфібій, рептилій та інші.

Метою статті є зробити аналіз існуючих нормативно-правових актів, що регулюють питання утримання екзотичних тварин в домашніх умовах в Україні.

Постановка проблеми. Юридичній стороні утримання тварин в Україні приділяється дуже мало уваги, в той час як в усіх розвинених державах утримання і використання тварин регламентовано законодавством на високому рівні. Серед прогалин в національному законодавстві: питання торгівлі екзотичними тваринами, їх розведення й колекціонування. Найбільш врегульована процедура перевезення і ввезення через державний кордон [5].

Аналіз останніх досліджень. Різні аспекти, дотичні до теми дослідження, знайшли відображення в роботах Ермоленко В.М., Жушман В.П., Красовська А.М.

Виклад основного матеріалу. Поводження з тваринами в Україні регламентується ГК і КУпАП України, законами України «Про захист тварин від жорстокого поводження», «Про тваринний світ», «Про охорону навколишнього природного середовища», «Про ветеринарну медицину», «Порядком утримання та розведення диких тварин, які перебувають у стані неволі або в напіввільних умовах», наказом Міністерства аграрної політики України Державного департаменту ветеринарної медицини «Про затвердження Ветеринарних вимог щодо імпорту в Україну об'єктів державного ветеринарно-санітарного контролю та нагляду» № 71 від 14 червня 2004 року. Крім того, на сьогодні існує законопроект закону «Про утримання та поводження з домашніми непродуктивними тваринами в населених пунктах», одержаний ВР України 30 березня 2010 року. Варто звернути уваги на цей законопроект, бо там пропонується визначення поняття домашні непродуктивні тварини (собаки, кішки, інші декоративні та екзотичні тварини) - тварини, які утримуються власниками як домашні улюбленці, компаньйони-помічники (поводирі незрячих, охоронці житла та іншого майна) або об'єкти комерційного використання, знаходяться під контролем (наглядом) власника, членів його сім'ї, або уповноваженої власником особи, також повинні бути ідентифіковані. Регламентується детально поводження з такими тваринами [2].

Щодо міжнародного законодавства. Види екзотичних тварин були включені до додатку до Конвенції про міжнародну торгівлю видами дикої флори і фауни, що перебувають під загрозою зникнення (СІТЕС), підписаної в 03 березня 1973 р. у Вашингтоні. Дата приєднання Україною 14 травня 1999 р. [1].

Ця Конвенція регламентує торгівлю дикими тваринами й рослинами. Потрібно зазначити, що дикими вважаються й ті, які розведені в неволі. Її дія поширюється й на так звані деривати - вироби із тварин й рослин. Дана конвенція має два додатки (списки), в які включені тварини з різним охоронюваним статусом. До додатку I включені всі види, які знаходяться під загрозою зникнення.

Торгівля ними особливо суворо регламентується й дозволяється лише у виключних обставинах (п. 1, ст. 11). Всі дії з приводу придбання чи продажу таких видів тварин, а також перевезення їх через державний кордон потребують спеціального дозволу.

Для ввезення через державний кордон тварин, включених в перший додаток, потрібно два дозволи: на ввезення, яке видається на основі експертного висновку, в тому числі підтве-

рдження, що зразок виду не буде використовуватися в комерційних цілях, і на вивіз, котре надається на основі дозволу на ввезення і сертифіката на експорт (ст. 111). Для перевезення тварин, включених до Додатку II (всі види, які зараз хоч і не обов'язково знаходяться під загрозою зникнення, але можуть опинитися під такою загрозою, якщо торгівля зразками таких видів строго не регулюватиметься в цілях недопущення такого використання, яке несумісне з їх виживанням; а також інші види, які повинні підлягати регулюванню для того, щоб над торгівлею зразками деяких видів з першого списку міг бути встановлений ефективний контроль), потрібний дозвіл із держави, з якої вивозять тварин. Воно видається на основі дозволу на експорт і тільки в то разі, якщо тварина придбана без порушення законів даної держави. У разі експорту для отримання дозволу CITES потрібно надати первинний дозвіл CITES на експорт. Дозволи видаються адміністративними органами CITES [3, ст. 470-471].

Відповідальність за порушення правил CITES в різних державах неоднакова. Ця відповідальність часто ускладнюється порушенням правил перевезення тварин. Наприклад, в Росії незаконне перевезення видів, які містяться в додатку 1 CITES розглядається в кримінальному порядку у відповідності зі ст. ст. 171, 245 Кримінального кодексу РФ, а видів із додатку другого - в адміністративному, згідно з ст.ст. 48, 84.2, 103, 146.3 Кодекса РФ про адміністративні правопорушення.

Однак обов'язкові правила CITES не вичерпуються переліченими вище. Всім державам - учасницям CITES були рекомендовані правила перевезення тварин, розроблених разом з Асоціацією по транспортуванню тварин (IATA) й Міжнародною асоціацією повітряного транспорту (IATA). Правила детально регламентують типи й конструкції контейнерів для різних груп тварин. Згідно з цим дозвіл CITES, який надається при перетині митних кордонів, вважається дійсним тільки при умові дотримання правил перевезення тварин IATA. Про це написано в бланках дозволів CITES, котрі використовуються в більшості держав світу. Недотримання правил перевезення є підставою для затримання володільця й конфіскації тварини [4, ст. 150].

Висновки. Отже, проаналізувавши національне та міжнародне законодавство, можна зробити висновок про те, що в національному законодавстві до сих пір не має визначення екзотичних тварин, такі тварини є об'єктами цивільного права, що є спірним, потрібно визначитися з цим поняттям, переліком таких тварин, та розширити перелік об'єктів екологічного права за рахунок вище названого пропонованого об'єкту. Наступне, на національному рівні немає нормативно-правових актів, які б регулювали переведення, ввезення, продаж, купівлю, колекціонування екзотичних тварин, окрім ратифікованої Конвенції CITES, що є найбільшою прогалиною на сьогоднішній день у фауністичному законодавстві.

ЛІТЕРАТУРА

1. Конвенція про міжнародну торгівлю видами дикої фауни і флори, що перебувають під загрозою зникнення» від 3.03.1973 р.
2. Проект закону України «Про утримання та поводження з домашніми непродуктивними тваринами в населених пунктах», від 30.3.2010 р. № 6240
3. Ермоленко В.М. (ред.) Аграрне право України В. М. Ермоленко, О. В. Гафурова, М. В. Гребенюк [та ін.]; за заг. ред. В. М. Ермоленка. - К.; Юрінком Інтер, 2010. - 608 с.
4. Жушман В.П. (ред.) Аграрне право Підруч. для студ. вищ. навч. закл. / В. П. Жушман, В. М. Корнієнко, Г. Е. Корнієнко та ін.; за ред. В. П. Жушмана та А. М. Етатівки. -Х.: Право, 2010. - 296 с.
5. Красовська А. М. Тварини як джерела підвищеної небезпеки: юридичні аспекти [Електронний ресурс] // Ейрт Рівненського інституту Університету «Україна». - Режим доступу: БПр:// www.univerua.rv. III.

УДК 316.62:659.1

ВПЛИВ РЕКЛАМИ НА ПОВЕДІНКУ МОЛОДІ

Мешкова В. Є., 3 курсу

Городецька О. Г., к.соц.н., доцент

Таврійський державний агротехнологічний університет

e-mail: mveranicas@gmail.com

e-mail: sociomelitopol77@gmail.com

Стаття розкриває зміст поняття реклами в суспільстві. Проаналізовані особливості впливу реклами на сучасну українську молодь. У статті розглянуті основні аспекти формування впливу реклами і розглядаються головні заходи з формування позитивно спрямованої поведінки сучасної молоді.

Постановка проблеми. Проблема впливу реклами на молодь, як політичної так і соціальної, в сучасній Україні має не тільки велике теоретичне, а й практичне значення.

З розвитком засобів масової комунікації реклама стала одним із обов'язкових атрибутів, тієї реальності, що впливає на формування суб'єктивного досвіду кожної людини.

Молодь є соціально не однорідною групою, вона включає як учнівську так працюючу молодь, сільську і міську. Різні вікові категорії молоді суттєво відрізняються один від одного за своїми інтересами і потребами, рівню освіти та інтелекту, матеріальному становищу, стилю та способу життя. Тому вивчення впливу реклами на формування ціннісних орієнтацій, діяльність та поведінку молоді, на соціальні інтереси, норми, стиль та ін., є найбільш актуальною проблемою на сучасному етапі.

Аналіз останніх досліджень. У нечисленних українських дослідженнях про соціальну рекламу такі науковці як В.Бугрим, М.Закусило, Р.Колядюк, Н.Лисиця, Б.Обрителько, зосереджують увагу переважно на її зовнішньому аналізі, дистанціюючись насамперед від комерційної, політичної і прихованої, розглядають тематику і проблематику соціальної реклами, основні завдання і наміри, чинники ефективності.

Рекламу як значущий феномен соціального життя розглядають Р.Барт, Ю.Габермас, У.Еко. Серед сучасних учених, що використовують соціологічний підхід, особливо слід виділити праці В.Коломійця, В.Музиканта, О.Савельєвої, Л.Федотової, О.Феофанова. Історія і сучасний стан реклами розглядаються в широкому соціокультурному контексті в роботах А.Костіної, В.Ученової, Н.Старих. В контексті впливу соціальної реклами на формування ціннісних орієнтацій молоді слід відзначити роботи Романа Колядюка, Роберта Харріса, Бориса Грушина, Гаррі Картера.

Кожен з науковців вказує на наявність впливу соціальної реклами на формування ціннісних орієнтацій, моделей поведінки особистості, проте досі немає єдиної точки зору, щодо особливостей механізмів рекламного впливу та його ефективності.

Мета статті полягає в спробі визначити особливості впливу реклами, у тому числі соціальної на сучасну українську молодь.

Основні матеріали дослідження. Молодь – це соціально-вікова група, відокремлена специфічними особливостями соціального стану і віковими рамками. Молоді люди як певний етап життєвого циклу біологічно універсальні. Вікові рамки, до яких входить молодь, пов'язані з певним соціальним статусом і психологічними особливостями, що мають історичну природу і залежать від суспільного ладу, культури та певних закономірностей [2].

На сьогодні одним із значимих аспектів соціалізації є реклама. Вона орієнтує поведінкові напрямки індивідів, відіграє певну роль у процесах культурної динаміки сучасного суспільства. Нині практика рекламної діяльності свідчить, що здатна формувати потреби, та виховувати і навіювати соціальні стереотипи. Іншими словами, реклама - це один із чинників соціалізації сучасної української молоді, поруч із традиційними інститутами соціалізації (школою, групами, сім'єю тощо). Реклама також у певній мірі адаптує людину до нових соціальних ролей і цінностей, та виступає своєрідним способом регуляції поведінки у різномані-

тних обставинах. Слід відмітити, що вихованням соціальних людських цінностей серед молодіжної групи населення насамперед має займатися соціальна реклама, та реклама не комерційних організацій [3].

Треба зауважити, що значний відсоток сучасної комерційної реклами, пропанує систему цінностей орієнтовану на споживання. Наслідком певної комерційної реклами є одностороння пропаганда відповідного заможного способу життя, що формує так званій “культ грошей”, який спонукає людей до прагнення володіти цими грошима у будь-який спосіб.

На даний момент реклама переважно сприймається сучасною молоддю, як нормативний елемент культури, у контексті набування значення звичного елемента повсякденного життя. З цього погляду вона сприймається як звична частина культури. У типового представника молодіжної групи, на даний момент, реклама виступає показовим матеріалом світу та його цінностей. Тому, що говорячи про товари, вона виставляє типові ситуації соціальної взаємодії.

Дивлячись на сьогоднішня можна зауважити, що реклама здатна стати засобом освіти молодіжного населення, представляючи собою легке і ефективно, недороге та зручне джерело інформації, яке досить позитивно сприймається молоддю.

Реклама по своїй суті це спосіб маніпуляції свідомістю людини з метою залучення уваги до рекламованого об'єкту або суб'єкту. Реклама це настільки сильна «зброя», що заради цього створюються інститути, які вивчають яким чином зробити так, щоб людина побачивши рекламу на підсвідомому та свідомому рівні повірила в неї.

Практика останніх років свідчить, що засоби масової інформації виступають найважливішим джерелом і фактором формування соціально активної особистості, політичної свідомості, стимулятором груповий активності, показником соціальної зрілості, розвиненості і відкритості громадської системи [4].

Проте, не всією молоддю, реклама сприймається однаково. Політика нинішньої держави диференціювала молодь, як особливу соціальну групу з різних соціальних верств.

Нажаль, орієнтована зараз на споживання система цінностей, в масштабах усієї держави, призводить до виникнення комплексів неповноцінності у певних групах населення, які з фінансових причин не здатні дозволити собі придбати прорекламовані товари. Насамперед це стосується сучасної молоді (школярів, студентів), психіка яких не є досить стійкою.

Висновок. Отже, суть проблемної ситуації щодо особливостей впливу реклами на молодь у тому, що у сучасності реклама виступає найпотужнішим важелем стереотипізації світосприймання молоді, впливає на осмислення довкілля. Реклама моделює не тільки як поведінку, а й цінності, норми, принципи та установки молоді. Таким чином ступінь її впливу варіюється залежно від соціального статусу молодої людини.

Список використаних джерел.

1. Закон України «Про рекламу» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/270/96-вр>
2. Академічний тлумачний словник української мови – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.mova.info>
3. Кузнецов П.А. Социальная реклама : теория и практика : учеб. пособие для студентов вузов, – М.: ЮНИТИ-Дана, 2010. – 175с.
4. Городецкая Е.Г. Влияние средств массовой информации на формирование электорального поведения избирателей / Е.Г. Городецкая // Соціальні технології : збірник наукових праць. – Запоріжжя : КПУ, 2012. – Вип. 54. – С. 68-74.

УДК 159.922.2

ПСИХОЛОГІЧНІ РИЗИКИ В ПРОФЕСІЙНОМУ СПОРТІ

Арабаджийський О., 4 курс

email:megoboy231294@mail.ru

Крупенко О.В., викладач кафедри СГН

e-mail:spitsa2013@yandex.ua

Таврійський державний агротехнологічний університет

У даній статті розглядаються особливості психології ризику, визначено вплив психологічних ризиків на спортсменів в професійному спорті.

Постановка проблеми. Ризик має місце практично у всіх видах спорту і пов'язаний як з прийнятими спортсменами рішеннями про тактику ведення змагальної боротьби, так і з безпосереднім виконанням спортивних вправ. Психологічний ризик створює ймовірність отримання спортсменом психологічного стресу.

Аналіз досліджень та публікацій. В психології даною проблемою займалися А. П. Альгін, Г. Н. Солнцева, Т. В. Корнілова та ін.

Метою статті є визначення особливостей психології ризику та дослідження впливу психологічних ризиків на спортсменів в професійному спорті.

Основні матеріали дослідження. Поняття «ризик» використовується в багатьох науках. Психологію ризику в наш час не виділяють у самостійну науку. Так, в психології ризик досліджується через мотиваційні теорії досягнення цілей, теорії рішень, а також надситуаційні теорії.

Ризики пронизують всю спортивну діяльність. Кожен спортсмен, не залежно від того, яким видом спорту він займається, так чи інакше ризикує: штангіст ризикує, коли вибирає вагу для першого підходу; гімнаст чи фігурист ризикує, коли обирає складні трюки для своєї програми; ризикує шахіст, розігруючи ту чи іншу комбінацію; ризикує відомий спортсмен своїм статусом, так як існує ймовірність його програшу на змаганнях тощо. Загалом, в спорті, як і в будь-якій іншій сфері діяльності людини, ризиків багато, однак не можна не зупинитися на психологічних ризиках, які впливають на психічний стан людини.

На сьогоднішній день психологічні ризики в професійному спорті розглядають через три основні напрямки:

- Перший напрямок визначає ризик, як ситуаційну особливість дій спортсмена, що виражає невизначеність їх результату та можливість несприятливих наслідків у випадку невдачі.

Стан отримання бажаних результатів характеризується наявністю двох факторів: поставленого перед спортсменом завдання і рівнем якості виконання цього завдання. В даному випадку в діяльності спортсмена виділяються два протилежні варіанти: бажання досягти перемоги і бажання уникнути поразки.

- Другим напрямком ризик вивчається, спираючись на теорію рішень, тобто коли необхідно вибрати найкращий варіант дій серед декількох можливих.

Дана ситуація пов'язана з вірогідністю неправильного вибору серед багатьох варіантів.

- Третій напрямок досліджує взаємозв'язок між поведінкою одного спортсмена у ризиковій ситуації та його поведінкою у групі (команді). Даний напрямок визначає психологічну характеристику ризику [2].

Вперше питання про ризик в спорті поставила О. А. Чернікова (1980). Вона розглядала безпеку як об'єктивну умову спортивної діяльності, а ризик – як положення, що виникає в процесі діяльності, коли створюється можливість або ймовірність зустрічі з безпекою і заподіянням шкоди успіху або здоров'ю спортсмена [3].

Багато видів спорту в силу своєї специфіки (стрибки з трампліна, швидкісний спуск на лижах, сноуборд, скейтборд, штанга, спаринги та ін.) характеризуються підвищеним ри-

зиком отримання травми. У тих же видах спорту, де йде тактична боротьба (шахи, шашки, спортивні єдиноборства, фехтування, спортивні ігри та ін.), існує небезпека прийняти в умовах невизначеності помилкове рішення. Тому не тільки фізичні дії, а й тактичне мислення спортсменів пов'язано з ризиком. Отже, існує ймовірність отримати психологічний стрес [1].

Психологічний стрес у свою чергу ділиться на емоційний та інформаційний. Причиною емоційного стресу можуть послужити яскраві переживання спортсмена, наприклад, перед змаганнями, а інформаційний стрес має місце у випадку перевантаження мозку різного роду інформацією.

Висновок. Отже, будь-який вид спорту характеризується наявністю як фізичних, так і психологічних ризиків. Останні, в свою чергу, мають не менший вплив на спортсмена, відносно загрози отримання травми. Оскільки саме від психічного стану спортсмена залежать його налаштування на гру, поставлені завдання тощо та зокрема отримані результати.

Список використаних джерел:

1. Ільїн Є. П. Психологія ризику / Є. П. Ільїн. – СПб.: Пітер, 2012. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.e-reading.by/book.php?book=1020798>
2. Корнілова Т. В. Психологія ризику та прийняття рішень: Навчальний посібник для вузів. – М.: Аспект Прес, 2003. – 286 с. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://bookfi.org/book/527252>
3. Чернікова О. А. Суперництво, ризик, самоконтроль в спорті / О. А. Чернікова. – М.: Фізкультура і спорт, 1980. – 104 с. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://advpetrov.ru/sopernichestvo-risk-samoobladanie-v-sporte-download-fb2-epub-pdf.php>

УДК 159.99

КОУЧИНГ ЯК НОВА ФОРМА НАВЧАННЯ

Борисов В.В, 11 МБ ЕК

Крупенко О.В, викладач кафедри СГН

Таврійський державний агротехнологічний університет

e-mail: borisov2012@mail.ru

spitsa2013@yandex.ua

У матеріалі висвітлено та розглянуто сутність коучингу, як інструменту реалізації навчально-виховного впливу та формування лідерства в сферах управління персоналу

Постановка проблеми. Конкурентна боротьба - один з ключових чинників прогресу. У сучасному світі розвинутих інформаційних технологій конкуренція набуває нових форм. Сьогодні вже недостатньо просто вводити на ринок нові технології, важливо забезпечувати їх позиціонування і просування. Важливо створювати позитивний імідж компанії та її продукту в очах споживача. Важливо вибудовувати ефективні відносини з клієнтом. Тому сьогодні головним, і дійсно унікальним ресурсом, що забезпечує конкурентну перевагу, стає людина. Від того, як здійснюється керівництво людьми, часто залежить успіх або неуспіх компанії на ринку. Саме тому в сфері управління персоналом в останні роки з'явилася велика кількість різних технологій, що дозволяють більш успішно керувати людьми.

Аналіз останніх досліджень. Поряд з традиційними тренінгами, семінарами і консалтингом все більшої популярності набуває така технологія як коучинг. Це особлива форма консультування та індивідуальної підтримки людей, що ставить своїм завданням професійний і особистісний ріст. Втім, самі коучі – тренери з коучингу – називають коучинг особливою системою світосприйняття, спрямованою на гармонійний розвиток людини, на допомогу в досягненні цілей і вирішенні різного роду проблем в будь-яких областях людського життя: бізнесі, кар'єрі, освіті, фізичному здоров'ї, міжособистісних відносинах, сім'ї.

Метою матеріалу є аналіз коучингу як засобу управління персоналом, який допоможе знайти з ним спільну мову та дати неоціненний досвід на майбутнє.

Коучинг – це не тільки технологія, яка застосовується в певних обставинах, це метод управління, метод взаємодії з людьми, спосіб мислення, спосіб буття. Ефективний коучинг веде викладача до досягнення мети, приносить задоволення і радість, від якої виграють всі учасники освітнього процесу. Це не директивний підхід, стимулюючий високу якість, навчання і задоволення в результаті досягнення значущих цілей.

Він є дуже потужним інструментом додаткового навчання людей. Інструментом, що допомагає розвивати здатність слідувати власній волі і вибору в цьому світі. Він ґрунтується, фокусується на системному, цілісному мисленні.

Працюючи з коучем, ми вчимося кількома ключовим речам:

По-перше, вчимося ставити самим собі по-справжньому значимі питання. Про те, що саме важливо в конкретній ситуації, якими є наші цілі і як їх досягти.

По-друге - ми вчимося задавати відразу кілька питань, щоб отримати безліч варіантів, безліч шляхів рішення, взамін мислення категоріями «або - або». Ставлячи нам питання, коуч направляє, допомагає досліджувати ситуацію, що склалася – її минуле, сьогодення і майбутнє, з тим, щоб ми змогли зрозуміти, що потрібно змінити, з чим потрібно впоратися, щоб досягти нашої мети, і як це зробити. У процесі коуч-сесії людина отримує доступ до набагато більшої інформації, ніж зазвичай. Вона починає усвідомлювати власні цінності, цілі і розуміти, які практичні навички необхідні для їх реалізації.

Управління в стилі коучинг дозволяє створити і підтримувати набагато більш ефективні відносини як між менеджером і людьми, якими він управляє, так і в команді в цілому. Компанія Gallup провела дослідження серед 3 мільйонів службовців. У результаті вони з'ясували, що, за інших рівних умов, ті співробітники, які домагаються найкращих результатів і приносять дохід компанії, відповідають «так» на наступні твердження: «У мене є хороші то-

вариші по роботі», «За останні три місяці хтось хоча б раз запитав мене про моє просування в роботі», «Хтось із колег ставиться до мене з дружньою участю і турботою», «Моя команда займається дійсно важливою справою». Тобто, коли люди пишаються своєю роботою, вони, як з'ясується, майже завжди працюють з менеджером, який ставиться до них з повагою і увагою. З менеджером, який зацікавлений в їх особистісному розвитку. І тоді їх мотивація зростає.

Дуже цікава публікація була в «Гарвард бізнес ревію». Минулої зими вони проводили дослідження мотивації і опитали близько 50 компаній. Ключовими індикаторами високої мотивації стали не розмір заробітної плати і не наявність премій, не подяка - людей навіть похвала не цікавила. Найважливіше для них виявилася можливість рухатися до тих цілей, які вони самі собі поставили. Великий день для більшості людей - це коли вони відчувають, що це вони просунули свій проект, це вони зробили. І вони робили це не просто як підлеглі. Вони відчували власну відповідальність за цей проект. І добилися його успіху, вони тим самим сприяють своїм розвитком і успіху.

Уявіть, що ви - менеджер і наймаєте на роботу людину. До того, як ця людина стане тим, кого ви зможете вчити як коуч, він повинен пройти певний тренінг. Він повинен мати хорошу практику, добре орієнтуватися в тій області, де він працює. Тільки після цього, використовуючи коучинг, менеджер допомагає цій людині зосередитися на вирішенні певних завдань, відчути справжню залученість, прихильність до роботи над цим проектом, мотивує на досягнення цілей, які ставить перед собою компанія. І тільки тоді менеджер використовує коучинг, фокусуючий співробітника на реалізації його власних цілей, на його саморозвитку. І це є набагато більш ефективним способом управління підлеглими.

Технології коучингу можуть бути використані не тільки як стиль викладання, але і як спосіб взаємодії з колегами, учнями, студентами. Такий підхід дозволяє по-новому поглянути на суть самого процесу і відкриває нові можливості для розвитку емоційного інтелекту викладачів.

Багато з основоположних принципів коучингу можуть бути успішно задіяні в педагогіці. Дані принципи дозволяють створити новий підхід до процесу навчання, внести інтерактивні елементи, новий сенс, як для педагогів, так і для учнів, створити залученість в процес, підвищити мотивацію і відповідальність за результат.

Актуальність застосування інноваційних технологій в педагогіці обумовлена підвищенням вимогливості до ефективності та результативності процесу навчання. Запит, що виходить від сучасного суспільства до педагогіки, пропонує по-новому поглянути на роль педагога і на сам процес, що в свою чергу вимагатиме перегляду компетенцій педагога. Коучинг виник на стику психології, менеджменту, філософії, аналітики та логіки. Ця нова дисципліна, яка має свій предмет, завдання, філософію, принципи, напрями, основну процедуру. Технології коучингу можуть з успіхом застосовуватися в процесі викладання різних дисциплін і відкривають безліч перспектив для вдосконалення процесу навчання.

Література

1. Аткинсон М. Коучинг — новые возможности лидерства! [Електронний ресурс] / Мэрилин Аткинсон // International Coach Federation – Режим доступу до ресурсу: <http://www.icfrussia.ru/publikatsii/kouching-novyie-vozmozhnosti-liderstva/>.
2. Андреев А. Использование коучинговых технологий в учебном процессе высшей школы [Електронний ресурс] / А. Андреев, Н. Долина // International Coach Federation – Режим доступу до ресурсу: <http://www.icfrussia.ru/publikatsii/kouchingovye-tehnologii-v-vyisshey-shkole/>.

УДК 378.1

ЗАГАЛЬНІ ОСНОВИ ПЕДАГОГІКИ ВИЩОЇ ШКОЛИ

Васецька І., 4 курс

Крупенко О.В., викладач кафедри СГН

Таврійський державний агротехнологічний університет

e-mail:vaseczkayai@mail.ru

e-mail:spitsa2013@yandex.ua

У даній статті розглядаються особливості впливу освіти, виховання та навчання студентів та молоді.

Постановка проблеми. Виховання і навчання підростаючого покоління, а також підготовка його до дорослого життя завжди були одним із найважливіших завдань спільноти. Досвід формування особистості молодшої людини передавався з покоління в покоління, збагачувався новими здобутками, систематизувався. З деяким часом із усієї сукупності знань про особливості та шляхи успішного виховання та навчання виокремилася наука педагогіка.

Аналіз досліджень та публікацій. В психології значну роль проблемі педагогіки вищої школи надавали такі науковці як Кедров Б.М., Кузьміна Н.В., Васильєв К.І., Галузинський В.М. та ін..

Метою статті є дослідження закономірностей розвитку, навчання і виховання студентів та молоді, а також їх професійну підготовку як спеціалістів.

Основні матеріали дослідження. Ні для кого не секрет, що формування людини як особистості відбувається саме в школі та університеті. В наш час виховання здійснюється головним чином через спеціальні педагогічні системи, тобто певні функціональні структури діяльності якої підпорядковане певній меті.

Взагалі педагогіка вищої школи була сформована на базі загальної педагогіки. Як говорили древні філософи - педагогікає «наукою про виховання дітей». Звичайно, що відбувався певний історичний розвиток, на протязі якого накопичувався теоретичний й емпіричний матеріал, формувалась диференціація педагогічних знань. На сьогоднішній день існує чимало систем, які окреслені Законом України, виховання й навчання людей різних вікових груп та професій.

Педагогіка вищої школи – це наука про закономірності навчання і виховання студентів, а також їх наукову і професійну підготовку як спеціалістів відповідно до вимог держави. Вона повинна виконувати:

- аналіз соціально-історичних характеристик системи вищої школи;
- аналіз змісту, форм та методів навчання й виховання студентів;
- аналіз методів контролю і оцінки успішності студентів;
- розробляти нові технології та певні підходи навчання та виховання у вищих навчальних закладах.

Оскільки викладач є основоположником сприйняття студентом, педагогіка вимагає від нього творчого натхнення і захоплення цією наукою. Якщо говорити про педагогіку як практичної науки, то педагогіка вищої школи наголошує на застосування теоретичних положень, можливих особливих методів діяльності працівників, а також підходи до реалізації законів і закономірностей.

Сам процес налаштування студентів та молоді на успіх у вирішенні поставленої мети вивчає багато наук, як: соціологія, філософія, естетика, етика, психологія та інші. При дослідженні цього процесу були долучені технічні науки, фізико-математичні науки й кібернетика. В свою чергу педагогіка дуже тісно пов'язана з цими науками, а також і з іншими галузями педагогіки, для використання їхньої інформації, методів, показників для більш точної передачі інформації слухачам.

Висновок. Узагальнюючи вище сказане можна впевнено сказати, що педагогіка вищої школи формує майбутнє кваліфіковане населення. Вона відображає причинно-наслідкові ві-

дношення і зв'язки у вихованні і науковій підготовці майбутніх спеціалістів. А найголовніше те, що обов'язково допоможе спрямувати всі свої сили та тяжку працю у напрямі поставленої мети.

Список використаних джерел:

1. Алексюк А.М. Педагогіка вищої школи: Курс лекцій. Модульне навчання. / А.М. Алексюк – К.: УСДО, 1993
2. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи: Підручник за модульно-рейтинговою системою навчання для студентів магістратури. / С.С. Вітвицька – К.: Центр навчальної літератури, 2006
3. Ортинський В.Л. Педагогіка вищої школи: Загальні основи педагогіки вищої школи – [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://westudents.com.ua/glavy/50342-rozdl-1-zagaln-osnovi-pedagogki-vischo-shkoli.html>

УДК 101.1

ПРАВОВЕ ВИХОВАННЯ ЯК АСПЕКТ РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА

Вовк І., 11 МК

e-mail: vovk-irina@ukr.net

Нестеренко О.М. викладач кафедри СГН

Таврійський державний агротехнологічний університет

У статті аналізується питання правового виховання молоді, пропонуються напрями вдосконалення правового виховання

Актуальність обраної теми: Наявність молодіжної злочинності – це відображення економічної та соціальної ситуації, яка склалася в Україні за останній проміжок часу. Сьогодні важливий розвиток кожної молодої людини, яка проживає на території нашої країни. Одним з аспектів розвитку є висока правова культура, формування якої забезпечується правовим вихованням.

Таким чином, усвідомлення людиною правил співжиття і вимог законів, законослухняність її поведінки дають змогу знизити кількість злочинів в країні, в свою чергу, це одна з основних передумов побудови соціально-правової держави.

Метою статті є визначити пріоритетні напрями вдосконалення виховання, яке передбачає усвідомлення глибокого взаємозв'язку між ідеями свободи, правами людини та її громадянською відповідальністю. З'ясувати чому формування правової культури у молодого покоління є одним із найважливіших компонентів основної мети національного виховання.

Постановка проблеми. Сучасна Україна являє собою молоду незалежну державу з великим потенціалом у науці, промисловості, культурі. Вона має все необхідне для того, щоб стати однією із найрозвиненіших держав світу. Розуміння цього має якнайшвидше дійти до кожного жителя України, адже формування правової держави і громадянського суспільства неможливо без масової участі громадян у цьому процесі, їх активної позиції у відстоюванні своїх прав. Тому на сьогодні питання правового виховання стоїть на першому місці, адже, по суті, це щасливе майбутнє нашої країни.

Аналіз останніх досліджень. Різні аспекти, дотичні до теми дослідження, знайшли відображення в роботах М.Фіцула, С. Алексєєв, Л. І.Белозерцева, Н. П. Вербицький, В. Г. Подзолков. Вони у своїх працях дійшли висновку, що здатність людини розуміти норми моралі та законів й відповідним чином поводитися не є вродженою. Аналіз педагогічних праць з правового виховання засвідчує, що дослідники, визначаючи його сутність, звертаються до таких категорій, як "правова свідомість" та "правова культура". Скакун О.Ф. визначає правову свідомість як одну з форм суспільної свідомості, остання, на його думку, відтворюючи об'єктивні потреби суспільного розвитку, є передумовою і регулятором поведінки людини, які додають спрямованого характеру її діяльності [4].

Виклад основного матеріалу. Формування правової держави і громадянського суспільства неможливе без масової участі громадян у цьому процесі, їх активної позиції у відстоюванні своїх прав. Зміни в житті України, які відбулися наприкінці ХХ століття, спричинили за собою ряд складних проблем, що торкнулися і молодь.

До числа таких проблем відносяться: криза системи освіти і виховання, руйнування традиційних інститутів соціалізації і механізмів соціально-культурної спадкоємності. Сталося економічне розшарування суспільства з утворенням значної частини соціально мало забезпечених жителів, схильних до асоціальної поведінки та злочинності [3].

У цих умовах освіта, просвітництво, поширення правових знань, виховання поваги до правопорядку і законності у всього населення країни набувають величезного значення. Тому у вирішенні завдань правового виховання громадян нашої країни важливе місце займає формування правосвідомості підростаючого покоління. Однак об'єктивно зростаюча виховна

роль права не зможе бути достатньо ефективною, якщо не буде підтримана цілеспрямованою діяльністю з правового виховання молоді.

Завдання правового виховання молоді полягає в засвоєнні кожною молодою людиною основних принципів і спрямованості правових норм, у виробленні правильної правової орієнтації, в придбанні не тільки знань основ законодавства, але й у формуванні глибокої поваги до права, що перетворюється в особисте переконання, потребу і звичку дотримуватися закону.

Характерною особливістю молоді є підвищена динамічність, виняткова сприйнятливність, «відкритість» до всього цікавого і нового. У наш час не менш значущим є облік і того, що початок самостійної трудової діяльності юнаків і дівчат не рідко запізнюється, тому що після закінчення школи, професійно-технічних училищ, ліцеїв, коледжів, вищих навчальних закладів вони не можуть влаштуватися на роботу за отриманою спеціальністю. У молодих людей, що не беруть участь в серйозній суспільній діяльності, не виробляється притаманне дорослій людині почуття відповідальності.

Їх активність може попрямувати по антигромадських каналах: у пияцтво, вживання наркотиків, пусте проведення часу. Тому питання правового виховання слід порушувати, на мою думку, якомога раніше, щоб уникнути можливих негативних наслідків, приведених вище [4, с. 80].

Потреба активізації правового виховання молоді зумовлена такими факторами:

- розбудова правової держави в Україні супроводжується інтенсивним творенням її правової бази, що потребує своєчасного інформування людей про нові правові акти;
- останнім часом сфера правового регулювання поширилася на підлітків з одинадцятирічного віку (створення Служби у справах неповнолітніх, кримінальної міліції у справах неповнолітніх, спеціальних судів для неповнолітніх), що вимагає відповідної правової компетенції неповнолітніх до досягнення цього віку;
- девальвація моральних та загально людських цінностей, зниження життєвого рівня населення спричиняють поширення кримінальних зразків поведінки, які проникають у молодіжне середовище [4, с. 91].

Ще одним підтвердженням гостроти цієї проблеми є тенденція випереджаючого зростання злочинності неповнолітніх на фоні загальної злочинності.

Основними причинами, які спонукають молодь робити правопорушення є:

1. Наркоманія серед молоді тягне за собою небезпечні наслідки для всього суспільства.
2. Алкоголізм.
3. Агресивна поведінка у сучасному світі є основним засобом для задоволення потреби у спілкуванні, самовираження та самоствердження, досягнення значущої мети або як реакція на конфліктні ситуації у 37,24% сучасної молоді.
4. Соціальна нерівність, малозабезпеченість родини, зваба оточуючою на вулицях, в магазинах, у навчальному закладі розкішшю, брак морально-духовних засад призводять до посягань на чуже майно з відповідними наслідками.

Для запобігання майбутніх правопорушень державна система запобігання злочинності повинна будуватися з урахуванням місцевих особливостей конкретного регіону, бути адекватною основним сферам життєдіяльності молоді і мати необхідний нормативний, науково-методичний, кадровий і фінансовий потенціал. Вона повинна включати різнопланові заходи з протидії злочинності неповнолітніх із залученням до неї широкого кола суб'єктів запобіжної діяльності - закладів освіти, охорони здоров'я, служб соціального захисту, органів внутрішніх справ, громадських та релігійних організацій.

Висновки. Отже, правосвідомість, виникає не сама по собі, а як результат входження індивіда в правове середовище, послідовне набуття ним правових знань, його залучення до правових цінностей і культурних надбань суспільства, процеси їх втілення у правомірній поведінці суб'єкта, його правовій активності.

В свою чергу, високий рівень правової культури людини й суспільства, в якому функціонують ефективні механізми відтворення її цінностей, є умовою формування в Україні демократичних засад життєдіяльності. Проблеми правового виховання ще тривалий час будуть актуальні. Це зумовлює необхідність неухильного зростання й досягнення високого рівня правової культури кожного громадянина, кожної посадової особи, кожного державного службовця й особливо професійних юристів, які виконують головну роботу із законотворення та застосування права.

Література

1. Комірний О. Рольова гра як метод активізації розумової діяльності старшокласників на уроках правознавства // Історія України. – 2000. - № 43. – С. 11.
2. Васькович Й. Проблема правового виховання молоді // Право України. – 1997.– №2. – С. 49-50.
3. Оржеховська В.М. Профілактика правопорушень серед неповнолітніх: Навчально-методичний посібник. – К.: ВіАн, 1996. – 352 с.
4. Філософія правового виховання: навч. посіб. / А.П. Гетьман, О. Г. Данильян, О. П. Дзьобань та ін.; за ред. А. П. Гетьмана, О. Г. Данильяна. — Х.: Право, 2012.— 248 с.

УДК: 159.922

ФОБИЯ, ЯК ЧИННИК, ЩО ЗАВАЖАЄ РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ

Генсицький М.В. 11МБ ЕК

e-mail:ambasagor@gmail.com

Крупенко О.В., викладач кафедри СГН

e-mail:spitsa2013@yandex.ua

Таврійський державний агротехнологічний університет

В статті розглянуті основні види страхів, та наведені методи боротьби з ними.

Постановка проблеми.

На нашій планеті живе близько 7 млрд. людей і все чогось бояться. У кожного є свої страхи. Страхи можуть бути найрізноманітнішими. Починаючи від боязні темряви, висоти, води і т.д. доходючи до боязні втрати близьких, втрати матеріальних благ. Хтось боїться бандитів, бандити бояться поліцейських, поліцейські своїх дружин, дружини бояться коханок. Всі чогось \ когось бояться.

У більшості випадків страхи ми самі створюємо в своїй голові. «Завдяки» страхам ми втрачаємо в своєму житті масу можливостей, нам не вдається зробити той чи інший життєво важливий крок. Часто страх є «стопором», який не дає нам рухатися далі. І тільки через великий проміжок часу до нас приходить усвідомлення того, що багато страхів були помилковими, і цілком можна було їх подолати. Не можна не згадати відому приказку в якій говориться, що ми шкодуємо не про те, що ми зробили в житті, а про те, чого не зробили. Страх можна використовувати для досягнення цілей, але більшість людей чомусь за допомогою страху псують життя собі і оточуючим.

Метою статті є розгляд та порівняння основних видів страху та визначення рекомендацій щодо боротьби зі страхами.

Виклад основного матеріалу.

Однією з основних причин страхів можна назвати концентрацію уваги на те, що може статися. І як не дивно, в більшості випадків ми чекаємо чогось поганого. Перед іспитом завжди проскакують думки: «А раптом не складу», перед публічним виступом: «А раптом слова забуду» і т.д. Часто ми очікуємо чогось поганого, навіть в тих випадках, коли немає для цього особливих передумов. Ми подумки питаємо себе: «Що поганого буде, якщо я зроблю це?». Але якщо спробувати змінити суть питання? Наприклад: «Що поганого буде, якщо я не зроблю цього?». Завдяки цьому можна змінити природу страху. Страх, що зупиняє переробити в страх, що спонукає. Не можна не згадати Юлія Цезаря, який з римськими легіонами висадився на берег Британії. Військо виявилось на новій землі і було повно страху. Вони повільно дерлися на скелястий берег, поки не побачили дим позаду себе. З урвистого берега було видно видно палаючий флот. Їм нікуди було повертатися. І страх погнав римлян вперед-до перемоги [5,6].

Ще один страх, який присутній у більшості людей- страх виглядати погано в очах оточуючих. Цей вид страху закладається нам ще в дитинстві. З малих літ нам вселяють, що виділятися з натовпу - не є добре. У дитячому віці в цьому допомагають батьки, які часто припиняють ті чи інші прояви «індивідуалізму», однолітки, які в більшості своїй є сірою масою, яка не любить білих ворон. Ці та ще маса інших чинників з малих років буквально виховують в нас страх виглядати погано в очах оточуючих. І в підсумок ці страхи залишаються з нами на все життя, душачи нашу індивідуальність. І лише одиниці, працюючи над собою знаходять сили їх подолати. Часто ми боїмося зробити той чи інший вчинок, і при цьому самі не можемо дати чіткого пояснення, чому так. Чому молодийхлопець не може підійти до впободаної дівчини і заговорити? По один бік - приємне знайомство. По інший-відмова. І тут наш страх диктує великий список аргументів, починаючи від банального висміювання з боку

прекрасної незнайомки, закінчуючи думками про те, що цю ситуацію всі побачать, запам'ятають на все життя і будуть згадувати при будь-якому зручному випадку. І тут страх невдачі робить свою справу. Хлопець, зіщипивши зуби, піддаючись своєму страху проходить повз. Але, якщо змінити свій страх? Наприклад, з: «Що буде поганого, якщо я підйду і познайомлюсь?» В «Що буде поганого, якщо я не підйду і не познайомлюсь?». Відразу змінюються пріоритети, і думки, про які йшла мова вище відходять на другий план. Потрібно враховувати один факт. Ми ніколи не будемо мати чудовий вигляд в очах всього суспільства. Завжди будуть ті, кому ми симпатизуємо, ті кому ми не подобаємося, ті хто ставиться до нас з презирством і т.д. То чи є сенс намагатися добре виглядати в очах оточуючих? Це стосується всіх. І чим більшу популярність має людина, тим більше людей, яким вона не подобається. Взяти наприклад зірок світового масштабу. По один бік у них натовпи шанувальників, а по іншу-мільйони людей, які м'яко кажучи не розуміють їх творчості, або ставляться до них з презирством [2,3].

Ми боїмося своєї фантазії. Адже перед будь-яким дійством наша фантазія моделює ситуацію. І дійство то по суті ще не відбулося, але наша фантазія вже прикинула, що може страшного статися і стиснула нас в лещата. У підсумку, завдяки фантазії ми відмовляємося від своєї ідеї. Хлопець до дівчини ще не підійшов, але в його фантазії вона вже йому відмовила. В голові виникла купа думок: а раптом у неї є хлопець, чи потрібно їй це, раптом вона відмовиться, раптом вона образиться і т.д. Тобто він лякав себе тим, що в реальності не відбується. Чому ж ми не лякаємо себе тим, що неминуче? Чому ми не замислюємося про те, як ми будемо виглядати, коли помремо? Адже виглядати всі будуть вельми кепсько. Ніхто ще жодного разу не бачив милого небіжчика, який приковує погляди.

Всіх людей можна образно поділити на гравців і тих, хто стоїть за трибунами. Гравці завжди на видному місці, про них ведуться розмови, вони ведуть цікаве і яскраве життя. У них широка зона комфорту. Ті хто стоять за трибунами як і в спортивних іграх найчастіше захоплюються гравцями, коли вони на піку слави, лають їх, коли у тих щось не виходить і т.д. Їх влаштовує це положення і в підсумку вони проживають своє життя у вигляді «глядача», так жодного разу і не почавши грати. Знову-ж все завдяки страхам. Страху того, що щось не вийде, страху виглядати погано в очах натовпу, страху не виправдати надій і очікувань «глядачів» і т.д. І в підсумку ми є акторами чужого кіно. І забуваємо про те, що кожен сам вільний бути режисером. Будь-яке зроблене діло дає нам досвід. І не важливо, який результат. Навіть якщо щось не вийшло- не варто це розцінювати як трагедію. Ще одна сторінка в скарбничку досвіду [1,4].

Коли йде мова про розвиток особистості слід розуміти під цим гармонійний і рівномірний розвиток. У кожної людини можна виділити кілька векторів розвитку. Наприклад, фізичний розвиток, духовна, творча складова, матеріальна забезпеченість, особисте життя, яскравість життя і т.д. Часто ми робимо акцент на якомусь одному векторі, а іншим не надаємо належної уваги. Наприклад, люди розумової праці не займаються спортом, спортсмени перестають читати книжки, художники плюють на свій добробут, а офісні працівники, працюючи «день і ніч» геть-чисто забувають про інші сфери. Часто ми забуваємо про те, що наш головний ресурс-час. А цей ресурс строго обмежений. І якщо в 20 років нам здається що ми будемо жити вічно, то з віком рожеві окуляри поступово сходять з наших очей і приходять усвідомлення того, що багато можливостей було втрачено. Завдяки нашим страхам ми не стали тими, ким хотіли. Ми відкладаємо життя на потім, не усвідомлюючи того, що багато можливостей можуть бути втраченими назавжди. Ми боїмося взяти відповідальність в свої руки і нам не дають керівну посаду, ми боїмося бути не такими як всі і перетворюємося в сіру масу, ми боїмося підійти до красивої дівчини і потім зустрічаємося з некрасивими і в кінці кінців ми старіємо і шкодуємо потім про втрачені можливості.

Висновок.

Чи є позитивні сторони у страхів? Безумовно, завдяки страху у нас працює інстинкт самозбереження і маса інших життєво важливих механізмів. Чи можуть страхи принести нам

користь? Безумовно, але тільки в тому випадку, якщо ми направимо їх в потрібне русло, що само по собі дуже не просто. Але ж страхи можуть нас мотивувати. Не потрібно боятися темряви, зубних лікарів, і висоти. Боятися потрібно прожити порожнє життя, боятися треба не знайти свого місця, боятися треба бути пересічним і т.д. В такому випадку, щоб перемогти свій страх ми будемо просто змушені щось змінювати у своєму житті. І ці зміни будуть на краще [5].

Список використаних джерел:

1. Архангельский Г. Тайм Драйв. Как успевать жить и работать / Глеб Архангельский., 2007. – 256 с. – (Манн, Иванов и Фербер).
2. Богачев Ф. РМЭС / Филипп Богачев., 2009. – 368 с. – (Аквариум-Принт).
3. Виталис В. Женщина. Где у нее кнопка? / Вис Виталис., 2011. – 280 с. – (Литрес).
4. Джей М. Важные годы. Почему не стоит откладывать жизнь на потом / МэгДжей., 2015. – 320 с. – (Манн, Иванов и Фербер).
5. Пинтосевич И. Действуй! 10 заповедей успеха / Ицхак Пинтосевич., 2011. – 288 с. – (Эксмо).
6. Элдер А. Как играть и выигрывать на бирже / Александр Элдер., 211. – 580 с. – (Альпина).

УДК 94(477)

НАЦІОНАЛЬНО-ВИЗВОЛЬНА ДІЯЛЬНІСТЬ ОУН(Р) НА ТЕРИТОРІЇ ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСТІ У 1941-1943 РР

Гричана А., 2 курс,

Михайлов В.В., к.і.н., доцент кафедри СГН

Таврійський державний агротехнологічний університет

vip.arina97@mail.ru

miha_historic@mail.ru

У статті здійснено спробу описати діяльність осередків ОУН на території Запорізької області у роки Другої світової війни. Значна увага присвячена аналізу структури націоналістичного підпілля та основних напрямів роботи.

Діяльність Організації Українських Націоналістів (ОУН), як один з проявів національно-визвольного руху, є невід'ємною складовою новітньої історії України. На сучасному етапі розвитку вітчизняної історичної науки актуальним є ґрунтовний аналіз подій, що були пов'язані зі здобуттям Україною державної незалежності.

Першою спробою узагальнити історію ОУН у роки світової війни, стала праця Г. Полікарпенка [1], надрукована у 1946 р. Значним історіографічним доробком стали дослідження істориків із середовища ОУН: Ю. Бойка, З. Книша, Я. Шумелди [2] та інших. Після проголошення незалежності України проблематикою ОУН зацікавилися вітчизняні історики А. Русначенко, О. Стасюк [3], Ю. Киричук. Регіональна специфіка діяльності ОУН в цілому та на Півдні України, зокрема проаналізована у дисертаційному дослідженні Ю. Щура [4].

Виходячи з актуальності обраної теми і враховуючи недостатню вивченість проблеми, автор прагнув показати цілісну картину діяльності ОУН у Запорізькій області під час Другої світової війни. Для вирішення встановленої мети слід розв'язати наступні завдання: висвітлити процес створення і діяльність підпільних націоналістичних осередків у Запорізькій обл.; проаналізувати головні напрями функціонування ОУН у вказаному регіоні; визначити регіональну специфіку діяльності ОУН у Запорізькій обл.

22 червня 1941 р. розпочалася німецько-радянська війна. У рамках плану «Барбаросса» німецькі війська швидко просувалися на Схід. За вермахтом, а інколи й випереджаючи його, виконуючи організаційні настанови, вирушили на Наддніпрянщину похідні групи ОУН(р). Похідні групи комплектувалися по 10-12 осіб у їх складових частинах – роях. Організаційним та політичним проводом були керівник, його заступник та пропагандист. До їх функцій відносилася організація й проведення зборів громадськості у всіх населених пунктах на шляху маршруту. За потребою, серед складу рою призначались відповідальні за господарство, нічліг, зв'язок та безпеку.

Південну похідну групу, до складу якої входили відповідальні за розбудову ОУН на території Запорізької області, очолив Т. Семчишин («Річка»). До штабу групи входили: М. Павлишин («Лісовський»), який був помічником керівника; Я. Осович, який відповідав за розподіл кадрів та призначав ройових; В. Регей, референт зв'язку групи; П. Рожко («Уманець»), господарський референт. При штабі групи перебував також З. Матла («Святослава Вовк») – спеціальний представник Проводу ОУН, який по завершенню походу мав обійняти провід ОУН-р Південноукраїнських земель [5, с.136].

Паралельно із створенням органів самоврядування йшло налагодження мережі ОУН(р). Передбачалося, що в Українській державі ОУН буде єдиною політичною організацією, яка охоплюватиме всю територію України й в організаційній побудові спиратиметься на дві засади: територіальну й кількісну. Згідно з першим положенням, організація поділялася на краї, як найвищі організаційні одиниці, що підпорядковувалися безпосередньо провіднику ОУН(р). Край об'єднував у своєму складі від семи до десяти областей. Область, у свою чергу, об'єднувала 15 округ і мала відповідати традиційним адміністративним межам. Для керування діяльністю ОУН(р) на території області повинна бути створена обласна езекутива.

Планувався такий склад обласного керівного органу: провідник, який відповідав за організаційну цілісність роботи на території області; організаційний референт, який допомагав провіднику у персональних справах і діловодстві. Він же мав відповідати за будівництво і функціонування організаційної сітки, утримувати зв'язок з усіма підлеглими частинами, вести персональні справи, контролювати працю підлеглих частин й організовувати нові тощо; виховно-вишкільний референт, який повинен був дбати про належне виховання членів у націоналістичному дусі, про ідеологічно-політичний вишкіл тощо; референт громадянської праці й політичних акцій, який повинен відповідати за проведення громадянських акцій, спрямованих на виховання населення в націоналістичному дусі; референт пропаганди, який мав організувати й вести пропаганду програми ОУН. Йому повинна була підлягати цензура усіх ЗМІ, що виходять в області, він мав відповідати за видання та поширення часописів й усіх видань ОУН та проведення культурних заходів; референт військового виховання з підвідділом фізичного виховання; референт Служби безпеки: внутрішня й зовнішня розвідка, ліквідація ворожих елементів; господарсько-суспільний референт, який мав відповідати за фінансові справи; референт жіночих справ; референт юнацтва; обласний суддя.

Меншою організаційною ланкою була округа, яка об'єднувала територію трьох-п'яти районів. Керівний склад округи відповідав обласній схемі. Район мав охоплювати від 25 до 35 станиць і територіально відповідати адміністративному поділу. Склад районної ексекютиви мав бути аналогічним наведеній схемі, з відмінністю у тому, що виховно-вишкільна референтура підпорядковувалася організаційній, а пропаганди – референтурі громадської праці й політичних акцій. Найнижча територіально-організаційна одиниця – станиця – мала охоплювати своєю діяльністю одне село або інший не надто великий осередок населення. Ексекютиви для станиці не передбачалося. Повинна була функціонувати ділова ланка, яка допомагала керівнику у здійсненні завдань Проводу ОУН(р). Згідно з кількісним поділом, найменшою одиницею передбачалося ланка, що мала охоплювати 10-15 осіб [6, с. 442-446].

Через кілька днів після зайняття Запоріжжя німцями, до міста увійшли члени похідної групи ОУН(р). Першим кроком тут стало проведення нелегальних зборів запорізької інтелігенції (8-10 осіб) на одному із приватних помешкань у новій частині міста. На зборах обговорювалася проблема згуртованості української інтелігенції для отримання влади у місті. Було вирішено домогтися дозволу від коменданта міста на проведення офіційних зборів інтелігенції. Завдяки старанням О. Ващука такий дозвіл було отримано.

Значної уваги було присвячено створенню осередків по районах області. 25 жовтня 1941 р. до Мелітополя з метою розгорнути діяльність у Мелітопольському, Михайлівському, Веселівському та Якимівському районах, вирушила група М. Вінтоніва («Михася»). До складу групи входили М. Сливка («Буревій»), І. Молодій («Сошенко») та В. Шалько («Володимир»). Разом із ними у напрямку Василівки вирушили О. Кабаченко та З. Говоруха. Ще одна група «оунівців» із шести осіб на чолі із В. Федисівим була направлена В. Пастушенком до Бердянська для організації осередків у південно-східній частині Запорізької області.

На території Запорізької області у перші місяці діяльності оунівців найбільшого поширення отримав «Маніфест» ОУН(р). Видання останнього у формі листівки роздавалися під час проведення масових заходів та розклеювалися на видних місцях у населених пунктах. Крім того, поширювалися друковані копії Акту відновлення Української Держави, проголошеного ОУН(р) у Львові 30 червня 1941 р. Серед пропагандистських видань, які поширювалися у Запоріжжі, згадуються «Коротка історія України» (видана у Томаківці Дніпропетровської обл.) та листівки із закликами до створення самостійної української держави та з інформацією про знущання нацистських окупантів над мирним населенням.

Активність оунівців на окупованих нацистами територіях викликала сильну занепокоєність спецслужб Третього Рейху. Налагодження націоналістами підпільної мережі на Наддніпрянщині було для німецької влади несподіваним. Щоб перешкодити цій діяльності, німецька влада переслідувала всіх членів похідних груп й спочатку силою повертала їх до Львова.

Восени 1941 р. німецька розвідка, з метою покласти край намірам українських націоналістів, звернулася до командування армії з проханням дозволити «прибрати цих людей до рук». В інструкції 44-го армійського корпусу вермахту групи армій «Південь» від 9 листопада 1941 р. наказувалося: «Надалі вважати небажаними особами українських політичних агентів руху Бандери, за якими проводити спостереження і у випадку здійснення політичної діяльності – заарештовувати». Невдовзі, 19 листопада, філіям німецької поліції безпеки і служби безпеки (СП та СД) в Україні була розіслана директива, що закликала не допускати в органи місцевого самоуправління прибічників ОУН(р).

25 листопада 1941 р. Айнзацкоманда С/5 СД видала більш радикальний наказ № 12432/41 в якому йшла мова про підготовку ОУН(р) повстання у Рейхскомісаріаті «Україна» з метою створення незалежної України. Щоб не допустити цього, всі члени ОУН(р) повинні бути «негайно заарештовані й після ґрунтового допиту таємно ліквідовані як грабіжники».

Таким чином, у 1942 – першій половині 1943 рр. оунівцям вдалося адаптуватися на території Запорізької області і проводити діяльність відповідно до місцевих реалій. Основними напрямками діяльності підпілля ОУН(р) в Запорізькій області були організаційний, культурницько-пропагандивний та військовий (терористично-бойовий). Перший полягав в інтеграції членів ОУН(р) до органів місцевого самоврядування, розширенні підпільної мережі й залученні нових членів до організації. З пропагандивною метою діяли гуртки самодіяльності, реорганізовувалася робота шкіл та інших освітніх установ, поширювалася різноманітна література тощо.

У Запорізькій області, що являє собою степову зону, організація збройних груп була неможливою, тому тут обмежилися накопиченням зброї та подекуди мобілізаційною роботою для скерування членів підпілля до відділів УПА. Загалом же діяльність українських націоналістів на території Запорізької області під час німецької окупації була явищем доволі помітним. Про це також може свідчити той інтерес, який проявляли нацистські спецслужби до нейтралізації акцій ОУН(р) та ліквідації націоналістичного руху в цілому.

Список використаних джерел

1. Полікарпенко Г. Організація Українських націоналістів під час Другої світової війни / Г. Полікарпенко. – Б. м., 1951.
2. Шумелда Я. Похід ОУН на Схід / Підг. До друку проф. А. Жуковський, І. Стефанік. – Львів, 1991.
3. Стасюк О. Видавничо-пропагандивна діяльність ОУН (1941-1953) / О. Стасюк. – Львів, 2006.
4. Щур Ю. І. Український визвольний рух на Наддніпрянщині (1920–1955 рр.): дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук: 07.00.01 / Щур Юрій Ігорович; Запорізький національний університет. – Запоріжжя, 2009. – 248 с.
5. Щур Ю. І. Похідні групи ОУН на території Запорізької області / Ю. І. Щур // Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету. – 2012. – вип. XXXIII. – С.133-141.
6. Інструкції Революційного Проводу ОУН (Б) для організаційного активу в Україні на період війни. «Боротьба й діяльність ОУН під час війни». Вказівки на перші дні організації державного життя // Патриляк І. Військова діяльність ОУН (б) у 1940-42 рр / Іван Патриляк. – К. : Інститут історії України НАН України, 2004. – С. 442–446.

УДК 101.1

ВПЛИВ СПОРТУ НА ЕМОЦІЙНИЙ СТАН ЛЮДИНИ

Аблямів С., 1 курс

Шелудько О.О., викладач кафедри СГН

Selena-58@mail.ru

Таврійський державний агротехнологічний університет

Стаття розкриває вплив спорту на здоров'я людини, проблему впливу спорту на психологічний емоційний стан і самооцінку людини. Проаналізовано особливості ставлення до спорту сучасної української молоді.

Постановка проблеми. Здоров'я людини - стан повного соціально-біологічного і психологічного комфорту, коли функції всіх органів і систем організму зрівноважені з природним і соціальним середовищем, відсутні будь-які захворювання, хворобливі стани та фізичні дефекти. Критерій здоров'я визначається комплексом показників. Однак за загальним станом здоров'я людини можна визначити як природний стан організму, що характеризується повною зрівноваженістю будь-яких виражених хворобливих змін. Потрібно пам'ятати, що здоров'я залежить від багатьох факторів, які об'єднуються в одне інтегральне поняття - здоровий спосіб життя. Він полягає у розумному ставленні до свого здоров'я, фізичній та психічній культурі, загартовуванні організму, правильній організації праці та відпочинку.

Аналіз останніх досліджень. Аналіз літератури свідчить про те, що існують публікації, в яких в тій або іншій мірі вирішувались питання психічного здоров'я людини. Слід зауважити, що більшою мірою у цих роботах висвітлювались результати досліджень ролі, змісту та особливостей проведення психологічної підготовки спортсменів [1, с. 6]. Деякі автори вважають, що психічне здоров'я у людей що займаються спортом має більш високий рівень ніж у людей які не займаються спортом [2, с 8]. У деяких роботах автори підкреслюють необхідність вирішення цієї проблеми, її значення для суспільства [2, с 5]. Але, на жаль, далі гасел та закликів справа у цьому напрямі не пішла.

Метою статті є спроба проаналізувати що психічне здоров'я є одним із важливих чинників, що забезпечує людині можливість вести більш активний спосіб життя. Мобілізаційна роль психічного здоров'я є найважливішою для успішного розвитку людини. Разом з тим існують дані про негативний вплив професійного спорту на психологічну сферу і психічне здоров'я людини..

Виклад основного матеріалу Впевненість в собі, емоційна стійкість, цілеспрямованість - це ті якості, які мріє розвинути в собі кожна людина. І ми дійсно можемо змінити себе за допомогою регулярних занять спортом. Навіть тренування аматорського рівня здатні вплинути на наш стан, характер і особистість. Звичайно, багато чого залежить від виду спорту і особливостей тренувань, які ви вибрали. Одна справа - професійні заняття і підготовка до змагань, і зовсім інше - вправи для задоволення і підтримки тону. Професійні спортсмени, у більшості своїй, переживають своєрідну «ломку» особистості. З ранніх років вони звикають до суворих обмежень у харчуванні та способі життя. Головне для них - мотивація досягнення успіху. Ці люди нагадують стрілу, що неухильно летить вперед. Тільки непохитне прагнення до перемоги може допомогти їм досягти дійсно вагомих результатів. Щодо звичайних людей, тут справа йде трохи по-іншому. Перш за все, зміни відбуваються набагато м'якше і повільніше. Щоб привчити себе до регулярного відвідування басейну або спортзалу, людина повинна поставити перед собою чітку мету, яка допоможе йому побороти лінощі. Максимальні зусилля, спрямовані на досягнення поставленої мети, спортсмен може проявити тільки при певному емоційному ставленні до мети та задач що стоять перед ним. Це означає, що вже на самому початку занять спортсмен-любитель стає більш цілеспрямованим і зібраним. Йому доводиться вчитися дисципліні, щоб «втиснути» в свій звичний графік регулярні тренування. Особливо активізує значення емоційної мотивації, діяльності та вчин-

ків, якщо має місце подолання труднощів і перешкод під час спортивних змагань. Далі під час занять будь-яка людина вчиться долати як фізичні слабкості, так і психологічні. Наприклад, боксер поступово позбувається страху перед ударами, а акробат звільняється від страху впасти з висоти. Крім того, спорт розвиває швидкість прийняття рішення. Це добре видно в будь-яких командних іграх, а також в екстремальних тренуваннях. До речі, такі заняття допомагають зняти хворобливу сором'язливість, допомагають навчитися швидко орієнтуватися в ситуації спілкування. У результаті підвищується самооцінка, і людина починає відчувати себе набагато краще і спокійніше. Відомо, що фізична активність впливає на біохімічні процеси, змінюється метаболізм, особливості гормональної сфери. Саме тому після тренування ми можемо відчувати приємну втому, спокій, а важкі думки і депресивний стан залишають нас. Неправильно обраний вид спортивної активності дійсно може бути шкідливим, але не для дорослих спортсменів, а для дітей. Якщо дитину у якої гіперактивність або підвищений рівень агресії в ранньому віці віддати в секцію карате, це може виявитися руйнівним для його емоційної сфери. Справа в тому, що у дитини до 7-9 років ще не остаточно сформовані центри, що відповідають за управління емоціями. У деяких випадках різкі удари руками і ногами лише активізують агресію і активність, вони не заспокоюють малюка. «Скидання» небажаної енергії не відбудеться. Якщо батьки помічають за малюком напади агресії, краще віддати його на плавання, а з єдиноборствами варто почекати. Взагалі, слід з обережністю підходити до вибору спорту для дитини. Важливо враховувати не тільки стан здоров'я, але і психологічні особливості. Дитину не потрібно «ламати», а навпаки, варто спробувати розгледіти в ній її унікальні задатки.[2,с.118]. Якщо підібрати заняття правильно, спорт допоможе вам розвинути ті самі чудові особистісні якості, про які мріє кожен з нас. Залежно від характеру емоційного ставлення людини до певного явища виникають відповідні емоційні реакції й емоційні стани. Вони, як більш прості компоненти складних людських почуттів, підпорядковані емоційним відносинам людини. Таким чином, провідними компонентами впливу емоцій на виконувану людиною діяльність не є емоційні реакції і стан, а емоційним ставленням до явищ дійсності.

Висновок. Отже, при правильному тренуванні і здоровому способі життя людина може довгостроково зберігати здоров'я і високі функціональні можливості організму. Це, однак, не виключає того, що сучасний спорт за певних умов може стати небайдужим для здоров'я. Таким чином, систематична рухова активність, заняття фізичною культурою і спортом впливають на організм людини. Фізичні вправи є засобом профілактики хвороб.

Список використаних джерел.

1. Аверин В.А., Дандарова Ж.К. Психология человека от рождения до смерти. Младенчество. Детство. Юность. Взрослость. Старость. / В.А Аверин., Ж.К Дандарова. - СПб.: прайм-ЕВРОЗНАК, 2003. - 411 с;
2. Бабушкин Г.Д. Психология физического воспитания / Г.Д.Бабушкин-Омск:СибГАФК,988 – 236с.

УДК 101.1

ФІЛОСОФСЬКИЙ ПІДХІД ДО ДОСЛІДЖЕННЯ БЕЗРОБІТТЯ

Безкровна А.Ю. 11 гр.

E-mail: naumova1997nastya@mail.ru

Щербаківа Н.В., викладач кафедри СГН

E-mail: nina.sherbakova@bk.ru

Таврійський державний агротехнологічний університет

Розглядається поняття безробіття у контексті соціального впливу на економічну систему країни. Проаналізоване через призму особистості.

Безробіття - це центральна проблема у світі. Безробіття досягає найвищого піку в тих країнах, які намагаються перейти на нову економічну систему і такі дії не обходяться без відображення на людях і їх діяльності. В результаті знижується працездатність, погіршуються умови життя і ці усі проблеми відбиваються на внутрішньому стані людини. Такі показники не кращим чином впливають і на стан економіки країни.

У наш час для безробітних у будь-якій країні світу створені усі сприятливі умови для життя і надається матеріальна допомога для їх утримання. Ще у давнину відомий філософ Платон висуває свою думку щодо безробіття. У трактатах це явище він називав "нічогонеробленням" і вважав, що це приносить збиток державі в економічному і соціальному плані. [4] Пройшло багато віків з цих часів до сьогоднішнього дня, але судження Платона про безробіття залишаються актуальними.

Щоб досліджувати безробіття, треба розглянути дві причини цього явища:

1. людина сама собі вселяє даремність якої-небудь праці;
2. людина не може знайти собі роботу через недостатню кількість робочих місць, високих вимог працедавців або обмежень за віком.

У першому випадку безробітний сам собі псує подальше життя. У цій ситуації йому ніхто не зможе допомогти, адже доки він сам не захоче чогось, тоді нічого в його житті не зміниться. Чи якщо ж є мрія, якою він хоче досягти, але при цьому тільки " мріяти" про неї і через довгий час ні на один сходинку не бути ближче до цієї мети, то у результаті нічого нового не станеться. Бездіяльність може тільки погіршити положення і вплинути як на психологічний стан людини, так і на моральний.

Якщо дивитися на цю проблему з філософської точки зору, тоді спершу розглянемо вплив безробітного на суспільство. Все відбувається з того моменту, коли людина розуміє, що йому нецікаво ніяке зайняття або ж що він не до чого не здатний. Насправді він просто вселяє собі бути байдужим до всякої праці і заздалегідь програмує себе на усе подальше життя.

Ви можете поставити питання: "А яким чином безробітні впливають на суспільство?" Все дуже просто, адже людина не може жити без суспільства, навіть якщо вона не бачить сенсу свого існування, у якого немає ніяких планів і цілей. Таким чином, спілкуючись зі своїми знайомими і друзями, ця особа може внести свій маленький вклад в думку оточуючих. [2] Безумовно, усім відома народна мудрість: "Поганий приклад заразливий". В даному випадку цей вираз дуже актуальний. Ось так, самі того не знаючи, такі люди заражатимуть "нічогонеробленням" суспільство.

У другому випадку причина безробіття - це не власна воля людини, а просто чинники, які заважають заробляти гроші для власного утримання. У таких випадках людина, яка намагається влаштуватися на роботу, не залежить сама від себе. Адже, навіть якщо вона сильно захоче або ж підсвідомо себе налаштовуватиме тільки на хороше, то все одно умови прийому будуть дуже високими. У такому разі безробітний повинен вибрати щось простіше. Нова сфера роботи не дає можливості людині показати себе на високому рівні і використати усі свої навички для досягнення добрих результатів. Але без наслідків не обійтись. Через деякий

час погіршуватиметься самооцінка людини як особи і це, поза сумнівом, відіб'ється на її моральному стані.

Окремо треба розглянути і безробіття серед молоді, адже у наш час це дуже актуальна тема. Ця громадська група досить-таки відрізняється від усіх інших груп людей, адже молоді люди мають специфічний характер, поведінку і свої особливості. Але працедавці в першу чергу дивляться на досвід роботи, адже не хочуть приносити збиток своєму виробництву. Вони навіть не можуть подумати, що саме у таких молодих і недосвідчених є досить багато нових ідей і талантів, ініціативи, які вимагають застосування.

Безробіття серед молоді верстви населення тягне за собою багато негативних наслідків. В першу чергу, це розлучення, кримінальна діяльність, зниження патріотизму і пошук альтернативних варіантів і робочих місць за кордоном. Молодь від безвиході починає захоплюватися наркотиками, алкогольними напоями і тим самим шкодить своєму здоров'ю.

Починаючи з античної філософії і закінчуючи філософією нашого часу можна сказати, що у будь-який час філософи розглядали тему безробіття, трактуючи її по-своєму. Але думки усіх відомих в цій сфері людей можна зв'язати в одно ціле і зробити висновок: в ідеальній державі для безробіття немає місця, адже кожна людина повинна займатися тим, до чого вона здатна і що їй подобається.

Таким чином, за допомогою філософії вдалося розглянути причини безробіття і його недоліки. На цю проблему впливають стосунки в суспільстві, політичні, соціальні і культурні умови. В результаті в соціумі збільшується напруженість, нестабільність країни, з'являється багато кримінальної діяльності. Щоб розв'язати проблему безробіття, в першу чергу треба замислитися про збільшення робочих місць в державі, створити систему по забезпеченню права людини на працю, поліпшити освіту і підготовку висококваліфікованих кадрів для подальшого виведення країни із стану моральної і економічної кризи.

Список використаної літератури

1. Булгаков С.Н. Философия хозяйства. М.: Наука, 1990. 438 с.
2. Маркузе Г. Эрос и цивилизация. Одномерный человек: Исследование идеологии развитого индустриального общества. М.: АСТ, 2002. 526 с.
3. Оуэн Роберт. Энциклопедический словарь: в 86 т. М., 1992. Т. 44. 481-482 с.
4. Платон. Государство: сочинения: в 3 т. М.: Мысль, 1971. Т. 3. 620 с.

УДК 159.9

РЕЛІГІЯ ПРОТИ ДАРВІНІЗМУ. ПСИХОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ

Бріцин А., 2 курс

e-mail: antonbr@mail.ua

Крупенко О.В., викладач кафедри СГН

e-mail: spitsa2013@yandex.ua

Таврійський державний агротехнологічний університет

Сутність всієї теорії еволюції полягає в трьох елементах: сумніві, відкиданні і обожнювання людини. Чому це погано? Тому що тоді люди почнуть думати тільки про себе, а правила моралі взагалі перестануть впливати на поведінку суспільства.

У статті наведені докази і приклади того, як теорія еволюції вбиває сучасне суспільство шляхом обману та фальсифікації фактів.

Постановка проблеми. Одне з тверджень, найбільш часто використовуваних еволюціоністами для виключення наукових свідчень на користь створення світу з громадських шкіл і для заборони їх в публікаціях наукових журналах, зводиться до того, що ці свідчення не засновані на природних законах природи, і з цієї причини не можуть бути науковими. Вони стверджують, що теорія еволюції заснована на природних законах і таким чином кваліфікується як наукова теорія. Отже, теорія створення світу повинна бути виключена, а еволюційна теорія прийнятна (звичайно ж, вона повинна бути повністю атеїстичною). Однак теорія еволюції не базується на природних законах, але фактично суперечить їм.

Припустимо, що теорія еволюції вірна. Тоді ми отримуємо таку суто наукову картину:

1. Ми є протоплазмою, яку викинуло на берег і таким чином ми являємо собою проблему, тому що ми є одним із забруднювачів довкілля. Тобто виходить, що необхідно знищити людство, так як ми є проблемою.

2. Ми з'явилися з космічного вибуху близько 20 млрд. років тому.

3. В житті немає сенсу – робіть все, що вам подобається. немає ніяких правил, тому що немає визначення що правильно або неправильно, тому що все правильно. Тобто не потрібно ні перед ким давати відповідь за свої вчинки, не потрібно буде звітувати. Тому не має значення, що добре, важливо – що вигідно. Мета виправдовує засоби.

4. Після смерті наше тіло закопають в могилу де воно перетвориться в рослину або в ще щось. І немає надії від знання майбутнього. [1]

Аналіз останніх досліджень. Дослідженням теорії еволюції займалися такі видатні науковці: Роджер Пенроуз, Артур Кейт, Фред Хойл, Джон Леннокс, Кент Ховінд, Чарльз Доусон, Кеннет Окли, Соліс Соперман, Чарльз Оксфорд. Їх праці повністю спростовують повну науковість еволюції, доводячи, що Всесвіт не виник сам по собі, а був створений.

Мета статті полягає в тому, щоб показати, наскільки небезпечна теорія еволюції, яким чином вона пов'язана з розкладанням сучасного суспільства (зокрема дітей і підлітків), відкиданням загальноновизнаних і історично сформованих моральних норм, свободою слова, дій, захистом прав людини, вільністю дій, всюдозволеності.

Виклад основного матеріалу. Імовірність, з якою наш Всесвіт, з існуючими в ній параметрами, могла б виникнути в результаті випадкового процесу, що проходить в рамках поширеної в даний час моделі Великого Вибуху дорівнює одиниці, віднесеної до одиниці після якої знаходиться 10123 нулів. «Ця величина свідчить про те, наскільки точним повинен був бути задум Творця. Це вражаюча точність. Події з такою ймовірністю в світі проходити не можуть, і це число може свідчити лише про одне – про Розумному Задумі Творця світу» (Професор Оксфордського університету Роджер Пенроуз).

Щоб переконатися в небезпеці еволюції варто лише подивитися на скільки наше суспільство змінилося після з 1963 року. З цього року теорію еволюції почали активно продавати в шкільних програмах. І якщо до цього часу найсерйознішими проблемами в школах були розмови під час уроків, жувальна гумка, створення шуму, бігання по коридорах, порушення

черзі в буфеті, одяг не відповідає статуту школи, розкидання паперу, то після ми бачимо страхітливу статистику: зґвалтування, грабіж, насильство, злочинство, підпал, підрих, вбивства, самогубства, прогули, вандалізм, вимагання, наркоманія, алкоголізм, війна серед банд, вагітності, аборти, венеричні захворювання. [2]

Ось деякі офіційні статистичні дані тільки в США:

1. В підручниках збільшилася кількість слів про еволюцію з 2-3 тис. до 33 тис. (Навчально-дослідницький аналіз).
2. З 1963 року збільшилася кількість сексуально-отриманих захворювань у віці 10-14 років (на 385%) (Центр по контролю за захворюваннями).
3. Кількість розлучень збільшилася більш ніж в 2 рази.
4. Економічні кримінальні правопорушення зросли на 995% (Департамент комерції).
5. Підвищилася кількість народження дітей до шлюбу, число пологів у незаміжніх підлітків на 553% (Департамент здоров'я та людських ресурсів).
6. Сильно впали результати випускних іспитів (Комісія по вступу у вищі навчальні заклади), що довелося спростити їх, щоб діти здавалися такими ж розумними, як і раніше.
7. Кількість безсімейних пар, які живуть разом збільшилася на 725% (Статистичні абстракції США).
8. Збільшилася кількість самогубств серед підлітків у віці 15-24 років (Національний центр США за станом здоров'я).

Більш того, за деякими оцінками до 2008 року всі вищенаведені дані збільшилися приблизно в 10 разів.

Висновок. Більшість людей вважають теорію Дарвіна (дарвінізм) науковим фактом. Насправді ж ця теорія, спростована сучасною наукою, не більше, ніж казка XIX століття. З моменту появи цієї теорії до сьогоднішнього дня такі, що розвиваються галузі науки, як біохімія, мікробіологія, генетика, палеонтологія і анатомія показали, що дарвінізм є всього лише плодом уяви.

Сучасна наука, доводячи неспроможність теорії Дарвіна, одночасно розкриває справжню причину походження життя – створення. Всі живі істоти були створені на генному рівні в досконалому вигляді і не піддавалися ніякій еволюції.

Список використаних джерел.

1. Кент Ховинд. Возраст Земли: Учебное пособие. / Кент Ховинд. – CSE Ministru, 2004. – 4 с.
2. Иванова Е. Helena Ivanova's Blog [Електронний ресурс] / Елена Иванова. – 2009. – Режим доступу до ресурсу: <https://helenaiwanova.wordpress.com/2009/11/29/>.

УДК 349.422

УДОСКОНАЛЕННЯ ОРЕНДНИХ ЗЕМЕЛЬНИХ ВІДНОСИН В СІЛЬСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВІ

Букша Х.О., 1 курс

Горбова Н.О., к. п. н., доцент кафедри СГН

Таврійський державний агротехнологічний університет

У статті розглядається місце і роль оренди землі у системі земельних відносин.

Постановка проблеми. Оренда землі відіграє важливу роль у системі земельних відносин. Вона є економічною формою реалізації власності на землю, а також сприяє розвитку підприємницької діяльності у сільському господарстві, створює стимули для іноземних інвестицій в економіку України, особливо за наявності довготермінової оренди. Орендний механізм є ефективним мотиваційним чинником, який забезпечує стабільний прибуток орендодавцю і спонукає орендаря до підвищення ефективності використання землі. Проте сьогодні в Україні орендні відносини не можуть отримати потужного розвитку, оскільки не вирішені питання купівлі-продажу землі та її ціни. За останні роки було висловлено чимало аргументів як за перетворення землі на товар, так і про те, що в умовах різкої поляризації суспільства земля в Україні не повинна бути товаром, оскільки низька платоспроможність селян стає на заваді її купівлі.

Виклад основного матеріалу. Оренда землі відіграє важливу роль у системі земельних відносин. В умовах первинного накопичення капіталу така практика є найбільш ефективним механізмом на шляху розвитку нових сільськогосподарських господарств та швидкої адаптації їх до умов ринкової економіки. Водночас орендний механізм є ефективним мотиваційним фактором, який забезпечує стабільний прибуток власнику землі та спонукає орендаря до підвищення ефективності її використання. В результаті здійснення земельної реформи в Україні, яка проводилася 1991 році, понад 6,8 млн. селян отримали у власність земельні частки (паї) та земельні ділянки.

Нині в сільському господарстві України орендні відносини є домінуючими. Більшість селян реалізує своє право на землю за допомогою орендних відносин з аграрними господарствами, фермерськими господарствами та іншими суб'єктами господарювання. У розвитку орендних відносин зацікавлені як орендарі, так і власники земельних ресурсів, адже для обох сторін вона має надзвичайно важливе значення. Для підприємців, які не мають достатньо коштів на купівлю землі, оренда є надійним інструментом збільшення обсягів землекористування. Вона є важливим засобом акумуляції фінансових ресурсів для орендодавців. Вагомою причиною, що спонукає селян здавати землю в оренду, є неспроможність самостійно її обробляти через відсутність техніки та інших ресурсів і коштів на їх придбання.

Оренда, як форма ринкових операцій із землею, повинна сприяти руху землі до ефективного господаря. Саме це відповідає сучасним вимогам формування оптимальних за обсягом господарських структур у сільському господарстві. В Україні така закономірність повною мірою не спостерігається. Терміни дії укладених договорів оренди по Україні різні, проте переважаючою є короткотермінова оренда терміном до 5 років, що є надзвичайно негативним явищем.

Короткотермінова оренда сільськогосподарських земель є ознакою неринкового характеру орендних земельних відносин в Україні, тобто відсутністю цивілізованого підходу до формування ринкових відносин в аграрному секторі економіки. В Україні неринковий характер орендних відносин проявляється також у проявах неповної, несвоєчасної її сплати, у практиці відмови від сплати через форс-мажорні обставини Згідно зі Законом України «Про оренду землі» від 06.10.1998 № 161-XIV, орендна плата за землю може здійснюватися в грошовій, натуральній та відробітковій формі або у їх поєднанні. Обсяг, форми та терміни ви-

плати орендної плати встановлюються за домовленістю сторін та зазначають у договорі оренди. Величину орендної плати визначають у відсотках від грошової оцінки землі з урахуванням коефіцієнтів індексації, якщо інше непередбачено у договорі. Зауважимо, що в розвинених країнах виплата орендної плати здійснюється виключно в грошовій формі. Істотне переважання не грошових форм орендної плати в Україні є ознакою неринкового характеру аграрних орендних відносин і надзвичайно негативним явищем, оскільки під час розрахунку із селянами ціни на сільськогосподарську продукцію керівники підприємств встановлюють самостійно і визначають їх на рівні, який значно перевищує ринковий.

В Україні орендна плата є значно нижчою порівняно з розвиненими країнами. Із підвищенням ефективності аграрного виробництва та зростанням економічного становища орендарів розмір орендної плати повинен зростати, оскільки визначальним критерієм земельної власності є не сама наявність земельної ділянки, а дохід, який можна з неї отримати.

Орендні земельні відносини мають надзвичайно важливе значення для соціально-економічної сфери України. Це пояснюється насамперед тим, що наша держава є аграрною країною, а тому даний сектор економіки потребує особливої уваги. Щодо селян, то для них оренда є додатковим, подекуди і основним, джерелом доходів, від якого в сучасних умовах відмовитись просто нереально. В кінцевому підсумку, дані відносини цікаві та необхідні також орендарям, адже більшість підприємств мають у власності невеликі площі сільськогосподарських угідь, тому є підстави для висновку, що без орендування землі вони не могли б існувати взагалі.

Головним завданням у розвитку орендних земельних відносин в Україні є: формування відповідного конкурентного орендного середовища; дотримання сторонами умов договірних зобов'язань; удосконалення відносин між власниками і орендарями у питаннях розмірів, форм та повноти виплати орендної плати; підтримання родючості та раціонального використання орендованих земель тощо.

Таким чином, орендні відносини в нашій державі наразі не характеризуються достатньо високою соціально-економічною та екологічною ефективністю. Тому, на наш погляд, в Україні на сучасному етапі розвитку, коли орендні відносини залишаються переважною формою земельного обігу, варто запровадити дієвий механізм державного регулювання оренди землі, спрямований на забезпечення ефективного землекористування та вирішення соціальних проблем сільського населення.

УДК 177.72

ЧИ БАГАТО ЛЮДЕЙ СЕРЕД ЛЮДЕЙ?

Бурцева С., 1 курс,

Шелудько О.А., викладач кафедри СГН

Таврійський державний агротехнологічний університет

e-mail: helena-burtseva@mail.ru

e-mail: rnk-07@mail.ru

Стаття розкриває зміст поняття людської сутності. Проаналізовані особливості людського розуму, відношення до навколишнього середовища та людей навколо. У статті розглянуті моральні та аморальні вчинки суспільства і людські якості. Розглядаються заходи з підвищення людяності.

Постановка проблеми. Проблема сутності та буття людини знаходиться в центрі філософського вчення про людину. Проблема ця вічна і вічно нова, оскільки постійно змінюються умови життя, її зміст, наукові знання, сама людина. Щоразу вона є проблемою іншої людини, що живе в інших історичних умовах, вирішального конкретні завдання свого часу, людини, інакше мислячого і розуміючого світ.

Проблема людини концентрує навколо себе всі інші філософські питання, оскільки будь-який з них передбачає в своїй основі рішення проблеми людини, його природи, положення в світі і суспільстві.

Аналіз останніх досліджень. Найголовнішою проблемою був і є конформізм. «Експеримент Аша» (1951р.) на чолі з Соломоном Ашем студентів просили, щоб вони брали участь в «перевірці зору». Насправді мета дослідження полягала в тому, щоб перевірити реакцію одного студента на помилкову поведінку більшості. Американський психолог довів, що люди сильно залежать від думки групи, в якій знаходяться.

«Експеримент Мільграма»(1961). Єльський психолог Стенлі Мільграм вирішив перевірити, як далеко можуть зайти люди в заподіянні шкоди іншим, якщо це входить в їх службові обов'язки. Експеримент дав зрозуміти, що більшість людей дуже легко йде на поводу у авторитетів, навіть якщо це тягне за собою руйнівні або трагічні наслідки.

Метою статті є спроба відповісти на головне питання статті «Чи багато людей серед людей?».

Виклад основного матеріалу. Що таке людяність? Це доброзичливе ставлення до оточуючих. Це вміння зрозуміти і відчувати іншу людину. Це готовність надати допомогу кожному, хто її потребує. Це любов і всепрощення. Людяність - та сама якість, яка робить особистість гідної поваги. Кожен з нас має цю видатну якість, необхідно тільки розвивати її в собі. Потрібно проявляти чуйність, уважність і дбайливість по відношенню до інших людей.

Чи є ми людьми показують наші вчинки та їх наслідки. По тій реакції, оточуючих нас людей, яка поширюється також як розходяться кола по воді, від кинутого в неї каменю. Все це, добре характеризує випадок з програми «Я соромлюсь свого тіла» телеканалу «СТБ»: ведучий програми вдавав що йому стало погано на вулиці і пролежавши на землі близько півтора години дочекався одну-єдину жінку, яка не пройшла повз нього.[2]

Морально незламна людина в своїх вчинках не покине норм загальноприйнятої моралі, в основі якої лежить повага, доброзичливість, чуйність, передбачливість до іншої людини.

Слова і дії його будуть облагороджувати оточуючих. Крім того, високоморальна людина не пройде байдуже повз явного прояву зла, насильства, несправедливості.

Моральна непримиренність виражається в вимогливості до людини і є своєрідною мірою поваги до нього. Морально наступальний характер діяльності проявляється в боротьбі з недоліками в людині, в сприянні її всебічному розвитку і в формуванні особистісних якостей.

Людськими гідностями є: розум, моральність, чуйність, чесність, відданість, тактовність, освіченість, доглянутість, цікавість в спілкуванні, вміння вчасно підбадьорити та заспокоїти.

Людськими недоліками є: гордість, дволикість, надмірна балакучість, безвідповідальність, жадібність, замкнутість в собі, неохайність, надмірна мовчазність, нетактовність.

В історії філософської думки склалися різні образи людини. У Демокріта людина – мікрокосмос. Аристотель визначає людину як живу істоту, наділену духом, розумом і здатністю до суспільного життя.[3,с96] Франклін розглядає людину як тварину, що виробляє знаряддя. У класичній німецькій філософії людина виступає як суб'єкт духовної діяльності, що створює світ культури, як носій загального початку - абсолютного духу. Кант бачить в людині істоту, що належить двом різним світам - природної необхідності і моральної свободи. У центрі філософського вчення Фейєрбаха - людина, що розуміється як вінець природи, як гармонійна єдність "Я" і "Ти". Французький письменник Франсуа Рабле назвав людину твариною, яка сміється. Шопенгауер вважав, що людина - це трагічна тварина, яка наділена розумним пізнанням і інстинктом. У Ніцше головне в людині - не свідомість і розум, а гра життєвих сил і потягів.[3, с. 215]

Таким чином, кожна людина - неповторна індивідуальність і разом з тим частка і носій родової загальнолюдської сутності, суб'єкт історичного процесу.

Висновок. Чи хочете бути людяним, щоб поважали в суспільстві, в якому живете, справа індивідуально кожного.

Коли люди перестають звертати увагу на погані вчинки, зростає число проступків. Тому треба завжди бути морально наступаючим, непримиренним і непохитним.

Що неможливо змінити - треба прийняти, все інше в наших руках. Роблячи кожен раз по кроку, можна пройти тисячу миль!

Список використаних джерел.

1. "Интересная газета. Мир непознанного" №18 2013 г.
2. Філософські проблеми людини [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://socfil.narod.ru/glava_8_4.htm
3. Яскевич Я.С. Основы философии: учебное пособие / Я. С. Яскевич под общ.ред. В. С. Вязовкина, Х. С. Гафарова – 3-е изд. – Минск: высшая школа, 2009 – 268с.

УДК 908(477.64) (092)

ЛЮДИНА НАШОЇ ПАМ'ЯТІ

Вовк І. В., 1 курс,

Мельник О.О., к.і.н., доцент кафедри СГН

Таврійський державний агротехнологічний університет

E-mail: volk-irina@ukr.net

E-mail: kafedra_ukr@mail.ru

Сторінки історії мого рідного села Менчикури вже перегортало не одне покоління. Його минуле – частина великої книги життя Веселівщини, Запорізького краю та всієї України. На пожовклих аркушах цього фоліанту записані важливі дати та події, а також імена багатьох земляків, що прославили малу Батьківщину. А скільки ще постатей залишилося в тіні! Спогади про них поступово стираються у пам'яті односельців, йдуть у небуття.

Постановка проблеми. Вслухаючись у розмови дорослих: вчителів школи, моїх батьків, дідусів та бабусь, у тому числі й своїх рідних, часто чула одне ім'я – Рубель Іван Дмитрович. Причому спогади про цю людину у представників різних поколінь були тільки світлі, іноді з іскоркою печалі, але більше – оптимістичні, чисті та душевні.

Так з'явилося бажання більше дізнатися про таку знамениту і відому у селі особистість.

Аналіз останніх досліджень. Реалізуючи цю мету, збирала матеріал майже по крихтах. Насамперед черпала інформацію з опису історії села та школи, де використані архівні матеріали. Але найголовнішим джерелом дослідження стали спогади менчикурівців – людей різних поколінь, які працювали разом з Іваном Дмитровичем, були його учнями або просто знали його як людину, свого земляка.

Метою статті є відновлення біографії Рубля Івана Дмитровича. Повернути одне з імен, висвітлити вклад цієї особи в історію рідного села, Веселівського району, Запорізької області. Повернути нащадкам і зберегти в пам'яті поколінь ім'я славного односельця.

Виклад основного матеріалу. Рубель Іван Дмитрович народився в селі Менчикури 10 лютого 1921 року в родині селян-одноосібників. Мати: Ольга Пантеліївна (1896 – 1978), батько: Дмитро Терентійович (1896 р. н.), призваний на фронт у 1941 році, рядовий, пропав безвісти у січні 1945 року. Молодший брат Івана: Федір Дмитрович (1923 – 1986). Коли у селі організовувався колгосп, батьки першими подали заяву на вступ, працювали на різних роботах. Нелегкі та голодні були ті часи. Малий Ваня часто з батьками бував на полі, любив покататися на бричці, а коли підріс, влітку працював нарівні з дорослими. У підлітків були свої турботи: виливали ховрахів, істиками виполювали осот у посівах, пасли телят, носили воду тим, хто працював на жнивах.

У 8 років пішов до школи. Першою вчителькою Івана була Шаманська Феодосія Іванівна. Після закінчення семи класів продовжив навчання у Чкалівській середній школі разом з кількома друзями-менчикурівцями. Швидко пролетіли шкільні роки, і у 1940-му Івана призивають на службу до лав Радянської Армії. Служив Іван Дмитрович у Московському воєнному окрузі. Тут і застала його Велика Вітчизняна війна. Воював у 13-ій артилерійській бригаді, 201-му зенітно-артилерійському полку.

Молодому воїнові довелося брати участь у одній з наймасштабніших баталій Другої Світової – битві за Москву. Саме тут, на підступах до столиці, хвалена гітлерівська армія, яка протягом двох років легким маршем пройшла багато європейських країн, зазнала першої серйозної поразки.

Восени 1941 року Івану, який воював у артилерійських військах, довелося зазнати гіркоту жорстоких поразок і військових невдач. На його очах гинули друзі – однополчани. Пізніше він розповідав, що пережив і побачив скільки жахів, що перестав боятися всупереч інстинкту людського самозбереження. Не раз був контужений, але серйозних поранень вдалося уникнути. Мабуть, материнська молитва оберігала сина-воїна. За бойові заслуги нагородже-

ний медаллю «За оборону Москви». Пройшов фронтовими дорогами від рядового до капітана. Після поранення 9 листопада 1944 року демобілізувався.

Повернувся до рідного села разом з дружиною Валентиною Єгорівною, родом із Ярославщини. Сина радо зустріла мати із братом Федором.

Все життя подружжя прожили у злагоді, виховавши двох синів: Володимира та Леоніда. Валентина Єгорівна працювала фельдшером у місцевій лікарні. Це була знаюча, працьовита, доброзичлива людина, справжня господиня і дбайлива мати. Іван Дмитрович, як згадують і сьогодні старожили, пишався своєю подругою, вони завжди підтримували один одного.

Колишній фронтовик, ветеран вирішив пов'язати своє життя з вихованням підростаючого покоління. Любив Іван Дмитрович дітей і хотів бачити їх здоровими, добрими, вихованими, справжніми патріотами своєї Батьківщини. Саме тому пішов працювати класоводом у місцеву семирічну школу, пізніше викладав історію, географію, фізкультуру у старших класах. Разом з ним трудилися молоді педагоги: Єрмак Григорій Мусійович, Сорока Євгенія Матвіївна, Назаренко Григорій Федорович та інші. Щоб підвищити педагогічну майстерність, вступив навчатися заочно у Донецький педагогічний інститут на історичний факультет, який успішно закінчив. У роботі з дітьми молодий вчитель знайшов своє покликання. Його уроки історії були цікавими, звучали захоплюючі розповіді про війну, про ті події і битви, безпосереднім учасником яких був сам Іван Дмитрович. Діти відповідали йому любов'ю та прихильністю.

У колективі вчителів молодий фронтовик користувався авторитетом і повагою, його любили колеги за веселий характер, чесність, відкритість, працелюбність. Тому обрали саме Івана Дмитровича своїм ватажком - директором. На цій посаді Рубель І. Д. працював з 1959 року, очолював тоді ще семирічну школу, а завучем став учитель фізики Єрмак Григорій Мусійович.

50-60-ті роки ознаменовані подальшим розвитком народної освіти. Держава взяла курс на перехід до загальної середньої освіти. У 1960-61 рр. семирічна школа була реорганізована у восьмирічну. 1971 року з допомогою місцевого колгоспу імені Шевченка збудована нова двоповерхова школа на 320 місць.

Сільські діти почали навчатися в добре облаштованій школі, що працювала за кабінетною системою. У школі трудилося більше 20 вчителів та вихователів. Директор Рубель І. Д. шанував і оберігав дух творчості педагогічного колективу, цінував досвід та напрацювання викладачів. Серед них були: Назаренко Г.Ф. – вчитель праці та фізвиховання, Масаликіна Н.Г. – біолог, ділянки якої були чи не найкращі в районі, Тішакова П. П. – вчителька математики, організатор хору. Стиль керівництва директора, за спогадами колег, був не ліберальним, а демократичним. Іван Дмитрович неодноразово обирався депутатом місцевої сільської ради.

Але найбільшою мрією справжнього патріота свого краю було створення музею, де була б показана історія села, розвиток культурних і господарських зв'язків, успіхи народного господарства у післявоєнні роки. Робота по збиранню відомостей з історії малої Батьківщини почалася ще з 1966 року. Записувалися спогади старожилів, вивчалися архівні документи. Щоб дістати більш повну інформацію, Іван Дмитрович добивається дозволу вивчати архівні документи в Ленінграді та у підмосковному місті Подольську.

Разом зі своїми учнями ентузіаст збирає експонати для майбутнього музею. Не було жодної хати у Менчикурах, де не бував Іван Дмитрович. Його цікавили старовинні речі: знаряддя праці, фотографії, сімейні реліквії. Кілька років пішло на обробку документів, підготовку приміщення, оформлення стендів. Облаштувати експозиції вирішили у будівлі старої школи (у наш час у цій споруді знаходиться православна церква). Велику допомогу надавали місцеві господарства: колгосп імені Шевченка та радгосп «Ентузіаст».

У 1975 році музей прийняв перших відвідувачів. Цей справжній Храм пам'яті був одним із найкращих не лише в районі, але і в області. Налічувалося близько 1000 експонатів. У

той час сільських музеїв було небагато. Відвідували його численні делегації. Це був пам'ятник Іванові Дмитровичу за його життя.

На жаль, до нашого часу музей не зберігся. Проіснувавши близько двох десятиріч, разом із розпадом СРСР був знищений, буквально розгромлений, збереглися лише нечисленні експонати.

Через прикру неприємність Івану Дмитровичу довелося піти з посади директора, але він продовжував працювати вчителем історії. Але військова контузія і поранення далися взнаки і покликали Вчителя на заслужений відпочинок. Та навіть на пенсії не полишав роботи з дітьми.

Рубель І.Д. був незмінним учасником парадів та мітингів на честь Дня Перемоги, які відбувалися на місцевому меморіалі. Тут йому вручали ювілейні нагороди. У мирний час за успіхи у роботі був удостоєний медалі «За трудову доблесть». Помер Рубель Іван Дмитрович 28 грудня 1997 року, похований на місцевому кладовищі.

Висновок. Підходить до кінця робота над моїм дослідженням. Перегорнуті сторінки численних спогадів, переглянуті сотні фотографій із домашніх архівів односельчан. Багато разів доводилося вносити корективи в текст, бо з'являлися якісь додаткові відомості. Вдячна всім, хто допомагав мені у пошуках: моїй родині, вчителям-ветеранам, педагогам рідної школи, односельцям.

Дякуючи нашим спільним зусиллям відчула радість колективної творчості. Її результатом стала відновлена біографія нашого земляка Рубля Івана Дмитровича. На жаль, мені особисто не довелося знати цю непересічну Людину. 1997 - це рік його смерті, а мого народження. Та я переконана, що Іван Дмитрович стане Людиною і моєї пам'яті, як і багатьох земляків-менчикурівців.

Вклад цієї людини в історію села, району важко переоцінити. Фронтовик, ветеран Великої Вітчизняної війни, захисник рідної Батьківщини – у воєнне лихоліття. А у мирному житті – незмінний директор школи протягом багатьох років, її реформатор і новатор.

Професіонал високої проби створив за покликом душі Храм пам'яті – сільський історико-краєзнавчий музей, знаний в районі та області. Це і стало справою його життя. Багато сил, енергії було вкладено у неї. Протягом двох десятиліть проіснував музей, приймаючи численних відвідувачів, примножуючи пам'ять поколінь. Не зберегли, не зуміли...

Тож хочу разом з учнями та педагогами нашої школи розпочати роботу над створенням Кімнати Слави рідного села, де збирати матеріали з історії малої Батьківщини. Це буде відродження традицій, повернення багатьох славних імен. Переконана, що життєпис такої людини як Іван Дмитрович - початок цієї благородної справи.

Список використаних джерел

1. Запорожская область в годы Великой Отечественной войны (1941-1945): Сб. документов. – Запорожье: Кн.-газ. изд-во, 1959. – 362 с.
2. Історія міст і сіл Української РСР : в 26 т. / Голов. ред. кол. : Тронько П. Т. (голова), Бажан М. П., Білогуров М. К. та ін. – К. : Голов. ред. УРЕ, 1967-1974. Запорізька область: Т. 8 / Петрик В. І. (голова), Зінович І. Є., Куценко М. П. та ін. – 1970. – С. 47-49
3. Історія Менчикурівської школи.
4. Книга Пам'яті України: Запорізька область: у 16 т.Т.3: Васильківський район ; Веселівський район / редкол.: Герасимов І. О. та ін.–Д. : Січ, 1994. – 605 с.
5. Спогади колишніх вчителів місцевої школи Масаликіної Надії Григорівни, Балховітної Таїсії Федорівни, записані учнями .
6. Фотографії з особистих архівів жителів с. Менчикури Когут О.С., Перової Л. І., Масаликіної Н. Г., Лисоконь О. Г. та інших.

УДК 101.1

ЩО Є МОТИВАЦІЄЮ НАШОГО ЖИТТЯ?

Вовк І.В., 1 курс

Щербаківа Н.В., викладач кафедри СГН

Таврійський державний агротехнологічний університет

E-mail: vovk-irina@ukr.net

E-mail: nina.shcherbakova@bk.ru

Сьогодні так багато людей живуть без будь-якої мотивації. Саме мотивація відіграє велику роль в тому, щоб досягати вершин. Правильне виставлення бажань – дозволить досягти великих результатів, не виставлення ж їх, по-суті – це приречення на безбарвне існування, технічне виконання завдань.

Постановка проблеми. Мотивація є динамічним процесом, який стимулює й підтримує на певному рівні поведінкову активність індивіда. Вона охоплює систему спонукальних чинників, здатних впливати на поведінку людини, сукупність причин психологічних чинників, що стимулюють, підтримують на певному рівні, а також пояснюють поведінку та активність людини, з іншого боку, вона є процесом спонукування себе та інших.

Слід зазначити, що мотивація є однією з провідних функцій управління, оскільки досягнення основної мети залежить від злагодженості роботи людей. Кожен ефективний керівник намагається переконати співробітників працювати краще, створити у них внутрішні спонуки до активної трудової діяльності, підтримувати зацікавленість у праці, ініціювати задоволення від отриманих результатів. Важливо також, щоб працівники домагалися досягнення цілей організації добровільно і творчо.

Знаючи мотивацію працівників, можна достовірно спрогнозувати їхню реакцію на дії керівництва. Мотивація дає також змогу з'ясувати, чому так, а не інакше чинить людина. Це стосується і конкретного керівника: чим зумовлений його вибір тактики поведінки при розв'язанні управлінського завдання, стилю управління, манери ділового спілкування. Саме тому мотиваційна функція є найважливішою в управлінні, викликає особливий інтерес у керівників. Тож кожній успішній людині важливо зрозуміти систему дії цієї функції, задля свого успіху.

Аналіз останніх досліджень. Давайте розглянемо деякі теорії мотивації індивідів в організації.

Теорії потреб. Представники їх намагаються ідентифікувати різні чинники мотивації, зокрема людські потреби, які, на їх думку, зумовлюють поведінку людей. Сформульовані вони наприкінці 20-х років ХХ ст. в західній психології. Німецько-американський психолог Курт Левін (1890-1947) вважав мотивами різні райони «життєвого простору», в яких індивід має потребу або квазіпотребу – намір. Об'єкти навколишнього середовища набувають мотиваційної сили і втрачають її, коли потреба або квазіпотреба задоволена.

Американський психолог А. Маслоу розглядав проблеми мотивації крізь призму ієрархії потреб людини, виокремлюючи серед них:

- фізіологічні потреби (потреби, задоволення яких суттєве для фізичного виживання людини);
- потреба в безпеці (передбачає пошук стабільності, надійності, захисту, звільнення від страху, хаосу тощо. Отже, людина шукає стабільну роботу, обурюється, коли раптові ситуації порушують її уявлення про перспективи роботи, безпеку);
- потреби в любові й належності (людина відчуває самотність, спрагу ніжних стосунків, тому намагається стати частиною групи, відчутти належність до близької за духом команди);
- потреби в повазі, визнанні та оцінюванні (реалізуються через самоповагу та повагу інших. Самоповага пов'язана з потребою індивіда у досягненнях, компетентності, незалежності, розвитку власних здібностей. Повага інших передбачає усвідомлення своєї необхідно-

сті для інших, престиж, статус. Нереалізованість потреб породжує почуття неповноцінності, слабкості, непотрібності);

- потреба в самоактуалізації (потреба реалізації свого потенціалу, здібностей).

Класифікація Клейтона Алдерфера виокремлює інші групи потреб:

- існування (задоволення матеріальних та фізіологічних потреб);

- взаємозв'язків (взаємини людини з іншими індивідами й групами. Суттєвою умовою цього є наявність зворотного зв'язку - не тільки когось розуміти, а й бути зрозумілим для інших);

- росту (спонукають до творчості, реалізації, набуття нових здібностей і навичок.) На відміну від А. Маслоу К. Алдерфер стверджував відсутність ієрархічної структури потреб, але визнавав, що задоволення потреб нижчого рівня здійснює вплив на бажання вищого рівня, і навпаки.

Двофакторна теорія мотивації була обґрунтована на підставі соціологічних опитувань. На думку її автора Фредеріка Герцберга, існує два чинники мотивації:

1) гігієнічні (загальна політика компанії, інспекція і контроль, заробітна плата, міжособистісні стосунки, умови праці);

2) мотиватори (можливість досягнення успіхів на роботі, просування по службі, визнання людини як особистості, зміст трудової діяльності, відповідальність за доручену справу).

Незадоволення роботою респонденти пояснювали несправедливим ставленням до них керівництва, а задоволення – станом психологічного піднесення і самоактуалізації. На цій підставі Ф. Герцберг зробив висновок, що «гігієнічне» зовнішнє середовище й заснована на принципах справедливості політика компанії можуть запобігати незадоволенню, але не здатні спричинити психологічне піднесення і задоволення, оскільки їх формують особливості виробничих завдань і можливості для росту людини.

Двофакторна теорія спонукала керівництво багатьох компаній переглянути організацію праці, актуалізувати її значення для людини та підвищення продуктивності.

У другій половині ХХ ст. оформилися *когнітивні теорії мотивації*, сформульовані американським психологом Леоном Фестінгером (1919-1989). Звідси взяла виток теорія когнітивного дисонансу, яка стала наслідком спостережень, що дії людини можуть спонукати як емоції, так і знання, а система знань людини про світ і про себе прагне до узгодженості. Коли виникає дисбаланс між ними, людина намагається нейтралізувати чи зменшити його, і це може стати сильним мотивом її поведінки.

Когнітивний (лат. *cognitio* – знання, пізнання) *дисонанс* (лат. *disono* – різноголосий) – негативний спонукальний стан, що засвідчує націленість суб'єкта одночасно двома психологічно суперечливими «знаннями» про один об'єкт.

Суб'єктивно він відчутний як дискомфорт, якого потрібно позбутися. Послабити дисонанс можна за допомогою одного з трьох способів:

1) змінити один з елементів системи знань, щоб він не суперечив іншому;

2) додати нові елементи у суперечливу структуру знань, зробивши її менш суперечливою і більш узгодженою;

3) зменшити значущість для індивіда не узгоджених між собою знань.

Найсильніше мотиваційно впливає на людину когнітивний дисонанс при прийнятті життєво важливих рішень, подоланні конфліктів, що при цьому виникають; при змушеному здійсненні неприємних вчинків; при виборі інформації; при погодженні думки з позицією значущої для неї групи; при отриманні раптових результатів. Після прийняття рішення дисонанс послаблюється внаслідок надання більшої ваги прийнятому, а не відхиленому рішенню. За таких обставин діє психологічний механізм виправдання людиною зробленого вибору. Мимоволі шукаючи додаткові аргументи на користь прийнятого рішення, вона штучно підвищує для себе його значущість. Однак трапляється, що після здійснення вибору людина підвищує цінність не обраного, а відкинутого варіанта рішення. В такій ситуації дисонанс посилюється.

Мета статті. Дізнатися все таки навіщо потрібна мотивація і яку роль вона відіграє в житті індивіда. Що власне представляє собою мотивація? Встановити принципи постановки цілей та бажань.

Виклад основного матеріалу. Почуття сидять в нас глибоко, глибше ніж наші думки. В певному значенні можна сказати, що вони є тим, чим ми є. Почуття першими в нас народжуються. Перший досвід дитинства породжує в нас позитивні емоції: задоволення, почуття безпеки, досвід любові й турботи, а також негативні: незадоволення, страх, гнів. Перший емоційний досвід залишає в нашій підсвідомості певні «сліди» і зумовлює наступні почуття. Коли з плином часу розум починає брати участь в керуванні нашою поведінкою, то він є під впливом вже сформованих почуттів. Почуття і осуди впливають на життєві постави, які закріплюються в міру нашого зростання. Ці постави визначають нашу поведінку в наступному досвіді й впливають на переживання таких, а не інших почуттів. Вони ж, у свою чергу, відіграють важливу роль в мотивації наших вчинків, співдіючи з пізнавальними процесами і підлягаючи контролю з їхнього боку. Є крайні ситуації, коли ми діємо під впливом сильних афектів і майже повної відсутності контролювання розумом. В протилежних ситуаціях ми чинимо щось виключно тому, що розуміємо необхідність цього або важливість, хоч не переживаємо цього емоційно або відчуваємо емоційне тяжіння в протилежному напрямку. В ранішніх періодах розвитку наша активність мотивується головно емоціями, в пізніших – мотивація наших дій є складною співдією пізнавальних та емоційних процесів.

Життя людини не можна зрозуміти, якщо не брати до уваги найвищі прагнення. "Життя задихається без мети." – говорить Федір Михайлович Достоєвський і підкреслює своїми словами, що ріст, самоактуалізація, прагнення до здоров'я, пошуки самототожності й самостійності, спрага прекрасного потрібно прийняти беззастережно.

Мотивація – це емоційний стан, який спонукає нас діяти. Коли людина досить сильно мотивована, вона намагається докласти багато зусиль, щоб вирішити покладені на неї завдання.

Коли Ви когось щось просите зробити, Вам необхідно його мотивувати на виконання цього прохання. Коли Вам самим щось треба зробити, Вам слід мотивувати себе. І в цих випадках часто виникають проблеми мотивації.

Уміння себе мотивувати – це: зміна негативних емоцій на позитивні; образне зменшення проблем, не прийняття їх близько до серця; рішення проблем відразу, а не відкладання їх на потім. Але це не повинно означати, що те, що для Вас раніше було рутиною, тепер стане улюбленим заняттям. Завдання зробити певну роботу, може Вам здатися не цікавим. Але дайте собі позитивну мотивацію, скажіть собі, що так Ви покажете себе перед керівництвом і колегами справжнім професіоналом, що зі сформованих проблем можна отримати певну користь.

Людям, які займаються нецікавою справою, треба частіше звертати увагу на такі аспекти, з яких можна отримати вигоду. Якщо Ви будете знати, навіщо Вам це потрібно, тоді буде приємніше це виконувати. Коли в людини виникають проблеми мотивації, йому треба розібратися, що в даний момент для нього важливіше. Якщо, наприклад, на першому місці у нього стоїть вирішення особистих проблем, а на другому – наявність грошей, то варто продумати послідовність своїх дій на шляху до вирішення проблем. І, навпаки, рішення своїх проблем, мотивувати можна тим, що коли він їх вирішить, гроші буде легше заробити.

Знайшовши вірні мотивації для своїх дій, Ви значно полегшите власне життя. Часто люди насилу роблять те, що повинні. Але якщо постаратися, можна знайти собі таку мотивацію, щоб будь-яку потрібну роботу, виконувати без ненависті.

Коли людина не приймає і не розуміє правильно помилки і невдачі, вона ніколи не переступить через них і не зробить наступний крок, і з кожною поразкою його мотивація буде знижуватися. Через що можуть виникнути серйозні наслідки: низька самооцінка, повне розчарування в житті, невіра у власні сили. Необхідно розуміти, що невдача – це цілком нормально. Поразки іноді потрібні, щоб прийти до кінцевого результату. У багатьох людей невірне уявлення про життя, вони думають, що невдача – це найгірше, що може з ними статися. І

справді, терпіти поразки аж ніяк не весело. Але якщо правильно сприймати труднощі, що виникають на шляху до мети, Ви придбаєте досвід, зможете вчитися на своїх помилках, підсилите цілеспрямованість, зміцните свій характер.

В ідеалі, потрібно прагнути до такої якості мотивації, яка не змушує щось робити, а стимулює вчинення необхідних дій з радістю і задоволенням, що завжди буває, коли мета, до якої прагне людина – правильно визначена, щира і справжня.

Від передчуття досягнення поставленої мети має в повному сенсі слова захоплювати дух! Тоді проблеми мотивації ніколи не будуть Вас турбувати.

Висновок. Таким чином, подумайте, чи з задоволення Ви займаєтеся своєю роботою? Не дарма кажуть, що «вибравши роботу до душі, людині не доведеться працювати жодного дня в житті». Тому що таку зайнятість і роботою назвати-то складно буде – одне суцільне задоволення! А позитивні емоції, як відомо, притягують всі інші прекрасні моменти нашого буття – і радість, і самореалізацію, і матеріальне благополуччя. Отже, правильно виставлена мета допоможе знайти своє призначення в житті, і стати абсолютно щасливим і успішною людиною, багатим як духовно, так і матеріально, і, що найголовніше - абсолютно у кожного є така можливість! Слід запам'ятати, що мотивація, це завжди щось вище, це те, що окриляє, це те, що дозволить бачити в майбутньому великий прогрес, прекрасне майбутнє. Це та мрія, яка дозволяє ставати нам більш освіченішими, більш духовними, більш продуктивними, людьми, які реалізують вагомні проекти, постійно вдосконалюючи себе!

Біда в тому, що ми перестали мріяти, ми перестали, бути мотивованими своєю мрією, ми перестали ставити цілі, що відповідають нашій мрії, ми не плануємо свого життя і звичайно не досягаємо чогось значного, чого досягли: Ліна Костенко, Мартін Лютер Кінг, Володимир Кличко, Стів Джобс... Слід вчасно схаменутися, почати цінувати кожен мить і вкладати в неї всі можливі зусилля, задля здійснення своїх задумів!

Список використаних джерел

1. Асеев В.Г. Мотивация поведения и формирования личности. – М., 1976.
2. Вилюнас В.К. Психологические механизмы мотивации человека. – М., 1990.
3. Годфруа Ж. Что такое психология? – М., 1992.
4. Ильин Е. П. Мотивация и мотивы. – СПб.: Питер, 2000.

УДК 101.1

ПОНЯТТЯ ЩАСТЯ В СУЧАСНОМУ СВІТІ

В'юн С., 1 курс

Шелудько О.А., викладач кафедри СГН

Таврійський державний агротехнологічний університет

e-mail: sergei_vun@mail.ru

e-mail: Selena-58@mail.ru

Стаття розкриває сучасне уявлення про щастя, тлумачення поняття щастя як загальної людської цінності, У статті розглянути основні аспекти формування поняття про щастя і розглядаються поняття про щастя сучасної молоді.

Постановка проблеми. Кожна людина на Землі хоче бути щасливою. Але що таке щастя? Хтось хоче бути багатим і знаменитим, хтось - сильним і красивим, хтось - мудрим... Поняття щастя нескінченно різноманітне, але що ж потрібно людині для щастя? З незапам'ятних часів людство шукає відповідь на це питання.

Аналіз останніх досліджень. Якими мають бути засади людської поведінки, чим слід керуватися особистості, аби забезпечити для себе та інших глибоке й тривале щастя? – ці запитання в різних формулюваннях ставили собі Ченьєнь, Сократ і Аристипп, Епікур і Зенон, Піррон і Сенека, Епіктет і Марк Аврелій, Спіноза і Гельвецій, Кант і Гегель, Ж.-П. Сартр, Фейєрбах і Маркс, М. Босе, П. Коул, Г. Левін, П. Тілліх та ін. [1, с. 54]

Метою статті є аналіз ідеї самореалізації людини як шлях досягнення істинного щастя.

Об'єктом даного дослідження виступає щасливе буття, природа та способи його досягнення.

Виклад основного матеріал Якщо поставити людині питання: навіщо тобі будинок, автомобіль, дорогі речі, кар'єра, визнання. Таких «навіщо» може бути дуже багато. Відповідь буде одна й та ж — це для щастя! Просто, щоб бути щасливим! Всі хочуть бути щасливими. Але хіба можна назвати це щастям, коли воно тільки в тому, щоб «мати»? Виявляється, стан нещастя до багатьох людей приходить тоді, коли вони не можуть собі дозволити щось купити. Не можуть відповідати певному вищому матеріальному рівню, який у сусіда. В принципі всього вистачає, з голоду ніхто не пухне. Але от часто хочеться чогось такого, на що не вистачає грошей чи чогось такого, чого в принципі не може отримати середньостатистичний українець.

Якщо глибше розглянути цю проблему, то виявляється, багато наших співвітчизників вважають себе через це глибоко нещасними і жалюгідними людьми. Їхнє джерело досягнення стану щастя — це прагнення «мати». Якщо щось є — то це добре, а якщо чогось немає — то це дуже погано. Для когось щастя - це «абсолютна» свобода, бажання діяти так, як заманеться, що у свою чергу завжди робить людину нещасною і в кінцевому випадку вона сама це визнає. Хтось вважає, що щастя - це повна спокійна самовдоволеність власним життям, але ж на світі існує багато різноманітних проблем і рано чи пізно таке задоволення зникне у зв'язку з неминучою старістю чи якоюсь хворобою або ж зі смертю близьких нам людей, а разом з ним зникне і так зване щастя. Можливо хтось почувається щасливим тоді, коли досягає поставленої мети, але ж все тече, все змінюється і колись (а може й відразу після того, як людина зрозуміла що це для неї і є щастя) мета стає недосяжною, а з нею і щастя. Для когось джерелом щастя є внутрішня чаша егоїзму. Щоб виправдати себе, захистити, підтримати своє самолюбство тощо, для всього цього потрібно шукати джерело енергії, немов втамувати голод, щоб позбутися від стану «нещастя». Купив новий крутий мобільний телефон - і відчуваєш, як пройшла напруга, як стало легше, з'явився гарний настрій. Але це нічого не вирішує, а просто відкладає проблему на майбутнє. З'явився ілюзорний оманливий стан, який лише закликає до накопичення речей, до гонитви за цими речами, ну просто, щоб бути щасливим. Щоб більше не випробовувати такого тиску та напруги. Серед різних підходів до визначення сенсу життя і людського щастя виокремлюють такі: позитивізм, антропологізм,

прагматизм, герменевтику, ірраціоналізм, синергетику та ін. Ф. Бекон зазначив, що чинників і засобів досягнення щастя існує багато, позитивного ефекту можна досягнути тільки в їх інтегративній єдності.

Знаний вітчизняний філософ Віктор Малахов до основних чинників людського щастя зараховує: задоволення людських потреб; свідомість осмислення власного буття; цілісність буття; повноту буття; гармонію із собою і навколишнім світом [6 с.83].

Законним і глибоко моральним є право кожної людини на щастя, але неможливо ні примусити всіх людей бути щасливими в певний єдиний спосіб, ні обов'язково бути щасливим узагалі. І все ж розсудлива людина не може зовсім залишити поза увагою проблему досягнення щастя – для своїх ближніх, своєї родини, себе самого. Та й будь-яке цивілізоване суспільство має дбати, звичайно ж, не про насильне ошасливлення мас, про те, щоб якомога більшою мірою забезпечити для своїх членів основні умови щасливого життя. Як би там не було, серед основних чинників людського щастя є й досить очевидні.

Задоволення людських потреб. Не можна назвати щасливою людину невдоволену, яка страждає від відсутності найпотрібнішого їй як у фізичному, так і в духовному сенсі. Їх нестача обумовлює сьогодні нещасливий стан мільйонів наших співвітчизників. Але й цілковите задоволення наявних потреб саме по собі ще не робить людину щасливою, адже не хлібом єдиним вона живе, і це стосується «хліба» не тільки фізичного, а й духовного. [8, с. 211]

Висновок. Таким чином, за більш ніж дві тисячі років, що минули з часів оприлюднення проблеми щастя у філософській думці, було висловлено безліч поглядів на його природу. Підсумовуючи їх основні концепції тлумачення людського щастя можна виокремити чотири визначальні підходи: щастя – це щось цілком об'єктивне – щаслива доля, успіх у якійсь справі, життєвий талан тощо. Здається, міркувань про щастя у нашому дослідженні висловлено досить, аби, вирішити, яке із них найдоказовіше, найприйнятніше. Але слід нагадати, що «рецепт» щастя – у кожному із нас. Досконалість морального рішення нерідко визначається не стільки його радикалізмом, скільки тактовністю – здатністю, не відкидаючи жодної із протилежних позицій, знайти такий спосіб їхнього узгодження, який саме в даній конкретній ситуації виявляється найбільш справедливим і доречним, довершеним, комфортним, оптимальним, ефективним. Це ще раз доводить, що щастя – це, насамперед, суб'єктивний стан. Тож, хочеш бути щасливим, – будь ним.

Список використаних джерел.

1. Аболіна Т.Г., Єфименко В.В., Лінчук О.М. Етика: Навч. посібник. / Т.Г Аболіна., В.В Єфименко., О.М Лінчук. - К: Либідь, 1992.-328 с.
2. Андруцька Я.В. Принцип самопізнання людини як шлях досягнення істинного щастя у філософії Г.С.Сковороди" / Я.В. Андруцька [Електронний ресурс]
3. Блощинська В.А. Етика. Практикум: Навч. посібник. – К./ В.А. Блощинська: «Центр навчальної літератури», 2005. – 248 с.
4. Гусак Н.Д. Щастя в етичній концепції «Конкордизму» Володимира Винниченка / Н.Д. Гусак [Електронний ресурс]
5. Кравченко П.А., Москаленко С.М. Щастя як загальна мета людського життя в античній етиці стоїцизму / П.А Кравченко., С.М. Москаленко [Електронний ресурс]
6. Малахов В. А.Етика: Курс лекцій. Навч. посібник. – 4-те вид. – К.: «Либідь», 2002.-384с.
7. Петрушенко В.Л., Савельєв В.П., Сурмай І.М. та ін. За ред. Петрушенко В.Л. Етика та естетика: Навч. посібник.- Львів; «Новий світ» - 2008,- 304с.
8. Татаркевич В. О счастье и совершенстве человека. М.,1981. 368 с.
- 9.Тортул М.Г. Етика: Навч. посібник.-К.: «Видавничий центр «Академія», 2005.
- 10.Уварова Т.Ю. Щаслива людина - здорова людина [Електронний ресурс]

УДК 323.21

КОНФЛІКТ У РОДИНІ ТА ЙОГО ВПЛИВ НА РОЗВИТОК ДИТИНИ

Гаврилова Н., 3 курс

Шелудько О.О., викладач кафедри СГН

Таврійський державний агротехнологічний університет

e-mail: natali049512@mail.ru

e-mail: Selena-58@mail.ru

Постановка проблеми. Батьківство відіграє значну роль у житті конкретної особистості. Протягом всього життя батьки залишаються значимою фігурою для індивіда. Стосунки в сім'ї безпосередньо впливають на розвиток дитини. Вибираючи свій стиль поведінки у взаємодії з дитиною, батьки виявляються в ситуації невизначеності й можуть відчувати непевність у собі, почуття провини і так далі. Невірний вибір стилю взаємодії між батьками і дітьми провокує конфліктні ситуації у сім'ї. Все це визначає потребу в психологічному супроводі родини і сімейного виховання.

Аналіз останніх досліджень. Проблеми сімейних взаємовідносин привертала увагу багатьох вчених, зокрема: Е.Р. Ейдемільера, що досліджував психологічні особливості згуртованої сім'ї: турбота про кожного члена родини, що сприймається як найпростіший і природніший спосіб задоволення власних потреб; розвинена довіра членів сім'ї один до одного; симпатія. У Сатир – цікавився особливостями розвитку зрілих сімей і виділив основні властивості: високу самооцінку, ясну і чесну комунікацію, гнучкі і гуманні правила поведінки. У такій родині, на думку вченого, її члени орієнтовані на зростання, соціальні установки позитивні і відкриті.

Метою статті є спроба проаналізувати вплив конфліктів сім'ї на дитину.

Виклад основного матеріалу. Для розмови про конфлікти непогано було б визначитися з термінологією: «що ж таке конфлікт?» Конфлікт означає зіткнення протилежно направлених цілей, інтересів, позицій, думок, бажань, які не можуть бути задоволені одночасно.

Сімейні конфлікти і діти - ці дві складові ніколи не повинні переплітатися між собою.

Перший соціум, в який потрапляє новонароджена дитина - це його сім'я. Все, що відбувається всередині сім'ї для маленької людини є зразком, еталоном поведінки, що не терпить альтернативи. Тут він освоює навички між особистою взаємодією за прикладом наслідування батьків, в т.ч. і способи поведінки в конфліктних ситуаціях. По законах нормального психічного розвитку у дитини (десь в 2-3 роки) з'являється прагнення до самостійності. Якими способами він буде відстоювати свої бажання і потреби при зіткненні їх з батьківськими інтересами? Відповідь проста - тими, які йому не раз демонстрували мама, тато, бабусі і дідусі. Інших варіантів він поки не бачив, а значить - не знає. Виникає і інший вплив конфліктів на дитину: вона стає замкнутою, можуть турбувати часті нічні страхи, а в підлітковому віці їй важко буде починати стосунки з протилежною статтю, тому що на тлі постійних сімейних конфліктів дитина не буде знати, що таке відносини між чоловіком і жінкою без сварок.[3,с128]

Сімейні конфлікти негативно впливають на її психічний стан. Навіть зовсім маленька дитина починає плакати практично відразу після того, як батьки почнуть сваритися. Вона сприймає підвищені тони батьківської розмови, як загрозу своєму благополуччю. Старші діти теж дуже болісно сприймають конфлікти батьків. Адже суперечки створюють напругу, при якій ніхто не може бути щасливим, особливо важко, коли син чи дочка не може висловлювати власну думку, тому що боїться. В результаті у дитини може розвиватися страх агресії, страх незалежності, або самостійності, страх близькості або довіри та страх підкорення, що виражається в дальшому порушенні розвитку емоційної сфери.

Сімейні конфлікти та їх вплив на дітей можна розділити на три варіанти:

- дитина є безпосереднім свідком,
- він може взяти на себе роль "громовідводу", який буде головною "мішенню" для емоційного розслаблення дорослих,

- дитина стане мимовільним учасником сварки.

У тому випадку, коли малюк стає свідком сварки, його уявлення про єдність сім'ї дає тріщину. Дуже часто батьки не розуміють, що від них залежить майбутній розвиток дитини як особистості, її звички і моральний устрій.

У випадку, коли дитина стає "громовідводом" для батьків у його підсвідомості відбувається свого роду переворот, і він намагається знайти відповіді на питання "в чому він винен? і що він зробив не так?". Малюк, не може зрозуміти, з якої причини до нього постійно "чіпляються", навіть в тому випадку, коли його поведінка бездоганно. Такі ситуації провокують невпевненість у собі, що навіть при хорошій поведінці, він все одно поганий і на нього кричать. Дитині може здаватися, що він абсолютно нікому не потрібний і тільки заважає батькам, тому вони так до нього ставляться. Вплив сімейних конфліктів на дитину, велике. Варто пам'ятати, що все щоб не відбувалося між дорослими - дитина сприймає на свій рахунок. [1, с 225]

Стиль поведінки дитини у конфлікті також формується залежно від сімейних стереотипів поведінки. Можна виділити два основні стилі поведінки дитини в конфлікті: акомодативний та асимілятивний. У першому випадку поведінка дитини активно-наступаюча, вона намагається підкорити оточуючих своїм бажанням. У другому випадку дитина прагне пристосуватися до зовнішніх обставин, займає пасивно-страждальну позицію. Відмічається до внутрішнього переживання афекту, надмірного почуття провини, сорому, елементи само руйнівної поведінки.

Виникає питання, як перетворити конфлікт із негативу в позитив? Кожен відповідає на це питання самостійно, узагальнюючи і аналізуючи особистий досвід конфліктів, покращуючи стратегію і тактику поведінки у конфліктних ситуаціях, передаючи їх із покоління в покоління.

Висновок. Варто пам'ятати, якою б не була конфліктна ситуація, ніколи не можна вирішувати проблеми при дітях. Найкраще пересилити себе і вийти з приміщення, де відбувається сварка. Після затишшя емоцій все само собою відновиться.

Кожен з батьків повинен розуміти, що тільки від нього залежить майбутнє дитини і те, які відносини будуть в його майбутній сім'ї. Діти беруть модель поведінки від батьків, і не ображайтеся потім, що вони поведуться так.

Список використаних джерел.

1. Забродський М. М. Основи вікової психології. Навчальний посібник. – Тернопіль: Богдан, 2009. – 498 с.
2. Канатаев Ю.А. Психологія конфлікту. – М.: ВАХЗ, 1992. – 243 с.
3. Малкина-Пых И. Г. Семейная терапия / И. Г. Малкина-Пых. – М. : Изд- во Эксмо, 2005. – 992 с.
4. Психологія: Підручник / Ю. Л. Трофімов, В.В. Рибалка, П. А. Гончарук та ін.; за ред. Ю.Л. Трофімова. – 3-те вид., стереотип. – К.: Либідь, 2001. – 560 с.

УДК 349:323

ВПЛИВ ЗАСОБІВ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ НА ПРОЦЕС ПОЛІТИЧНОЇ СОЦІАЛІЗАЦІЇ МОЛОДІ

Галич К.Є., 3 курс

galish-k@mail.ru

Морарь М.В. доктор політичних наук, професор.

Таврійський державний агротехнологічний університет

Розглядаються методи впливу на політичну соціалізацію молоді. Питання впливу на соціалізацію, аналізується у контексті зростаючої ролі інформації та засобів масової комунікації в умовах глобалізації, зокрема особливий акцент робиться на інформаційному впливі на масову політичну свідомість.

Постанова проблеми. У сучасний період розвитку українського суспільства успішне рішення політичних задач усе більше залежить від дії такого суб'єктивного фактора як соціальна активність особистості. Важливу роль у формуванні активності грають засоби масової інформації. Засоби масової інформації (ЗМІ) являють собою установи, створені для відкритої, публічної передачі за допомогою спеціального технічного інструментарію різноманітних відомостей будь-яким особам.

Аналіз останніх досліджень. Досліджувана проблема знаходиться у полі зору таких науковців, як М. Дмитренко, В. Бебик, В. Бабкін, І. Кресіна, М. Михальченко та інші.

Мета статті. Метою являється вплив масової інформації та аналіз молоді на політику. Як молодь приймає політичну соціалізацію.

Основні матеріали дослідження. Політична соціалізація є сукупністю процесів становлення політичної поведінки особистості та виявлення її політичної активності. У процесі політичної соціалізації особистість набуває політичного досвіду під час практичного виконання різних соціальних ролей. Сама політична свідомість являється сукупністю теоретичних і повсякденних знань, оцінок, настроїв та почуттів, за допомогою яких соціальні суб'єкти усвідомлюють сферу політики, опосередковують відносини з політичними структурами, обґрунтовують претензії на участь у владі. Враховуючи це, політична свідомість не є тим, що існує поза межами політичної дійсності. Вона виникає у процесі соціально-політичної діяльності людей, а форми організації діяльності у сфері політики безпосередньо впливають на анатомію політичної свідомості. Масова комунікація - це процес розповсюдження соціальної інформації за допомогою технічних засобів це особливий вид соціального спілкування, що здійснюється в масштабах суспільства і є важливою передумовою суспільного розвитку та організації. Масова комунікація соціальне обумовлена. За допомогою її засобів набувають масового тиражування духовні цінності та соціальні норми, які в систематизованому вигляді відбивають пануючі світоглядні уявлення суспільний настрої. Розповсюдження інформації за допомогою масової комунікації є засобом політичного, економічного та інших впливів на свідомість та діяльність людей.

Висновок. Неможливо переоцінити вплив сучасних засобів масової інформації на формування підрастаючого покоління. Поява власних соціальних і політичних настановлень, переконань, орієнтацій свідчить про активний зацікавлений пошук свого «Я» в соціумі. Можна зробити такий висновок: що численні соціологічні дослідження свідчать, що тільки незначний відсоток молодих людей виявляє інтерес до сфери політики і є політично активним. Більшість молоді являються сторонниками цієї сфери.

Літературні джерела:

1. Ставлення молоді до політики. <http://osvita.ua>
2. Діденко Ніна, Олійник Наталія. Державноуправлінський аспект процесів соціалізації в сучасній Україні
3. Иванов В. Политическая психология. - М., 1990.

УДК 349:323

СОЦІАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ МОЛОДІ

Ганжина Аліна, студентка ТО 31

Лазутіна Ю.М., викладач II категорії СГ дисциплін

ВСП «Бердянський коледж ТДАТУ»

Молодь традиційно розглядається в соціології як велика соціально-демографічна група, виділена на основі сукупності вікових характеристик, особливостей соціального стану і таких, що зумовлені тими чи іншими соціально-психологічними якостями. Ця молодь як соціально-демографічна група перебуває на стадії становлення соціальної і психофізіологічної зрілості та адаптації до виконання соціальних ролей дорослих.

До молоді належать старші школярі, учні ПТУ і всіх типів спеціальних навчальних закладів (технікумів, коледжів), студенти, аспіранти, молоді робітники і службовці, селяни, підприємці та інші. Вікові межі цієї соціально-демографічної групи найчастіше визначають як 14-25 років, а іноді розширюють до 30-35 років, що пояснюється ускладненням процесу соціально-професійної адаптації і самовизначення молоді.

Разом з тим, незважаючи на невизначеність вікових меж молоді саме в сучасному суспільстві, молодь виокремлюється у відносно самостійну соціально-демографічну групу. Цьому сприяє розрив між віковими і соціальними характеристиками, ускладнення процесу соціалізації молоді, дедалі ширша його інституалізація, посилення вимог до навчання і кваліфікації молоді з боку суспільства, науково-технічний прогрес, який сприяє прискореному розвитку молодих людей, інформаційний бум, процес акселерації молодого покоління.

Таким чином, можна говорити про важливість дослідження і вивчення проблем соціології молоді, оскільки актуальність цієї проблеми очевидна. Процес становлення суспільства на принципово інших засадах передбачає і перебудову уявлення про роль молоді в цьому суспільстві.

Об'єктом дослідження даної роботи є соціологія молоді.

Предметом дослідження даної роботи є вивчення проблем сучасної молоді.

Метою дослідження даної роботи є теоретичне обґрунтування ролі соціології молоді в соціологічному суспільстві.

Основні завдання:

- ✓ дослідити теоретичні аспекти соціології молоді;
- ✓ виявлення і прогнозування на цій основі напрямів і динаміки розвитку молодіжних проблем і вироблення механізмів ефективної соціальної політики стосовно різних груп молоді;
- ✓ провести анкетування серед студентської молоді для аналізу проблем з якими вони стикаються в повсякденному житті.

Соціологія молоді - галузь соціології, яка досліджує соціально-демографічну спільність суспільства, що перебуває в процесі переходу від дитинства до дорослого життя і переживає стан сімейної та позасімейної соціалізації, інтерналізації норм і цінностей, творення соціальних і професійних очікувань, ролей, статусу.

Проблеми молоді, її освіти, виховання, соціального становлення, участі у суспільному житті перебувають у центрі уваги і на стику різних наук. Соціологія відносить їх до найважливіших. Зважаючи на те, що соціальний портрет молоді формується під впливом різноманітних суспільно-політичних і соціальних чинників, соціологія виявляє інтерес до того, яку роль відіграватимуть для молоді певні соціальні цінності, норми моралі, традиції тощо.

Для українського суспільства останнім часом характерне поширення і загострення низки болючих і першочергових для вирішення молодіжних проблем, серед яких найголовнішими є:

- низький рівень життя, безробіття і значна економічна та соціальна залежність від батьків;
- шлюбно-сімейні проблеми (високий рівень розлучень, сімейних конфліктів);
- низька народжуваність - вже протягом трьох з половиною десятиліть в Україні зберігається рівень народжуваності, який не забезпечує навіть відтворення поколінь;
- матеріальна незабезпеченість, відсутність умов для поліпшення житлових умов; отримання освіти;
- поганий стан здоров'я і зростання рівня соціальних відхилень (злочинність, пияцтво, наркоманія, проституція);
- втрата ідеалів, соціальної перспективи, життєвого оптимізму.

Аналізуючи проблеми ставлення молоді до суспільства, його історії, культурної спадщини, можна стверджувати: за останні 8-10 років у її свідомості відбулася переоцінка основних духовно-моральних цінностей. Визнання цього, мабуть, є вихідним пунктом для розуміння тих настроїв, які спостерігаються сьогодні в молодіжному середовищі. Ще кілька років тому соціологи говорили про недостатність інформування молоді і, як наслідок, різноплановість оцінок її соціальної зрілості. Проте сьогодні зрозуміло, що справа не лише в цьому. Подібна ситуація є наслідком перехідних процесів у суспільстві, коли фіктивна незалежність країн змінюється справжньою, бутафорська демократія - реальною, видимість госпрозрахунку - ринковими відносинами. Процес, який розпочався, боляче вдарив по усталених уявленнях про наявність культурного і духовного життя. Розширення діапазону сприйняття раніше недоступних культурних пластів - одна з найважливіших тенденцій духовного життя молоді.

Разом з тим сьогоднішнє молоде покоління не є чимось цілісним із спільністю політичних та ідеологічних установок. У молодіжному середовищі існує кілька яскраво виражених соціальних груп, які орієнтовані на різні суспільні ідеали й цінності і неоднаково ставляться до проблем політичної, економічної й духовної відбудови суспільства, його суверенізації і національного відродження.

Реальністю життя став і той факт, що більшість молодих людей взагалі не має чітко сформованої системи цінностей. Багато юнаків і дівчат зовсім не уявляють собі завтрашнього дня. На зміну ідеологічним парадигмам минулого прийшло інше розуміння мети й суті сучасного життя. Утворився імідж так званого красивого життя (чому певною мірою сприяли засоби масової інформації, особливо телебачення), що й стало метою й суттю сьогоднішнього життя. Засобом досягнення цієї мети став бізнес у його спрощеному розумінні (торговельні обладнання, спекуляція). Шалені темпи інфляції створюють умови для швидкого збагачення частини торгівців та мафіозних структур. У результаті такий погляд на життя поширюється. Дедалі більше молоді йде з виробництва, не бажає служити суспільству, не виявляє зацікавленості до серйозного навчання. Переживає кризу і вся система освіти. Пекучою соціологічною проблемою у молодіжному середовищі стало байдуже ставлення до тих процесів, що відбуваються в Україні, прагнення відійти від труднощів і проблем у світ суто індивідуальних переживань.

До числа особо тривожних тенденцій у молодіжному середовищі відноситься відставання рівня освіти від рівня, досягнутого найбільш розвиненими країнами; прискорення падіння престижу загального і професійно-технічної освіти; збільшення числа молоді, що починає трудову діяльність із низьким рівнем освіти і не маючої бажання продовжувати навчання; орієнтація багатьох ланок освіти на "потоківу" відтворення робітників, службовців і спеціалістів без урахування вимог споживачів; непідготовленість кадрів вищої, професійної і середньої школи до роботи в нових умовах; що посилює відставання матеріально-технічної бази всіх рівнів від нормативних вимог; зниження інтелектуального рівня аспірантського корпусу - майбутнього української науки, відтік обдарованих юнаків і дівчат із багатьох вузів і з країни.

Складовою нашого соціологічного дослідження було акетування студентів перших (40 осіб) та третіх курсів (40 осіб), для того, щоб точно з'ясувати інтереси й проблеми молоді. Були запропоновані наступні запитання:

1. Чи вважаєте Ви, що одержання вищої освіти є неодмінною умовою для досягнення успіху в житті?

I курс Так – 60%	Ні-38%	інше – 2%
III курс Так-62%	Ні-38%	інше -

2. Які життєві цілі на Вашу думку найчастіше ставить перед собою сучасна молодь?

Фінанси -26%	Фінанси -54%
Робота-17%	Робота-29%
Освіта-51%	Освіта-12%
Інше – 6%	Інше – 5%

3. Що на Вашу думку, заважає сучасній молоді досягти поставлених цілей?

Лінь-42%	Лінь-41%
Фінансові проблеми-42%	Фінансові проблеми-33%
Погані звички-14%	Погані звички-23%
Інше – 2%	Інше – 3%

4. Які переваги, на Вашу думку, дає молоді одержання вищої освіти?

Для роботи-80%	Для роботи-44%
Влаштуватися в житті-19%	Влаштуватися в житті-
Самореалізація-	Самореалізація-30%
«Диплом на полицю»-	«Диплом на полицю»-25%
Інше – 1%	Інше – 1%

Аналізуючи результати анкетування можна сказати, що основною метою сучасної молоді є одержання освіти, престижна робота, гарне фінансове забезпечення. А що саме дає освіта в житті то треті курси навіть відмітили, що освіта це тільки для «полички», що є прикрасою. Всім студентам заважає здобути освіту лінощі.

Висновок. Молодь - це соціально-демографічна група, що переживає період становлення соціальної зрілості, адаптації до світу дорослих і майбутні зміни. Молодь має рухливі межі свого віку, вони залежать від соціально-економічного розвитку суспільства, рівня культури, умов життя.

На основі проведеного соціологічного дослідження можна зробити висновок, що до першочергових проблем сучасної молоді відносяться: отримання освіти, престижна робота, фінансове забезпечення, погані звички.

Вирішення проблем, з якими стикається молодь потребує розробки і втілення у соціальну практику державної молодіжної політики, яка повинна бути зорієнтована на створення нової системи професійної підготовки молоді з урахуванням тенденцій сучасного соціально-економічного буття, потреб ринку праці, подолання відчуження молоді від політичних та суспільних процесів. Але на рубежі XX—XXI ст. ефективній молодіжній політиці стали на заваді: дефіцит соціально-економічних ресурсів, які б могли бути використані для вирішення молодіжних проблем; зниження життєвого рівня молоді, що спричиняє песимізм, соціальну апатію; невідповідність рівня професійної підготовки молоді реальним потребам суспільства; слабка консолідованість молодіжного руху.

УДК 349:323

ЛЮДИНА В ІНФОРМАЦІЙНОМУ СУСПІЛЬСТВІ: ПРОБЛЕМА ІДЕНТИФІКАЦІЇ (ПОШУКУ ІДЕНТИЧНОСТІ)

Гешева Г. В., 1 курс

Щербаківа Н.В., викладач кафедри СГН

Таврійський державний агротехнологічний університет

E-mail:anna.gesheva@mail.ru

E-mail: nina.shcherbakova@bk.ru

Основними рисами нового суспільства є його інформатизація, створення нових інтелектуальних технологій, прискорення темпів розвитку техніки, перетворення інформації в найважливіший глобальний ресурс людства.

Інформатизація стала сьогодні реальністю, незважаючи на нерівномірність її поширення в громадському просторі і часі. Вона є технічною основою нового суспільства.

В результаті поширення інформаційних технологій виникає проблема адаптації до нових інформаційних систем. Створюючи такі системи, людина потрапляє в середовище, де ці системи керуються вже не нею, а машинами, які стають все більш автономними щодо людини. На думку Р. Маркузе, німецького і американського філософа, соціолога і культуролога, наука, техніка, науково-технічний прогрес нав'язують людині свою волю, роблять його стандартним, одновимірним. Зараз стало очевидно, що індустріальна епоха історичного розвитку людства завершується і світ стоїть на порозі нової інформаційної цивілізації. Нові інформаційні технології дають можливість спостереження і контролю над особистістю, перетворюють її на слухняного споживача, позбавленого критичного мислення. Вони здатні призвести до деградації особистості, здатною до творчої активності. Людина може стати заручником цих технологій.

Активні форми дозвілля, творчості, пізнання все більше витискуються пасивним споживанням інформації з комп'ютера, телебачення, аудіо, радіо, телефону. У суспільства формується жорсткість мислення. Люди позбавляються безпосереднього спілкування один з одним. Звуження персонального простору, відчуження від живої природи викликає мимовільне прагнення до спрощення картини світу, боязнь прийняття рішень, страх відповідальності. Французький соціолог і політолог Ж. Еллюль глибоко розкрив одну з основних проблем суспільства, яке настає — небезпека появи інформатизовано-бюрократичної машини, вказавши, що суспільство стоїть перед вибором вільного розвитку або кібернетизації.

Психологи стверджують, що в розвинутих країнах здатність пам'яті людини зберігати яскраві образи предметів, зникає, притупляються особливості природної мови. Комп'ютери дуже логічні і змушують людей удосконалювати стиль мислення. Разом з тим, комп'ютери, звільняючи користувача від рутинної роботи, створюють простір для розвитку її творчих здібностей, вимагають від людини відмови від шкідливих звичок, зростання професійних знань, моральних якостей, загальної культури, вміння точно сформулювати свої думки.

Комп'ютери розвивають здатність до самонавчання, вчать знаходити оптимальний варіант вирішення виниклої задачі. Поступово формується культура спілкування людини з машиною, в ході якого відбувається обмін інформацією між машиною і користувачем, що проводиться за допомогою інтерактивного терміналу і за певними правилами.

Інформаційне суспільство - це цивілізація, в основі розвитку і існування якої лежить інформація, що володіє властивістю взаємодії як з духовним, так і з матеріальним світом людини. Остання властивість особливо важлива для розуміння суті нового суспільства. З одного боку, інформація формує матеріальне середовище життя людини, виступаючи в ролі інноваційних технологій, комп'ютерних програм тощо. З іншого боку, вона виступає основним засобом відносин між людьми, постійно виникаючи, змінюючись і трансформуючись у процесі переходу від однієї людини до іншої. Іншими словами, інформація одночасно визначає і соціально-культурне життя людини і його матеріальне становище.

Свою особливу думку стосовно загальної інформатизації та комп'ютеризації суспільства висловила і церква. Зокрема, у своїй доповіді "Офіційна позиція Церкви з питань розвитку технологій обробки персональних даних і впровадження біометричних документів" архієпископ Білоцерківський і Богуславський Августин називає ідентифікаційний код - "якесь нове "ім'я" у вигляді числа". Електронна ідентифікація особистості є необхідна умова для трансформації традиційного людського суспільства в цифрове, перетворення людини в електронного громадянина, а по суті в раба інформаційно-керуючої системи і її господарів.

Перехід від індустріальної до інформаційної цивілізації, наростання процесів інформатизації характеризується специфічними особливостями впливу суспільства на особистість. Ці особливості пов'язані зі зміною соціальної, економічної, політичної сторін життя суспільства. Так, становлення інформаційного суспільства веде до змін соціальних пропорцій, висуваючи на перший план проблему володіння інформацією та знаннями.

Але, при розумному застосуванні інформаційні технології виступають як важливий засіб спілкування людей і їх підготовки до нових соціотехнічних умов життя в інформаційному суспільстві. Прикладами нових засобів, що сприяють процесам комунікацій є електронні журнали, довідники, інтерактивні банки даних. Величезне значення набуває спілкування електронною поштою, електронні дошки оголошень, відеоконференції. Перелічені технології допомагають вирішити проблему територіальної роз'єднаності, яка є актуальною у нинішніх умовах, що в значній мірі сприяє розвитку особистості.

Особливим чином застосовувані технології впливають на формування характеру мислення особистості. До позитивних особистісних перетворень можна віднести: посилення інтелекту людини за рахунок залучення його до вирішення більш складних завдань в умовах комп'ютеризації; розвиток логічного, прогностичного та оперативного мислення. Успішне застосування комп'ютерів, отримання з їх допомогою більш продуктивних результатів підвищує самооцінку людини, її впевненість у здатності вирішувати професійні задачі. З позитивного ставлення до різних боків роботи з комп'ютером складається задоволеність користувача. Все це призводить до формування у деяких користувачів позитивних особистісних рис, таких, наприклад, як ділова спрямованість, точність, акуратність, впевненість у собі, які переносяться і в інші галузі життєдіяльності.

Однією з основних рис інформатизації суспільства є «інформаційна освіта». Це поняття характеризує головну мету сучасної освіти - «вкласти» якомога більше інформації, не залишаючи свободи творчого прояву особистості. Така система особливо притаманна американській освіті. Альтернативою виступає система «пошукової освіти». Саме цей напрямок є найбільш перспективним і прийняття його за основу при розробці нових технологій, що застосовуються в освіті, сприятиме творчому розвитку людини.

Людство стрімко вступає в інформаційну епоху. Одним із критеріїв переходу суспільства до інформаційної стадії розвитку може служити відсоток населення, що зайняте в сфері послуг: якщо в суспільстві більш 50% населення зайнято в сфері інформаційно-інтелектуальних послуг, суспільство стало інформаційним.

Процес інформатизації має включати в себе взаємопов'язані процеси: комп'ютеризацію – процес вдосконалення засобів пошуку і обробки інформації, а також інтелектуалізацію – процес розвитку здібностей людей до сприйняття і породження інформації (знання).

Отже, можемо дійти висновку, що пошук ідентичності в сучасному світі віднайти доволі важко, тому що техніка надійшла з усіх боків та в теперішньому світі багато людей не помічають як швидко вони стають заручниками техніки, втрачаючи свою ідентичність.

Використана література:

1. Кастельс М. Информационная эпоха: экономика, общество и культура / Пер. с англ.; Под ред. О.И. Шкарутина. М.: ГУ ВШЭ, 2000. 608 с.
2. Абанкина Т. Влияние информационных технологий на некоммерческие рейтинги.
3. Ковалевский В.О. Философские основы информационного общества. Электронный ресурс.

УДК 347.78

ПРОБЛЕМИ ЗАХИСТУ АВТОРСЬКИХ ПРАВ В УКРАЇНІ

Гогунська А.С., 5 курс

Мельник О.О., к.і.н., доцент кафедри СГН

E-mail: kafedra_ukr@mail.ru

Таврійський державний агротехнологічний університет

Стаття присвячена дослідженню проблем захисту авторських прав в Україні, у зв'язку з вступом нашої країни до СОТ і посиленню євроінтеграційних процесів.

Постановка проблеми. Останнім часом навколо законодавства України про авторське право виникло більше суперечок, ніж за всі попередні роки, починаючи з 1993 р., коли було прийнято Закон України «Про авторські і суміжні права». Нагальна необхідність ефективної правової охорони та захисту прав інтелектуальної власності для України зумовлюється обраною нею стратегією побудови цивілізованих ринкових відносин, забезпечення соціальної орієнтації економіки та інноваційного соціально-економічного розвитку, що має спиратися насамперед на активізацію власного інтелектуального потенціалу.

Аналіз останніх досліджень. Аналізу проблем захисту авторських прав присвячені роботи Г. О. Андрощука, О. В. Дем'яненка, І. Б. Жилиєва, Л. В. Сахарова, В. І. Полохало, А. Ковалюк, С. Ступака.

Мета – з'ясувати, які проблеми є у захисті авторського права в Україні, а також визначити економічні та соціальні наслідки у разі їх розв'язання.

Основні матеріали дослідження. Ще нещодавно незадовільний захист авторських прав визнавався найбільшою перешкодою на шляху України до СОТ. Було прийнято кілька законів, які стали значним кроком у наближенні українського законодавства до міжнародних норм у сфері захисту авторського права. Проте залишився цілий ряд невирішених питань щодо підвищення ефективності захисту прав інтелектуальної власності, зокрема у сфері авторського права та суміжних прав.

За результатами спільних з Державним департаментом інтелектуальної власності дій конфісковано за рішенням суду у правопорушників та знищено контрафактної продукції у кількості 168 тис. примірників на загальну суму 4,2 млн. гривень, стягнуто штрафів на суму 219 тис. гривень, складено 31 протокол про вчинення адміністративних правопорушень за нормами статті 1649 Кодексу України про адміністративні правопорушення. За результатами спільних з Державним департаментом інтелектуальної власності дій конфісковано за рішенням суду у правопорушників та знищено контрафактної продукції у кількості 168 тис. примірників на загальну суму 4,2 млн. гривень, стягнуто штрафів на суму 219 тис. гривень, складено 31 протокол про вчинення адміністративних правопорушень за нормами статті 164 Кодексу України про адміністративні правопорушення [1].

На думку експертів, наявність в Україні механізму для захисту авторських та суміжних прав та його вдосконалення останніми роками зумовило зменшення кількості контрафактної продукції, однак рівень піратства в країні залишається значним, Україна є європейським лідером з виробництва та експорту неліцензійного програмного забезпечення. Експерти кажуть про те, що одним з найслабших місць України в цьому питанні є не відсутність законодавства, а насамперед слабкий урядовий контроль.

Так, Міжнародний альянс захисту інтелектуальної власності включив Україну до списку країн, за якими потрібно пильно слідкувати у плані виробництва контрафактної продукції. У 2006 році збитки від діяльності українських піратів оцінювалися в 320 мільйонів доларів. Це сума збитків лише від контрафактних програмного забезпечення та музичних дисків. З 16 країн у цій категорії Україна посіла шосте місце. Ще одна цифра: наприкінці січня 2007 року Міжнародна торгова палата назвала Україну дев'ятою країною з виробництва контрафактної продукції та піратства. [2].

Незважаючи на активізацію зусиль правоохоронних органів України із забезпечення захисту прав інтелектуальної власності, загальний рівень правопорушень у цій сфері залишається високим, що є підставою для звинувачення України в низьких стандартах забезпечення захисту прав інтелектуальної власності.

Сьогодні дуже важливим є створення ефективної системи захисту інтелектуальної власності. Ефективна кримінально-правова охорона авторського права і суміжних прав має на сьогодні особливо важливе значення. По-перше, ринкова економіка дає широкі можливості для розвитку правовідносин у сфері творчої діяльності. По-друге, можна одночасно констатувати широкий розмах посягань на авторське право і суміжні права, зокрема злочинного характеру. Останнє обумовлюється відсутністю у правоохоронних органів достатнього досвіду боротьби з цим явищем, недостатністю засобів держави для цієї боротьби, а також значною недосконалістю кримінального законодавства у даній сфері.

Зазначене і призводить до поширення в країні так званої піратської діяльності. Велика шкода завдається суб'єктам авторського права і суміжних прав, як вітчизняним, так і зарубіжним, а також економіці України, її репутації, престижу на міжнародній арені. Відповідно до даних МВС України злочинці та організовані злочинні групи за рахунок порушень авторського права і суміжних прав в Україні отримують прибуток, який вираховується десятками мільйонів доларів США на рік, при цьому уникають у переважній більшості належних мір покарання за вчинене.

Загалом протягом 2010-2015 рр. було порушено близько тисячі кримінальних справ за ст. 176 КК України «Порушення авторського права і суміжних прав». Однак на сьогодні судами винесено близько 100 обвинувальних вироків за даною статтею. До того ж розслідування кримінальних справ про порушення авторського права і суміжних прав потребує високої кваліфікації як слідчих, так і суддів, а тому такі справи дуже часто залишаються без обвинувальних вироків або їх розгляд судами значно затягується [3].

Виходячи з положень ЦК України, а також Закону про авторське право, розмір завданої суб'єкту авторського права чи суміжних прав матеріальної шкоди в її цивільно-правовому розумінні має визначатись як сума коштів, яку б отримав суб'єкт авторського права чи суміжних прав на відповідні об'єкти авторського права або суміжних прав у разі, якщо б зазначені у диспозиції ст. 176 КК України дії були вчинені з дотриманням чинного законодавства України, яке визначає їх вчинення, тобто як сума втраченої вигоди [4].

З існуючої проблеми визначення матеріальної шкоди у ст. 176 КК України, можна знайти два наступні виходи: законодавець повинен внести до Примітки до ст. 176 КК України зміни і доповнення у вигляді тлумачення способу визначення розміру шкоди; Пленум ВСУ має прийняти постанову про судову практику в справах про злочини проти інтелектуальної власності, в якій надати відповідні роз'яснення по суті питання. Таке вирішення ситуації дозволить усунути неоднозначність поглядів на визначення розміру матеріальної шкоди для кваліфікації діянь винних осіб за ст. 176 КК України [5].

Висновки. Узагальнюючи все сказане, слід зауважити, що Україна вже має позитивні результати у сфері охорони авторських прав і намагається вирішувати проблеми та завдання стосовно безупинного руху до світового економічного простору. Але існують певні питання, що вимагають подальшої розробки та удосконалення на законодавчому рівні. Тому, для вирішення цього питання корисним є вивчення законотворчості країн Європейського Союзу, які мають значний досвід кримінально-правової охорони авторського права і суміжних прав.

Список використаних джерел.

1. Рекомендації парламентських слухань «Захист прав інтелектуальної власності в Україні: проблеми законодавчого забезпечення та правозастосування» (21 березня 2007 року). Схвалено Комітетом Верховної Ради з питань науки і освіти 25 травня 2007 року та Постановою Верховної Ради України від 27 червня 2007 року // Біла книга. Інтелектуальна власність в інноваційній економіці України / Г. О. Андрощук, О. В. Дем'яненко, І. Б. Жилияєв, Л.

В. Сахарова, В. І. Полохало, С. В. Таран (упорядкування).- К: Парламентське вид-во, - 2008. - 448 с.

2. Асоціація виробників програмного забезпечення Business Software Alliance (BSA)// Пропозиції до вищих органів державної влади затвердити на законодавчому рівні програму із запобігання порушення авторських прав і використання контрафактної продукції/ Круглий стіл.- 30 жовтня 2008 року.- Київ.

3. Ступак С., Ступка О., Феколкін Ю. Пиратство на Україні буде охоранятися законом // Юрид. практика. — 2005. — 28 дек. — № 52 (158).

4. Кримінальний кодекс України (Стаття 176 в редакції Закону N850-IV від 22.05.2003, із змінами, внесеними згідно із Законом N3423-IV від 09.02.2006)

5. Коваль А. Порушення авторського права і суміжних прав: кримінально-правові проблеми, які потребують свого вирішення // Інтелект. власність. – 2004. – № 4.

УДК 101.1

ВПЛИВ ВІЙНИ НА ПСИХОЛОГІЧНИЙ СТАН ЛЮДИНИ

Закревський Д. Д., 1 курс

Шелудько О.О., викладач кафедри СГН

Таврійський державний агротехнологічний університет

e-mail: dimas34244@yandex.ua

e-mail: Selena-58@mail.ru

Стаття розкриває зміст впливу війни на психологію людини під час активних військових дій. У статті розглянуті проблеми сприйняття людиною війни та її поведінкою в екстрених ситуаціях та в мирний час.

Постановка проблеми. Сьогодні в українському суспільстві, Збройних Силах розгортаються, набирають сили незворотні процеси, результатом яких поряд з економічними і соціальними змінами, стає формування людини з новим світоглядом, моральними установами, усвідомленням себе і свого місця в житті. Важливе місце в цій площині займає військове виховання, адже армія є невід'ємною складовою частиною суспільства.

Аналіз останніх досліджень. Про значення та актуальність військового виховання переконливо зазначав генерал, воєначальник і педагог М.І. Драгомиров: "Набрана і навіть організована маса – натовп, а не військо, якщо вона не вихована з військового погляду. Військове виховання відає перевагу сфері волі, а ніж сфері розуму. Виховання важливіше за навчання, бо військова справа скоріше вольова, аніж розумова, навіть на тлі вдосконалення зброї [2, с.87]. Широке використання багатовікових традицій військового гарту, давньої і багатой спадщини українського народу у виховному процесі захисників своєї Батьківщини є актуальним і сьогодні. Військове виховання в Україні має глибоке історичне коріння та славні традиції. Воно охоплює декілька взаємозв'язаних історичних періодів, кожен з яких має свої історичні умови та педагогічні засоби підготовки молоді до воєнного захисту держави.

Метою статті є спроба проаналізувати вплив військових дій та участь в них на психологію людини.

Виклад основного матеріалу. Безумовно, будь-який військовий конфлікт впливає на психіку. Розмова не про цивільне населення, яке потрапляє в зону військових дій, а саме про військових, які беруть участь в конфлікті.

Саме, як змінюється психологія особистості на війні і після війни. Психологи знають, як миттєво перетворюється людина, яка отримала в руки зброю: змінюється все світовідчуття, самооцінка, ставлення до оточуючих. Війна формує особливий тип особистості, особливий тип психології - психологію комбатанта, тобто безпосереднього учасника бойових дій. Це психологія людини в екстремальних обставинах війни, яку можна рас чати як безперервну низку прикордонних ситуацій, буття на межі життя і смерті. У хвилину небезпеки людина відчуває і веде себе інакше е, ніж в повсякденній обстановці, при цьому багато властивостей його особистості розкриваються з несподіваного боку. [1, с.213]

Війни існували завжди. Але нікому не було діла, до психіки людини. Але ж, вся ця кров, масові смерті, весь той жах, який супроводжує війни по ідеї, повинні перетворити всіх у божевільних. Однак це не відбувається. У мозку включається якийсь механізм, який захищає психіку від постійного стресу. І людина просто абстрагується від того, що відбувається, починає не помічати трупи.

За твердженнями фахівців, на війні найбільше змінюється психологія особистості у піхотинців. Якщо представники інших родів військ: льотчики, танкісти, артилеристи не сприймають ворога особисто, а ідентифікують його з якимсь військовим об'єктом: літаком, танком, то піхота вимушена стикатися з противником, лицем до лица. Абсолютно не страждає психіка у пілотів бомбардувальників, які не сприймають об'єкти для атаки, як людей. Хоча убитих, на їхньому рахунку, може бути в тисячу разів більше, ніж у піхотинця. Війна накладає відбиток на бажання людини, вирішувати проблеми за допомогою зброї. При цьому

такий спосіб вирішення конфліктів переноситься і на мирний час. Людська психіка не може швидко перебудуватися. [1, с112] Саме з цим пов'язані сплески кримінальної активності, в будь-післявоєнний період. Це було і в СРСР, і в США, і в країнах Європи, після кривавих битв Другої Світової війни. І за статистикою злочину носили характер діянь, із застосуванням зброї.

Як не дивно, в 1945 році в СРСР, різко збільшилася кількість згвалтувань. І це пов'язано зі знаменитим негласним наказом, віддати Німеччину на три дні на волю переможцям. Масові згвалтування німкенів, привели до того, що демобілізовані солдати, стали проектувати цю модель поведінки і на жінок власної країни. Що стосується локальних конфліктів, то більшість проблем з психікою виникало у солдатів беруть участь у В'єтнамському конфлікті, афганському конфлікті. І набагато менше було після війни в Іраку. І це пов'язано не тільки з роботою армійських психологів, а й зі способами ведення війни. Якщо у В'єтнамі та Афганістані була війна людей, то в Іраку, скоріше була вже війна високоточної зброї. Така війна зводить до мінімуму психологічний пресинг на особистість.

Висновок. "Тільки в бою випробовуються всі якості людини, - говорив один легендарний комбат Великої Вітчизняної війни - Якщо в мирний час окремі риси людини не проявляються, то в бою вони розкриваються. Психологія бою багатогранна: немає нічого, що не було затронуте війною в людських якостях, в особистому та суспільному житті. у бою не приховати йде в п'яти душу. Бій зриває маску, удавану хоробрість. Фальш не тримається під вогнем. Мужність або зовсім залишає людину або проявляється в усій її повноті тільки в бою ... у бою знаходять своє граничне вираження все властиві людині якості".

Список використаних джерел.

1. Абдурахманов Р.А Військова психологія / Р.А Абдурахманов - М.: Військовий університет, 1996. - 260 с.
2. Коробейників М.П. Сучасний бій і проблеми психології./ М.П. Коробейників - М.: Воениздат, 1972. - С. 162.

УДК 101.1

ЯК ЗМІНИТИ ЖИТТЯ НА КРАЩЕ?

Клик А. В., 1 курс

Шелудько О.О викладач кафедри СГН

Таврійський державний агротехнологічний університет

e-mail: artemklyk@yandex.ru

e-mail: Selena-58@mail.ru

Стаття розкриває бачення людині у вирішенні проблем які заважають змінити життя на краще. Проаналізовані деякі життєві обставини. Розглянуті фактори, з яких треба починати зміну свого життєвого шляху.

Постановка проблеми. Ваше життя перестала приносити вам радість, ви все частіше стали сумувати, але не можете знайти всьому цьому причину? Або ви пережили сильний стрес на роботі, а може бути в особистих відносинах, і тепер не знаєте як жити далі і з чого почати? Не поспішайте засмучуватися і зупинятися на своєму життєвому шляху. Ми постараємося підказати, як змінити своє життя, стати її творцем і вже скоро ви будете приємно здивовані позитивними результатами, а головне зрозумієте, що ви самі зважилися і змінили її, що ви і ніхто інший — господар вашого життя!

Метою статті є спроба змінити ваші погляди на деякі обставини з вашого життя.

Виклад основного матеріалу. Щоб підвищити свою продуктивність і рівень задоволеності життям, поліпшити своє фінансове та соціальне становище, частенько використовують такий метод, як складання списків завдань, що вимагають виконання. Однак чому б не організувати подібний список, але з дій, які заважають вам змінити життя на краще? Причому буквально кожен день. Трохи кумедно, звичайно, але, повірте, це неймовірно корисний інструмент для відстеження шкідливих звичок, що заважають вашій продуктивності.

Щоб змінити життя на краще, потрібно почати робити це прямо зараз! Не чекайте «завтра», понеділка, першого числа нового місяця або Нового року. Зрозумійте, що ви живете тут і зараз і саме сьогодні у вас є все, що допоможе вам змінити життя на краще.

Одного разу наймудріший філософ Махатма Ганді сказав: «Якщо ти хочеш зміни у майбутньому - стань цією зміною у сьогоднішньому». І він мав рацію! Щоб ваше життя почало змінюватися, почніть з себе і змініть ставлення до життя - це є обов'язковою умовою для досягнення позитивних змін. Для цього в першу чергу, ви повинні залишити все погане в минулому. З минулого винесіть тільки досвід, проаналізувавши вчинені вами помилки. Не шкодуйте і не витрачайте на докори совісті свій дорогоцінний час, адже минуле - це основа майбутнього, щасливого майбутнього до якого ви тепер на шляху. [2]

Викиньте старі непотрібні речі. Доведено, що за допомогою очищення простору, можна змінити своє життя, знайти позитивний настрій і відчутти полегшення. Головне, надайте своєму прибиранню ефективності і зібравши все непотрібне в сміттевий пакет скажіть: «Зайвий мотлох я прибираю, щастя в дім я залучаю». Якщо зберетеся пропилососити, то думайте: «Пилососом керую, грошей багато зазиваю». Вирішили протерти меблі від пилу? Заодно промовте: «Очищаю я свій будинок, притягну здоровий сон!» Такі установки дійсно працюють, так як ви очищаєте простір від пилу, мотлоху, минулого і всієї негативної інформації.

Якщо ви все ще споживаєте фаст-фуд, багато солодкої або жирної їжі і додатково до всього не займаєтеся спортом, то наступний крок для вас — змініть спосіб життя! Щоб змінити спосіб життя, доведеться зайнятися спортом і перейти на правильне збалансоване харчування. А що ви думали? Зате ви можете не просто змінити життя на краще, а зможете змінити своє життя повністю, тому що в першу чергу, ви поліпшите своє здоров'я і зовнішню привабливість, а ці два чинники є важливими на шляху до щасливого життя. Але тільки не відмовляйтеся відразу майже від всієї їжі і не займайтеся спортом до знемоги. Починайте змінюватися поступово, щоб зміни приносили вам не тільки користь, але і радість нового

життя. Для цього почніть зі щоденної зарядки і наприклад, з роздільного харчування, і вже скоро ви почнете спостерігати за приємними змінами, і будете рухатися далі. [1]

Не втрачайте часу даремно! - Звучить банально, але тільки задумайтеся, скільки ви втрачаєте часу на перегляд телевізора, телефонні розмови або на соціальні мережі? Це не означає, що треба від усього відмовитися, але можна змінити своє життя всього лише простим способом - намагатися кожен хвилину проживати з користю для себе. Читайте книги, розширюйте кругозір, спілкуйтеся з людьми, у яких є чому навчитися і проводьте більше часу зі своїми близькими. Змінивши ставлення до такого безцінного джерела, як час - ви зможете кардинально змінити своє життя.

Не бійтеся мріяти, поставивши нові цілі і прагнучи до нових перемог! Якщо у вас була мрія всього життя і з якихось причин вона не здійснилася, то спробуйте її змінити. Змінити мрію всього життя не так складно, як здається. Досить зрозуміти, що вам подобається і чим би ви хотіли займатися. Але найчастіше, ми втрачаємо себе в пошуках мрії, не знаючи чого ми хочемо або починаємо сумніватися в собі. Щоб цього не сталося, почніть робити щось нове для себе: вивчіть іноземну мову, яку ви ще не знаєте, або поїдьте в іншу країну, в якій ви ще не були, а можете сходити на якісь уроки чи тренінги, наприклад, пройти курс йоги або навчитися танцям. Все це розширить ваш кругозір, збудить інтерес до життя, який, безсумнівно, приведе вас до нової мрії і підкорення нових горизонтів. [1]

Придбайте фотоапарат, якщо у вас все ще його немає. Ви запитаете: «А як фотоапарат може змінити моє життя?» Дуже просто. Зробивши барвисті фотографії і зафіксувавши кращі кадри зі свого життя, ви створите незабутній фотоархів, який ніколи не зрівняється з мутними уривками з пам'яті. Такий фотоархів не один рік зможе надихати вас до нових звершень, радувати вас і ваших знайомих, а також стати вашим хобі, яке може перерости в основну роботу, якщо у вас буде дуже добре виходити.

Поміняйте розпорядок дня, встаючи на годину раніше, ніж зазвичай. Почніть покращувати своє життя, використовуючи час, у який раніше ви любили поспати. І пам'ятайте, що лежачи на боці, успіху не домогтися! Або ви встаєте і втілюєте прекрасні сни в свою реальність, або ви продовжуєте спати і жити в прекрасних снах про майбутнє. Вибір за вами.[2]

Не спілкуйтеся з тими, хто в вас не вірить або намагається звести таке спілкування до мінімуму. Ви хочете змінити своє життя? Добре! Але слід розуміти, що планами ділитися варто тільки з тими людьми, які вас підтримають і дадуть вам слушну пораду. [2]

Не зупиняйтеся на досягнутому. Досягли одну мету? Ставте іншу. Життя - це нескінченне прагнення і поки ми прагнемо - ми продовжуємо жити і вдосконалюватися! А найкраще відновлення сил - це безмежна радість від досягнення мети. Тому, дотримуйтеся своїх цілей і бажань, і у вас обов'язково все вийде.

І пам'ятайте, якщо ви хочете кардинально змінити своє життя і досягти успіху в кар'єрі, коханні або самовдосконаленні, то не варто чекати швидких результатів. Ніщо не зможе змінитися в одну мить і без ваших зусиль. Для когось будуть потрібні роки, для когось місяці, але все буде залежати тільки від ваших бажань і дій. Прислухайтеся до викладених рекомендацій і дійте, не зупиняючись на своєму шляху! Не бійтеся мріяти, а головне вірте у свої сили і тоді ви зможете змінити своє життя і досягти успіху в будь-якій справі!

Висновок. Почніть все змінювати тільки з себе, розмірковуюте над кожним вашим вчинком, зумійте віддавати добро не отримуючи щось матеріальне взамін, тоді для вас цей світ стане найкращим!

Список використаних джерел.

1. Як змінити життя на краще: 15 правил [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ogo.ua/articles/view/2015-06-23/63824.html>

2. 75 ідей як змінити життя на краще. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://megasite.in.ua/4531-75-idejj-yak-zminiti-zhittya-na-krashhe.html>

УДК 172.1

ЕТИЧНІ ПРОБЛЕМИ НАЦІОНАЛЬНИХ ВІДНОСИН

Лаба В.П., 1 курс,

Шелудько О.О., викладач кафедри СГН

Таврійський державний агротехнологічний університет

e-mail: vlad-laba@mail.ru

e-mail: Selena-58@mail.ru

Стаття розкриває дослідження етичних проблем національних відносин, їх глобального характеру в системі національно - культурних відносин та інших сферах суспільного життя.

Постановка проблеми. Етична проблема національних відносин була висунута на одні з перших місць серед найбільш гострих проблем сучасності. Саме під їх натиском припинили своє існування після Першої світової війни - Австро-Угорщина, після Другої світової війни - найпотужніші колоніальні імперії - Великобританія, Франція, Португалія, Іспанія, після «холодної війни» - СРСР, Югославія, Чехословаччина. Національні проблеми таких країн, як Англія (Ірландія), Бельгія, Індія, Канада, США та інші, досі є не вирішеними.

Аналіз останніх досліджень. Вперше поняття «політична культура» ввів у науковий обіг німецький філософ Г. Гердер [1, с. 339]. Г. Алмонд і С. Верба у своїй праці «Громадянська культура» визначають політичну культуру як специфічні політичні орієнтації. Політичну культуру також розглядали Г. Пауелл, М. Дюверже, Л. Пай, Д. Елазар, У. Розенбаум та ін.

Важливий внесок в вивчення проблем політичної культури внесли українські вчені, такі як Є. Головаха, Н. Паніна, В. Бебик, В. Горбатенко, А. Колодій, О. Рудакевич, В. Матусевич тощо.

Метою статті є виявлення етичних проблем національних відносин. Жодна, навіть найбільш могутня в політичному та економічному відношенні держава не в змозі задовольнити культурно - етнічні запити та потреби своїх громадян, не звертаючись до світової культурної спадщини, духовного надбання інших країн та народів.

Виклад основного матеріалу. Сам факт існування на планеті більш ніж 2000 націй та народностей свідчить про те, що в масштабах держав, на території яких мешкають вони, між ними склались певні відносини, які отримали назву національних відносин. При цьому слід зазначити, що вони постійно трансформуються під впливом зовнішніх та внутрішніх чинників.

Національні відносини - це відносини між суб'єктами національно-етнічного розвитку (націями, народностями, національними групами) та їх державними утвореннями. [4, с. 218]

Головними питаннями національних відносин є: питання рівноправності націй; нерівність економічного та культурного розвитку окремих націй; протиріччя на національному ґрунті, релігійний та ринковий фундаменталізм; претензії на расову та етнічну виключність; розповсюдження зброї масового знищення; боротьба за доступ до вичерпних природних ресурсів.

Найбільшу складність на сьогоднішній день представляє керування світоглядними конфліктами, які пронизують кожную релігію та кожную культуру.

Існуючі тенденції виявляють нову властивість міжкультурних відносин (МВ), в яких обмежувальні принципи взаємодії можливо сформулювати наступним чином:

1. Принцип рівноправності, тобто учасники МВ повинні сприймати один одного як сторони, позбавлені будь-якого почуття особистої переваги.

2. Принцип взаємоповаги.

3. Здібність відмовитись, у разі потреби, від якихось матеріальних благ.

4. При побудові нових типів взаємовідносин відкидати застарілі претензії. [1, с. 204]

Всі національні відносини можуть регулюватися у масштабах держави, за допомогою проведення національної політики. На нашу думку, політична боротьба за різноманітні наці-

ональні інтереси у процесі розподілу ресурсів, благ та привілеїв є по суті боротьбою за владу.

Дискримінація або привілейоване положення окремих етнічних груп завжди призводить до конфліктів, якщо ці протиріччя не вирішуються парламентським законним шляхом. У переважній більшості країн етнічні конфлікти вирішуються зміною законодавства. Аналіз існуючих у світі поліетнічних систем та шляхів вирішення етнічних конфліктів, дає змогу виділити науково обґрунтовані принципи побудови національної політики у сучасних умовах.

Перший принцип - це принцип наукового аналізу та творчого осмислення власної та закордонної національної політики. Загальні положення цієї політики - рівність народів, взаємовигідне співробітництво, взаємна повага інтересів та цінностей усіх народів, непримиренність до національного, політичного та морально - етичного осудження людей, соціальних груп, які прагнуть досягти благополуччя свого народу за рахунок ураження інтересів інших народів.

Другий принцип - цілісність національної політики, облік усіх її компонентів. Стратегія оновлення національних відносин повинна бути направлена на повагу честі та гідності кожного громадянина, на найбільш повне розкриття потенціалу всього суспільства.

Третій принцип направлений на надання допомоги малочисельним народам у розвитку економіки, культури, зберіганні навколишнього середовища.

Останній, четвертий принцип розвитку національних відносин, повинен формувати етику міжнародних відносин шляхом повного виключення з цієї галузі всіх форм несправедливості та насильства.

Досвід багатьох країн, у яких ці принципи реалізовані, свідчить про те, що дана національна політика здатна сприяти консолідації націй та народностей, подолати конфлікти, які вже з'явилися.

З сформуванням етносів, виникненням та розвитком у них самосвідомості, формуванням державних утворень, здійснювалося й виділення міжнародних відносин у особливу сферу взаємостосунків людей. З розвитком нашої цивілізації ускладнювалися й зв'язки між народами. Природно, складаючи основи політики, міжнародні відносини утворюють певну систему. Політолог Раймонд Арон підкреслює, що міжнародні відносини - це відносини між політичними спільностями. [1, с.215]

XX століття виявилось найкривавішим в історії: воно породило світові війни, у яких брали участь десятки країн та мільйони людей. У Першій світовій війні брало участь 38 держав, було мобілізовано 74 млн. солдат, а загинуло на війні 10 млн. громадян країн - учасників, 20 млн. поранено та контужено. У Другій світовій війні брало участь вже 72 держави, було поставлено під рушницю 110 млн. солдат. Загальні людські втрати досягли майже 60 млн. Слід зазначити, що більше 20 млн. загинуло чоловік у «локальних» конфліктах за два десятиріччя «холодної війни», тобто вже після закінчення Другої світової війни. [2, с.93]

На зміну протистоянню, коаліціям та військовим союзам імперій, пришла, після Першої світової війни, Версальсько-вашингтонська система міжнародних відносин, продумана та запропонована державами - переможцями - Англією, Францією, Італією, Японією та США. На рубежі 90-х років закінчення «холодної війни» створили нові умови розвитку міжнародних відносин, у тому числі й партнерських між США та Росією, Україною та США, Росією та Україною та іншими державам Співдружності. Відновились та стала цілеспрямованою діяльність ООН та її структур, членами якої є більше 180 країн світу. НАТО й Рада Європи реорганізують свої структури з урахуванням змін, що сталися у світі. Вектор усіх відомих політик дедалі більше зміщується в напрямку Північ-Південь. [3, с.112]

У XXI столітті у світовій політиці відбуваються складні, цікаві процеси та події, що змінюють світ та відносини у ньому.

На сучасному етапі розвитку України національноетнічна сфера стає невід'ємним виміром громадсько-політичних реалій. У зв'язку з цим, етнонаціональний розвиток українського суспільства потребує адекватного забезпечення політичними засобами та механізмами. Пер-

шочерговими потребами є: наукове осмислення вітчизняної етнонаціональної самоорганізації; обґрунтування проблеми національної державності й державного управління національною структурою; формування соціально-політичних важелів розв'язання суперечностей у сфері етнонаціональних відносин; всебічний аналіз існуючих форм національного об'єднання, з метою моделювання нових. Вирішення цих проблем, у поєднанні з розвитком фундаментальних цінностей українського демократичного суспільства, приведе до виникнення принципово нових форм взаємодії народів, що у свою чергу, дозволить досягти суспільної гармонії.

Висновок. Таким чином, на думку автора, слід зробити такий висновок: сучасний стан розвитку міжнародних відносин свідчить про те, що вони докорінно відрізняються від тих, якими вони були на початку або навіть у середині ХХ століття. Міжнародні відносини характеризуються зростаючою інтернаціоналізацією світо - господарських зв'язків, а саме розширенням масштабів науково-технічної революції, принципово нової ролі засобів інформації та комунікації, боротьбою за ресурси планети, загальною екологічною небезпекою, соціальними проблемами.

Список використаних джерел.

1. Валлерстайн И. Анализ мировых систем и ситуация в современном мире. Пер. с англ. П.М. Кудюкина. / Под общей редакцией канд. полит. наук Б.Ю. Кагарлицкого. СПб., /И.Валлерстайн "Университетская книга", 2001-512с.
2. Организация Объединенных Наций: основные факты. Издательство "Весь Мир", М, 2000- 270с.
3. Полуниной Г. В.: Политология. Учебное пособие для высших учебных заведений. / Под редакцией доктора экономических наук, профессора / Полуниной Г.В.: М., 1996- 570с.
4. Кремень В. Г. Політологія. Підручник / За заг. Редакцією проф. В. Г. Кремень., проф. Горлача М. І.-Харків : Друкарський центр «Єдінорог», 2002.-640 с.

УДК 323.21

ПРОБЛЕМИ МОВИ І МОВЛЕННЯ СУЧАСНОЇ МОЛОДІ

Мешкова В. Є., 3 курс

e-mail: mveranicas@gmail.com

Шелудько О. О., викладач кафедри СГН

e-mail: Selena-58@mail.ru

Таврійський державний агротехнологічний університет

Стаття розкриває проблему мови і мовлення в суспільстві. Проаналізовані проблеми мови, і особливо мовлення, у сучасної української молоді. У статті розглянуті основні аспекти формування мови і мовлення і розглядаються головні заходи з формування та необхідність дотримання норм мовленнєвої культури у спілкуванні сучасної молоді.

Постановка проблеми. Проблема мови, а особливо мовлення, в сучасній Україні має не тільки велике теоретичне, а й практичне значення.

Важливою рисою ерудованої молодої людини є висока мовленнєва культура.

Культура мовлення як основний засіб комунікації та невід'ємна складова загальної культури особистості є одним із найважливіших показників освіченості та цивілізованості суспільства, передбачає правильне, оптимальне використання мовленнєвих засобів та містить у собі мовні надбання соціуму впродовж усіх етапів його розвитку.

Найважливішою комунікативною якістю мовлення є його правильність, тобто, дотримання норм літературної мови в усній та писемній формах спілкування.

Процес опанування мови та її культури пов'язаний зі здобуттям навичок правильно розмовляти й писати, точно висловлювати свою думку, активно використовувати мовні знання, грамотно застосовувати їх. Тому так важливо у студентів формувати потребу спілкуватися рідною мовою. Адже саме мова є одним із основних елементів національної культури.

Аналіз останніх досліджень. Питання культури мовлення досліджують мовознавці. Останніми роками це питання було предметом дослідження провідних вітчизняних учених, таких як В.О. Александрова, В.С. Єгорова, М.А. Жовтобрюх, М.І. Пентиліук, О.Б. Ткаченко, Н.Б. Кривець та ін.

Великий унесок у розвиток науки про формування культури мовлення, зробили українські дослідники: Н. Бабич, А. Богущ, О. Бондаренко, І. Вихованець, О. Гладишева, А. Коваль, С. Кошачевський, Т. Лепеха, Г. Онуфрієнко, З. Сікорська, Л. Скуратівський, О. Сліпушко, Л. Шевченко, Н. Шкуратина та інші.

Проте, незважаючи на спроби науковців дослідити культуру мови, мовлення нашого суспільства, усе ж залишається проблемним питання чистоти мови та мовлення.

Мета статті. Розкрити психологічні проблеми формування культури українського мовлення у студентів, дати поради щодо вдосконалення культури мовлення.

Основні матеріали дослідження. Зараз стає актуальною проблема мови як засобу спілкування, мови в її реалізації, проблема культури мовлення.

Сьогодні культура й мова повинні об'єднатися в царині духовних вартостей кожної людини й усього суспільства. Цінності, культурні традиції, національні особливості суб'єктів діалогу культур впливають на сприймання інформації, яку надають різні мови.

Під терміном «культура мови» розуміють відповідність її не тільки сучасним літературним нормам, а й іншим якостям, що свідчать про її комунікативну досконалість: точність, логічність, чистота, виразність, багатство, доцільність тощо [1, с 128].

Головне для культури мовлення – це те, щоб будь-яке слово, будь-який вислів вживався відповідно до ситуації спілкування і не виходив за межі дозволеного. Адже культура мовлення суспільства – це чи не найяскравіший показник стану його моральності, духовності, культури взагалі.

Мета культурного розвитку особистості – реалізація творчих можливостей людини. Людина реалізується в культурі думки, культурі праці й культурі мови. Індивідуальна мовна культура – це своєрідна візитна картка кожної особи незалежно від її віку, фаху, посади.

Не мова, а народ створює свою культуру, а культура так чи інакше віддзеркалена в мові. Суспільство сприяє формуванню свідомості молоді, його ставленню до культурних надбань свого народу, світобачення, світовідчуття через призму мови.

Зниження культури нашого мовлення є наслідком активного використання сленгів, жаргонів, суржику. Наша мова переповнена різного роду діалектизмами, тавтологією, плеоназмами, жаргонізмами, які суттєво знижують рівень мовленнєвого розвитку.

Найпоширенішими помилками у вимові, що порушують чистоту мови, є неправильний наголос (р**о**блю, під**е**мо замість р**о**блю, під**е**мо) невиправдане «акання» (галасувати за-мість голосувати, хоча слова мають абсолютно різні значення, галасувати – здійсмати галас, сильно кричати [2], голосувати – віддавати голос за якесь рішення, за кого-небудь [2,с 426]; пакупка, галитися) та впливи інших мов, переважно російської. Порушують чистоту мови й лексичні засоби: просторічні, суржикові слова, канцеляризми і професіоналізми, лайливі й вульгарні слова.

Важливо розуміти, що суржик – це збіднена мова, позбавлена національного колориту, краси й виразності. З побутового мовлення він потрапляє на сторінки газет і журналів, книжок і брошур. Саме мова, будучи одним із основних елементів існування культурного життя, окреслює етнічну приналежність носіїв культури і, тим самим, стає важливим чинником етнонаціонального розвитку.

Сучасна молодь – це молодь із національно зорієнтованою свідомістю, для котрої рідна мова й культура є засобом національної самоідентифікації, становлення її як особистості, її життєвих і культурних ціннісних орієнтацій.

Правильно й чисто говорити рідною мовою може кожний. Це не тільки ознака, а й обов'язок кожної культурної людини. Культурними у нас мусять бути всі, незалежно від того, працює людина розумово чи фізично.

Висновок. Отже, питання формування культури мови потребує розв'язання нагальних проблем державної мовної політики в усіх сферах суспільного життя, координації зусиль провідних фахівців різних галузей і зокрема мовознавців і методистів, розробки й упровадження нових сучасних технологій навчання, які забезпечуватимуть ефективний мовний і мовленнєвий розвиток молоді.

Досконале володіння мовою є важливим компонентом загальної культури особистості, що сприяє грамотній підготовці фахівців у різних сферах, оскільки саме творче використання засобів мовлення повною мірою проявляє професійні обдарування особистості, сприяє її самотворенню та самовираженню.

Перспектива вирішення проблеми мови і мовлення сучасної молоді полягає в розробці узагальненої схеми підвищення рівня культури мови студентів. Крім того, потребують дослідження й розробки навчальні програми, спрямовані на розширення знань про українську літературну мову й мову професійного спілкування.

Сьогодні проблема культури мовлення є надзвичайно актуальною, саме тому її вирішення має залежати як від людей, так і від держави.

Список використаних джерел.

- Львов М.Р. Риторика. Культура речи: [учеб. пособие для студентов гуманитарных факультетов вузов] / М.Р. Львов. – М.: ИЦ Академия, 2003. – 272 с.
- Тлумачний словник сучасної української мови / за ред. проф. В.С. Калашника. – Харків: ФОП Співак Т.К., 2009. – 959 с.
- Чобітько М.Г. Особистісно орієнтоване професійне навчання: зміст і структура // Педагогіка і психологія. — 2005. № 3. - С. 48 – 57.

УДК 101.1

ФАКТОРИ, ЩО ВПЛИВАЮТЬ НА РОЗВИТОК ПАМ'ЯТІ

Носаченко О., 3 курс

Шелудько О.О., викладач кафедри **СТН**

Таврійський державний агротехнологічний університет

Стаття розкриває зміст поняття пам'ять, а також фактори, що впливають на її розвиток. У статті розглянути основні періоди життя людини та особливості розвитку пам'яті на кожному із них.

Постановка проблеми. Пам'ять дозволяє кожному новому поколінню як би "прожити", проговорити те що було з їхніми предками, і тим перетворити уявлення про минуле свого актуальне даний в рамках соціально пам'яті. Пам'ять - одна з необхідних умов для розвитку інтелектуальних здібностей. Але якщо до недавнього часу основна увага вчених була звернена на шкільний вік, де, як здавалося, дитина набуває необхідні кожному знання та вміння, розвиває свої сили і здібності, то тепер становище докорінно змінилося. Значну роль в цьому зіграв «інформаційний вибух» - знамення нашого часу.

Аналіз останніх досліджень. За останні 30 років були проведені дослідження, які стали засадовими стосовно нейронних та біохімічних теорій пам'яті, згідно з якими постійне зберігання інформації пов'язане з хімічними або структурними змінами в мозку. Практично всі погоджуються з тим, що запам'ятовування здійснюється за допомогою електричної активності, тобто хімічні або структурні зміни в мозку повинні певним чином впливати на електричну активність. У вітчизняній психології дослідження пам'яті продовжувалися в рідкісній психологічній теорії діяльності. Так, дослідження А.О. Смирнова і П.І. Зінченка дозволили розкрити закони пам'яті як осмисленої людської діяльності, встановити залежність запам'ятовування від поставленого завдання і виокремити головні прийоми запам'ятовування складного матеріалу. Зокрема А.О. Смирнов установив, що дії запам'ятовуються краще, ніж думки, а серед дій краще запам'ятовуються ті, які пов'язані з подоланням перешкод. [1, с. 123]

Метою статті є спроба розглянути та коротко розповісти про фактори, що впливають на розвиток пам'яті, та різновиди пам'яті на різних етапах життя.

Виклад основного матеріалу. Пам'яттю користуються від народження, про що свідчить можливість вироблення умовних рефлексів (відповідь на положення під час годування). Дитина у два місяці впізнає матір. Ця нерозчленована реакція згодом, з розвитком інших пізнавальних процесів і накопиченням досвіду, вдосконалюється. Наприкінці першого півріччя впізнавання поширюється на все оточення і доповнюється відтворенням образу предмета. Дитина шукає зниклий з поля зору предмет, а згодом і названий предмет. Образна пам'ять з'являється у виразній формі на восьмому місяці життя.

Засвоєння мови в ранньому дитинстві розширює можливості пізнавальної діяльності, сприяє розвитку словесно-логічної пам'яті. Пам'ять набуває більшої стійкості й міцності, тривалішим стає зберігання запам'ятованого. Ще домінує мимовільна пам'ять, однак уже з'являється довільне запам'ятовування.

Для дошкільного дитинства характерний інтенсивний розвиток мимовільної пам'яті, чому значною мірою сприяє ігрова діяльність. Дошкільники починають відображати предмети не тільки за зовнішніми, а й за внутрішніми, істотними їхніми властивостями та зв'язками. Розвиток доцільної діяльності й мови поступово зумовлює виникнення і початкове формування довільної пам'яті.

У молодших школярів розвиваються всі види пам'яті. Але особливо інтенсивно формується словесно-логічна пам'ять як умова й результат успіхів у навчанні. Відомо, що в знаннях, якими оволодівають молодші школярі, переважає матеріал конкретний, а не абстрактний.

Подальший розвиток мимовільної й довільної пам'яті відбувається в підлітків у процесі оволодіння складнішою системою знань. Перехід від елементарних понять до вивчення законів природничих і суспільних наук сприяє тому, що учні цього віку переходять від конкретно-логічної до абстрактно-логічної пам'яті. Завдання в тому, щоб навчити підлітків швидко здійснювати аналіз і синтез тексту, розуміти зміст, головні факти, робити висновки. У міру формування в учнів уміння розуміти, удосконалюється також їхня логічна пам'ять, спочатку мимовільна, а потім і довільна.

Для розвитку абстрактно-логічної пам'яті у старших школярів характерний високий рівень оволодіння складною системою узагальнених умінь розуміння і запам'ятовування. Це відкриває можливість подальшого розвитку абстрактно-логічної пам'яті учнів, формування таких прийомів, які допомагають запам'ятовувати складні системи фактів, понять, законів, їхнього пояснення й доведення. [3, -с.129-132]

Цей процес не завершується у старшому шкільному віці: удосконалення пам'яті триває і в дорослих завдяки професійному навчанню. Зростання самостійності в навчальному процесі збільшує роль довільного запам'ятовування, абстрактно-логічної пам'яті студентів. Уже в зрілому віці розвиток пам'яті тісно пов'язаний з професійною діяльністю, спочатку з практичним засвоєнням знань і вмінь, яких потребує виконання обов'язків, а потім фаховим зростанням. Ініціативна, творча робота вимагає величезного досвіду і безперервного засвоєння нових знань, високої лабільності процесу відтворення відомостей, що зберігаються в пам'яті.

У похилому віці продуктивність пам'яті дещо знижується. Однак посилення мотивації у виробничій діяльності й наявність значного досвіду компенсують потреби в даних пам'яті для продуктивної праці. [2 ,с. 214]

На розвиток людської пам'яті, впливає дуже багато різноманітних факторів, необхідні певні умови, аби пам'ять розвивалась та збагачувалася, а також щоб людина змогла використовувати свій потенціал. Доведено, що розвиток пам'яті залежить від того, як:

1) Забезпечено управління цим процесом. Педагоги мають створювати умови, що пришвидшують навчання, дають змогу краще засвоїти і зберегти в пам'яті знання. Особистість тільки тоді матиме вагомі успіхи, коли буде достатньо наполегливо докладати зусиль до запам'ятовування необхідного якнайбільше, загалом і в деталях. Пам'ять погіршується від неповного її використання.

2) Розвиток пам'яті насамперед залежить від зацікавленого включення особистості в продуктивну діяльність, зокрема навчальну, спрямовану на самостійне пізнання світу або досягнення нових результатів діяльності. Що вагоміші мотиви супроводжують діяльність суб'єкта, то успішніші результати запам'ятовування. При цьому запам'ятовування є результативним незалежно від того, чи було поставлено мету запам'ятати.

3) Розвиток пам'яті нерозривно пов'язаний з вихованням самої особистості. Для розвитку пам'яті в учнівської молоді треба виховувати передусім позитивні мотиви навчання і праці, любов до знань і трудової діяльності, зацікавленість у результатах діяльності та почуття відповідальності за виконання своїх обов'язків. Тільки повноцінна діяльність особистості сприяє розвиткові доброї пам'яті. Зацікавленість, активне ставлення до діяльності сприяють мимовільному запам'ятовуванню.

4) Важливим для запам'ятовування є перше враження, його якість і глибина. Воно посилюється комплексним сприйняттям об'єкта різними органами чуття. Всю інформацію органи чуття мають сприймати як щось змістовно ціле й значуще, логічно пов'язане. Краще, якщо вона є предметом активної діяльності, зацікавлених роздумів, розумової переробки: виокремлення головного, істотних зв'язків, структурування, аргументації тощо.

5) Легко й надійно запам'ятовується новий матеріал, пов'язаний з попереднім досвідом, коли він його чимось доповнює і збагачує, розширює можливості діяльності особи. Ефект запам'ятовування значно посилюється, якщо інформація є для суб'єкта необхідною, пов'язана з метою його діяльності, становить певний інтерес.

б) Розвитку пам'яті сприяють постійні тренування. Регулярна й напружена робота пам'яті стає звичкою, створює умови для формування продуктивної пам'яті. Тренування не має бути ізольованим актом, штучним повторенням того самого. Тренуючи пам'ять, щоразу потрібно виявляти наполегливість, волю та впевненість, постійно домагаючись поліпшення результатів запам'ятовування.

7) Необхідною умовою ефективного запам'ятовування є дотримання певних правил. Запам'ятовувати треба в доброму настрої й на «свіжу голову», коли ще не настала втома. Під час запам'ятовування не треба чергувати матеріал, близький за формою і змістом. Потрібно опрацьовувати інформацію для запам'ятовування, порівнюючи різні відомості, спираючись на асоціації (сміслові й структурні).

Висновок: Пам'ять – це основа психічної діяльності. Щоб піднятися на вищий ступінь розвитку, людина має засвоїти знання про навколишній світ, оволодіти нормами поведінки, набути певних навичок і вмінь. Усе, що людина безпосередньо відображає за допомогою процесів відчуття і сприймання, фіксується, упорядковується, зберігається в її мозку, утворюючи індивідуальний досвід, і за потреби використовується в подальшій діяльності.

Список використаних джерел.

1. Выготский Л.С. Память и ее развитие в детском возрасте // Лекции по психологии / Л.С. Выготский - М., Психология, 1999.-1133с
2. Мир детства: Младший школьник / А.Г.Хрипкова. - М.: Просвещение, 1981 - С. 261-280с;
3. Крысько В.Г. Психология и педагогика./ В.Г.Крысько - М.: ВЛАДОС-ПРЕСС, 2001-368с.;
4. <http://www.kazedu.kz/referat/140655>

УДК 94(477 64)(092)

ГЕРОЙ РАДЯНСЬКОГО СОЮЗУ - ЛИСКОНОЖЕНКО МИКОЛА ГАВРИЛОВИЧ

Сергієнко В.І., 11 гр. МК

E-mail: lerchik98@inbox.ru

Мельник О.О., к.і.н., доцент кафедри СГН

E-mail: kafedra_ukr@mail.ru

Таврійський державний агротехнологічний університет

У наш час постає питання, а чи пам'ятаємо ми героїв. Велика Вітчизняна війна назавжди змінила життя мільйонів людей. Наші з вами земляки чесно билися за своє життя, та за життя мільйонів співвітчизників. Багато з них нагороджені орденами і медалями, а 20 землякам присвоєно високе звання Героя Радянського Союзу. Серед них є лейтенант-пілот, командир авіачастини 513-го винищувального авіаполку, 52-ї армії.

Постановка проблеми. Микола Лисконоженко наш земляк. Він з того покоління характер якого формувався в роки перших п'ятирічок, яке було одержимим в досягненні мети, в прагненні завжди перебувати на лінії вогню. Коли почав піднімати голову фашизм і нависла загроза над рідною землею, комсомолец став військовим льотчиком, захисником Вітчизни в радянсько-фінляндській війні 1939 - 1940 роках, потім у боях з фашистами.

Аналіз останніх досліджень. У селі Кам'янка Маловішерського району Новгородської області, що в двох кілометрах від станції Красненка, на могилі льотчика був поставлений пам'ятник. Його ім'ям названо одну з вулиць у Малій Вішері. Наказом Міністра оборони СРСР від 20 грудня 1958 року лейтенант М.Г.Лисконоженко навечно зарахований до списків 1-ї ескадрильї полку, в якому воював, у списки бригади слюсарів-ремонтників Мелітопольського локомотивного депо. Згодом прах героя був перепохований на центральному військовому похованні міського кладовища Малої Вішери.

В місті Мелітополі названа вулиця на честь цього героя. Вулиця Лисконоженко - вулиця на півдні Мелітополя в історичному районі Піщане. У документах вулиця Лисконоженко вперше згадується 16 липня 1964 року в протоколах засідання міськвиконкому.

Мета статті. Дізнатися про життя видатного Радянського льотчика, Героя Радянського Союзу Лисконоженко Миколи Гавриловича. Розглянути його подвиг, а саме здійснення ним двох повітряних таранів в одному бою та ще раз оживити в пам'яті внесок червоного сокола у перемогу над фашистськими загарбниками.

Виклад основного матеріалу. Народився Микола Гаврилович Лисконоженко в селі Новоданилівка Якимівського району Запорізької області Української РСР, 09.05.1919. З дитячих років Микола Лисконоженко мріяв стати льотчиком. Після смерті батька сім'я переїхала в р. Мелітополь, де в 16 років М.Г. Лисконоженко закінчивши сім класів ФЗН, пішов працювати в паровозне депо токарем.

За путівкою комсомолу М. Лисконоженко вступив у Мелітопольський аероклуб, де пройшов дворічний курс навчання без відриву від виробництва. Навесні 1936 року він успішно здав іспит на літаку У-2. Восени того ж року М.Г. Лисконоженко був зарахований курсантом в Качинську Червонопрапорну авіаційну школу пілотів імені А. Ф. М'ясникова.

У 1938 році він успішно закінчив цю школу став льотчиком-винищувачем, лейтенантом Військово-повітряних сил країни та був направлений для проходження служби в винищувальний авіаційний полк.

Перший бойовий досвід М.Г. Лисконоженко отримує під час Радянсько-фінської війни, коли йому ледь виповнилося 20 років. В боях за безпеку міста Ленінграда, Лисконоженко виявив високу майстерність: він блискуче володів технікою пілотування, літав в будь-яку погоду, відмінно знаходив цілі для штурмовки. 24 жовтня 1941 року частини Червоної Армії залишили місто і великий залізничний вузол Мала Вішера. На фронті становище залишалося напруженим, оскільки німецькі війська оточили Ленінград.

На початку листопада 1941 року війська Волховського фронту отримували підкріплення, збирали резерви, готувалися до наступу, щоб звільнити Малу Вішеру і, розвиваючи наступ, вийти до Волхову. На льотчиків фронту покладалося завдання надійно прикривати з повітря великий район перегрупування наших військ, допомогти їм у наступальних діях. 2 листопада 1941 ланка лейтенанта М.Г. Лисконоженко отримала бойовий наказ - вилетіти на прикриття наших військ на залізничній ділянці, а потім знищити переправу противника на річці Волхов. Ланка з трьох винищувачів «ЛаГГ-3», якими пілотували Лисконоженко, Зуєв і Ключко вилетіла на бойове завдання. Біля села Селищи були помічені шість ворожих бомбардувальників «Ю-88» в супроводі шести «Ме-109», які прямували на бомбардування командного пункту армії.

Ланка ЛаГГів відразу ж атакувала німецькі літаки, і вже першим ударом збили два бомбардувальника. Через кілька хвилин бою у М.Г. Лисконоженко закінчилися боєприпаси, але він не побажав вийти з бою і прийняв рішення йти на таран одного з «юнкерсів». Зайшовши в хвіст противника, гвинтом свого літака він обрубав хвіст. Літак противника впав на землю і вибухнув. Після першого тарана у літака Лисконоженко був погнутий гвинт. У цей час три «мессера» спробували збити беззбройний літак. Однією з кулеметних черг німецьких літаків льотчик був важко поранений в плече і руку, але вмільми діями вийшов з-під вогню і, піднявшись вгору, опинився за хвостом «мессера». Ударом гвинта по хвосту «мессера» Лисконоженко збиває другий літак. Некерований літак противника подає вниз і вибухає. Так в одному бою був здійснений подвійний таран. Тільки після другого тарана льотчик вирішив вийти з бою і спробував врятувати свою бойову машину. Посадивши літак біля командного пункту армії, Лисконоженко втратив свідомість і був терміново відправлений на станцію Красненка в госпіталь, але лікарі не змогли врятувати його життя, рани виявилися смертельними. За цим швидкоплинним повітряним боєм з землі спостерігав командувач 52-ї армії генерал-лейтенант Н.Д. Іклів, комануючий ВПС 52-ї армії генерал-майор Б. Р. Пісарський та офіцери штабу армії. Вони були вражені діями льотчика. За розпорядженням командувача 52-ї армії було підготовлено нагородний лист про присвоєння М.Г. Лисконоженко звання «Героя Радянського Союзу».

Висновок. Лейтенант Лисконоженко загинув, проявивши при цьому мужність і героїстство при виконанні бойового завдання. Все 22-річне життя Миколи Гавриловича - учасника двох воєн може служити зразком служіння Батьківщині і народу. Йому присвячено статтю в Українській Радянській Енциклопедії, мільйони поштових конвертів з його портретом нагадують людям про подвиг.

Під час Великої Вітчизняної війни радянські льотчики здійснили понад 600 таранів. 2/3 з них припадає на найважчий період війни 1941-1942 роки. Статистика свідчить, що при вчиненні тарана загинули приблизно 37% льотчиків. Решта не тільки залишалися живі, але продовжували вести бій і здійснювали посадку на своєму літаку. Кілька десятків людей провели «подвійні» тарани, коли з першого разу літак противника не вдавалося збити і доводилося добивати його повторним таранним ударом. 35 льотчиків виконали по два таких тарана, близько десяти з них здійснили по два тарана в одному бою, двоє - Н.В. Терьохін і А. С. Хлобистов - три тарани. І тільки один льотчик - Б. В. Ковзан - здійснив чотири тарана. У зв'язку з цим, 5 листопада 1941 року в бойові частини німецьких ВПС надійшов циркуляр рейхсмаршала Германа Герінга, який вимагав: «не наближатися до радянським літкам ближче, ніж на 100 метрів, щоб уникнути тарану».

Список використаних джерел.

1. Борис Михайлов «Мелітополь. Природа, археологія, історія.» Запоріжжя. Дике поле. 2002 р.
2. Игрицкий Ю. И. Знову про тоталітаризм . // Вітчизняна історія. 1993. - №1 .
3. Куріцин В. М. ІСТОРІЯ ДЕРЖАВИ І ПРАВА РОСІЇ . 1929-1940 рр . Москва .: «Міжнародні відносини», 1998 .
4. Левандовський А.А., Щетина Ю.А. Росія в ХХ столітті: Учеб. М .: Владос, 1998
5. Посібник з історії Вітчизни / Под ред. Курицина В.М. - М .: 1995р.

УДК 101.1

ЕКСТРЕМІЗМ І ТЕРОРИЗМ: ПОНЯТТЯ ТА ОСНОВНІ ВИДИ

Сергієнко В.І., 11МК

Щербакова Н.В., викладач кафедри СГН

Таврійський державний агротехнологічний університет

E-mail: lerchik98@inbox.ru

E-mail: nina.shcherbakova@bk.ru

Тероризм як світове явище постає перед нами в кінці 19 століття. Зокрема в період 1902–1907 років есерівськими та іншими терористами було здійснено близько 5,5 тисяч терористичних актів. Поступово тероризм став головною проблемою міжнародної політики. Коли 1900 року зустрічалися керівники найбільш індустріально розвинених держав, то більшість з них ставили першим на порядку денному питання тероризму. Але основний провокатор терористичних актів екстремізм з'явився задовго до 19 століття. Історія екстремізму простежується з найдавніших часів

Постановка проблеми. Екстремізм в усіх його видах є ідеологічним джерелом тероризму, він подає тероризму ідеї, живить його духовно, виправдовує терористів і терористичні акти, називаючи їх, наприклад, «відплатою» або «священною війною». Тому можливо стверджувати, що за все, що творить тероризму, відповідальний екстремізм. Саме ці два поняття як «екстремізм» і «тероризм» вже багато років наводять страх на людей різних країн, бо для людей в чий розум є тільки ціль посіяти страх між людьми, створити загрозу великому колу людей, а найголовніше відчутти владу над людьми, немає ніяких обмежень, вони не жаліють нікого. Саме про це буде йтися у нашій статті, адже багато людей ще й досі не розуміють суть понять «екстремізм» і «тероризм» і якщо навіть люди являють що таке тероризм, то суть екстремізму відома тільки поверхнево.

Аналіз останніх досліджень. У післявоєнний період тероризм стає практично глобальним явищем і переживає чергове якісне перетворення. До 1939 р об'єктами тероризму переважно були представники влади, військові, особи, які співпрацюють з режимом, але не мирне населення. Гітлеризм, Хіросіма і Нагасакі змінили ставлення до цін людського життя в глобальних масштабах. Саме з тих часів сформувалися теорія і практика сучасного тероризму. Тепер суб'єкт тероризму - потужна професійна організація, яка спирається на підтримку держави - спонсора тероризму. Прямі об'єкти терористичного насильства - мирні громадяни, іноземці, дипломати..З того часу світ сколихнувся від терористичних актів ще десятки разів, а вже в 21 столітті зникли будь-які обмеження для терористів. Існують десятки терористичних організацій, які публічно беруть на себе відповідальність за теракту у різних кутках світу. А екстреміські волевиявлення швидко стали частиною життя сучасної людини.

У світі вивчення екстремізму та тероризму у має порівняно багату і давню традицію. Серед робіт по тероризму стали класичними роботи Юджина Вебера (1925 - 1907), Роджера Гріффіна (1948 р.н.), Роджера Ітвелла, Уолтера Лакер (1921 р.н.), Сеймура Мартіна Ліпсета (1922 - 2006), Джорджа (Георга) Лахману Мосс (1918 -1999), Стенлі Пейна (1934 р.н.) та ін., які запропонували ряд теоретичних інтерпретацій феномена тероризму і екстремізму.

С. Ліпсет, Ю. Вебер, Ст. Пейн, У. Лакер (дослідники, які народилися в 1920-х, 1930-х рр.) можуть бути віднесені до першого покоління дослідників тероризму, які цікавилися переважно історичним тероризмом і його різновидами.

Р. Гріффін представляє друге покоління дослідників екстремізму які цікавилися як історичним екстремізмом, так і його сучасними різновидами і тенденціями розвитку.

Сучасні дослідження екстремізму і тероризму є надзвичайно великими, але їх суть залишається сталою. Дослідник екстремізму Яхьяев М.Я писав: «Для розуміння сутності екстремізму ключовим питанням, на нашу думку, є аналіз конкретних соціальних і культурно-історичних умов, в яких формуються і реалізуються задатки екстремізму як ідеології і як типу поведінки. Екстремізм є закономірною реакцією певних соціальних груп на ситуацію їх

відчуження від традиційних, сутнісних форм соціального буття, що виникає в моменти реформ, революцій і криз». Адже тільки після того як людство зможе перемогти екстремізм, воно зможе перемогти і тероризм, бо у більшості випадків проявів тероризму завжди передують наявність у терористів екстремістських поглядів.

Мета статті. Дізнатися суть понять «екстремізм» і «тероризм», розглянути основні форми прояву. Провести паралель та розмежувати ці поняття, зрозуміти відмінності та схожості у діях екстремістів та терористів.

Виклад основного матеріалу. Логічний ланцюжок виникнення і розвитку екстремізму та тероризму такий, що ідеологія екстремізму може привести до організації терористичної діяльності і в результаті до сепаратизму – посягання на територіальну цілісність держави.

Екстремізм (від фран. *extrémisme* і латин. *extremis* – крайній) означає прихильність у політику й ідеології крайнім поглядам і діям. Екстремізм визначається як "прихильність до крайніх заходів і поглядів (звичайно в політику)". Екстремізм у політичному змісті означає прагнення вирішувати проблеми, досягати поставленої мети із застосуванням найрадикальніших методів, включаючи усі види насильства і терору. Політичний екстремізм допускає пропаганду і використання насильства, інших радикальних засобів для досягнення будь-якої політичної мети, не обов'язково націоналістичного характеру. Політичний екстремізм може мати різну ідеологічну спрямованість (фашистську, сепаратистську та ін.), і виявлятися в сферах національних відносин, релігійних віровчень, міжпартійної або внутріпартійної боротьби, зовнішньої і внутрішньої політики. До екстремізму приводять різні фактори:

1. соціально-економічні кризи
2. падіння життєвого рівня населення
3. деформація політичних інститутів і структур влади
4. тоталітарний характер політичного режиму
5. придушення владою опозиції
6. переслідування інакомислення
7. національний гніт
8. прагнення окремих груп прискорити рішення своїх проблем
9. політичні амбіції лідерів та ін.

Екстремізм – соціально-політичне явище, одна з форм політичної боротьби, що характеризується запереченням сформованих державних, суспільних інститутів та структур, а також прагненням підірвати їх стабільність або знищити для досягнення власних владних устремлінь, як правило, силовими методами. Ідеологічно екстремізм заперечує будь-які інакомислення, прагнучи як можна жорсткіше затвердити свої політичні, ідеологічні або релігійні погляди.

Розрізняють екстремізм державний і опозиційний. Державний екстремізм здійснюється владними структурами, основні методи - демагогія і репресії. Опозиційний екстремізм здійснюється антирежимними угрупованнями, переважно за допомогою терористичних актів. З численних форм екстремізму виділяються: екстремізм політичний (спрямований на знищення існуючих державних структур і встановлення диктатури тоталітарного порядку лівої або правої користі), національний (захист своєї нації, її прав і інтересів, її культури і мови), націоналістичний (прагнення до відділення, відокремлення) і релігійний (виявляється в нетерпимості до представників різних конфесій або жорсткому протистоянню в межах однієї конфесії). Екстремісти використовують різні методи боротьби: від ненасильницьких (пропаганда, масові виступи і страйки) до різного ступеня легітимності насильницьких (організовані безладдя, страйки, цивільна непокоря, терористичні акти, методи партизанської війни та ін.). Часто дії екстремістів характеризуються крайньою агресивністю і небажанням йти на компроміси.

У свою чергу тероризм – суспільно небезпечна діяльність, яка полягає у свідомому, цілеспрямованому застосуванні насильства шляхом захоплення заручників, підпалів, убивств, тортур, залякування населення та органів влади або вчинення інших зазіхань на життя чи здоров'я ні в чому не повинних людей або погрози вчинення злочинних дій з метою досягнення злочинних цілей.

Тероризм також має декілька форм прояву:

1. національно-визвольний тероризм, який деколи називають тероризмом національних меншин. Головна вимога – відділення від держави, що їх поневолює, або повноцінної національної автономії для усунення дискримінації і гноблення;
2. тероризм, пов'язаний з національно-релігійно-визвольними рухами антиімперіалістично-антиколоніального характеру у Третньому світі (наприклад, Кенія до здобуття незалежності і кашмірська «Армія чистих», палестинські терористичні групи;
3. тероризм соціал-революційного характеру. З 19 століття терористичними актами послигувалися крайні революційні та анархістські організації, насамперед проти влади
4. правий тероризм, що домагається ліквідації парламентської демократії і запровадження авторитарного режиму, тобто диктатури.;
5. диверсійний тероризм, організатором акцій якого виступають секретні служби держав-противників. Диверсійні терористичні групи опираються часто на «п'яту колону» в державі противника, та здійснюють провокаційні дії;
6. технологічний тероризм – злочини, що вчиняються з терористичною метою із застосуванням зброї масового ураження або її компонентів, інших шкідливих для здоров'я людей речовин, комп'ютерних систем та комунікаційних мереж, включаючи захоплення, виведення з ладу і руйнування потенційно небезпечних об'єктів, які прямо чи опосередковано загрожують виникненням загрози надзвичайної ситуації;
7. також кримінальний тероризм злочинних мафійних угруповань, проте він переважно не має чітко визначеної політичної мети, адже її затьмарює бажання наживи (економічний мотив).

Відокремлюючи тероризм від екстремізму, пропонується ряд ознак, що відбивають суть як особливого суспільно-політичного явища, але не відмінних стосовно екстремізму, оскільки екстремізм як соціально-політичне явище є сукупність різних крайніх форм політичної боротьби, одна з яких - тероризм. Тут мова може йти про взаємодію родового і видового понять. Основні ознаки, що дозволяють відмежувати тероризм від інших різновидів екстремізму, і відбивають суть як особливого соціально-політичного явища: застосування насильства і лякання, а також спеціальні заходи для реклами руйнівних наслідків терористичних актів, спрямованість на досягнення політичної мети, на ослаблення політичних супротивників, зміцнення власних політичних позицій; підвищена суспільна небезпека, пов'язана зі створенням безпосередньої загрози для життя і волі людей, і готовністю терористів використовувати будь-які засоби для досягнення мети; використання конспірації як необхідної умови існування терористичних структур і результативності їх дій; опосередкований спосіб досягнення планованого кінцевого результату через здійснення зазіхань на життя і здоров'я людей.

Висновок. В 21 столітті розвиток тероризму і екстремізму досяг свого апогейного рівня. Всенародні повстання, масові бунти, терористичні акти і як наслідок сотні скалічених життів. І якщо в основі цих дій лежать певна світоглядна ідея, тобто ідеологія, то в маніакальному прагненні до влади немає ніякої ідеї. Тому прагнення до влади за всяку ціну, перетворення цього прагнення в провідний мотив поведінки відноситься по суті не до екстремізму, а в наслідку до тероризму, а скоріше до області психічних відхилень.

Єдиним рішенням цієї проблеми є впровадження найжорсткіших методів боротьби з тероризмом і екстремізмом, рішучі дії влади і впровадження міжнародних законів, об'єднання всіх держав і народів заради всезагальної боротьби.

Список використаних джерел

1. <https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A2%D0%B5%D1%80%D0%BE%D1%80%D0%B8%D0%B7%D0%BC>
2. http://pidruchniki.com/1366081036546/politologiya/ekstremizm_odna_form_teroru
3. <http://scienceport.ru/library/liball/316-metodologicheskie-aspekty-issledovaniya-ekstremizma-/>

УДК 316.356.2

ВПЛИВ ГЕНДЕРНОЇ ПОЛІТИКИ НА ТРАДИЦІЙНІ СІМ'Ї

Скиба В. А., 4 курс

Городецька О.Г., к.соц.н., доцент

Таврійський державний агротехнологічний університет

e-mail: simplecord666@gmail.com

e-mail: sociomelitopol77@gmail.com

Постановка проблеми. Традиційна сім'я являє собою первинний та основний осередок суспільства. Впродовж всієї свідомої історії людства люди утворювали сім'ї в тому розумінні який закладав відповідний час. Та головна функція сім'ї не змінилась – утворити союз чоловіка та жінки котрий в майбутньому дасть світу нового члена суспільства тобто дитину. Але як відомо світ не стоїть на місці рухаючись вперед, так і саме розуміння сім'ї та її функцій в суспільстві змінювалась.

Аналіз останніх досліджень. За останній відрізок часу тематика гендерної рівності все більше турбує розвинені країни, і нашу державу також нахлинула хвиля хвилювання по питанню гендеру, самоусвідомленню людини в суспільстві зв'язане ланцюгами гендерних стереотипів. Ці питання вивчають та опрацьовують зарубіжний досвід для терен України вітчизняні вчені, як Т. Мельник, Н. Болотіна, Л. Слюсар, А. Бесчасна та ін.

Метою статті є спроба виявити проблеми котрі тим чи іншим чином впливають на сучасну сім'ю.

Виклад основного матеріалу Сім'я - сполучна ланка між природою і суспільством, перша форма соціальної спільності людей, що спирається на кровні або шлюбні родинні зв'язки. До складу традиційної (нукленарної) сім'ї входять батьки і діти котрі проживають незалежно від інших кровних родичів. В продовжені роду і заключається одна с основних функцій сім'ї регулюючись через інститут сім'ї та шлюбу.

Шлюб же - це зняряддя держави узаконити та підпорядкувати сімейно-шлюбні відносини чоловіка та жінки. Своєрідний контракт показуючий суспільству підтвердження срьозних відносин між ними. Термін конктракт є своєрідним синонімом шлюбу в тому плані, що він як надає права так і перечислює обовязки по відношенню до подружжя.

В подружніх взаємовідносинах зазвичай виділяють чотори типи відносин: традиційний або патріархальний (в цих сім'ях головою виступає чоловік, а пререгативою жінки становиться - хатня робота, виховання дітей), нетрадиційна або матріархальний (головою сім'ї являється жінка, чоловік знаходиться в підлеглому становищі), егалітарний (сімейні обов'язки діляться порівну між подружжям), та змішаний тип (справжній тип взаємин протирічить декларованому). Переважно чоловіки підтримують ідею патріархального шлюбу, в той час як жінки схиляються до егалітарного типу подружжя [1].

Процес індустріалізації традиційної сім'ї керується внутрішніми та зовнішніми факторами. До внутрішніх факторів відносяться характер між особових відносин, конфліктність подружжя, рівень розуміння, можливість адаптивної діяльності до невідомих ситуацій, подій. До зовнішніх – економічну незалежність, соціологічний статус самої сім'ї, взаємодія з суспільством, правові відносини з державою [2].

Вплив цих факторів з часом змінив поняття про традиційну сім'ю та сам інститут сім'ї та подружжя. Ці зміни трансформували звичайний спосіб виховання, передачу досвіду від батька до дитини, традиційні звичаї котрі зміцнювали зв'язок між кровними родичами, передаючи виконувані сім'єю функції на суспільство розмиваючи тим самим кордон між суспільство та сім'єю. Утворюючи сім'ю-суспільство відповідну до вимог сучасного часу [3].

Слідуючи умовам загальноєвропейських соціально-демографічних та економічних факторів інститут сім'ї зіштовхується з проблемою зниження народжуваності в Україні. Механізм зниження народжуваності полягає в тому, що задоволення потреби в дітях, в материнстві і батьківстві конкурує з низкою інших потреб, тим більше елементарних, чим нижче рівень життя. Не задовольняючи повною мірою свою потребу в дітях, сім'ї намагаються зберегти

досягнутий рівень життя, наслідком чого і стало істотне падіння рівня народжуваності в Україні. Сучасний рівень народжуваності в Україні вкрай низький: вона компенсує смертність лише наполовину. Нижче представлений графік побудований з використанням даних офіційного сайту Державного комітету статистики України [4].

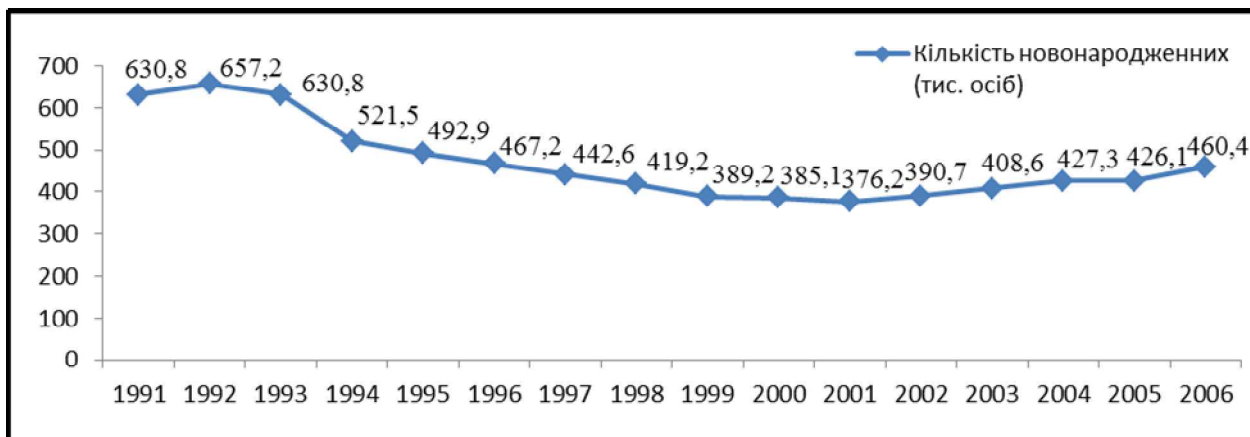

Рис 1. Народжуваність в Україні в період 1991-2006 рр.

Виходячи з отриманих даних, дедалі поширенішою стає одно дитна сім'я. Майже 70,9% сімей, що мають дітей, - це сім'ї, де росте тільки одна дитина, і лише в кожній четвертій родині (25,4%) - двоє дітей. Сім'ї з трьома і більше дітьми є рідкістю, їх питома вага не перевищує 3,7%. При цьому станом на 2008 рік кожна п'ята українська родина (19,4%) була неповною. І в більшості неповних сімей (91,9%) дітей виховує мати. [5].

Неповна сім'ї головою якої є жінка або чоловік, важко уявити сім'єю в повному розумінні, що відповідає традиційному поняттю сім'ї та шлюбу. Соціологічне дослідження, проведене в Україні, показує, що у молоді, яка ще не перебувала в шлюбі, уявлення щодо моделі «хорошого чоловіка» та «хорошої жінки» не тільки традиційні, навіть більше — досить примітивні: молоді жінки та чоловіки приділяють більше уваги саме традиційно-інструментальним ролям дружини (добра господарка, гарна, охайна зовнішньо тощо), а не ролям, що найбільш важливі для сучасної сім'ї — емоційній, експресивній. Наприклад, обов'язок дружини «любити чоловіка», а також «любити своїх дітей» дівчата ставлять на одне з останніх, 13-е місце, проте обов'язок чоловіка «матеріально забезпечувати сім'ю» як дівчата, так і хлопці поставили на 1-е місце... [6]

Це указує на не ознайомленість із розумінням якісного та продуктивного будівництва відносин для майбутнього утворення сім'ї, тенденцією побудови відносин з меркантильних поглядів на сам інститут сім'ї з повсякчасним намаганням вплести гендерні стереотипи двадцяти або тридцятирічної давнини в період відносного політичного та економічного спокою в сучасну модель світу.

Впродовж життя людина накопичує в собі стереотипи про те що і як має бути, сприймаючи більшість інформації як чисту монету, норму суспільства в якому вона живе і наслідує приклад цієї поведінки. За інформаційну складову в нашому часі відповідають близькі, ЗМІ та Інтернет. Від близьких ми беремо на розгляд практичний досвід. ЗМІ та Інтернет за допомогою добре спланованої подачі інформації можуть впливати на психіку, поведінку та діяльність людини. Це також можна віднести і до образу самої сім'ї представлену через призму інформаційного простору. ЗМІ має дві сторони, інформаційну - відображаючи широку реальність з подачі сценаристів, а також розважально-комедійну де головний натиск робиться на всю сумбурність на екрані телевізора, монітора. Але як людина з часом може розділити ці дві частини набагато легше для сприйняття зібрати все до купи. Тому і цю сферу людської діяльності треба відрегулювати до формату показуючи хоч якусь позитивну тенденцію до більшого розуміння між людьми.

Висновки. Інститут сім'ї претерпів зміни під впливом гендеру. В результаті котрого суспільство ще не повністю відмовившись від старих традицій намагається слідувати ним на прикладі утворення сім'ї та узаконення її через шлюб. Не підготувавшись як слід до подальшого сімейного життя пара проходить через важке осмислення відповідальності в питанні взаємовідносин між собою та дітонородженням в кризових умовах сучасної України. Для поліпшення та підняття статусу сім'ї в очах суспільства, державі як третій стороні в подружжі прийдеється шляхом гнучких реформ покращити соціальні, духовні та матеріальні аспекти утворення сім'ї. Без цих реформ тенденція старіння суспільства через низький рівень народжуваності погіршиться і з часом може постати питання вже вимирання українського народу.

Список використаних джерел

1. Бендас, Т. В. Сравнительный анализ лидерского поведения в семьях разных культур / Т. В. Бендас, Б. С. Нурышева // Человек и общество: Материалы международной научно-практической конференции. – Ч. 2. – Оренбург, 2001. – С. 12–14.
2. Процессы институализации молодой семьи / Т. К. Ростовская // Известия высших учебных заведений. Поволжский регион. Общественные науки. – 2013. – № 2 (26). – С. 84–90
3. Бесчасная Альбина Ахметовна Семья и детство: изменение традиций или традиция изменений? // Известия РГПУ им. А.И. Герцена . 2014. №171. С.147-153.
4. Воробьева Е. А., Олейник О. С. Взаимозависимость между экономическими и демографическими процессами // Основы ЭУП . 2012. №3 (3). С.4-7.
5. Соціальні індикатори рівня життя населення : Статистичний збірник. — К. : б.в., 2008
6. Плахотнік О. Гендерна політика в Україні. Методичний посібник для державних службовців, представників органів місцевого самоврядування та ЗМІ. Харків: Райдер,2007.— 16 с.

УДК 349.42

ЗЕМЕЛЬНІ ДОВІРЧІ ПРАВОВІДНОСИНИ: ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА

Мілусь Е.В., магістрант

Горбова Н.О., к. п. н., доцент

Таврійський державний агротехнологічний університет

Досліджуються теоретичні і практичні питання юридичної природи довірчого управління і довірчої власності у сфері здійснення права приватної власності на земельні ділянки.

Постановка проблеми. За Конституцією України громадяни, юридичні особи і держава набувають і реалізують право власності на землю виключно відповідно до закону (ч.2 ст. 14). Водночас норми статті 41 Основного закону держави гарантують непорушність права приватної власності і закріплюють кожному право володіти, користуватись і розпоряджатись своєю власністю відповідно до закону для задоволення своїх потреб. Тому в Україні кожен власник земельної ділянки може розпорядитись нею на свій розсуд не забороненими законом способами, серед яких у чинному земельному і цивільному законодавстві вирізняють наступні: самостійно використовувати належну власнику ділянку або ж надати її у користування іншим особам на умовах оренди, суперфіцію, емфітевзису, ренти, іпотеки, державно-приватного партнерства, відчужувати земельні ділянки на підставі правочинів тощо.

Виклад основного матеріалу. У ЗК України та інших актах земельного законодавства не передбачається можливість приватного власника землі передавати земельні ділянки в довірче управління чи довірчу власність. Водночас цей закон і не забороняє приватним власникам землі вчинювати дії, спрямовані на ефективне використання свої власності.

Згідно з ЦК України, предметом такого договору може бути, крім інших майнових об'єктів, також нерухомі речі (нерухоме майно, нерухомість), до яких за ст. 181 цього кодексу належать земельні ділянки, а також об'єкти, розташовані на земельній ділянці, переміщення яких є неможливим без їх знецінення та зміни їх призначення.

Зокрема, довірче управління земельною ділянкою передбачає обов'язкове укладення відповідного договору, за яким одна сторона (установник управління) передає другій стороні (управителеві) на певний строк ділянку в управління, а друга сторона зобов'язується за плату здійснювати від свого імені управління цим об'єктом в інтересах установника управління або вказаної ним особи

В структурі довірчо-земельних правовідносин суб'єктами є установник, управитель, вигодо набувач, об'єктом – земельна ділянка, зміст – права і обов'язки сторін за договором управління нерухомістю.

За ЦК України, установником управління земельною ділянкою може бути лише її власник. З цього загального правила у законі закріплюються винятки, згідно з якими закон надає право іншим особам бути установником управління, а саме: органи опіки і піклування, опікуни і піклувальниками, неповнолітні особи з дозволу батьків (усиновлювачів) або піклувальника.

За ЦК України управителем земельної ділянки може бути особа із спеціальним правовим статусом, а саме суб'єкт підприємницької діяльності. Водночас у згаданому кодексі закріплюється заборона органам державної влади та місцевого самоврядування бути управителем, якщо інше не встановлено законом. Так само не може бути управителем особа, яка має право за договором управління набувати вигоди від земельної ділянки, переданої в управління.

Враховуючи законодавчі вимоги щодо визначення правового становища суб'єктів у довірчих відносинах, пов'язаних з управлінням майном, можна окреслити деякі випадки застосування такої форми реалізації права власності до використання земель сільськогосподарського і несільськогосподарського призначення. Насамперед, довірче управління може мати

місце у тих випадках, коли з об'єктивних причин виникає потреба у забезпеченні реалізації права власності на землю та інші об'єкти нерухомості.

Довірче управління можна розглядати і як форму реалізації правомочності власника розпоряджатись землею, а також як один із способів захисту права власності на земельні ділянки фізичних осіб, місце перебування яких невідоме або їх визнано безвісно відсутніми, малолітніх осіб або фізичних осіб, які визнані недієздатними, неповнолітні особи, цивільна дієздатність яких обмежена.

Згідно п. 2 ст. 316 ЦК України, право довірчої власності є особливим видом права власності, яке виникає внаслідок закону або договору управління майном. Тому характерною ознакою довірчого управління земельною ділянкою, що перебуває у власності фізичної чи юридичної особи, є законодавчо забезпечена можливість власника передати земельну ділянку за договором управління, у якому передбачити перехід права власності до управителя, який відповідно до закону та договору управління володіє, користується і розпоряджається земельною ділянкою на праві довірчої власності. При цьому у ст. 1029 ЦК України передбачається можливість встановлення у законі чи договорі обмеження права власності управителя.

У відносинах права довірчої власності на земельні ділянки управитель, згідно з договором, володіє, користується і розпоряджається землею від свого імені в інтересах установника управління чи іншої особи, яку визначає у договорі власник, що передає в довірче управління земельну ділянку.

Враховуючи зобов'язальний характер довірчих відносин, у договорі управління земельною ділянкою можуть бути передбачені й інші права та обов'язки сторін щодо здійснення права власності на основі довірчої власності. Зокрема, за ст. 1042 ЦК України управитель має право на плату, встановлену договором, а також на відшкодування необхідних витрат, зроблених ним у зв'язку з управлінням майном.

Управитель несе субсидіарну відповідальність за боргами, що виникли у зв'язку із здійсненням ним управління, якщо вартості майна, переданого в управління, недостатньо для задоволення вимог кредиторів.

Висновки. Розглянуті аспекти правової природи довірчого управління майном у контексті здійснення суб'єктивного права власності на земельні ділянки лише частково розкривають особливості земельно-довірчих відносин, які поки що не знаходять належного законодавчого забезпечення, не мають поширення у практиці використання земель як сільськогосподарського та і несільськогосподарського призначення і тому юридична природа цих відносин має стати предметом наукового пошуку не лише фахівців з цивільного права, а й науковців, які займаються дослідженням проблем правового регулювання земельних відносин в Україні.

УДК 101.01

ПСИХОЛОГІЧНИЙ ВПЛИВ МУЗИКИ НА ПСИХІКУ ЛЮДИНИ

Москаленко П., 4 курс

email: mega_pasha_moskalenko@ukr.net

Крупенко О.В., викладач кафедри СГН

email: spitsa2013@yandex.ua

Таврійський державний агротехнологічний університет

У даному матеріалі розглядаються особливості впливу музики на психологію людини.

Постановка проблеми. Музика ґрунтовно увійшла в наше життя. Ми чуємо і слухаємо її скрізь: по телевізору, під час занять спортом, прибирання, просто йдучи по вулиці. Вона присутня у фільмах, мультфільмах, рекламі, наспівуємо її під гарний настрій, не кажучи вже про те, як ми любимо відвідувати різні концерти. Вона така різноманітна, часом викликає суперечливі емоції. Вона скрізь.

Аналіз досліджень та публікацій. У психології даною проблемою займалися академік Б. Петровський, І. Догель, академік Бехтерев та інші.

Метою є визначення особливостей психології музики та дослідження впливу її різних стилів на психіку людини.

Основні матеріали дослідження. Напевно, ніхто не буде сперечатися, що музика має великий вплив на психіку людини. Наприклад, правильно підібрана музика в супермаркеті, здавалося б, включена просто для фону, може значно впливати на покупки, а в результаті збільшувати прибуток магазину.

Нам відомі безліч різних музичних напрямків – від класики до неформальної. Але як конкретно діють жанри музики на нашу підсвідомість?

Рок. Така музика, улюблена мільйонами, діє на мозок, що називається, «руйнівню». Прийнято вважати, що особливо негативно вона діє на підлітків, іноді штовхаючи їх до суїциду.

Популярна сучасна музика. Вона негативно впливає на інтелект. Учені б'ють на сполох – людина, що постійно слухає поп-музику, деградує. Люди чомусь прагнуть до простоти. Невже ми розучилися думати? І нам потрібно щось настільки просте, щоб не напружувати жодну звинину мозку?

Джаз. Це дуже хороша якісна музика. Вона ніяк не впливає на психіку людини. Зате здатна розслабити її мозок, допомогти реально відпочити. Але є одне але. Це допоможе відволіктися від турбот і проблем тільки, якщо дійсно подобається джаз.

Реп. Тут, здається більше проглядається не любов до репу як до мистецтва, а виключно данина моді. Адже їм захоплюються в основному підлітки. А через кілька років, коли підліток перетворюється в серйозну людину, давні захоплення здаються йому як мінімум смішними. Хоча, напевно, якісний реп існує.

Класика. Мабуть, це ідеальний вид музики. З усіх музичних напрямів, жодна інша не вплине так благотворно. Класична музика – це гармонія. І у ваш організм і в ваші емоції і почуття вона принесе цю саму гармонію, позбавить від смутку і зніме стрес. Далеко не кожен здатний довго слухати Моцарта чи Шопена, але ж психіка – матерія дуже тонка і часом така мінлива. Те, що сьогодні здається неприйнятним, завтра – улюблене. Варто тільки спробувати.

Висновок. Як вже говорилося вище, музика буває найрізноманітніша і яку саме слухати людина вибирає, прислухаючись до своїх особистих вподобань. Звідси напрошується висновок, що вплив музики на психіку людини першим ділом залежить від самої людини, від його характеру, особистісних якостей і, звичайно ж, темпераменту. Тож вибирати і слухати музику потрібно ту, яка більше до душі, а не ту що нав'язують або підносять як потрібну або корисну.

Список використаних джерел:

1. Г. С. Суренович. В мире музыкальных инструментов: Кн. для учащихся старших классов.- М.: Просвещение, 1985
2. Уколов В. С., Рыбакина Е. Л. Музыка в потоке времени. – М.: Мол. гвардия, 1988.. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.courier.com.ua/gn_article.asp?ID=7313&NID=22&LEVEL
3. Кэмпбелл Д. Дж. Эффект Моцарта. \ Пер. с англ. Л.М. Щукин. – Мн.: ООО «Попурри», 1999. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.medsport.ru/php/content.php?group=2&param=29&id=7761>

УДК:332.28(477)

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ОРЕНДНИХ ЗЕМЕЛЬНИХ ВІДНОСИН В УКРАЇНІ

Пузирь О. А., магістр

Горбова Н.О., к. п. н., доцент кафедри СГН

Таврійський державний агротехнологічний університет

Розглянуто сутність оренди землі, здійснено оцінку її впливу на використання земельних ресурсів. Визначено проблеми, притаманні оренді землі в Україні.

Постановка проблеми. Земельні відносини завжди займають важливе місце в економічній системі. Так як, Україна являється аграрною державою, тому сучасні земельні відносини відіграють велике значення і мають певні особливості. Перш за все, це суспільні відносини щодо володіння, користування і розпорядження землею. Наслідком цього є те, що основою залучення землі до сільськогосподарського обороту стали орендні земельні відносини. Щоб досягти максимального результату аграрного виробництва, потрібно сформуванню відповідне одержання орендодавцями орендної плати, завдяки цьому досягається їх матеріальна підтримка.

Виклад основного матеріалу дослідження. З початком будівництва незалежної української держави виникла потреба в створенні національного законодавства з питань оренди. Воно повинно було не тільки зафіксувати зміну власника державного майна, але і відобразити якісно новий етап у розвитку оренди, зв'язаний з початком приватизації державного майна, у тому числі зданого в оренду. В результаті здійснення земельної реформи в Україні, яка проводилася 1991 році, понад 6,8 млн селян отримали у власність земельні частки (паї) та земельні ділянки загальною площею 21 млн га, з яких 74 % передано в оренду новоствореним господарським формуванням ринкового спрямування. Крім того, 14,5 млн громадян України мають право на приватизацію земельних ділянок, з яких 7,3 млн осіб станом на 01.01.2011 р. замінили сертифікати на державні акти на право власності на землю

Оренда землі – це засноване на договорі з визначенням певного терміну платне володіння і користування земельною ділянкою, необхідною орендареві для здійснення підприємницької та іншої діяльності. Оренда, як форма ринкових операцій із землею, повинна сприяти руху землі до ефективного господаря. Саме це відповідає сучасним вимогам формування оптимальних за обсягом господарських структур у сільському господарстві. В Україні така закономірність повною мірою не спостерігається.

Орендні відносини між орендодавцями земельних ділянок і орендарями регулюються договором оренди, який укладається у письмовій формі. Невід'ємною складовою його є план (схема) земельної ділянки. Істотні умови договору оренди земельних ділянок — це місце розташування та розмір земельної ділянки; термін договору оренди; орендна плата; цільове призначення та умови використання і збереження якості землі; умови повернення земельної ділянки; існуючі обмеження й обтяження щодо її використання; сторона, що несе ризик випадкового пошкодження або знищення об'єкта оренди чи його частини; відповідальність сторін. Важливо знати, що відсутність у договорі оренди хоча б однієї з істотних умов є підставою для визнання такого договору недійсним, а також для відмови у його державній реєстрації.

З огляду на істотні умови договору оренди стає очевидним, що орендні земельні відносини мають різнобічний і складний характер, оскільки враховують багато виробничих, соціальних і навіть особистісних факторів. Якщо в нашій країні термін оренди земельних ділянок (паїв) переважно становить до 5 років з обов'язковою вимогою укладання його у письмовій формі, то, наприклад у США, договір оренди може бути укладений навіть усно, без юридичного оформлення, причому в більшості випадків строком на один рік, що дає змогу

орендодавцям і орендарям значно розширити можливості вибору партнерів, знайти для себе вигідніші варіанти.

Одним з найпринциповіших питань орендних відносин є визначення орендної плати. Її рівень залежить від таких факторів: якості (родючості) земельної ділянки, її місцезоположення, цін на сільськогосподарську продукцію, що виробляється на орендованій землі, попиту на цей ресурс та пропозиції його у відповідному географічному регіоні.

Орендні земельні відносини мають надзвичайно важливе значення для соціально-економічної сфери України. Це пояснюється насамперед тим, що наша держава є аграрною країною, а тому даний сектор економіки потребує особливої уваги. Щодо селян, то для них оренда є додатковим, подекуди і основним, джерелом доходів, від якого в сучасних умовах відмовитись просто нереально.

Головним завданням у розвитку орендних земельних відносин в Україні є: формування відповідного конкурентного орендного середовища; дотримання сторонами умов договірних зобов'язань; удосконалення відносин між власниками і орендарями у питаннях розмірів, форм та повноти виплати орендної плати; підтримання родючості та раціонального використання орендованих земель.

Висновки з даного дослідження. На сьогоднішній день орендні земельні відносини в Україні мають достатньо високі проблеми з екологічною і соціально-економічною ефективністю. Ми вважаємо, що треба запровадити дієвий механізм державного регулювання оренди землі, спрямований на забезпечення ефективного землекористування та вирішення соціальних проблем населення. Доцільним є збільшення термінів оренди землі.

Одним із чинників підвищення соціального захисту населення, має бути орендна плата. Тому, на наш погляд, в Україні на сучасному етапі розвитку, коли орендні відносини залишаються переважною формою земельного обігу, варто запровадити дієвий механізм державного регулювання оренди землі, спрямований на забезпечення ефективного землекористування та вирішення соціальних проблем сільського населення.

УДК 159.922.6

ПЛЮСИ І МІНУСИ ЗАДІЯНОСТІ СТУДЕНТІВ В АКТИВНОМУ ЖИТТІ ВНЗ

Рубанська О., магістрант

oksana-rubanskaja@rambler.ru

Крупенко О.В., викладач кафедри СГН

spitsa2013@yandex.ua

Таврійський державний агротехнологічний університет

Автор матеріалу розглядає студентське життя як активність спрямовану на отримання приємних спогадів про час навчання у вищому навчальному закладі. Він звертає увагу на те, що активне життя можна інтерпретувати як дозвілля, яке приносить користь і студенту і вишу, а також може бути ще однією формою навчання.

Постановка проблеми. Проблемою для української студентської молоді є не брак вільного часу, а саме проблема його «якісного насичення» [3]. Дослідники виявили, що досягнення студентів, багато в чому, залежать від регіону проживання. Значний вплив на форму дозвілля студентів надає наявність перспектив і можливостей в житті після закінчення навчання. Вільний час студентів – це, насамперед, можливість отримати додаткову освіту. «Диспропорції у можливості проведення дозвілля» можуть бути обумовлені відмінностями в рівні матеріальної забезпеченості студентів. [2].

Аналіз останніх досліджень. Думки дослідників про необхідність активної участі університету в організації поза навчальної діяльності студентів неоднозначні. З одного боку, університетське дозвілля надає можливість «здійснення цілеспрямованої і контрольованої соціалізації студентів» [1]. Однак, з іншого боку, незважаючи на сучасні масштаби регламентації процесів, які відбуваються в нашому житті, і тенденції до «стандартизації» моделей поведінки, дозвілля все ж передбачає нерегламентовану - вільну і креативну – діяльність студентів [3]. В дослідженнях виявлена залежність навчальної активності студентів зв'язок між рівнем задоволеності дозвіллям та задоволеністю життям[5].

Виклад основного матеріалу дослідження. Студенти теж по-різному оцінюють роль університету як місця для проведення вільного від навчання часу. За результатами дослідження, проведеного серед студентів Оренбурзького державного університету (яке проводилося в період, коли ВНЗ працював над проектом організації місць студентського відпочинку), «більшість студентів підкреслили незацікавленість у вільному проведенні часу на території університету» [1].

Університет - це не тільки місце, де люди отримують вищу освіту, але стають більш самостійними. У кожному вищому навчальному закладі існує багато організацій, клубів та секцій, а також студентська рада.

Студентське самоврядування – треба визначати як самостійну громадську діяльність студентів із реалізації функцій управління ВНЗ, яка визначається ними і здійснюється у відповідності до мети та завдань, що стоять перед студентськими колективами [4].

Основною метою студентського самоврядування є розвиток громадянської активності студентської молоді, підтримка самодіяльних ініціатив, оволодіння навичками управлінської діяльності, створення системи комунікацій в студентському середовищі.

Студентське самоврядування здійснюється відповідно до чинного законодавства України, нормативних документів Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України, Статуту університету і не залежить від політичних партій та рухів.

Студентське самоврядування функціонує на рівні академічної групи, факультету (інституту) та університету.

В академічній групі очолює самоврядування і представляє інтереси студентів голова, який призначається з числа студентів, які мають високі результати в навчанні, зразкову поведінку та організаторські здібності.

Значне місце в студентському житті належить художній самодіяльності, спрямованій на розвиток художнього смаку та формування духовного світу молодої людини. Таланти студентів університету розвиваються через систему творчих колективів Центру культури та мистецтв. Якщо вступити в будь-який з клубів, який зацікавив, то перед студентом відкривається можливість захищати честь університету на конференціях, олімпіадах.

Досить часто проводяться інтелектуальні конкурси між студентами університетів міста. Участь у такому змаганні допомагає молодим людям показати себе перед своїми викладачами. А якщо займати призові місця, то можна ще й підвищувати рейтинг ВНЗ серед інших.

Студентське життя являє собою не тільки прослуховування лекцій, відвідування семінарів та написання курсових робіт, а й вільний час, який проходиться студентами в стінах університету.

Напевно, неможливо сказати, що хтось не може знайти для себе заняття, що підходить у своєму навчальному закладі.

Вільний час студенти проводять по різному, але практично всі чимось займаються. Напевно немає таких студентів, які б нічого не робили. Хтось відвідує гуртки, конференції, а хтось займається танцями, співами, ставить жартівливі сценки для розваги інших студентів і викладачів.

По суті, можна сказати, що ці заходи, можна віднести до навчання. Всім відомо, студенти живуть весело. А робиться це за допомогою участі в різних заходах, які проводяться в стінах інституту. Наприклад, капусники, КВК, міс і містер університету – перелік цих заходів є невід'ємною частиною життя студентів.

У принципі це правильний підхід, але лекції, на яких безліч студентів найчастіше засинає, незабаром забудуться, а спогади, що залишилися від різних позитивних заходів, в які студенти вкладають і піт, і душу, без сумніву ніколи не забудуться. Навіть, якщо з якоїсь причини щось було упущено або забуто, то фотографії, зроблені на заходах, однозначно освіжать пам'ять. Жоден студент не стане фотографувати лекції, щоб потім привести свої спогади про неї в порядок.

Це вже безпосередньо впливатиме на навчання в інституті. Своїх переможців керівництво любить і допомагає їм вирішувати різні проблеми, в тому числі і ті, які пов'язані з неуспішністю в якій-небудь сфері навчання.

Список використаних джерел

1. Боброва Г.В. Основные проблемы организации досуга студенческой молодежи, на примере Оренбургского государственного университета // Психология и педагогика: методологии и проблемы.– 2011.– №23.– С.380-384.
2. Воронина Г. А., Рыбина М.А., Досуг и свободное время студентов // Альманах современной науки и образования. – 2010.– №3 (34).– С.143-146.
3. Петрова М. Е. Особенности досуговой жизнедеятельности студентов: социологический анализ // Сервис Plus. – 2011 – №3. – С.43-48.
4. Фильченкова Е.Ф. Внеучебная деятельность студентов при переходе на двухуровневую систему подготовки // Вестник Казан.технол. ун-та. –2013. – №3 (Т.15). – С.328-331.
5. Худяков В. Н., Семушина Е. И., Симбирякова Ф. Д., Роль интеграции учебной и внеучебной деятельности в профессиональном воспитании студентов // Вопросы современной науки и практики. – 2010. – №10-12(31).–С.96-110.

УДК 101.1

ПРАВОВЕ ВИХОВАННЯ В АРАБСЬКИХ КРАЇНАХ

Сергієнко В.І., 1 курс

e-mail: lerchik98@inbox.ru

Нестеренко О.М., викладач кафедри СГН

Таврійський державний агротехнологічний університет

У статті розглянуті основні правові акти, які існують в арабських країнах, проведений аналіз правового виховання в арабських країнах.

Актуальність обраної теми. Одним із аспектів усебічного розвитку особистості є висока правова культура. Адже не можна вважати фізично здорову людину гармонійно розвинутою, якщо вона, маючи широкі знання, добре працюючи або навчаючись, порушує закони, права. Здатність людини розуміти правила співжиття і вимоги законів та відповідно поводитися не є вродженою, вона формується під впливом спеціальних виховних заходів, є наслідком спілкування з іншими людьми, участі в різних видах діяльності.

Правове виховання - виховна діяльність школи, сім'ї, правоохоронних органів, спрямована на формування правової свідомості та навичок і звичок правомірної поведінки сучасної людини.

Постановка проблеми. Нині проблема правового виховання в арабських країнах стає все більш актуальною, адже закріпленні у відповідних юридичних документах арабських країн чисельні загально визнані у світі права і свободи людини, усе ж принципи шариату, на засадах яких створювалися такі документи, багато в чому суперечать основним міжнародним стандартам з прав людини.

А особливістю правового виховання в арабських країнах є абсолютна визначеність його принципів ісламом як єдиним джерелом ідентичності, істини, законності, моралі й могутності. Норми мусульманського права тісно взаємодіють з релігійними і моральними нормативами поведінки. Звичай не відіграє головної ролі у формуванні права і правовому вихованні. Джерелом віри, закону і права є Коран, який виправдовує масу не цивілізованих аспектів правового виховання.

Аналіз останніх досліджень. Найбільш видатними дослідниками проблеми правового виховання взагалі вважаються М. Фіцула, С. Алексеев, Л. І.Белозерцева, Н. П. Вербицький, В. Г. Подзолков. Тенденції правового виховання мусульманської спільноти визначені концепцією загального розвитку ісламських держав, що були сформульовані відомим сучасним ідеологом мусульманського світу Абу аль-АлаМаудуді [6].

Мета статті. Наша робота присвячена головним аспектам природних прав людини, що розглядаються у мусульманському праві на принципах Корану, розглянемо особливості мусульманської теорії прав людини - проблема громадського рівноправ'я, яка фактично є одним з ідейних стовпів правового виховання та звернемо увагу на деякі двохзначності в рамках мусульманських приписів, що засновуються на таких принципах:

1. людська гідність (у рамках Корану і Сунни);
2. рівноправ'я людей, що означає єдність походження всіх людей («Аллах створив усіх людей із єдиної душі»);
3. свобода всіх людей (відповідно до Корану).

Виклад основного матеріалу. Правові системи арабських країн, населення яких сповідує іслам, належать до мусульманської системи права у складі релігійної правової сім'ї [6, с. 118]. Каїрська Декларація прав людини в ісламі фактично закріплює пріоритет шариату над природними правами та свободами людини. Низку основних прав і свобод у ній не визначено, відсутня заборона на наявну в ісламі дискримінацію за ознакою статі. Декларація містить досить своєрідне тлумачення свободи думки і свободи слова: «Кожен має право на вільне ви-

словлення своєї думки таким чином, щоб це не суперечило принципам шаріату».

Арабська хартія прав людини, як і попередні документи, має декларативний характер і не покладає на держав-учасниць суттєвих зобов'язань. До того ж вона містить низку серйозних недоліків. Так, у документі заборонені фізичні та психічні тортури, а також жорстоке та нелюдяне ставлення, однак відсутня заборона на жорстоке та нелюдяне покарання, яке має місце у кримінальному праві ісламських країн. Крім того, у Хартії взагалі не згадується про рівність усіх перед законом; не встановлюється заборона на винесення смертного вироку щодо неповнолітніх; проголошуючи право на правосуб'єктність, Хартія водночас не встановлює навіть формальної заборони на рабство та работоргівлю.

Недосконалість системи правового виховання та низький рівень правової культури населення в ісламських країнах Сходу пояснюється, з одного боку, їх обумовленістю шаріатом, а з другого – недовершеністю внутрішньодержавних механізмів, а саме відсутністю демократії в житті арабських суспільств і підкоренням усіх державних органів, у тому числі судових, одній особі та одній політичній партії, відсутністю правової бази, яка б відповідає загальноновизнаним нормам і стандартам у сфері прав людини.

Так, можна зробити висновок, що порушник норм мусульманського права підлягає не тільки «земній», юридичній, ай «божественній» санкціям, причому друге покарання застосовується як у земному житті (наприклад, релігійна спокута — «каффара»), такі в потойбічному світі, оскільки будь-який правопорушник одночасно є грішником. Земна юридична санкція застосовується головним чином до тих, хто не вірить у небесну кару, а потойбічне покарання очікує тих правовірних, які продовжують ігнорувати норми мусульманського права. Причому релігійні стимули виявляються настільки сильними, що в окремих сферах суспільних відносин (господарських, сімейних) норми права виконуються практично без втручання держави, оскільки випадки їх порушення є нетиповими. Мусульманські суди спираються переважно на релігійну совість мусульман, їх добровільну готовність слідувати нормам. Однак це, звичайно, не позбавляє мусульманське право якостей юридичного феномену як такого. У даному випадку мова йде не про відсутність державного забезпечення його норм, а про своєрідне співвідношення добровільності та примусовості в їх виконанні, про поєднання державного і релігійного примусу [6, с. 121].

Правове виховання мусульман ґрунтується на досить жорстких принципах, оскільки само мусульманське право не відрізняється ліберальністю. Воно складається переважно з обов'язків людини і санкцій за їх порушення. Коран недвозначно наказує, щоб мусульманин співчував безпомічним і слабким, чесно вів торговельні справи, не підкупував суддю, не займався лихварством і не грав у азартні ігри.

Характерною для мусульманської кримінальної політики є теорія, згідно з якою метою покарання є залякування можливих правопорушників. Таке покарання, що орієнтоване на залякування, часто є несправедливо жорстким, адже його суворість визначається не тяжкістю скоєного діяння, а прагненням залякати оточуючих. Проте воно само по собі вже несе значну правовиховну функцію, орієнтуючи свідомість громадян, у тому числі потенційних правопорушників, на правомірну поведінку.

До теорії залякування як основної мети покарання наближається і так звана теорія «превенції» (превентивних заходів), яка також популярна на Арабському Сході. Згідно з нею, головне завдання покарання - не викликати страх перед покаранням у свідомості можливого злочинця, а не дати злочинцю можливості повторити злочин (наприклад, шляхом смертної кари) [6, с. 120].

Останнім часом у деяких арабських країнах спостерігається незначна лібералізація. Наприклад, Конституційним судом Туреччини була декриміналізована подружня невірність. Закон, за яким тільки жінки могли бути засуджені на три роки позбавлення волі за зраду, був визнаний неконституційним. Коран виправдовує правову нерівність чоловіків і жінок, закладаючи тим самим відповідний фундамент правового виховання членів громадянського суспільства азійських країн. Безправ'я жінки сприяє скоєнню таких злочинів:

- 1) побої та знущання чоловіка над дружиною;

- 2) доведення жінок до самогубства;
- 3) навмисне вбивство чи тілесне ушкодження;
- 4) фактичні шлюбні стосунки з особою, яка не досягла шлюбного віку і тд [3, 6].

На жаль, усі ці злочинні дії не тільки підтверджують недотримання принципу формальної рівності в мусульманському суспільстві, а й знаходять виправдання в суспільній думці, посиляючись на звичаєве право і шариат, які залишаються основними джерелами правового виховання в країнах Арабського Сходу.

Висновок. Ми розглянули злочинні дії, які не тільки підтверджують недотримання принципу формальної рівності в мусульманському суспільстві, а й знаходять виправдання в суспільній думці, посиляючись на звичаєве право і шариат, які залишаються основними джерелами правового виховання в країнах Арабського Сходу. А основними рисами правового виховання арабських країн є негативне ставлення їх населення до законодавства й заміщення функцій судових органів заходами особистої моральної регуляції, самодисципліни та діяльністю представницьких суспільних структур, що мають повноваження правосуддя. Особливістю азійського типу правового виховання є також оцінка особистих прав людини через пріоритет групових правових цінностей.

Список літератури

1. Бочелюк В. Й. Психологія людини з обмеженими можливостями: Навчальний посібник. Рекомен. МОНУ для студентів ВНЗ / В.Й. Бочелюк, А.В. Турубарова. — К: ЦУЛ, 2011. — 264 с.
2. Булах І.С. Психологія особистісного зростання підлітка: Монографія. — К.: НПУ імені М.П. Драгоманова, 2003. — 340 с.
3. Правова культура в умовах становлення громадянського суспільства : монографія / За ред. Ю.П. Битяка, І.В. Яковюка. — Х.: Право, 2007. — 248 с
4. СербииР.А. Стратегічний потенціал правової культури / Р.А. Сербии//
5. Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ України. — 2002. — №3. — С. 167-174.
6. Філософія правового виховання : навч. посіб. / А. П. Гетьман, О. Г. Данильян, О. П. Дзьобань та ін. ; за ред. А. П. Гетьмана, О. Г. Данильяна. — Х. : Право, 2012. — 248 с.

УДК 101.1

ГЕНДЕРНІ СТЕРЕОТИПИ ЩОДО ПОВЕДІНКИ ЧОЛОВІКІВ І ЖІНОК

Стоєва Т.С., 1 курс

E-mail: tatiana.stoeva@yandex.ru

Щербакова Н.В., викладач кафедри СГН

E-mail: nina.shcherbakova@bk.ru

Таврійський державний агротехнологічний університет

На сучасному етапі розвитку суспільства надзвичайно важливого значення набули дослідження гендерних відмінностей у спілкуванні. Це пов'язано з тим, що суспільство розвивається і жінки прагнуть бути у рівних правах з чоловіками.

Постановка проблеми. Чоловіки та жінки відрізняються на біологічному рівні, тому ця відмінність є неподоланою та вічною. Як писав про це фундатор психоаналізу Зигмунд Фрейд, “Анатомія – це доля...” Актуальність вивчення стереотипів в сучасному суспільстві полягає в тому, що по-перше, все життя людина сприймає і реагує на процеси своєї життєдіяльності тільки через стереотипи; другим чинником можна назвати взаємодію людей на основі спільно визнаних стереотипів; по-третє, людина робить усі свої висновки здебільшого на підставі існуючих стереотипів. Саме за допомогою соціальних стереотипів особистість формує свою соціальну поведінку, встановлює соціальні зв'язки та контроль.

Аналіз останніх досліджень. Тема соціальних стереотипів як одна із цікавих і небайдужих сфер у функціонуванні суспільства протягом століть досліджувалася такими відомими дослідниками як Бодалевим А.А., який досліджував психологію спілкування на фоні стереотипного мислення, особистість в сучасному суспільстві; Ліппманом У., який зробив великий внесок у розробку цієї тематики своїми роботами, які стосуються стереотипів та структури масової свідомості; Трусов В. П., Стрікленд Л. Х, у своїй роботі розглядають вплив стереотипів у соціальній психології. Щодо українських вчених, то ґрунтовні дослідження гендерної системи в Україні та гендерних стереотипів і гендерних ролей здійснюють такі дослідники, як Виноградова Т., Говорун Т., Головашко І., Жеребкіна І., Лебединська І., Лушпай Л., Мельник Т., Семенов В. та інші. Гендерні дослідження отримали потужний імпульс завдяки жіночому руху в США та Німеччині. Саме тоді виник феміністський рух жінок. Даний рух виник в 60-х роках і вже в 70-80-х роках, коли панувала феміністська лінгвістика, тоді науковці почали досліджувати цю проблему.

Мета статті. Розгляд гендерних стереотипів, які присутні в українському суспільстві.

Виклад основного матеріалу. Першопричиною формування гендерної поведінки є гендерні стереотипи – уявлення в суспільстві про соціальні ролі чоловіків і жінок, їх психологічні та фізіологічні особливості. Гендерні стереотипи утворилися на основі того, що статева ідентичність відчувається більш яскраво, ніж всі інші ідентичності. Розуміння гендерного стереотипу надзвичайно важливо, оскільки кожна людина, незалежно від її гендерної приналежності, є індивідуальністю, зі своїм набором психологічних якостей і властивостей, співвідношенням мужності та жіночності у психіці, дозволить кожній індивідуальності і суспільству в цілому стати більш продуктивним, розвиваючимся і гармонійним в будь-якій сфері діяльності. [1, с. 78].

Стереотипи - усталене ставлення людини або людей до подій, вироблене на основі їх порівняння з внутрішніми ідеалами. Іншими словами стереотипи - це відносно стійкий і спрощений образ соціальної групи, людини, події або явища. Стереотип, як готова схема сприйняття, дозволяє людині скоротити час реагування на мінливі умови навколишнього світу. Але в той же час, стереотип може перешкоджати виникненню нових думок і уявлень. У кожного народу, кожної нації є свої власні стереотипні уявлення про навколишній світ, про людей, про представників іншої культури. [2]

Гендер – це соціальна стать людини, яка проявляється у процесі соціальної, культурної і мовної практики. Гендерні відмінності в спілкуванні – це сутнісні вияви пізнання світу крізь

призму чоловічої і жіночої оптики бачення, а також визначені статтю особливості мовної діяльності і мовної поведінки.

Також досить цікаве визначення “гендеру” дає американський дослідник соціолог Е. Гіденс “Якщо стать має відношення до фізичних, тілесних відмінностей між жінкою і чоловіком, то поняття “гендер” торкається їх психологічної, соціальної і культурної особливості. Розмежування статі і гендеру є фундаментальним, так як багато розходжень між жінкою і чоловіком обумовлюються причинами, які не є біологічними за своєю природою. Якщо стать індивіда біологічно детермінована, то рід (гендер) є культурно та соціально заданим. Таким чином, існує дві статі (чоловічий та жіночий) і два роди (мужній і жіночий) [3, с. 153].

Дослідження гендерних аспектів спілкування є важливим елементом у житті людини. Адже, спілкуючись людина обмінюється інформацією, висловлює свої думки. За допомогою спілкування людина може ділитися своїми враженнями, емоціями і досягати бажаного результату у тій чи іншій сфері діяльності. [4]

Гендерні аспекти спілкування пов'язані зі статтю людини. На поведінку чоловіків і жінок впливають психофізіологічні особливості та гендерні стереотипи - типові програми свідомості чоловіків і жінок, що відображають їхнє представлення про свою роль у суспільстві.

Позиція «чоловіче - жіноче» є фундаментальна в людській культурі. В древніх уявленнях Слово, Дух, Небо - батько всього сущого, а матерія, Земля - мати. У китайській культурі їм відповідають поняття Інь та Янь. Результат їх злиття - Всесвіт. В уявленні язичників жінка, навпаки, прирівнювалася до Безодні, першоджерела всього живого в світобудові. [5]

Гендерні відмінності в спілкуванні вчені досліджували за такими основними напрямками: ведення розмови, сфера спілкування, сфера виховання, теми обговорення при розмові, комунікація, статусні позиції.

Ведення розмови. Щодо чоловіків, то для них розмова – це обмін інформацією, а для жінок – взаємодія. При спілкуванні жінки ставлять на перше місце близькість, а чоловіки – незалежність. Увага до деталей у жінок є засобом прояву інтересу.

Сфера спілкування. Більшість чоловіків відчувають себе комфортно, якщо виступають публічно, жінки віддають перевагу приватній бесіді. Тому жінки відчувають себе вільно і невимушено при розмові в колі знайомих, рідних чи близьких в той час коли чоловікам - важко спілкуватись в цьому колі. Чоловіки є більш стриманими і закритими в порівнянні із жінками.

Сфера виховання. Виховання чоловіків у суспільстві спрямоване насамперед на вироблення певних чоловічих якостей: сила, стриманість, вміння приховувати свої почуття, бути спокійним, вміння домагатися свого, активно конкуруючи з іншими, вміння бути знавцем зовнішнього світу. Жінки ж в процесі спілкування вимагають від чоловіків прояви протилежних якостей: жінка хоче, щоб чоловік був емоційним, показував свої почуття, щоб чоловік був не конкуруючим, а був звернений не до роботи, а до сім'ї. Все це означає, що у сфері спілкування інтереси жінок і чоловіків можуть виявитися прямо протилежними, що створить ґрунт для нерозуміння, конфліктів.

Теми обговорення при розмові. Чоловіки частіше обговорюють футбол, політику, становище на біржі, тобто вважають за краще говорити про політичні відносини, а не про особисті. Чоловіки вважають хорошою розмову про факти, які не є їхніми особистими проблемами, а жінки навпаки – частіше обговорюють особисте життя.

Комунікація. Спочатку жінки і чоловіки переслідують різні цілі при комунікації. Щодо чоловіків, то вони, переважно, спілкуються для обміну інформацією, а жінки ведуть розмову про особисте життя. З цього випливає, що метою жіночого спілкування є привернення уваги до себе, тоді як чоловіки віддають перевагу незалежній розмові.

Статусні позиції. Чоловіки частіше схильні до того, щоб у розмові маніпулювати статусом, жінки частіше прихильні до встановлення близьких відносин, жінки відчувають себе комфортно, коли розмовляють в присутності своїх друзів і людей, рівних їм за статусом, а чоловіки – коли їм необхідно встановити і зберегти свій статус в групі. [6]

Психологи встановили істотні розходження у поведінці чоловіків і жінок під час розмови. Вони вважають, що зазвичай чоловік перебиває жінку майже в два рази частіше. Приблиз-

но одну третину часу бесіди жінка збирається з думками, намагаючись відновити їхній хід. Чоловіки люблять слухати самих себе. Вони схильні занадто швидко давати готові поради, не вислуховуючи співрозмовника до кінця і не задаючи йому питань [7]

Жінки здебільшого починають і підтримують розмову, а чоловіки контролюють і спрямовують її в правильний напрямок, виявляючи при цьому свою зацікавленість. Статистично доведено, що жінки балакучіші за чоловіків. Так, за день у середньому українець вимовляє 11500 слів, українка – 26200.

Особливість стереотипів така, що вони настільки міцно проникають в підсвідомість, що їх дуже важко не тільки подолати, але і усвідомити взагалі. Стереотипи згубно впливають на всі сфери нашого життя і, особливо, на відносини з оточуючими. Стереотипи масової свідомості є найбільшим бар'єром у встановленні гендерної рівності у нашому суспільстві.

Отже, які основні гендерні стереотипи масової свідомості?

1. «Справа жінки – домашнє господарство і виховання дітей». Так звана теорія трьох «К» Ніцше - Kinder, Küche, Kirche (Діти, кухня, церква). Надзвичайно зручна і улюблена позиція переважної більшості чоловіків. Цей стереотип настільки міцно проник у чоловічу свідомість, що жінки, які намагаються реалізуватися у громадській роботі чи бізнесі, стикаються з цим стереотипом постійно.

2. «Прийняття рішень – чоловіча справа». Незважаючи на те, що жінки становлять більшу частину населення, вони як і раніше залишаються відлученими від процесу прийняття рішень. На сьогоднішній день жінки складають всього 4% парламентаріїв.

3. «Жінка без чоловіка – неповноцінний член суспільства». Дуже міцно укорінений стереотип. «Порядна жінка повинна вийти заміж, народити дітей і бути такою, як усі». Звідси випливає, що якщо жінка розлучена або самотня, її порядність автоматично ставиться під сумнів. Ми забуваємо про те, що доля кожної людини унікальна і неповторна і будь-яка людина сама по собі є самодостатньою особистістю.

4. «Чоловік у всіх відносинах сильніше за жінку». Однак жорстокі реалії 20-го століття довели зворотне. Війни, голод і революції показали, що жінки виявилися витривалішими чоловіків. Вони виживали при таких крововтратах, при яких неминуче вмирали чоловіки. У блокадному Ленінграді вижило більше жінок, ніж чоловіків. І сьогодні жіночий вік довше, жінки рідше страждають від серцево-судинних захворювань, рідше хворіють на рак, успішніше протистоять несприятливим екологічним умовам. [8]

Висновки. Отож, варто зазначити, що стереотипи в даний час є невід'ємним елементом повсякденного життя кожного індивіда нашого суспільства. У соціумі формування соціальних стереотипів проходить досить легко, оскільки соціалізація та культура нав'язують для нас певні норми та правила, які є загально прийнятими та визнаними. Тому люди керуються цими нормами та правилами для того щоб відповідати певним соціальним ролям. Основні чинники формування соціальних стереотипів є як особистий досвід людини, так і вироблені суспільством норми. Роблячи висновки з усього вище сказаного можна говорити про те, що стереотипи існують сьогодні у нашому суспільстві. Особливо яскраво себе проявляють гендерні стереотипи. Також варто зазначити про неоднозначну роль стереотипів, з однієї сторони вони мають руйнівний вплив на нашу свідомість, а з іншої вони є носіями певної етнічної інформації, яка допомагала для людей протягом довгого часу бути суспільством.

Список використаних джерел

1. Кун Т. Структура научных революций. – М.: Прогресс, 1975.
2. <http://library.kr.ua/woa/2013/stereotup.html>
3. Сычов Н.И. Объективное и субъективное в научном познании. – Ростов: РГУ, 1974.
4. http://www.bsfa.edu.ua/files/konf/22032013/s5/Kurysh_Zhebriy.pdf
5. <http://mybiblioteka.ru/1-4069.html>
6. Чмут Т.К. Етика ділового спілкування : навч. посіб. / Т.К. Чмут, Г.Л. Чайка. – 3-те вид., стер. – К. : Вікар, 2003. – 223 с.
7. http://otherreferats.allbest.ru/sociology/00218577_0.html
8. <http://glamourec.ru/krasa-i-zdorov-ja/212-genderni-stereotipi.html>

УДК 159.922

ВІДМІННОСТІ МІЖ МАНІПУЛЯТОРАМИ ТИПІВ НАРЦИС ТА ВУЛКАН

Страхова К., 3 курс

e-mail: strakhova.karina@yandex.ru

Крупенко О.В., викладач кафедри СГН

e-mail: spitsa2013@yandex.ua

Таврійський державний агротехнологічний університет

У статті розглянуто сутність маніпуляції та особливості двох типів маніпуляторів «нарцис» та «вулкан». Наведено опис вказаних типів, а також спільні якості та розбіжності. Визначну роль займає механізм маніпулювання за кожним типом.

Постановка проблеми. Маніпуляція – це спеціальний вид психологічного впливу, майстерне виконання якого веде до схованого порушення в іншій людині намірів, що не збігаються з її актуально існуючими бажаннями [1]. З маніпуляціями стикаються усі люди на кожному кроці свого життя. Маніпулятори впливають на людей іноді навіть не усвідомлюючи цього, але найбільшою проблемою в наші часи є заходи, яких необхідно вжити для того, щоб захистити себе від маніпулятивного впливу. Для того, щоб вірно обрати напрям діяльності проти маніпулятора необхідно визначити його тип, а також характер його діяльності.

Актуальність проблеми полягає в тому, що маніпулятори можуть впливати на людей незалежно від обставин та сфери спілкування, а тому треба чітко знати способи застереження від маніпулятивного впливу. Маніпулятивна діяльність може проводитись з меркантильними намірами та приносити людям багато втрат, а може бути застосована на міжособистісному побутовому рівні.

Аналіз останніх досліджень. Технології та механізми маніпуляції а також схильність до маніпулятивної поведінки розглядали такі вітчизняні та зарубіжні вчені: Е.Берн, Дж. Рудінов, Е. Фромм, Е. Шостром, А. Елліс, О. Коннор, Д. Мартін, Г. Шиллер, С. Братченко, Є. Доценко, Г. Грачев, Т. Кабаченко, С. Кара-Мурза, Г. Ковальов, І. Мельник, В. Панкратов, О. Сидоренко, В. Татенко та інші. Вчені розглядають не лише психологію різних типів маніпуляторів, а також і звертають увагу на визначення певних якостей характеру, якими наділені люди, які легко піддаються маніпулятивному впливу.

Метою статті є порівняльний аналіз двох протилежних типів маніпуляторів «нарцис» та «вулкан» а також визначення рекомендацій щодо нейтралізації маніпулятивного впливу.

Виклад основного матеріалу. В.Б. Шапарь виділяє 30 типів маніпуляторів, але слід зазначити, що кожен з тих типів може бути небезпечним в значних мірах, а може представляти лише вплив, який не відобразиться на діяльності людини, яка піддалась впливу. Розглядаючи такий тип, як «дремлющий, но смертоносний вулкан» слід зазначити, що це люди ненадійні, нестійкі, слабкі, які схильні звинувачувати інших. Коли люди такого типу знаходяться поряд, неможливо точно визначити, що вони будуть робити навіть через одну секунду. Ці люди ніколи не покажуть, що трапилось щось таке, що їм не сподобалось, вони завжди виглядають сердешними, лагідними, але стриманими. Найважливішою особливістю є те, що це люди, які помічають усі дрібні недоліки, тому неправильного з їх точки зору погляду достатньо для того, щоб ця людина всю свою негативну енергію розповсюдила на всіх оточуючих, цей тип є найнебезпечнішим, бо справи можуть дійти навіть до бійки. Така маніпуляція діє ефективно, бо має спонтанний характер, ніколи не можливо очікувати того моменту, коли «вулкан» звинуватить вас в усіх своїх проблемах. Люди такого типу входять у довіру, а потім наносять удар, маленька краплина, яка переповнює чашу терпіння призводить до «виверження» хвилі ярості на ненависті. Для того, щоб нейтралізувати дію такого маніпулятора необхідно бути спокійним та ставити йому питання щодо його особистого життя, які передбачають розгалужену відповідь. Саме тоді, коли ви зрозумієте найважливішу проблему людини такого маніпулятивного типу, ви зможете не лише протидіяти йому, а може й допомогти людині.

Можна виділити інший експресивний тип людей, які спроможні маніпулювати це тип – нарцис. Цей тип виділяють не лише психологи, він є дуже розповсюдженим в суспільстві, бо таких людей помітно, вони вирізняються через іншим, але це не заважає їм вільно, без опору маніпулювати кожним із нас. Нарцис – це самовпевнена, егоїстична, ненадійна, сумна, нескромна, егоцентрична особистість, як живе життя, як певний кіносюжет, постійно граючи певні ролі. Для Нарциса Всесвітній центр – це він сам. Спілкування з такою людиною майже неможливо, бо він стурбований лише власними потребами, а спілкується з іншими виключно з власної вигоди. В.Б. Шапарь відмічає, що улюбленими речами людей нарцисів є дзеркало та диктофон, бо цінність власного его в цих людей є надмірним. Для того щоб протидіяти такому типу маніпуляторів потрібно приділяти їм якомога більше уваги та ставитись з любов'ю та добром, бо ці люди стають егоїстичними найчастіше через самотність або брак почуттів. Важливим аспектом є те, що поведінка нарциса може бути образливою, тоді потрібного використати метод відкритого протесту.

Розглянуті типи є абсолютно протилежними за властивостями характеру, але вони мають спільне те, що негативно впливають на співрозмовників та люди – маніпулятори мають особливу поведінку через власні недоліки. Важливою відмінністю є те, що відповідно до поведінки маніпуляторів потрібно обрати правильну тактику протидії, бо вони також є протилежними. Вважається, що різні типи маніпуляторів обирають різних «жертв», але маніпулятори можуть впливати будь на кого в незалежності від рівня захищеності.

Висновок. Кожен діалог несе в собі засоби впливу, бо спілкування завжди має переслідувати певну мету. Опинившись під впливом маніпулятора будь-якого типу необхідно не лише вжити заходів щодо протидії, а й спробувати допомогти маніпулятору вирішити проблеми. Ці дії вимагають великих зусиль, адже неможливо «жити насторожі», тому мінімізувавши спілкування з небезпечними маніпуляторами типів нарцис або вулкан можна успішно вирішити проблеми, які стосуються легкої піддачі впливу та зберегти власну психіку.

Список використаних джерел:

1. Маніпуляція й маніпулятивні технології [Електронний ресурс] // А.С.Д. Агенство стратегічних досліджень – Режим доступу до ресурсу: <http://sd.net.ua/2012/03/06/manipulyaciya-j-manipulyativni-texnologiyi.html>.
2. Гребінь Н.В.. Зміст маніпуляції як різновиду прихованого психологічного впливу
3. Шапарь В.Б.. Психологія маніпулювання.
4. Лласс Лилиан. Вредные люди вокруг нас. Как с ними бороться

УДК 316.346.32-053.6

ФОРМУВАННЯ ТА ЕВОЛЮЦІЯ ЦІННОСТЕЙ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ

Страхова К. С., 3 курс

e-mail: strakhova.karina@yandex.ru

Городецька О. Г., к.соц.н., доцент

e-mail: socio_melitopol@mail.ru

Таврійський державний агротехнологічний університет

У статті розглянуто поняття цінностей та досліджено динаміку цінностей та ціннісних орієнтацій в свідомості студентської молоді, а також їх вплив на розвиток суспільства.

Постановка проблеми. В сучасному українському суспільстві спостерігається зниження культурного розвитку молоді та моральної відповідальності перед суспільством. Для того, щоб дослідити причину таких трансформації суспільства було проведено дослідження та аналіз умов розвитку молоді на різних історичних етапах.

Первинним фактором, який впливає на формування свідомості особистості виступають цінності та ціннісні орієнтації. Дослідження цінностей молоді на сучасному етапі розвитку суспільства необхідно для того, щоб визначити індивідуальні проблеми, які впливають на загальний розвиток суспільства та запропонувати шляхи рішення нагальних суспільних проблем задля зменшення соціального тиску в суспільстві.

Аналіз останніх досліджень. Дослідженням проблеми формування цінностей та ціннісних орієнтацій займалися такі вітчизняні вчені, як М. Ф. Головатий, В.П. Тугарінов, М. С. Каган та інші. Проте розглядати цінності сучасної молоді неможливо без досвіду таких зарубіжних вчених, як А. Маслоу, П. Менцер, Г. Олпорт та Д. Франкен.

Метою статті є дослідження умов формування цінностей та ціннісних орієнтацій сучасної молоді та їх впливу на загальний розвиток суспільства.

Виклад основного матеріалу. За визначенням В.П. Тугаринова «цінності – суть предмета, явища та їх властивості, необхідні членам спільноти чи окремому індивіду як засіб задоволення їх потреб та інтересів, а також ідеї й спонукання як норми, мети чи ідеалу» [2, с. 11].

М. Каган звернув увагу на розбіжність між чоловічими та жіночими цінностями. Спираючись на спостереження та історичні факти, він зробив висновок, що жіночі цінності є сталими та спрямовані, насамперед, на закріплення положення, яке їх влаштовує. Головною цінністю жінки в багатьох випадках є родина тому збереження родини покладено на плечі жінки. У той же час чоловіки мають динамічний розвиток та креативні підходи. Зазначається, що саме чоловіки весь час переоцінюють власні цінності та намагаються нестандартними шляхами зробити власне положення краще, ніж є насправді, проте дії чоловіків є ризиковими [4, с. 141].

Загальнотеоретичний погляд на формування цінностей висловлював доктор політичних наук М. Ф. Головатий. Важливим внеском науковця було те, що саме він наголосив на тому, що формування цінностей спільноти відбувається поза межами часу та певного групування людей або суспільства. Можна визначати цінності людей палеоліту та повоєнних часів, проте важко визначити сучасні цінності суспільства.

Вчений виділяє окремий тип людей для який найвищою цінністю є власне «Я». До таких людей відносять Прометея та Ісуса Христоса. Ці люди спроможні пожертвувати собою, проте в їх свідомості не можливо відмовитись від егоцентричного способу життя. Окремо також виділяються загальнолюдські цінності: свобода, праця, творчість, гуманізм, солідарність, сім'я, нація, народ, діти [3, с.125-130].

Первинні цінності людини формуються в шкільні роки, проте вони є досить нестабільними та постійно трансформуються. Основні цінності особистості формуються в період 18-20 років, адже це такий період її розвитку, який називають періодом первинної соціалізації. В цей період людина починає усвідомлювати сенс свого буття та визначати стратегічні цілі

власного життя, а це неможливо без розстановки пріоритетних цінностей. Подальший період розвитку особистості характеризується тим, що цінності стають більш стабільними та можуть зазнавати змін лише за певних критичних ситуацій.

Було визначено, що поняття цінностей має динамічний характер. Сучасні дослідження цінностей повинні проводитись для того, щоб бачити основну лінію розвитку суспільства на відміну від попереднього етапу, в нашому випадку, відмінно Радянського Союзу.

Основний «фундамент» розвитку молодих спеціалістів закладається в університеті, тому для того, щоб наочно побачити тенденцію змін у цінностях та ціннісних орієнтаціях студентів у Таврійському державному агротехнологічному університеті було проведено дослідження серед студентів різних курсів навчання усіх спеціальностей та факультетів. Загальна кількість опитаних студентів становить 501 студент [1].

Результати дослідження свідчать про те, що цінності сучасної студентської молоді трансформуються ближче до європейського суспільства, адже молоді люди покладаються на власні зусилля та розуміють, що майбутнє залежить лише від їхньої завзятості. В даному випадку 73% студентів усіх курсів покладаються лише на власні зусилля. В той самий час відчувається екстремальність осіб, що є властивим для молоді, адже біля половини студентів впевнені, що лише ризикуючи можна отримати шанс на досягнення успіху. Динаміка зміни цього показника в залежності від віку не суттєва. Також біля половини студентів вважають, що лише за умови свободи – життя має сенс, що обумовлено зростанням у демократичному суспільстві, де школа та ЗМІ ведуть пропаганду вільної нації. Проте, для студентів старших курсів пріоритет власної свободи починає втрачати вагомість. Найцікавішим висновком даного опитування можна вважати те, що близько 30% студентів 1-го курсу віддаються перевагу власним принципам та моральним нормам, а не матеріальному багатству. На старших курсах відсоток таких студентів зменшується і в магістратурі цей показник складає лише 10%. Можна припустити, що саме вплив батьківського та шкільного виховання виробляє повагу до моральних норм, встановлених в суспільстві. Зі збільшенням міри власної самостійності та зменшенням впливу зовні власні та суспільні принципи не грають вагомій ролі. Становлення моральних норм у суспільстві триває з його зародження, тому їх сутність має об'єктивне тлумачення, а неповага з боку молоді сприяє погіршенню єдності народу, тому необхідна розробка соціальних програм.

Було досліджено дві різні категорії: студенти першого курсу і випускники ВНЗ у трьох проміжках часу та зроблено висновок, що студенти все ж таки віддають перевагу гарному заробітку не дивлячись на престижність роботи та близькість до рідних, що може бути обумовлене економічними причинами. Отримані дані підтверджують двобічний зв'язок між формуванням цінностей молодих спеціалістів та різними сферами розвитку суспільства.

Висновки. На основі розглянутого теоретичного матеріалу та в результаті проведених досліджень було розглянуто теоретичні аспекти розвитку поняття цінностей, умови формування цінностей, а також безпосередньо цінності студентської молоді. Зроблені наступні висновки:

За досвідом вітчизняних вчених визначено, що на формування цінностей впливають фактори різних сфер життя: економічної, політичної, культурної, духовної, освітньої і таке інше. Важливим надбанням стало те, що відкрито закономірність про те, що залежність формування цінностей від загального розвитку суспільства обумовлює особливості цінностей молоді на кожному історичному етапі його розвитку. Сучасний етап розвитку України з часу її незалежності характеризується тим, що країна шукає власний правильний шлях розвитку та зазнає кризових явищ, такі самі тенденції спостерігаються в розвиток цінностей сучасної молоді, які не зазнають істотних змін, проте коливаються задля знаходження оптимального стану.

На основі досліджень відділу соціологічних досліджень ТДАТУ було зроблено висновок, що в незалежності від віку студента та з плинністю часу головним фактором при обранні майбутньої роботи є гарна заробітна плата, на другий план виходять престижність роботи та гарні умови праці.

Отримані дані свідчать про те, що цінності студентів грають визначну роль, бо саме первинно сформовані цінності впливають на загальний розвиток суспільства та курс його діяльності.

Список використаних джерел:

1. Аналіз результатів дослідження морально-ціннісних орієнтацій студентської молоді ТДАТУ : науковий звіт відділу соціологічних досліджень ТДАТУ, лютий 2013 р. / О. Г. Городецька. – Мелітополь, [б.в], 2013. – 45 с.
2. Виноградов В.Д. Политические ценности в жизнедеятельности людей / В. Д. Виноградов // Тугариновские чтения : Серия "Мыслители". Вып. 1. - СПб. : Санкт-Петербург. философ. о-во, 2000. - С. 11-14
3. Головатий М.Ф. Соціологія молоді: Курс лекцій. – К.: МАУП, 2006. – 2-ге вид. переробл. і допов. – 304 с
4. Сорокин П.А. Человек. Цивилизация. Общество. – М.: Прогресс, 1992. – 544 с.

УДК 101.1

НАШЕ МАЙБУТНЄ

Сичев В., 1 курс

Шелудько О.О., викладач кафедри СГН

Таврійський державний агротехнологічний університет

e-mail: Sychev9816@gmail.co

e-mail: Selena-58@mail.ru

Стаття розглядає міркування про долю людського суспільства вплив на неї політики. У статті розглянуті основні теорії розвитку людства за певних обставинах.

Постановка проблем. Я думаю кожен з нас хоч раз думав про те що нас чекає завтра, через неділю, декілька років, або навіть століття. Були лише різні масштаби хтось думав про себе, хтось про сім'ю, але ми сьогодні поговоримо про майбутнє людства.

Аналіз останніх досліджень Безліч вчених проводять дослідження, створюють моделі розвитку людства, всі вони як правило, діляться на "оптимістичні" та "песимістичні". До них відносяться: В. І. Вернадський, Л. Браун, М. Нельсон, А. П. Федотов.

Виклад основного матеріалу. Оптимісти вважають що людство зможе переступити через межу егоїзму та особистої користі і зробити цей світ комфортним для всіх. Наприклад допомогти країнам "Третього світу" підняти рівень життя, щоб люди перестали думати про те де дістати кілька літрів води щоб не померла дитина, а в той час в іншому кінці світу підлітки чинять самогубства через те що бабуся подарувала не чорний а, білий "Iphone". Коли люди зрозуміють що війна та революції ніколи не приводять до процвітання. Коли настане той час коли політики почнуть думати про те щоб зробити добре людям в своїй країні, а не в своїй сім'ї. Коли люди почнуть жити в симбіозі з природою, а не знищувати її за для власної користі.

Звісно створити ідеальний світ не можливо, тому що це суперечить природі людини. Наша жага мати більше ніж у сусіда, переживати лише за себе, жити по принципу "помри ти сьогодні а я ще поживу".

Саме тому є друга категорія вчених, філософів, письменників. Це ті люди які вірять в гірший розвиток людства. Частина з них вірять у те що в наслідок "Перенаселення планети" людство погине у війні за ресурси. Кількість накопиченої зброї на сьогодні достатньо щоб знищити все живе на планеті раз і назавжди. Інший розвиток - це Ядерний апокаліпсис як в творах Д.А. Глуховського "Метро2033" в якому жителі великих міст змогли пережити катастрофу в метрополітенах великих міст, а поверхня стала смертельно небезпечним місцем для людини. [1,с.18]

Деякі вчені вважають що через декілька століть ми винищимо ліс, викачаємо нафту та газ, людство знищить глобальний катаклізм. Наприклад ви всі напевно чули про "Глобальне потепління" та "Парниковий ефект" саме ними ще декілька років тому нас лякали по телевізору, але на жаль це не вигадки. Якщо ми не зменшимо кількість викидів в атмосферу це призведе до таяння льодовиків Антарктиди та Північного полюсу, а це в свою чергу призведе до затоплення суші на 95%.

Є ще безліч гіпотез "песимістичного" розвитку людства Глобальна епідемія хвороби, астероїди, чи інопланетяни. Якщо комусь цікаво дізнатись всі варіанти подивіться будь-який фільм де американці рятують планету .

А зараз я хочу розповісти вам про книгу яку навряд чи коли не будь введуть в шкільну програму. Ця книга потрапила мені до уваги досить не давно. Це книга антиутопія яка і принесла славу цьому автору .

Роман Рея Бредбері "451 градус по Фаренгейту". Якщо чесно я прочитав цю книгу за одну ніч і вона на довго залишиться у мене в голові тому що вона змусила мене задуматись. В книзі йде розповідь про не далеке майбутнє, люди тут не покорюють інші планети та не мають можливостей супергероїв. Високий розвиток технологій призводить до того що людина вже не розглядується як особистість, а лише як складова системи. Люди перетворюють-

ся в виконавців чужої волі, в них не має особистих думок, окрім бажання купити кращий телевізор щоб дивитись улюблені телесеріали, які не мають сенсу. В цьому майбутньому книги є забороненими, тому що вони викликають емоції, питання, вони змушували задуматись чи правильно ми живемо чи є щось більш важливіше ніж моя улюблена програма. Через це книги палили, а люди які зберігали їх у себе в будинку підлягали арешту. Саме тому роман отримав цю назву "451 градус по Фаренгейту" це температура возгорання та горіння паперу.[2.c122]

Цитата з книги. "Без досок и гвоздей дом не построишь, и, если не хочешь, чтобы дом был построен, спрячь доски и гвозди. Если не хочешь, чтобы человек расстраивался из-за политики, не давай ему возможности видеть обе стороны вопроса. Пусть видит только одну, а еще лучше – ни одной. Пусть забудет, что есть на свете такая вещь, как война. Если правительство плохо, ни черта не понимает, душит народ налогами – это все-таки лучше, чем если народ волнуется. Спокойствие, Монтэг, превыше всего! Устраивайте разные конкурсы, например: кто лучше помнит слова популярных песенок, кто может назвать все главные города штатов или кто знает, сколько собрали зерна в штате Айова в прошлом году. Набивайте людям головы цифрами, начинайте их безобидными фактами, пока их не затошнит, - ничего, зато им будет казаться, что они очень образованные. У них даже будет впечатление, что они мыслят, что они движутся вперед, хотя на самом деле они стоят на месте. И люди будут счастливы, ибо «факты», которыми они напичканы, - это нечто неизменное. Но не давайте им такой скользкой материи, как философия или социология. Не дай бог, если они начнут делать выводы и обобщения. Ибо это ведет к меланхолии! Человек, умеющий разобрать и собрать телевизорную стену - а в наши дни большинство это умеет, - куда счастливее человека, пытающегося измерить и исчислить Вселенную, ибо нельзя ее ни измерить, ни исчислить, не ощутив при этом, как сам ты ничтожен и одинок. Я знаю, я пробовал. Нет, к черту! Подавайте нам увеселения, вечеринки, акробатов и фокусников, отчаянные трюки, реактивные автомобили, мотоциклы-геликоптеры, порнографию и наркотики. Побольше такого, что вызывает простейшие, автоматические рефлексы! Если драма бессодержательна, фильм пустой, а комедия бездарна, дайте мне дозу возбуждающего — ударьте по нервам оглушительной музыкой! И мне будет казаться, что я реагирую на пьесу, тогда как это всего-навсего механическая реакция на звуковолны. Но мне-то все равно. Я люблю, чтобы меня тряхнуло как следует."

Чому я привів до уваги саме цей роман? Тому що саме зараз я бачу те що наше суспільство йде до того що було описано в книзі, більшість сучасних людей цінують матеріальні цінності більше ніж ідеалістичні. Мало хто зараз поїде дивитись культурні і духовні цінності іншого міста чи країни, краще купити собі новий телевізор, а якщо він кращий ніж у сусідів то це взагалі чудово. Коли в останній раз ви дарували кому не будь книгу? "Я живу за 200 кілометрів звідси тому в Мелітополь їду на 3 потягах, за весь більш ніж пів року я бачив лише 2-3 людей які читали б художню літературу. Політики ж показують нам лише те що нам потрібно знати, аби основна маса рухалась у вигідну сторону. В школі ми вчимо факти, а не використовуємо вивчений матеріал для створення чогось нового. Саме тому я вважаю що роман Бредбері актуальний як ніколи .

Висновок. Я не запевняю вас в тому що хоч один з цих варіантів розвитку буде чи ні. Я лише прошу пам'ятати що ми люди є (по Ч.Дарвіну) вінцем еволюції і доказати "песимістам" що вони помиляються.

Список використаних джерел

1. Глуховский А.В. Метро2033/ А.В. Глуховский -2009.-544 стр.
2. Бредбері Р.Д. 451 градус по Фаренгейту / Р.Д.Бредбері 1953.-224 стр.

УДК 81.271

СЛЕНГ ЯК МОВНЕ ЯВИЩЕ

Тюніна Ксенія, 4 курс

Зімонова О. В., ст., викладач кафедри СГН

Таврійський державний агротехнологічний університет

Стаття присвячена дослідженню такого мовного явища як сленг. Це жаргонні слова або вирази, які вживаються представниками певних соціальних прошарків або професій і, проникаючи в літературну мову, набувають певного емоційно-експресивного забарвлення. Автор намагається дослідити, чи впливає молодіжний сленг на культуру мовлення сьогоденних студентів. Мета статті – звернути увагу на те, як з'являються в українській мові сленгові слова.

Сленг (за словником просторіч) - це жаргонові слова або вирази, характерні для мовлення людей певних професій або соціальних прошарків, які, проникаючи в літературну мову, набувають певного емоційно-експресивного забарвлення. Тобто, це варіанти професійної мови, слова та вирази, що використовуються у спілкуванні людей різних вікових груп, професій і соціальних прошарків.

Жаргонізми (сленгові слова) посідають важливе місце у культурі мовлення, їх можна зачислити до лексично-стилістичних утворень. Такі слова притаманні розмовній мові людей, які пов'язані певною спільністю інтересів. Сленг властивий різним групам людей і відіграє важливу роль у житті індивіда.

Сленги можна класифікувати за сферою вживання:

- професійний: лабух - музикант, фанера - фонограма;
- табірний: стукач - донощик, баландка – юшка;

За способом утворення :

- створені власнеарготизми (арго - синонім до сл. "сленг"): блат - злочинець;
- створені скороченням чи перекрученням загальноживаних слів: дружбан - друг;
- переосмислення загальноживаних слів і подання їх у зниженому стилістичному значенні: кафедра - могила;
- запозичення з інших мов: копати (з польської) - доносити, кайдани (з франц.) – браслети;
- арготизми, що зазнали навмисних змін: Шая жишуву шана башізі - Я живу на базі ("ша" + останній звук складу).

Молодіжний сленг є неоднаковим відповідно до спілкування. Кожне з таких середовищ має свої відмінності і сленг озвучує реалії життя саме у цьому оточенні.

Наприклад, у студентському середовищі побутують такі лексичні одиниці: друшляти (прогулювати пари), гуртак, братська могила (гуртожиток), Степанида, Баба Степа, стіпуха (стипендія) тощо.

У сленговому мовленні школярів трапляються слова, що відображають шкільні буденні явища та проблеми: хвіст (заборгованість), шпора, шпаргалка (зрозуміло і без пояснення), плавати (погано знати матеріал), йти на шпорах (списувати), врубитись (зрозуміти), засипатись (не скласти іспити).

Окремим видом жаргонної лексики є кримінальний сленг, що вживається у відповідному середовищі, хоча завойовує позиції у розмовно-побутовому мовленні інших суспільних верств. Тут часто трапляються такі лексеми як: бивень (розумово відстала людина), дядя (начальник тюрми), дока (знаюча людина), квасити (пити спиртне), качок (масивна людина), мусор (міліціонер) та ін.

Студентський сленг є одним з джерел поповнення лексичного складу мови та одним з елементів культури суспільства. Мовні процеси, що розгортаються в студентському сленгу, роблять його природною експериментальною лабораторією для спостереження за мовними

змінами в соціальному контексті. Формування лексики студентського сленгу відбувається за рахунок тих же джерел і засобів, які властиві мові взагалі.

Отже, можна зробити висновок, що сленгова мова є доволі поширеною серед студентів, майже усі використовують її в своєму мовленні у тій чи іншій мірі. Але, що дуже важливо, більшість з них усвідомлюють, що молодіжний сленг слід намагатися вживати лише при окремій публіці, в окремій компанії, адже не всі його розуміють і не завжди він може бути доречним.

Молодіжний сленг широко використовується. Деякі слова втрачають свою популярність, а на зміну їм приходять нові, створені саме молоддю. Дуже часто в наше життя входять нові поняття, щодня ми дізнаємося та пізнаємо щось нове, і це є базою для породження нових жаргонів. Але головне – треба пам'ятати, що сленг не є прикрасою людини й потрібно знати, де і як його застосовувати.

Список використаних джерел

1. Єрмоленко С.Я. Нариси з української словесності / С.Я. Єрмоленко. – К.: Довіра, 1999. – 431 с.
2. Українська мова. Практикум / [О.М. Пазяк, О.А. Сербенська, М.І. Фурдуй, Л.Ю. Шевченко]. – К.: Либідь, 1990. – 224 с.
3. Учїться висловлюватися / [П.І. Білоусенко, Ю.О. Арешенков, Г.М. Віняр та ін.] – К.: Либідь. 1990. – 126 с.

УДК 159.922.27

ПРОБЛЕМА СОЦІАЛЬНОГО СИРІТСТВА В УКРАЇНІ

Частоколяний С.Г., 2 курс

Козинець О. А., викладач кафедри СГН

Таврійський державний агротехнологічний університет

e-mail: drakondark@mail.ru

e-mail: kzk.ymrf@mail.ru

Метою моєї статті є аналіз сучасного розуміння феномена соціального сирітства; постановка більш чіткого формулювання поняття «соціальне сирітство»; проблема становлення особистості в інтернатних закладах та способи їхнього вирішення.

Постановка проблеми. Стабільність держави та її економічний розвиток в найбільшій мірі залежить від фізичного, морального та духовного розвитку дитини, ставлення держави до інтересів цих дітей, їхніх проблем та потреб.

Аналіз досліджень. Сім'я є першим осередком суспільства. Саме вона виступає джерелом моральної підтримки, фізичного та психологічного захисту, засобом збереження і передачі національно-культурних і загальнолюдських цінностей. Вона перебуває в центрі соціально-економічних процесів, які відбуваються в суспільстві. Це головна і природна система соціального й біологічного захисту дитини, яка опинилася в кризовій ситуації, у зв'язку з чим з'явилося явище визнання суспільством сиротами дітей при живих батьках, яке отримало назву «соціальне сирітство». Серед науковців відсутнє єдине розуміння сутності цього поняття, немає однозначного визначення і на законодавчому рівні.

Виклад основного матеріалу досліджень. Соціальні сироти — це одна із соціально-демографічних груп дітей, котрі, внаслідок економічних, соціальних та морально-психологічних причин, залишилися сиротами при живих батьках. До цієї групи також належать бездоглядні та безпритульні діти, тобто - «діти вулиці».

Головними причинами залишення дітей без батьківської опіки є:

- **соціально-економічні**, що пов'язані із безробіттям батьків, їх жебрацтвом, тривалою відсутністю батьків, відсутністю постійного житла, а також розлученням батьків;
- **морально-етичні**, пов'язані із неправильним способом життя батьків: різні види залежності, примушення дітей до жебракування, злочинні дії батьків, різні форми насильства до дітей;
- **психологічні (суб'єктивні)** – раннє материнство; нефункціональність сім'ї (неповна, новоутворена, багатодітна, сім'я інвалідів), погана духовна атмосфера в сім'ї, через конфлікти її членів;
- **медичні** – наявність різноманітних хвороб у батьків, що роблять неможливим виконання батьківських обов'язків.

Недосконалість сьогодення призводить до нових, не передбачених чинним законодавством, причин поширення соціального сирітства. Дедалі частіше трапляються випадки, коли батьки залишають своїх дітей у притулках, медичних закладах, відмовляючись при цьому виконувати свої батьківські обов'язки.

Окрему групу дітей-сиріт становлять діти, від яких відмовились ще у пологових будинках або яких, народивши, покинули чи «підкинули» кому-небудь. Майже 100 новонароджених в перші години життя стають сиротами таким чином.

Найпоширенішим шляхом влаштування дитини як була, так і залишається інтернатна система утримання та виховання, а також опіка та піклування. За даними Державного комітету статистики України у школах і школах-інтернатах усіх типів, під опікою та піклуванням на кінець 2009 року навчалось близько 70% дітей-сиріт та дітей, які були позбавлені батьківського піклування.

Слід відмітити, що наша держава приймає деякі заходи, внаслідок яких, в Україні майже на 20% зменшується кількість дітей даної категорії. Ці діти влаштовані в інтернати чи заклади соціального захисту дітей.

Виховання дітей в таких закладах формує у них специфічне ставлення до життя, значно змінює їхні психологічні якості. Вихованці інтернатних закладів менш успішні у вирішенні конфліктних проблем при спілкуванні зі старшими поколіннями, ніж діти з добропорядних сімей, у них більш примітивні та нерозвинуті форми спілкування з дорослими: агресивність, намагання звинуватити інших, невміння та небажання визнати свою провину, тобто, по суті, переважають захисні форми поведінки у конфліктних ситуаціях. Все це призводить до нездатності вирішувати конфлікт та до певних відхилень у поведінці.

Специфіка умов утримання і перебування дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, стає причиною недостатньо ефективної соціалізації вихованців інтернатних закладів у подальшому житті, неприйняття громадського оточення поза інтернатом. Такі діти, як правило, не в змозі побороти свій страх, вони не отримують стимулу до пізнавальної діяльності, не вміють ділитися своїми переживаннями із більш дорослими та досвідченими людьми. Перебуваючи в інтернатних закладах, діти набувають негативних якостей, тому що не можуть засвоїти всього комплексу необхідних соціальних ролей, у них не формуються необхідні властивості, щоб тверезо сприймати соціальну реальність, давати їй адекватну оцінку та приймати свідомі рішення щодо власних дій у певних ситуаціях. Неабияку роль відіграють стерильність середовища в інтернатних закладах та діюча у них система виховання і освіти.

В сучасних умовах специфіка і основний напрямок соціальної політики в питаннях дитини має полягати, насамперед, у тому, щоб пом'якшувати негативні наслідки для дітей тих процесів, які проходять у суспільстві, необхідно також розвивати нові форми життєдіяльності дітей, створювати для них нові соціальні інститути, які б забезпечували задоволення їхніх потреб і реалізацію бажань дітей.

Найбільш ефективним, на мою думку, що може сприяти вирішенню проблем соціального становлення багатогранного виховання дітей, позбавлених батьківського піклування, є передача їх на виховання до родини, у природне середовище, яке б допомогло виховувати дитину належним чином. Саме в сім'ї формуються світогляд, морально-естетичні ідеали і смаки, норми поведінки, трудові навички, ціннісні погляди дитини, тобто усі ті якості, які з часом будуть становити її сутність як особистості.

Висновки. Таким чином, слід відзначити, що для комфортного розвитку дитини в інтернатному закладі, необхідно приділяти все більше уваги саме моральному розвитку. По можливості таких дітей віддавати на опіку повним сім'ям, які дійсно зможуть створити для дитини сімейний затишок та комфорт. Крім цього, пропоную в разі потреби надавати соціальну допомогу сім'ям, що опинилися в складних життєвих обставинах, а також створити систему підготовки молоді до відповідального батьківства; здорового способу життя, соціального та психологічного благополуччя дітей і молоді, їх соціокультурного розвитку тощо.

Перспективою подальших досліджень є пошук організації протидії соціальному сирітству на рівні територіальної громади.

Список використаних джерел:

1. <http://blogs.korrespondent.net/blog/users/3216200-podolannia-naslidkiv-sotsialnoho-syritstva>
2. <http://belozerka.just.ks.ua/katalog-poslug-gromadyanam/siritstvo-v-ukrayini-yak-sotsialne-yavische-ta-yogo-rozpovsyudzhennya-u-suchasnomu-suspilstvi.html>
3. Аніщенко А. П. Педагогічні умови формування молодіжних ініціатив у сучасних умовах глобального світу [Електронний ресурс] / А. П. Аніщенко // Вісн. ЛНУ ім. Тараса Шевченка. – 2012. – 88 Ч. I. – №5 (240). – Режим доступу: http://almamater.luguniv.edu.ua/magazines/visnyk/2012/Visnuk_ped_2012_5_1.pdf
4. Коваленко О.О. Соціальне сирітство як соціокультурний феномен: дис. ...кан. соціол. наук : 22.00.03 / Коваленко О. О. ; НАН України, Ін-т соціології. – К., 2006.
5. Терновець О.М. Соціальне сирітство як соціально-педагогічна проблема / О. М. Терновець // Соціальна педагогіка: теорія та практика. – 2012. – № 3. – С. 61–68.

УДК 94(477)

НАУКОВО-ДОСЛІДНА ТА ОРГАНІЗАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ М. Ф. СИДОРЕНКА

Шевченко Антон, 1 курс

Михайлов В.В., к.і.н., доцент кафедри СГН

Таврійський державний агротехнологічний університет

lavoro777@yandex.ru

miha_historic@mail.ru

У статті здійснено спробу висвітлити життєвий шлях та проаналізувати науково-дослідну діяльність видатного українського вченого-агронома М. Ф. Сидоренка. Присвячено увагу організаційній роботі по створенню Науково-дослідного інституту зрошуваного садівництва.

Мелітопольський край багатий на талановитих людей. Серед них чимало державних і громадських діячів, відомих вчених, керівників потужних промислових підприємств, народних артистів, письменників, робітників і хліборобів, вчителів і лікарів, знаменитих спортсменів. Ім'я Михайла Федоровича Сидоренка – видатного українського вченого, засновника інституту зрошуваного садівництва Аграрної академії наук, заслуженого діяча науки, заслуженого агронома України, Героя Соціалістичної Праці – одне з почесних і шанованих на Мелітопольщині.

Мета статті полягає у всебічному аналізі результатів наукової та організаційної роботи М. Ф. Сидоренка.

Михайло Федорович Сидоренко народився 12 липня 1902 року на хуторі Сидорівщині (тепер село Великобагачанського району Полтавської області) в селянській родині, в якій мав семеро братів та двох сестер.

Заповітна мрія Михайла – стати садівником почала здійснюватися: у 1921 р. він учень першого набору, а в 1924 р.– перший її випускник. Закінчивши агрошколу, Сидоренко М.Ф. якийсь час працює в пролетарсько-батрацькій профспілці «Робземліс» (робітники землі та лісу) і ретельно готується до вступу в інститут. В ті роки він був досить активним громадським, профспілковим і комсомольським діячем [1, с. 211]. Одружився у 1923 році на дівчині з сусіднього села Морозівщина Сидоренко Євфросинії Володимирівні, яка й народила йому трьох синів: Володимира (1925), Віктора (1926) та Михайла(1928).

З 1928 року Сидоренко М.Ф. навчається в Полтавському плодоягідному сільськогосподарському інституті. Вчився добре, вже на старших курсах за сумісництвом викладав на робфаці. У 1932 році закінчив навчання в інституті і одержав спеціальність «агроінженер, організатор плодоягідного господарства». Мріяв вступити до аспірантури і стати науковцем, але життя внесло корективи в його подальшу долю, і всієї сім'ї.

За рішенням ЦК КП України його назвали директором створеної в 1930 році Мелітопольської дослідної садстанції. Про цю подію розповідають численні нариси і статті, про зустріч і розмову з П.П.Постишевим, про завдання, що поставив перед молодим керівником секретар ЦК партії, про труднощі, які чекають його в південних, посушливих степах України [2, с. 367].

На станції в той час діяло тільки три відділи – селекції, агротехніки і захисту рослин та дві лабораторії – агрохімії і технології. Наукова база була слабкою. В дослідному господарстві у 1934 році було 220 га землі і майже – ніякої техніки... Але молодий директор зумів створити і об'єднати науковий колектив (27 чоловік), націлити його на виконання поставлених завдань. Саме в ті роки закладалися основи наукового розвитку промислового садівництва південного Степу. Планові роботи по створенню нових сортів плодкових культур вже розпочалися в 1933-1934 роках. За короткий строк у результаті селекційної роботи було виявлено кращі сорти плодкових і ягідних культур, створено гібридний фонд, відібрано перспективні гібридні форми, які рекомендувалися до районування та державного випробування.

Відділ агротехніки досліджував ступінь придатності різних типів південних ґрунтів для окремих плодкових і ягідних культур, розробив способи підготовки ґрунту під закладку багаторічних плодкових насаджень та раціональні системи обробітку й утримання ґрунту, удобрення плодкових і ягідних культур, вивчав і відбирав найбільш придатні підщепи для основних плодкових культур, розробляв способи формування плодкових насаджень, відпрацьовував вирощування саджанців.

Плідну роботу по вивченню біології розанної листокрутки, вишневого пильщика, яблукової плодожерки, вишневої мухи, попелиць та інших шкідників здійснював відділ захисту рослин. Досліджувалась дія різних хімічних препаратів у боротьбі зі шкідниками. Ці роботи були покладені в основу системи хімічних заходів захисту плодового саду.

Особлива увага приділялася впровадженню у виробництво досягнень садівницької науки й практики. Представники станції двічі на тиждень зустрічалися із садівничими бригадами колгоспів і радгоспів, виступали перед ними з лекціями і проводили практичні заняття з садоводами. Науковці на чолі з директором станції М. Ф. Сидоренком переконували керівників області, районів, господарств, що в безводних степах можна і необхідно створювати промислові плодкові насадження. І прикладом в цьому була робота дослідної станції.

Завдяки просвітницькій діяльності наукових співробітників, незважаючи на фінансові труднощі початку 30-х років, у південних районах Запорізької області збільшилась кількість плодкових насаджень, і садівницька галузь стала прибутковою. Так, середньорічний приріст площ плодкових насаджень у Мелітопольському районі в 1930-1935 роках досяг майже 400 га, а доходи від садівництва в більшості господарств у 1936 році склали від 49,9 до 76,1 % загальних обсягів. Окремі господарства досягли високих виробничих результатів. Так, колгосп с. Терпіння (нині СВК «Дружба») в 1940 році здав тільки на Мелітопольський консервний завод 1100 тон черешні, а в цілому по району її реалізували в обсязі понад 6 тисяч тон.

Однак перспективна робота науковців на чолі з М. Ф. Сидоренком була зупинена Великою Вітчизняною війною. Тільки з 1 жовтня 1945 року Сидоренко М.Ф., поновлений на посаді директора, приступив до виконання своїх обов'язків. Особлива увага була приділена першочерговим завданням в післявійськовий час, а саме відновленню селекційної роботи, удосконаленню агротехнічних прийомів і системи захисту плодкових культур.

Першим успіхом науковців у післявоєнний період стало районування в зоні Степураду сортів черешні. Серед них – такі сорти як Валерій Чкалов, Дніпровка, Присадибна, Скороспілка, вишні Мелітопольська десертна, суниця Мелітопольська рання. Науковцями рекомендована виробництву удосконалена агротехніка промислового садівництва і система захисту плодкових культур від шкідників. Якщо раніше слава і авторитет мелітопольської черешні підтримувалась тільки сортами іноземного походження (Франц Йосиф, Жабуле, Наполеон, Французька чорна), то з 50-х років сортимент значно змінився на користь сортів Мелітопольської дослідної станції садівництва.

Високих виробничих результатів досягло дослідне господарство Мелітопольської дослідної станції садівництва під керівництвом Сидоренко М.Ф.. Завдяки впровадженню наукових розробок в 1953 році урожайність кісточкових культур становила 102 ц/га, а зерняткових у 1957 році – 126,7 ц/га [4, с. 5].

Розвиток промислового садівництва у повоєнний період вимагав великої кількості кваліфікованих кадрів. В 1947 році на базі дослідної станції за ініціативи М. Ф. Сидоренко почала діяти однорічна сільськогосподарська школа з садівничим відділенням. За період своєї 35-річної діяльності школа підготувала більше 5 тисяч спеціалістів середньої ланки.

У шестидесяті роки основу розвитку сільського господарства визначали вольові методи керівництва. А в садівництві ставка робилася на екстенсивний розвиток галузі і збільшення площ плодкових насаджень. Масовою в цей період стала кампанія закладання садів уздовж автотраси Москва – Сімферополь. Науковці не схвалювали такий шлях розвитку і рекомендували закладати ці насадження районованими і перспективними сортами власної селекції, давали поради, проводили консультації з питань агротехніки вирощування плодкових культур, основною з яких була черешня. Загальна площа промислових плодкових насаджень з

1952 по 1965 рік в зоні діяльності станції садівництва зростає в 2,5 рази і становила 206,7 тис. га, а валовий збір у 1970 році досяг 390,4 тис. тон.

Курс на інтенсифікацію, спеціалізацію і концентрацію виробництва плодової продукції, удосконалення організації праці став основним у 70-80-і роки. Із самого початку наукової діяльності М. Ф. Сидоренко вірив у перевагу промислового садівництва, у те, що тільки на основі інтенсифікації галузі можна досягти високих виробничих результатів, а зрошення в Південному Степу є визначальним фактором стабільних і високих урожаїв.

Враховуючи перспективи зрошення на півдні України, завдяки наполегливості і цілеспрямованості М. Ф. Сидоренка, у 1972 році Мелітопольську дослідну станцію садівництва було перетворено в Науково-дослідний інститут зрошувального садівництва (зараз Інститут зрошувального садівництва УААН). Основними пріоритетами наукової діяльності новоствореного інституту стали селекція плодових культур, удосконалення технології виробництва плодів, ягід і посадкового матеріалу, захист багаторічних насаджень від хвороб і шкідників, механізація трудомістких процесів у садівництві, зберігання та переробка продукції, розробка технології вирощування багаторічних насаджень на зрошенні. В інституті вперше в Радянському Союзі розробили систему дрібнодисперсного підкранового дощування і систему краплинного зрошення.

З другої половини 50-х років Михайло Федорович займається селекцією персика, створив гібридний фонд, передав до державного сортовипробування 9 сортів персика, зокрема Червневий ранній. Августовський, Янтарний, Сонячний. Радужний, Таврія, Приазовський. Запорізький та Транспортабельний. Він – співавтор ще 28 сортів персика, серед яких – Мелітопольський ясний та Золотистий районані в Україні. Створені за його участю сорти персика Августовський та Новина Степу одержали золоті медалі на міжнародних виставках в Ерфурті (Німеччина) [3, с. 123-128].

За результатами досліджень М. Ф. Сидоренка опубліковано понад 30 наукових та науково-популярних робіт. Понад 100 його статей надруковано у місцевій пресі та союзних виданнях. З притаманною йому переконливістю та енергійністю він пропагував все нове й прогресивне. Основною метою всього життя Михайла Федоровича було перетворення Південного Степу у великий квітучий сад. Цією ідеєю він надихнув науковий і виробничий колективи. Керувати науковою установою протягом понад 40 років могла тільки людина, яка вимоглива не тільки до підлеглих, а й до себе.

Інститут зрошувального садівництва здобув визнання і досяг найбільших успіхів у селекції плодових культур, і в першу чергу кісточкових. За період діяльності наукової установи виведено більше 200 і районано 59 сортів плодових і ягідних культур, у тому числі 35 сортів черешні і 8 сортів вишні. Серед досягнень інституту є розроблені науковцями інтенсивні технології вирощування зерняткових і кісточкових культур, системи удобрення багаторічних насаджень і захисту садів від шкідників і хвороб, технології зберігання плодів зерняткових культур, механізації трудомістких процесів у садівництві, технології зрошення багаторічних насаджень, економіки і організації садівництва.

Михайло Федорович Сидоренко був нагороджений двома орденами Леніна, двома орденами Трудового Червоного Прапора, чотирма воєнними медалями, Почесною Грамотою Верховної Ради Дагестанської АРСР. Крім всього він ще був кандидатом сільськогосподарських наук, Заслуженим агрономом України (1962), Заслужений діяч науки УРСР (1969), Герой Соціалістичної Праці (1971).

Список використаних джерел

1. Вчені-генетики і селекціонери у галузі рослинництва. – К.: Аграрна наука, 2000. – 363 с.
2. Кто есть кто на Мелітопольщині: інформаційно-бібліографічний збірник. – Х.: Факт, 2004. – 520 с.
3. Сидоренко М.Ф. Сад душі не відпускає. – Запоріжжя: ЗДУ, 2002. – 148 с.
4. Черешнева Мекка // Запорізька Правда. – 2002. – 11 липня. – С. 5.

УДК 159.922.27

СОЦІАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МОЛОДІ В ГАЛУЗІ ОСВІТИ

Шмотолоха Н.Р., 2 курс

e-mail: shmotolokha2103@gmail.com

Козинець О. А., викладач кафедри СГН

e-mail: kzk.ymrf@mail.ru

Таврійський державний агротехнологічний університет

У статті наведені дані соціологічного опитування, яке було проведене Державним інститутом розвитку сім'ї та молоді, в результаті було встановлено місце освіти серед молоді віком 14-35 років.

Поставка проблеми. У нинішній час освіта відходить на другий план. Молодь не усвідомлює всієї важливості освіти в житті, поспішає працевлаштовуватись, не маючи навіть повної середньої освіти. Таким чином, ставить під сумнів своє майбутнє та самореалізацію у суспільстві.

Актуальність статті обумовлена тим, що в даний проміжок часу, ми можемо спостерігати за молоддю на робочих місцях в різних галузях виробництва, ніж на заняттях в старших класах школи, вищих професійних училищах та вищих навчальних закладах.

Метою статті є спроба встановити рівень важливості освіти для молоді, за даними опитування - "Роль освіти в житті молодого покоління".

Викладка основного матеріалу. Освіта для більшості молодого покоління стає засобом підвищення конкурентоспроможності на ринку праці, прискореній соціалізації загалом. Тому підростаюче покоління, визначаючи професію, звертають увагу не лише на свої уподобання, а й враховують попит на спеціалістів відповідного профілю, саму географію попиту на робочу силу відповідно до певної кваліфікації тощо. Проте вони вимушені також брати до уваги й витрати, неминучі під час набуття освіти. Тобто, молодь враховує й місце розташування навчального закладу; матеріальні потреби навчання; рівень оплати тощо. Юнацтво нерідко змушене вирішувати паралельно, іноді досить складні проблеми, ще задалегідь до вступу до навчальних закладів. Але слід також зазначити, що й набуття середньої освіти, яке, як правило, залежить від працелюбства, настанов батьків, часто ускладнюється включенням підлітків у трудову діяльність, метою якої є підтримка матеріального достатку сім'ї; також віддаленістю населених пунктів у сільській місцевості від середніх шкіл і т.п. Враховуючи всі ці показники ми маємо лише 55 % молоді, яка має повну середню освіту, та 45% - незакінчену повну середню освіту.

У сфері освіти стан справ молоді також неоднозначний. Прогресивним досягненням молоді є прагнення отримати знання, бажання навчатися в вузах і технікумах. У той же час існує проблема працевлаштування випускників, які отримали освіту. В результаті багато з них змушені працювати не за фахом.

Найбільша кількість проблем налічується у дітей та молодих людей, які мають слабе здоров'я. До того ж становище погіршується, наприклад, через скорочення мережі навчальних закладів для дітей з вадами розвитку, хоча кількість таких в Україні зростає з кожним роком. Для даної молоді в Україні є спеціальні навчально-реабілітаційні центри, де вони можуть в повній мірі реалізувати всі свої можливості.

Напередодні до вступу до вищих навчальних закладів, серед молоді постає питання: "як задовольнити всі свої витрати?". Рішенням його є отримання освіти, працевлаштовуючись паралельно. Соціологи доводять, що раніше молодь, яка навчалась в повному обсязі налічувала - 90% та 10% - яка паралельно навчанню, працювала; зараз же ці показники змінились майже кардинально: 75%- працюють і лише 25% - навчаються.

За даними соціологічного опитування, проведеного Державним інститутом розвитку сім'ї та молоді, лише третина респондентів у віці 14-35 рр. вдоволені рівнем отриманої освіти. Кожен десятий - не задоволений, а кожен четвертий відповів: «скоріше - ні, ніж так».

Дві третини підростаючого покоління у віці 14-35 рр. хотіли б мати більш високий рівень освіти. Серед основних факторів - це можливість влаштуватися на високопрестижну роботу - (34%), можливість отримати більш високооплачувану роботу - (34%), а також можливість зробити гарну кар'єру; особисте бажання у постійному підвищенні рівня освіти - (по 24%).

Майже половина (47%) працевлаштованого юнацтва робить це не за фахом. Серед основних причин — відсутність вакансій, низькі зарплати та незадовільні умови праці.

Висновки. Освітній потенціал підростаючого покоління не реалізується повною мірою, через невідповідність між системою освіти і потребами ринку праці. Слід зазначити, що існує тенденція до зниження якості освіти через низьку соціальну престижність педагогічної професії, критична застарілість матеріально-технічної бази закладів освіти всіх рівнів та незадовільні темпи її модернізації.

Список використаних джерел:

1. <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1502-12>
2. <http://old.niss.gov.ua/monitor/april08/27.htm>
3. Абашина О. В. Специфічні характеристики молоді як суб'єкта ринку праці [Електронний ресурс] / О. В. Абашина. – Наукові конференції.
4. Сопко В.В. Важливий елемент підготовки аудиторів / Аудит: сучасність та майбутнє : матеріали Міжнародної конференції, Київ, 14-15 жовтня 2011 р. Аудиторська палата України. – К., 2011.

УДК 81.28

ПОХОДЖЕННЯ УКРАЇНСЬКИХ ПРИЗВИЩ

Шовкун Дмитро, 1 курс

Максимець О.М., к. філ. н., завідувач кафедри СГН

Таврійський державний агротехнологічний університет

У статті подаються відомості з історії української антропоніміки.

Постановка проблеми. У мовній практиці різних регіонів України та зарубіжжя трапляються українські прізвища, етимологія яких непрозора й вимагає ґрунтовного аналізу.

Аналіз останніх досліджень: основоположником української антропонімії вважається І.Франко, який у праці “Причинки до української ономастики» порушує проблеми народної антропонімії [4]. У ХХ ст. українській антропонімії приділяють увагу Л.Гумецька, І.Ковалик, М.Корнилович, В.Німчук, Ю.Редько, О.Ткаченко та ін. Чимало уваги виникненню особових назв, зокрема історичному словотвору українських антропонімів, приділяє Л.Гумецька в монографії «Нарис словотворчої системи української актової мови XIV – XV ст.» [2]

Мета роботи - знайти необхідні відомості про походження українських прізвищ, граматичні правила їх створення; розглянути антропоніми в лінгво-історичному плані.

Прізвища – це скарбниця духовного надбання народу. У них відбиваються різні події та явища громадського життя, процеси праці, мудрість і кмітливість багатьох поколінь, зв'язок людей із певними місцевостями тощо. Прізвища – своєрідний код для розкриття значної інформації про вірування, заняття, культуру, побут, міграції наших предків. Прізвища – це те, що цікавить кожну людину, кличе її свідомість до пошуку, встановлення джерел походження антропонімної назви.

Генетично пов'язані з українською лексикою, прізвища допомагають дослідити формування словникового фонду мови та розширити уявлення про її лексичне багатство. Зокрема, в українських прізвищах часто зустрічаються рідкісні діалектні слова, що засвідчують їхню глибоку давнину.

Первісно кожне прізвище було чимось зумовлене і щось означало. Завжди існувала якась підстава для того, щоб людині дали назву, яка відрізняла б її від інших людей (професія, зовнішній вигляд, місце проживання тощо).

Як свідчить VIII том «Словника української мови»: прізвище – це “найменування особи, набуте при народженні або вступі в шлюб, що передається від покоління до покоління і вказує на спорідненість”. Отже, найголовніша ознака найменування, що виступає як прізвище, - його спадковий характері перехід у єдиній незмінній формі від попереднього покоління до наступного

Поява прізвищ – родових найменувань – пов'язується із задоволенням потреби у найточнішій ідентифікації особи, чого вимагала адміністративно-юридична практика суспільства. Мабуть, мало хто знає, що українське прізвище чи не найстаріше в Європі. Як припускають дослідники, усталення певних слів у функції родових найменувань розпочалося у середовищі вищих, панівних верств тогочасного українського суспільства. У всякому разі в 17 століття мало чи не всі українці носили прізвища. Деякі українці мали прізвища, які дали їх предкам ще в князівські часи. Для порівняння французькі простолюдини отримали прізвища лише на початку 19 століття завдяки указу імператора Наполеона Першого. Російські селяни отримали прізвища лише після Реформи 1861 року. Тому то у росіян так багато прізвищ Іванов, Петров, Сідоров... Відомо, що виписуючи «вольну» вчорашнім кріпакам їм давали прізвища за ім'ям батька. Імена Іван, Петро, Сидір на той час були найпоширенішими в російських деревнях та селах. Принагідно, хочу зазначити, що єдиним народом Європи в якого немає до сих пір сталих прізвищ є ісландці. У них ім'я батька автоматично стає прізвищем для дитини.

Тому чоловіки мають прізвища на кшталт Петерсен (син Петера), а жінки Петердоттір (дочка Петера).

В даний час під прізвищами предусім розуміється родове прізвище, яке передається від батька до сина. Початково на Русі застосовували лише прізвиська, які і можна зустріти в іменуваннях давньоруських князів і які не успадковувалися. Застосовувати родові прізвища в офіційному діловодстві почали через необхідність вказання права власності на щось лише згодом. Масово родові прізвища зустрічаються в письмових джерелах, що стосуються українських земель в XIV–XVI століттях. Спочатку родові прізвища мали переважно багаті люди, які мали статки (купці, бояри, магнати, власники земель). Проте вже в XVII ст. ледь не всі українці мали власні прізвища, щоправда прізвища часто трансформувалися, на їх основі могли створюватися нові прізвища, наприклад, син людини з прізвищем Коваль міг отримати прізвище Коваленко (син Коваля). Багато прізвищ з'явилися в часи Запорозької Січі, оскільки при вступі на Січ козак міняв своє старе прізвище на нове. Стабільності прізвища набули лише в XIX ст. Поширеною також була заміна старих прізвищ на аристократичний (шляхетсько-панський) лад, хоча шляхтичі та пани в ряді періодів намагалися протидіяти цьому через заборону приймання певних прізвищ простолюдинами. Паралельно співіснували офіційні прізвища та неофіційні прізвиська, які знаходили своє відображення в українській діловій та художній літературі [1].

Українські прізвища мають дуже розгалужену морфологію формування. З великої кількості суфіксів, які утворюють українські прізвища, розділити на регіони можна лише декілька. Однак навіть в цьому поділі існують свої винятки і неоднозначності. Окрім давності українського прізвища воно ще має найрозгалуженішу серед індоєвропейців морфологію формування. Щодо суфіксів -енко та -енко загально прийнято вважати, що утворені від них прізвища є традиційними для Наддніпрянщини, оскільки саме в цьому регіоні вони максимально поширені. Однак їхню «особливість» потрібно більш детально розглядати ніж в першій групі, оскільки їхні винятки кардинально відрізняються.

Саме походження суфіксів **-енко та -енко** з Наддніпрянщини переважно згадується з часів козаччини. Відтак, саму популяризацію прізвищ з такими суфіксами спричинила поетична творчість та художня література з історичними оповіддями. Попри це, самий регіон – Наддніпрянщини, не займав в цьому питанні «перше і виняткове» місце. За дослідженням М. Л. Худаши, особові назви з суфіксом -енко вперше фіксують латино-польські писемні пам'ятки з західноукраїнської території у першій половині XV ст.

Прізвища з суфіксом -енко є документально зафіксованими на Лемківщині по обидва боки Карпат, як в сучасній Польщі, так і в сучасній Словаччині ще у XVIII столітті.

Іншим «нетиповим» для загального переконання місцем розташування носіїв прізвища з таким ж суфіксом являється вже крайня північна межа Підляшшя – української етнічної території в сучасній Польщі. У селі під назвою Дзецьолівка (Dzieciołowo) сучасного Монецького (Monecki) повіту Підляського воєводства у кінці XVIII століття згадується про родину на прізвище «Семененко». У батьків з цієї української родини в 1814 році народився син, який пізніше став відомим філософом та богословом Римо-Католицької Церкви в Польщі, співзасновником чернечого згромадження оо. Воскресінців (Congregatio a Resurrectione Domini Nostri Iesu Christi (CR) – Петро Семененко (Piotr Semenenko), який помер в Парижі в 1886 році в опінії святості. Після II світової війни розпочато процес щодо його беатифікації (зарахування до лику блаженних).

На підтвердження того, що походження суфікса -енко зустрічається набагато скорше від часу козаччини і поза традиційно прийнятим регіоном – Наддніпрянщини є фактичний історіографічний польський матеріал. У теперішніх кордонах Польщі вже від середини XIV століття зустрічаються населені пункти із закінченням-суфіксом -енко. Прикладом цього є села: Коростенко (Krościenko), Коростенко Верхне (Krościenko Wyżne), Коростенко Нижне (Krościenko Niżne – зараз є в межах міста Коросно/Krosno) – Підкарпатського воєводства, Коростенко над Дунайцем (Krościenko nad Dunajcem) – Малопольського воєводства. Також на заході сучасної Польщі, в Любуському воєводстві, знаходиться місто Дрезденко

(Drezdenko, з німецької Driesen), яке попри багато-столітнє перебування в складі Німеччини, залишається в історичному минулому своєрідним місцем відліку напруги в польсько-німецьких стосунках, взаємних претензій і одночасно зростом могутності польської держави. Для того зокрема, щоб «розставити всі крапки над і» та вказати на приналежність міста до польської історії та культури і було зроблено його перейменування, що вважається відповідним для польського сприйняття.

Окрім цього потрібно брати до уваги, що прізвища з суфіксом -енко, переважно мають значення «сина», на зразок іменної чи іншого роду форми: Василенко – син Василя, Гриценко – син Гриця, Стеценко – син Стецька, Гончаренко – син Гончара тощо, відносяться до трьох і більш складових прізвищ з-за деяким винятком. До цього винятку належать трискладові менш або малопоширені прізвища неіменної форми на взір: Зеленко, Стесенко тощо. До таких прізвищ, як і до двоскладових прізвищ типу Сенко, Бенко тощо значення «сина» не застосовується. У цих випадках суфікс -енко має зменшувальне у відношенні до більшого або пестливе значення. Менш або маловживані прізвища не завжди знаходять своє однозначне пояснення на відмінну тих, які не викликають заперечення щодо значення.

Так, суфікси -ук, -юк, -шин, -ин, -ів найчастіше з-поміж інших зустрічаються на Волині, Поліссі, Поділлі, Буковині, частково – Галичині та Закарпатті. Їхні винятки на загал не потребують детального розгляду.

Також слід додати, що суфікси -енко, -енко й -ук, -юк, є рівноважними, бо чергування звуків утворилось через різні закінчення основ, до яких приєднувався суфікс. Наприклад: *Петро -- Петренко, Петрик — Петриченко, Гордій — Гордієнко, Михайло — Михайлюк, Бойко — Бойчук.*

Більшість суфіксів, які утворюють українські прізвища, можна поділити на групи за значенням.

Українське прізвище, як це властиво для більшості європейців, формувалося від імені батька, дуже рідко від імені матері. Численні Петренки, Іваненки, Романенки, Лученки, Луценки, Уляненки тому яскраве підтвердження. У Західній Україні патронімічні прізвища формувалися за допомогою суфіксу -ів: Іванів, Іллів, Іванців, на жаль, жіночий суфікс (ова) в Україні не прижився, тому нинішнє жіноцтво носить чоловічий варіант цих прізвищ.

Також в ряді випадків українське прізвище формувалося від імені *діда чи баби* за допомогою суфіксів -чук, -щук, -ук, -юк (*Романчук, Іванчук, Гаврильчук, Николайчук, Петрук, Гаврилюк, Ющук, Іллюк, Маланчук*). Хоча, в цьому випадку важко сказати чи прізвище походить від імені батька, матері, діда чи баби. Особливо слід виділити патронімічні прізвища, які ведуть свою історію від князівських часів. Це прізвища з суфіксами -вич, -ич, наприклад: *Милорадович, Юденич, Зінкевич, Малкович, Голубкевич, Левкович.*

Дуже широке коло українських прізвища сформоване за професійною ознакою, наприклад: *Коваль, Мельник, Швець, Чумак, Маляр, Столярта* ін.

Наступною групою прізвищ є так звані «від-топонімічні прізвища», наприклад: *Потоцький, Вишневецький, Савицький, Кульчицький, Горецький та ін.* Всі вони походять від назв населених пунктів. Дуже рідко прізвища давали від назв річок – *Дніпровий, Росьовий, Дніпренко, Дністровий, Роставець.*

Звернемо увагу на прізвища, які походять від назв *тварин, птахів та риб*. Їх прийнято називати анімальними (від англійського слова animal - тварина). Такими є прізвища: *Тур, Ведмідь, Медвідь, Вовк, Віл, Лисиця, Бик* та ін. та їх деривативи: *Туренко, Вовчук, Лисаченко, Котенко, Зайчук, Биковець.*

Прізвища *Тур, Вовк, Ведмідь* є найстаршими з цієї групи. Як правило родини несли їх як прізвиська з часів князівської доби аж поки вони не стали прізвищами.

Розглянемо наступну групу прізвищ, які походять від назв *місцевості* – *поле, ліс, лан, гай, луг, гора, річка, озеро, сад* чи назв *будівель*: замок, комора, башта, гребля. Маємо прізвища, які утворилися від цих слів за допомогою суфіксу -вий: *Польовий, Лісовий, Гайовий, Лановий, Садовий* та ін.

Дуже численною групою українських прізвищ є прізвища, які походять від *вуличних прізвищ*, їх особливо багато в центральній та східній Україні, бо вони, як правило, давалися в середовищі запорозьких козаків, які були майстрами давати вигадливі прізвища. Ось лише кілька прикладів такої вигадливості та дошкульності: *Нетудихата, Непийпиво, Панібудьласка* тощо,

Розглянемо прізвища, що походять від хатніх предметів та назв наїдків. Тут показовими є прізвища: *Сковорода, Макітра, Макогон, Слоїк, Бори, Бульба*.

Назви рослин також дали українцям кілька прізвищ: *Береза, Верб, Осика*. *Назви народів* також стали джерелом творення прізвищ. Так старі назви наших найближчих сусідів турчин (турок), волошин (румун), лях (поляк), литвин (білорус), москаль (росіянин), та стара самоназва русин дала такі прізвища: *Турчин, Турчиненко, Турчинів, Волошин, Волощенко, Волощук, Литвин* та ін.

Слід також згадати прізвища, які походять від назв *військових звань*. Тут вочевидь найпершим має бути *Гетьман*. Далі йдуть: *Полковченко, Сотник* тощо.

Церква також залишила слід в українському прізвищоформуванні. Згадаймо такі поширені прізвища як: *Дяк, Дяченко, Співак, Пономар, Пономаренко*. Особливо слід відзначити прізвище осіб духовного звання, які надавалися церковними ієрархами після закінчення семінарій та Могиллянської Академії в 18–19 століттях. Це прізвища: *Вознесенський, Нікольський, Рождественський*.

Є ще одна група прізвищ, які давалися у 18 столітті тим, хто мав проблеми з законом або просто бродив по світу. Такими є прізвища: *Левенець, Дейнека, Гайдамака, Сердюк*.

На закінчення огляду шляхів формування українських прізвищ слід зазначити факт спотворення питомо українських прізвищ або самими носіями, або писарями. Такі прізвища як *Міняйлов, Шумилов, Плужников, Рижков*, утворені шляхом дописування російського суфіксу -ов або самими носіями, які з малоросів переходили у великороси, або писарями-державниками. Слід торкнутися спотворення українських прізвищ у Великоросії. Такі нині російські прізвища як Шевченков, Лученков, Іваненков, Колесніченков утворені в часи загальної паспортизації під час реформи 1861 року. Їх надавали дітям українських переселенців, які не мешкали компактно на території Великоросії.

Стосовно походження відкнязівської доби, то такі прізвища як *Кміть, Кукоба, Кукобний, Тур, Ведмідь* вказують саме на ту добу.

Прізвища-назви-народів свідчать, що родовід в Україні почав хтось саме з тих народів турок, росіянин, білорус, румун чи поляк.

Грамотичні особливості притаманні українським прізвищам.

Значення суфіксів -енк, -єнк (Даниленко), -ук, -юк (Данилюк), -ович, -ич (Данилович), -ів (Данилів); зменшувально-пестливі суфікси -ець, -єць, -сь, -ко (Данилко). Також до цієї групи можна додати патронімічний суфікс -шин, який додається до жіночого прізвища за ім'ям чоловіка. Наприклад: син Василюхи (жінки Василя) – Василюшин. Такі прізвища, скоріш за все, утворювались через провідну роль жінки в сім'ї, або (як причину цього) ранню смерть батька, і патронімічний суфікс не встигав закріпитися за дітьми.

Друга група – це суфікси, які вказують на професію чи характерну дію людини, яка дала їй прізвище. Наприклад: -ій (Палій), -ай (Тягай), -ло (Трясило), -йло (Міняйло), -ун (Тихун), -ар (Кобзар).

До цих прізвищ (або вже прізвищ) згодом могли додаватися нові суфікси, які утворювали вже нове прізвище, наприклад: Палійчук, Кобзаренко.

Третя група – суфікси, які вказують на місце проживання або походження людини (-ський, -цький). Шляхетські прізвища (Вишневецькі, Острозькі, Хмельницькі) вказували на родовий маєток, власність, а у простих людей — звідки вони прийшли чи де народились (Полтавський, Хорольський, Житомирський). Цей вид прізвищ також поширений серед поляків та євреїв.

У деяких випадках -ець, -єць (Канівець – з Канева, Коломієць – з Коломиї). Інколи -ий, якщо в корені географічний об'єкт (Яровий, Лановий, Гайовий, Загребельний).

Суфікси -чук, -ук, -юк вказують на географічне місце виходу роду. В даному випадку це полісся (люди, які живуть біля Поля і ЛІСу, тобто ПОЛІСу). Найбільш розповсюджені прізвища в північних областях України, південна частина Білорусії, південний захід Росії, Польщі (за сучасним правописом країна Польща зберегла в собі унікальну назву Полісся. Буква -ѣ(ять) містить в собі дві голосні -і та -е тому пишеться Полѣша а читається Полієша=Полесся і люди, які проживають на цих територіях називаються полѣщУКами або полѣЧУКами).

Суфікс -ко вказує на походження від Козацьких родів. Найбільш розповсюджені по південній та південно східній частині України. Росія (Краснодарський край). Болгарія.

Суфікс -ич вказує на походження від племен які проживають в лісовій смузі (древовИ-Чи). Найпоширеніші в Білорусії, північній області України, (також в Словенії та Сербії – це давні переселення які пов'язані з різними факторами: війни, кліматичні умови).

Суфікс -ец вказує на походження від Половців, наприклад: Половець, Данилець(нащадок Данила з роду половців), Дунаєць (з роду половців проживаючих на Дунаї).

Суфікси -ай та -ис, в яких незрозумілий корінь роду вказує на Литовське походження. (Історична пам'ятка про Велике князівство литовське. Приклад прізвищ: Дрибай, Вашай, Волошай, Куршай, Дукаліс, Лобас. Звернути увагу на назви поселень Шауляй, Шакай, Камаяй, Биржай, Вильнюс, Лентварис, Панделис.

Типові українські суфікси і закінчення прізвищ

-ко: Сірко, Забужко, Цушко, Кличко, Данилко, Хорошко, Приходько, Бойко;

-енк, -єнк (в значенні «чийсь син»): Гриценко, Дем'яненко, Шевченко;

-єньк: Витребенько, Опенько, Потебенько;

-очко (рідше -ичко, -ичка, -ачка): Семочко, Толочко, Марочко (Киселичка);

-овський, -івський: Барановський, Гладковський, Стаховський, Шовковський;

-євський, -євський (в основному шляхта): Алчевський, Миклашевський;

-ський, -цький: Коцюбинський, Скоропадський, Саксаганський;

-ович, -ич (деколи білоруського походження): Давидович, Андрухович;

-ів: Стецьків, Каськів, Петрів, Іванів, Павлів, Бартків;

-ій: Палій, Плаксій, Повалій, Червоній;

-ай: Тягай, Мамай, Нечай, Кицай;

-ий: Многогрішний, Мирний, Піддубний, Червоний, Яровий, Лановий;

-ук, -юк: Гончарук, Дмитрук, Тарасюк, Палагнюк, Михайлюк, Романюк,

-чук: Шинкарчук, Ковальчук, Кравчук, Шевчук, Корнійчук, Бойчук,.

-ач: Горбач, Косач, Деркач, Пугач, Головач

-ак, -чак, -як: Щербак, Барбазяк, Бурлак, Грабчак, Матчак, Рубчак, Залізняк,

-ик, -ник: Білик, Бортник, Лінник, Скрипник, Петрик, Бердник, Пасічник

-єць -єць: Коломієць, Баранець, Горобець, Василюк, Степанець

-сь (форма імені, без подальшого приєднання суфікса): Івась, Ромась,

-ла: Притула, Гамула, Гургула

-ло: Мазило, Шумило, Бурмило, Трясило

-йло (з литовської): Мазайло, Тягайло, Міняйло, Бодайло

-ба: Шкраба, Дзюба, Кандиба, Скиба, Коцюба, Журба

-да: Негода, Майборода, Кривда, Пригода, Байда, Прогляда

-ра: Бандера, Магера, Петлюра, Сосюра

-ар: (в основному професії): Кобзар, Грабар, Римар, Шинкар, Гончар

Походження прізвищ

Прізвища, утворені від імен:

Християнські імена (переважно грецького, латинського та єврейського походження): Антон – Антоненко, Антонович, Антонич; Василь – Василенко, Васильчук; Гнат – Гнатенко, Гнатюк та ін.

Дохристиянські слов'янські імена (найпоширеніші без суфіксів): Білан – білий (Біланенко, Біланюк, Біланчук); Жадан – жаданий (Жаданенко, Жаданюк) тощо.

Прізвища, утворені від професій: Боднар (Боднаренко, Боднарчук); Коваль (Коваленко, Ковалюк, Ковальчук); Грабар (Грабаренко, Грабарук, Грабарчук) та ін.

Військові звання: Гетьман (Гетьманенко, Гетьманчук, Гетьманський); Хорунжий (Хорунженко); Сотник (Сотниченко, Сотничук)...

На церковно-релігійну тему: Апостол, Піп – Попенко, Попчук, Попович.

Прізвища-іменники: від назв предметів, страв, частин тіла, явищ: Теліга, Скворода, Кочерга, Борщ, Галушка, Куліш, Каша, Корж та ін.

Від назв рослин: Береза, Будяк, Буряк, Верба, Горох, Гарбуз.

Від назв тварин і комах: Вовк, Ведмідь, Медвідь, Сиромаха (Росомаха), Кішка, Кіт, Пацюк, Щур, Тхір.

Прізвища, утворені від назви національності чи етнографічної групи, наприклад: Басараб, Бойко, Бойчук, Бойченко, Волох, Волощук, Волощенко, Москаль, Москаленко, Москалюк, Москальчук (тут треба бути уважним, бо слово «москаль» було відоме задовго до того, як ним стали називати солдатів російської армії або мешканців Московії. Москаль – професія металурга-чорнороба, поляки москалем називали запеченого до чорного коржика. В Реєстрі 1649 року є вже багато Москалів та Москаленків, але «москалями» російських стрільців ще не називали)

У контексті історії відбуваються певні зміни в утворенні прізвищ. У XVII-XIX ст. поступово зникають старі шляхетські україноруські прізвища, зате їм на зміну приходять нові, раніш не відомі. Нашадки старих боярських родів, вільних дружинників і общинників – основної маси громадян суспільства України епохи Київської Русі за кілька століть перетворились на незаможних козаків, а то й залежних селян-кріпаків. Це пояснюється історичними умовами і негараздами, які випали на долю представників українського народу в цей період. Серед іншого можна назвати масову зміну прізвищ православною шляхтою Речі Посполитої при вступі до Війська Запорізького під час Хмельниччини і після неї у середині XVII ст., потім репресії щодо представників відомих родів української старшини, які підтримали Івана Мазепу на початку XVIII ст.: "починаючи з 1708 р (анафема Мазепі) деякі прізвища були офіційно заборонені"[3], що змушували їх змінювати прізвища на "типові простонародні" і нарешті масове переведення бідних козацько-шляхетських родин у селянський, зокрема селянсько-кріпацький стан у кінці XVIII і на початку XIX ст. переважно на Правобережній Україні (заміна прізвищ на -ський прізвищами на -чук, -юк) - останній раз в часи правління царя Миколи I.

Отже, прізвища – це скарбниця духовного надбання народу. В них відбиваються різні події та явища громадського життя, процеси праці, мудрість і кмітливість багатьох поколінь, зв'язок людей із певними місцевостями тощо.

Прізвища – своєрідний код для розкриття значної інформації. Походження цих прізвищ може бути різним. Як свідчить проведений аналіз фактичного матеріалу, українські прізвища мотивовані чоловічими іменами, назвами місцевості, професійною ознакою, вуличними прізвиськами є частотнішими порівняно з тими, що мотивуються жіночими номенами, назвами тварин, птахів, хатніх предметів.

Список використаної літератури

1. Бевзенко С.П. Из спостережень над старокиївською антропонімією // Давньоруська ономастична спадщина в східнослов'янських мовах. – К., 1986.
2. Гумецька Л.Л. Нарис словотворчої системи української актової мови XIV- XV ст. – К., 1958.
3. Глинський І.В. Твоє ім'я – твій друг. – К., 1985.
4. Франко І. Причини до української ономастики // Іван Франко. Збір. Тв.: В 50 т. – К., 1982. – Т.36. – С. 391-427.

УДК 101.1

ЕМПАТІЯ В ІНТЕРНЕТІ – СЕРЕДОВИЩІ КІБЕРПРОСТОРУ ФІЛОСОФО-ПСИХОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ

Шовкун Д.О., 1 курс

Щербаківа Н.В., викладач кафедри СГН

Таврійський державний агротехнологічний університет

E-mail: ronskiknight@mail.ru

E-mail: nina.shcherbakova@bk.ru

Постановка проблеми. У наш час, у період високотехнологічного прогресу, люди поступово відходять з реального світу в кіберпростір. У когось це пов'язано з роботою, у когось - з проблемами в реальному житті, а у когось - з бажанням пізнавати і самовдосконалюватися.

Як нам відомо, інтернет – це всесвітня система об'єднаних комп'ютерних мереж для зберігання і передачі інформації. Простіше кажучи, всесвітня мережа або Глобальна мережа, а також просто Мережа. Адже інтернет – це найглибша прірва всіх знань, які відомі в даний час людству. Одним з раніше активних прихильників створення глобальної комп'ютерної мережі є Джозеф Ликлайдер, який у січні 1960 року у своїй статті «Симбіоз людина-комп'ютер» пише: «Мережа таких комп'ютерів, з'єднана один з одним за допомогою широко-смугових ліній зв'язку, що виконують функції сьогодишніх бібліотек разом з очікуваними просуваннями в області зберігання і пошуку інформації та інших симбіотичних функцій». Але не варто забувати, що інтернет є не тільки шляхом до знань, а й до розваг, спілкування і, можливо, навіть до самого щастя, і це лише мала частина того, що приховує в собі всесвітня павутина.

За своїм власним досвідом, я знаю, що в інтернеті набагато комфортніше, ніж у реальному житті, головне - адаптуватися. У кіберпросторі кожен може себе відчути, ким тільки забажає. Для цього ж існує безліч способів, починаючи від соцмереж, закінчуючи онлайн-іграми.

Соцмережі можна порівняти з давньоримським форумом. Саме тут ми можемо знайти конкретну людину і почати спілкування з нею. Плюси цього - за бажанням, анонімність, не перешкода у відстані, розвиток формулювання думки і користування інтернетом як джерелом знань. Мінус – неможливість фізично відчути людину, з якою спілкуєшся, іноді розчарування в людині при реальній зустрічі в житті.

Далі ж хочу зупинитися на тих, хто майже весь свій вільний час проводить в соцмережах. Ці люди не залежні, як звикло вважати суспільство, дізнаючись, скільки часу такі особи проводять в інтернеті.

Також розглянемо онлайн-ігри, адже вони так само є частиною мережі Інтернет.

Дивно, але гри ввійшли в наше життя дуже і дуже давно. Саме в іграх присутні майже всі види людських відносин. У цьому плані нічого не змінилося. Завдяки технічному прогресу ігри дуже розвинулися, особливо в наш час. Йдеться про ті, в яких людина спілкується з іншою людиною не посередньо, через кіберпростір. Онлайн-ігри, як не дивно, з'явилися слідом за інтернетом, приблизно наприкінці 90-х років. І якщо тоді біля комп'ютерів сиділи сотні людей, то зараз – мільйони або навіть мільярди. Сенс онлайн-ігор – це спілкування, змагання і просто комунікація між людьми в мережі інтернет, прикрашена якоюсь вигадкою розробника гри. Такий вид спілкування має як свої плюси, так і мінуси. Почнемо з другого. До недоліків можна віднести наступне:

Людина може проміняти реальний світ на віртуальний. Просто ж забувши про реальний світ, вона занурюється в кіберпростір, намагаючись стати кращою в конкретній онлайн-грі. Отже, людина перестає зовсім цікавитися тим, ким вона є в реальному світі, поставивши гру як вищу мету у своєму житті. Це найбільший недолік онлайн-ігор.

Є й переваги подібних інтернет-розваг. По-перше, це спілкування. Адже чимало людей у наш час, бачачи сучасне суспільство, бояться спілкування і знайомств. В іграх же цей страх

відсутній. Тому легко заводити друзів, та й навіть любов. Звичайно, з початку спілкування буде лише на рівні гри, але потім людина захоче більшого - спілкування в реальному світі, і тоді, забувши про свої страхи, вона піде на це і зустрінеться в реальному житті з тим, хто зацікавив цю особу в грі.

Так само плюс для дітей та батьків, адже сидячи вдома за комп'ютером, дитина завжди під наглядом. Але варто пам'ятати про баланс, щоб не сталося так, як описано вище про негативний вплив онлайн-ігор.

Увагу дитини можна відвернути прогулянкою або ж якимось видом спорту в реальному житті. Адже зараз так само свій розвиток набирає кіберспорт, а саме з дисциплін: Dota 2, CS:GO, WoT і багато інших. Ми перевірили самі, що в інтернеті спілкування комфортніше, адже немає невербальних способів спілкування як в реальному житті, а саме погляду в очі інших фізичних контактів. Лише текст і фото.

Відсутня сором'язливість, страх не сподобатися людині. Та й скажемо, що в інтернеті оцінювати людину легше, адже не так уже сильно впадає в очі її зовнішність і матеріальне становище, за яким звикло судити людей сучасне суспільство. За текстом ж можна визначити інтелект людини, її характер. Але, на жаль, іноді в реальному житті людина являє собою повну протилежність тій, яка була в інтернеті. Але навіть любов в інтернеті має право існувати, адже якщо вона справжня, то рано чи пізно вона зможе перейти і в реальне життя. І так будь-яке інше почуття, добро чи зло... Так що в кіберпросторі потрібно бути не менш відповідальним і обережним, ніж в реальному житті.

Висновок. Так, інтернет є лише зоровою і слуховою інформацією, яка йде до нас з екрану монітора. Але зовсім не це важливо. А важливо те, хто знаходиться по той бік монітора, адже там такі ж живі люди, як і ми. Потрібно розуміти це і залишатися людиною навіть в кіберпросторі, у царстві пікселів, тексту і інших див.

УДК 316.628:004.738.5

ВПЛИВ ІНТЕРНЕТУ НА ЛЮДИНУ, ПЕРЕВАГИ І НЕДОЛІКИ.

Шовкун Д., 1 курс

e-mail: ronskiknight@mail.ru

Городецька О. Г., к.соц.н., доцент кафедри СГН

e-mail: sociomelitopol77@gmail.com

Таврійський державний агротехнологічний університет

У статті розглядається зростання впливу мережі Інтернет на користувачів. Зазначені як позитивні, так і негативні риси впливу Інтернету на людину. Визначено, що збільшення спілкування в Інтернеті свідчить про труднощі в міжособистісному спілкуванні в реальному житті.

Постановка проблеми. Як відомо, Інтернет - це всесвітня система об'єднаних комп'ютерних мереж для зберігання і передачі інформації. Простіше кажучи, всесвітня мережа або Глобальна мережа, а також просто Мережа. Адже Інтернет - це найглибша прірва всіх знань, які відомі в даний час людству. Одним з раніше активних прихильників створення глобальної комп'ютерної мережі є Джозеф Ліклайдер, який у січні 1960 року у своїй статті «Симбіоз людина - комп'ютер» пише: «Мережа таких комп'ютерів, з'єднана один з одним за допомогою широкосмугових ліній зв'язку, що виконують функції сьгоднішніх бібліотек разом з очікуваними просуваннями в області зберігання і пошуку інформації та інших симбіотичних функцій» [1]. Але не варто забувати, що Інтернет є не тільки шляхом до знань, а й до розваг, спілкування і, можливо, навіть до самого щастя, і це лише мала частина того, що приховує в собі всесвітня павутина.

У наш час, у період високотехнологічного прогресу, люди поступово відходять з реального світу в кіберпростір. У когось це пов'язано з роботою, у когось - з проблемами в реальному житті, а у когось - з бажанням пізнавати і самовдосконалюватися.

Аналіз останніх досліджень. Вплив та залежність від Інтернету і соціальних мереж зростає рік від року. Інтерес до вивчення цього питання можна знайти в роботах таких вчених, як Дж. Ліклайдер, Т. Амброз, Д. Узеролл, А. Г. Серго, Е. А. Войниканис, М. В. Якушев, С. Назаренко та ін., які розглядали історію становлення і розвиток Інтернету та соціальних мереж, розкривали його суть і значення, аналізували вплив на суспільство і міжнародний світовий порядок.

Метою статті є аналіз впливу Інтернету на людину, визначення недоліків і переваг цього. Визначення дій, при яких особа не втратить себе у віртуальному світі.

Виклад основного матеріалу дослідження. Мережа Інтернет дає можливість оперативності та доступності зв'язку між користувачами на будь-яких відстанях. Інтернет може сприяти, і в деякій мірі сприяє трансформації особистості. Як пише С. Назаренко, "без постійного інформаційного контакту взагалі неможливі повноцінний розвиток людини й нормальне функціонування соціальних груп і всього суспільства в цілому. Однак поза увагою залишався той факт, що інформаційно-комунікативні процеси можуть приховувати в собі і небезпеку для розвитку особистості й суспільства"[2].

Як пише у своїй статті Т. Амброз, останні роки ми спостерігаємо «демократизацію високих технологій» - це повсюдне впровадження у життя широких шарів населення науково-технічних досягнень в області комунікаційних і інформаційних технологій [3]. Але відсутність налагоджених правових механізмів впливу на інформацію, що представляється в комп'ютерних мережах, дозволяє розміщати тут матеріали відверто націоналістичного, фашистського, расистського змісту, порнографічну продукцію з елементами насильства, рецепти виробництва наркотичних і вибухових речовин і т.д. У ряді країн відзначається поява сайтів, що належать організованим злочинним угрупованням і терористичним організаціям, через які ведеться не тільки обмін інформацією, але і пропаганда відповідних ідей і способу життя. Звичайно це неприпустимо і людство з цим веде боротьбу у кіберпросторі.

Але не лише негативні риси приховує у собі Інтернет.

На думку деяких користувачів в Інтернеті набагато комфортніше, ніж у реальному житті, головне - адаптуватися. У кіберпросторі кожен може себе відчутти, ким тільки забажає. Для цього ж існує безліч способів, починаючи від соцмереж, закінчуючи онлайн-іграми.

Соцмережі можна порівняти з давньоримським форумом. Саме тут ми можемо знайти конкретну людину і почати спілкування з нею. Плюси цього - за бажанням, анонімність, не перешкода у відстані, розвиток формулювання думки і користування Інтернетом як джерелом знань. Мінус - неможливість фізично відчутти людину, з якою спілкуєшся, іноді розчарування в людині при реальній зустрічі в житті.

Зупинимось на тих, хто майже весь свій вільний час проводить в соцмережах. Ці люди не залежні, як звикло вважати суспільство, дізнаючись, скільки часу такі особи проводять в Інтернеті. Стереотипною є думка, що Інтернет пригнічує людську особистість.

За допомогою даних соціологічного дослідження, яке було проведено серед молоді Запорізької області відділом соціологічних досліджень ТДАТУ в листопаді 2014 р. (N=905) розглянемо роль Інтернету [4].

Таблиця 1 - Варіанти відповідей на питання «Чим для вас є Інтернет?», в %

Судження респондентів	Процент
джерелом різноманітної інформації	45,5
способом спілкування з іншими людьми	43,7
не більше ніж розвагою	26,0
способом легкого вирішення багатьох навчальних проблем	17,0
частиною мого життя	6,7
способом піти від грубої реальності	4,9
можливістю показати себе з кращого боку	3,2
можливістю самореалізуватися в цьому житті, бути самим собою	2,2
важко відповісти	1,8
Ваш варіант	0,6

Отримані данні свідчать проте, що Для більшості опитуваних Інтернет є джерелом інформації (45,5%) і способом спілкування з людьми (43,7%), а також є не більше ніж розвагою (26%).

В структурі суспільства відбуваються зміни під впливом Інтернету, і це відбивається на молодому поколінні, що веде до появи як негативних, так і позитивних наслідків. До негативних відносять Інтернет-залежність, а до позитивних, це можливість навчитися користуватися інформаційними, комп'ютерними технологіями та ресурсами.

А чи існує Інтернет залежність? Розглянемо відповідь на це питання у таблиці 2:

Таблиця 2 - Варіанти відповідей на питання «Чи становить для Вас складність в будь-який момент "вийти" з Інтернету?», в %

Судження респондентів	Процент
Без відповіді	15,6
можу зробити це в будь-який момент	62,0
не завжди можу це зробити, адже там так багато цікавого	18,1
зробити це для мене дуже важко	4,3

Як показали відповіді на питання, приблизно кожний четвертий вважає себе залежний від Інтернету. Щоденне відвідування глобальної мережі Інтернету, призводить до нехтування особистими справами. Це свідчить про їх патологічну захопленість глобальною мережею і прагненню до заміщення реального життя віртуальною, що виражається в прагненні молоді проводити в Інтернеті все більше часу і нездатності швидко завершити сеанс роботи [4].

Інтернет являє собою велику складову частину дозвілля сучасної молоді. Відповідаючи на питання «Чи «сидите» Ви в Інтернеті? Якщо так, то як часто?» ми побачили, що приблизно 58% респондентів це роблять щоденно, 17,6% - 1-2 рази на тиждень і частіше, 10,3% - звертаюся до Інтернету дуже рідко, 9% - раз на тиждень і рідше, а 5,3% Інтернетом не користуються.

Для молодих людей, які отримують доступ до Інтернету, віртуальне середовище іноді здається навіть більш зрозумілим, ніж реальний світ, особливо це стосується онлайн-ігр. Дивно, але ігри ввійшли в наше життя дуже і дуже давно. Саме в іграх присутні майже всі види людських відносин. У цьому плані нічого не змінилося. Завдяки технічному прогресу комп'ютерні ігри дуже змінилися, особливо в наш час.

Отже, Інтернет несе в собі як користь, так і негатив. До позитивної сторони можна віднести: спілкування на великій відстані; пошук корисної інформації; доступ до будь-якої точки світу. Але до негативних сторін можна віднести те, що багато часу витрачається на непотрібні речі «сидячі» в Інтернеті і мережі; менше часу витрачається на спілкування в реальному житті; безконтрольність і все доступність..

Висновок. Слід зазначити, що, незважаючи високу функціональність Інтернету і соціальних мереж, необхідно усвідомлювати небезпеку тривалого знаходження молодих людей у віртуальному просторі. З одного боку, вона здається суспільним благом, з іншого боку, віртуальна свобода становить загрозу (у вигляді Інтернет-залежності) для суспільства в цілому і молодого покоління зокрема.

Список використаних джерел:

1. Joseph L. Man-Computer Symbiosis [Електронний ресурс] / Licklider Joseph. – 1960. – Режим доступу до ресурсу: <http://memex.org/licklider.pdf>.
2. Гільтайчук Ю. В. Вплив мережі інтернет на суспільство [Електронний ресурс] Міжнародний науково - технічний університет ім . Юрія Бугая .- Режим доступу до статті: nauka.zinet/info/9/gyitaychuk.php It; <http://nauka.zinet/info/9/gyitaychuk.php>
3. Томас А. Проблеми негативного впливу Інтернету на молодь [Електронний ресурс] / Амброз. – Режим доступу до ресурсу: <http://electric.org.ua/old/copypaste/problemynehatuvnoho-vplyvu-internetu-na-molod.html>
4. Аналіз результатів дослідження проблеми дозвілля молоді (Запорізька область) : науковий звіт ЦНПД, «Соціо», листопад 2014 р. / О.Г. Городецька – Мелітополь, [б.и], 2015. – 32 с.
5. Городецька О.Г. Вплив Інтернету на поведінку сучасної молоді / О.Г. Городецька, С.В. Гринішак // Тези доповідей I Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції студентів та магістрів за підсумками наукових досліджень 2014 року «Перші кроки до науки». Мелітополь: ТДАТУ, квітень 2015. – С. 262-264.

СЕКЦІЯ 4.

ВИЩА МАТЕМАТИКА ТА ФІЗИКА

УДК 535. 44

ДОСЛІДЖЕННЯ ДИФРАКЦІЇ У ВИПАДКУ ВІДБИВАЮЧОЇ ГАРМОНІЧНОЇ ГРАТКИ

Жуковський А.Я., 1 курс

Закревський Л.Д., 1 курс

Дьоміна Н. А., к.т.н., доцент

Морозов М. В., к.ф.-м.н., доцент

Таврійський державний агротехнологічний університет, тел. (0619) 42-68-74

Робота присвячена визначенню інтенсивності відбитої від гармонічної ґратки хвилі в залежності від кута дифракції та амплітуди модуляції рельєфу. Використовується чисельний метод інтегрування (MathCad) для дифракції Фраунгофера у випадку скалярного наближення для відбиваючої одновимірної ґратки.

Постановка проблеми. Проблеми розповсюдження та дифракції світла, у тому числі при відбитті від періодичних структур, розглядаються, наприклад, у роботах [1,2]. Застосування голографічного способу дозволило отримати відбиваючі ґратки з гармонічним профілем [3], які широко застосовуються в спектроскопії та метрології. Тому розгляд дифракції світла у цьому випадку є актуальним.

Основна частина. Одновимірна відбиваюча гармонічна дифракційна ґратка має рельєф, який описується функцією (рисунок 1):

$$z = z_m \cdot \sin k_1 x, \quad (1)$$

де z_m - амплітуда синусоїдального профіля,

$k_1 = \frac{2\pi}{d}$ - вектор оберненої ґратки (хвильовий вектор),

d - період дифракційної ґратки.

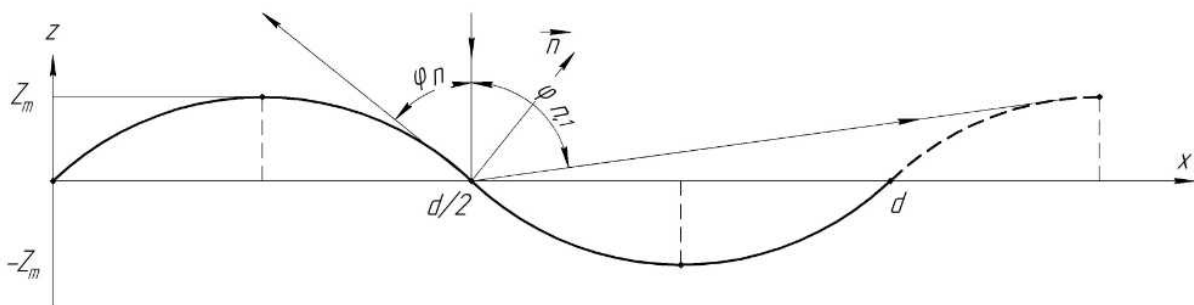

Рис. 1. Обмеження кутів дифракції при відбитті від гармонічної ґратки

Для випадку скалярного наближення амплітуда плоскої хвилі при дифракції Фраунгофера, якщо не враховувати повторного відбиття, дорівнює [1,2]:

$$E = \frac{E_0}{d} \cdot \int_0^d e^{i(\omega t - k \cdot \Delta)} \cdot dx, \quad (2)$$

де $k = \frac{2\pi}{\lambda}$ - хвильове число плоскої хвилі;

$\lambda = c \cdot T = \frac{2\pi c}{\omega}$ - довжина хвилі;

$\Delta = z_m \cdot (\cos \varphi + 1) \cdot (1 - \sin k_1 x) - x \cdot \sin \varphi$ - оптична різниця ходу для плоскої хвилі;
 φ - кут дифракції (відбиття).

Амплітуда відбитої хвилі у випадку достатньо малих амплітуд z_m синусоїдального профіля та кутів φ дифракції дорівнює:

$$E(\varphi, z_m) = \frac{E_0}{d} \cdot e^{i\omega t} \cdot e^{-ikz_m(1+\cos\varphi)} \cdot \int_0^d e^{ik[z_m(1+\cos\varphi)\sin k_1 x - x\sin\varphi]} \cdot dx \quad (3)$$

Інтеграл у виразі (3) не визначається аналітично, а може бути знайдено тільки чисельними методами. Для розгляду розповсюдження та дифракції електромагнітних хвиль, у тому числі світлових, в останній час використовують чисельний метод розв'язку диференціальних рівнянь Максвелла у кінцевих різницях у часовому просторі (FDTD). Цей метод може також бути застосовано у подальшому розгляді інтенсивності дифракційної картини, в першу чергу у ближній зоні (дифракція Френеля).

Спочатку розглянемо обмеження для кутів φ_n дифракції, при яких не відбуваються повторні відбиття (рисунок 1). Тоді:

$$\operatorname{tg} \varphi_n = \frac{dx}{dz} = \frac{1}{z'(x)} = \frac{d}{2\pi \cdot z_m \cdot \cos k_1 x} \quad (4)$$

У випадку $d = 2\lambda = 1,26 \text{ мкм}$ та $z_m = 0,12 \text{ мкм}$ максимально допустимий кут відбиття дорівнює $\varphi_n \cong 60^\circ$, похибка обчислення приблизно 20%.

Для отримання залежності інтенсивності дифракційної хвилі від кута дифракції φ для різних значень амплітуди z_m модуляції рельєфу гармонічної відбиваючої ґратки використовуємо чисельні методи інтегрування, наприклад, математичний пакет MathCad. Розроблені алгоритм та програма обчислення інтенсивності $I(\varphi) = I_0 \langle E \cdot E^* \rangle$.

Відповідні графіки залежності інтенсивності відбитої хвилі від кута φ для випадку, коли період дифракційної ґратки дорівнює $d = 2\lambda = 1,26 \text{ мкм}$, наведені на рисунку 2.

Результати дослідження залежності інтенсивності дифракційної хвилі від параметрів відбиваючої ґратки можуть бути використані при розробці технології виготовлення голографічних дифракційних ґраток та «радужних» голограм.

Висновки. Розглянута дифракція Фраунгофера для відбиваючої синусоїдальної дифракційної ґратки у скалярному наближенні хвильової оптики для малих кутів дифракції та амплітуд модуляції гармонічного профілю ґратки. Використано чисельний метод інтегрування MathCad для отримання залежності інтенсивності відбитої хвилі від кута дифракції та параметрів гармонічної відбиваючої ґратки.

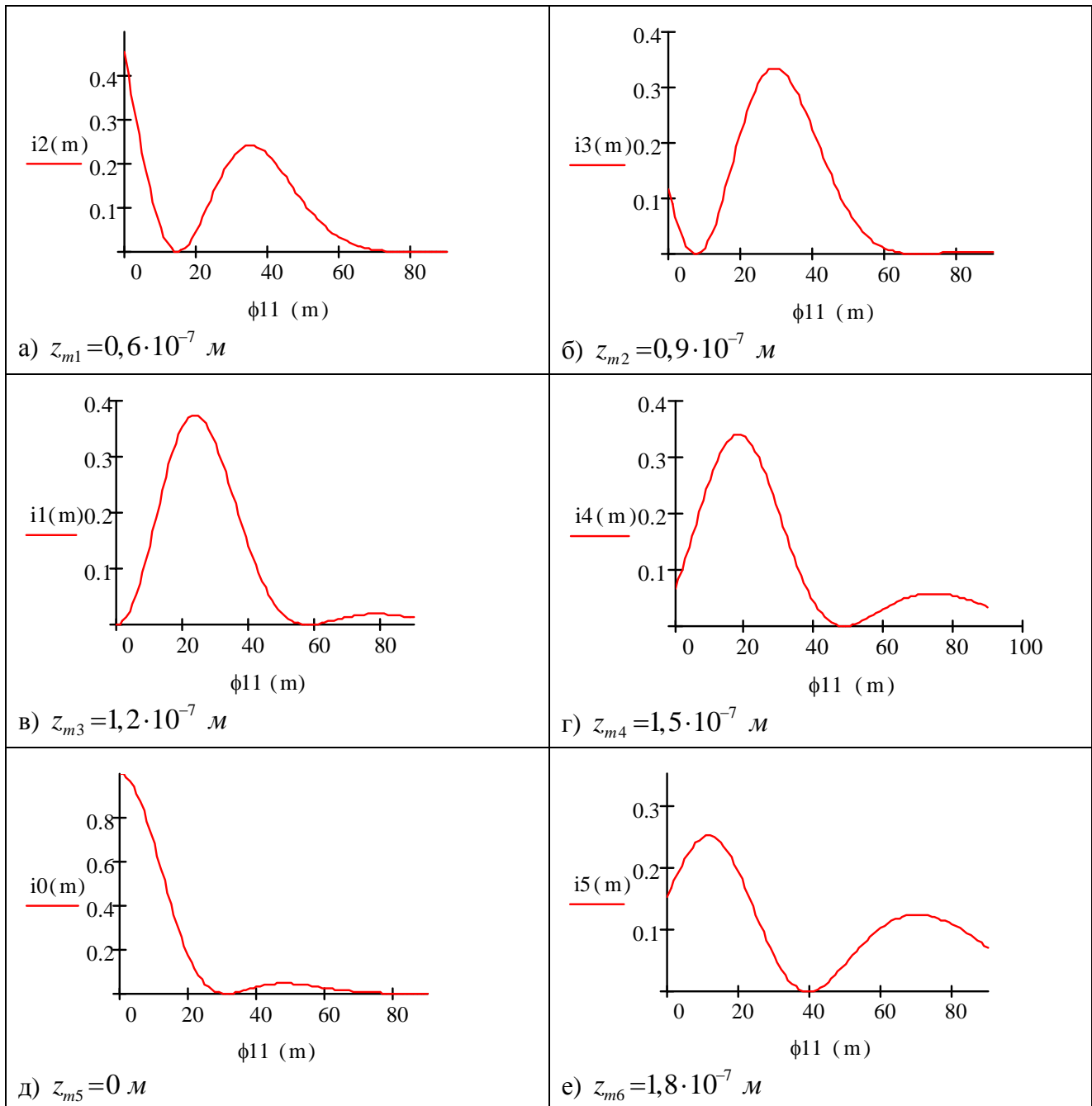

Рис. 2. Графіки залежності інтенсивності дифракційної хвилі від кута дифракції для різних значень амплітуди z_m модуляції рельєфу гармонічної ґратки.

Література

1. Фок В. А. Проблемы дифракции и распространения электромагнитных волн / В. А. Фок. – Питер, 2010. – 520 с.
2. Дифракционные решетки / [Шестопалов В. П. и др.]. – [Ч.1]. – Киев: Наукова думка, 1986. – 232с.
3. Мустафин К. С. Голограммная оптика: разработки и применения / К. С Мустафин. – Л., 1990. – с.217-225. – (Материалы XXI Всесоюзной школы по голографии).
4. Калитеевский Н. И. Волновая оптика. [Учеб. пособие для университетов] / Н. И. Калитеевский – М.: Высш. школа, 1978. – 383с. – (Изд. 2-е, испр. и доп.).
5. Дьоміна Н.А., Морозов М.В. Відбиваючі дифракційні ґратки з гармонічним рельєфом / Н. А Дьоміна, М.В. Морозов. – Мелітополь, 2015. – с.111-114. – (праці ТДАТУ, Вип.15, т.4).

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. ІНОЗЕМНІ МОВИ: НАУКОВІ ПОШУКИ СТУДЕНТСТВА (АНГЛІЙСЬКА МОВА).....	3
PUBLIC SPEAKING SKILLS DEVELOPMENT: PRACTICAL RECOMMENDATIONS FROM AND FOR UNIVERSITY STUDENTS.....	4
Hryshyn I. S., Polikarpova Yu. O.	
THE PROBLEM OF LOW SELF-ESTEEM AND SOME WAYS TO OVERCOME IT.....	6
Yerhunova I., Polikarpova Yu. O.	
COMMON AGRICULTURAL POLICY: EUROPEAN EXPERIENCE OF COOPERATION IN AGRICULTURE	7
Skorobohat'ko Yana, Polikarpova Yu. O.	
INFORMATION TECHNOLOGY AS A MODERN EMPLOYMENTS PHERE.....	8
Miahkov P., Symonenko S.	
USING CAD IN FOOD INDUSTRY.....	10
Konovalskyi A., Symonenko S.	
NIKOLA TESLA'S INVENTIONS THAT CHANGED THE WORLD.....	12
Mykola Abarenko, Oleksandr Hrybachov, O.A. Titova	
STEVE JOBS CONTRIBUTION TO INNOVATIVE TECHNOLOGIES DEVELOPMENT	14
Borysov V.V., Karaieva T.V.	
THE IMPORTANCE OF INFORMATION TECHNOLOGIES IN THE ORGANIZATION OF INVENTORY ACCOUNTING.....	16
Буркат О.М, Кравець О.О.	
YOUTH VALUE ORIENTATION ON THE PATH TO THE EU	18
Івова Н.В., Кравець О.О.	
WHY DO WE LIE?.....	20
Hrushko V., Shevchenko S.P.	
PECULIARITIES OF FRUIT CROPS IRRIGATION SYSTEMDESIGNING.....	22
Kovalchuk D., Karaiev O.G., Karaieva T.V.	
THE PROBLEM OF GLOBAL WARMING: LOCAL DECISIONS FOR GLOBAL SOLUTIONS	25
Kravtsov D., Karaieva T.V.	
ADVANTAGES AND DISADVANTAGES OF ELECTRIC CARS	28
Konstantynov A.V, Zhukova T.V.	
IT FOR DISABLED PEOPLE	30
Bezкровна А., Lutvyna Yu.S.	
IMPORTANCE OF ERGONOMICS IN STUDY	31
Hesheva H., Lytvyna Yu.S.	
PROSPECTS OF ELECTRIC CARS	33
Sanina O.S, Saplin S.A., Gots O.K., Titova O.A.	
SOCIAL RESPONSIBILITY AS FACTOR OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT	35
Unanian M., Kalchenko S.V., Karaieva T.V.	

CORPORATE SOCIAL RESPONSIBILITY	37
Kharchenko D., Kalchenko S.V., Karaieva T.V.	
EMPATHY IN THE INTERNET CYBERSPACE.....	40
Shovkun D., Shevchenko S.P.	
СЕКЦІЯ 2. ІНОЗЕМНІ МОВИ: НАУКОВІ ПОШУКИ СТУДЕНТСТВА (ФРАНЦУЗСЬКА МОВА)	42
L'ANALYSE DE LA MEILLEURE PROTECTION DES INSTALLATIONS ÉLECTRIQUES CONTRE LES SURTENSIONS	43
Bilous I.I., Vynogradova M. S.	
AUGMENTATION DE L'EFFICACITÉ DU FONCTIONNEMENT DE LA PRODUCTION VÉGÉTALE	45
Kovalenko I.V., Vynogradova M. S.	
ECO-MARKETING EST UNE NOUVELLE TENDANCE DE LA COMMERCIALISATION SUR LES MARCHES DES MATIERES PREMIERES ET SERVICES	48
Kramarenko S.O., Vynogradova M. S.	
LA RÉMUNÉRATION DU TRAVAIL DANS LES ENTREPRISES AGRAIRES DE L'UKRAINE	51
Niéfodov O.V., Vynogradova M. S.	
LES BASES DE LA COMPTABILITÉ ET DE L'ANALYSE DES FRAIS, DES REVENUS ET DES RÉSULTATS FINANCIERS DE LA DIRECTION ÉCONOMIQUE ET FINANCIÈRE DE L'ACTIVITÉ DE L'ENTREPRISE.....	54
Suprunenko I.R., Vynogradova M. S.	
СЕКЦІЯ 2. ІНОЗЕМНІ МОВИ: НАУКОВІ ПОШУКИ СТУДЕНТСТВА (НІМЕЦЬКА МОВА)	57
DIE SORTENUNTERSUCHUNG DER SÜSSKIRSHENFTUCHTEN DER AUSLÄNDISCHEN SELEKTION DER MITTELFRISTIGEN REIFE FÜR EIGNUNG ZUM EINFRIEREN	58
Buchko A., Ivanova I.JE., Sajzewa N.W.	
EINSATZMÖGLICHKEITEN VON CLOUD COMPUTING IN DER HOCHSCHULAUSSCHULUNG.....	61
Nikolaienko V.V., Sitsylitsyn Y.A., Sajzewa N.W.	
ANALYSE DER QUALITÄTSKENNZEICHEN IN FRISHEN UND GEFRORENEN FRÜHSÜSSKIRSCHENFRÜCHTEN DER FREMDSELEKTION, ANGEBAUT UNTER VERHÄLTNISSEN VON DER GMBH "BLACK SEA FRUIT COMPANY"	63
Prokuda V., Ivanova I.JE., Sajzewa N.W.	
HOCHTEMPERATUR-RECYCLING VON ABFÄLLEN	66
Rubanska O., Sajzewa N.W.	
ANALYSE DER WICHTIGSTEN PRODUKTIONS- UND GEBRAUCHSEIGENSCHAFTEN DER POPULÄREN JOGHURTSORTEN.....	68
Stepanenko V., Sajzewa N.W.	
VORTEILE DER VERWENDUNG DER HYDROGELKAPSEL IN INDUSTRIELLER GETREIDEERZEUGUNG	70
Filipischen M.V., Sajzewa N.W.	
DIE GRANULATION DER SONNENBLUMENSCHALEN	72
Zygljarowa W.W., Sajzewa N.W.	

BESONDERHEITEN DER KOMPLEXEN VORBEREITUNG EINER PROFESSIONELLEN PRÄSENTATION	75
Хітров А., Мунтян С. Г.	
TECHNOLOGIE DER DURCHFÜHRUNG EINER ERFOLGREICHEN PRÄSENTATION.....	77
Самсонова М., Мунтян С. Г.	
KÜRBISPRODUKTION IN DER UKRAINE UND IN DEUTSCHLAND: SORTEN, ANBAUTECHNOLOGIEN, ABSATZ.....	79
Чуприна А., Мунтян С. Г.	
СЕКЦІЯ 3. ОХОРОНА ПРАЦІ ТА БЕЗПЕКА ВИРОБНИЦТВА.....	81
ПРОМИСЛОВА БЕЗПЕКА ПРИ ВАНТАЖНИХ РОБОТАХ.....	82
Хома А.М., Дереза О.О.	
СЕКЦІЯ 4. СОЦІАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУСПІЛЬСТВА	84
ГЕНДЕРНІ АСПЕКТИ СПІЛКУВАННЯ.....	85
Вовк І., Шлєіна Л.І.	
УДОСКОНАЛЕННЯ ПОДАТКОВИХ ВІДНОСИН ТА ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ АГРАРНОЇ СФЕРИ ЕКОНОМІКИ	88
Калитка А., Горбова Н.О.	
МОЛОДЬ ЯК РУШІЙНА СИЛА РЕВОЛЮЦІЇ ГІДНОСТІ	92
Каштанов Д., Щербаківа Н.	
ЦІННІСНІ ПРІОРИТЕТИ СТУДЕНТІВ.....	94
Кондаков І., Козинець О. А.	
ВАЖЛИВІСТЬ ДИПЛОМУ ПРО ВИЩУ ОСВІТУ ДЛЯ СТУДЕНТІВ	96
Кравець І.В., Городецька О.Г.	
ВИРІШЕННЯ ПРОБЛЕМИ СТОСУНКІВ МІЖ ЧОЛОВІКАМИ ТА ЖІНКАМИ.....	99
Кравцов Д. В., Крупенко О.В.	
ЮРИДИЧНИЙ АСПЕКТ УТРИМАННЯ ЕКЗОТИЧНИХ ТВАРИН В ДОМАШНІХ УМОВАХ В УКРАЇНІ	102
ЛунгаД., Нестеренко О.М.	
ВПЛИВ РЕКЛАМИ НА ПОВЕДІНКУ МОЛОДІ	104
Мешкова В. Є., Городецька О. Г.	
ПСИХОЛОГІЧНІ РИЗИКИ В ПРОФЕСІЙНОМУ СПОРТІ.....	106
Арабаджийський О., Крупенко О.В.	
КОУЧИНГ ЯК НОВА ФОРМА НАВЧАННЯ.....	108
Борисов В.В., Крупенко О.В.	
ЗАГАЛЬНІ ОСНОВИ ПЕДАГОГІКИ ВИЩОЇ ШКОЛИ	110
Васецька І., Крупенко О.В.	
ПРАВОВЕ ВИХОВАННЯ ЯК АСПЕКТ РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА	112
Вовк І., Нестеренко О.М.	
ФОБІЯ, ЯК ЧИННИК, ЩО ЗАВАЖАЄ РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ	115
Генсицький М.В., Крупенко О.В.	
НАЦІОНАЛЬНО-ВИЗВОЛЬНА ДІЯЛЬНІСТЬ ОУН(Р) НА ТЕРИТОРІЇ ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСТІ У 1941-1943 РР	118
Гричана А., Михайлов В.В.	

ВПЛИВ СПОРТУ НА ЕМОЦІЙНИЙ СТАН ЛЮДИНИ.....	121
Аблямiтов Є., Шелудько О.О.	
ФІЛОСОФСЬКИЙ ПІДХІД ДО ДОСЛІДЖЕННЯ БЕЗРОБИТТЯ	123
Безкровна А.Ю., Щербакова Н.В.	
РЕЛІГІЯ ПРОТИ ДАРВІНІЗМУ. ПСИХОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ	125
Бріщин А., Крупенко О.В.	
УДОСКОНАЛЕННЯ ОРЕНДНИХ ЗЕМЕЛЬНИХ ВІДНОСИН В СІЛЬСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВІ.....	127
Букша Х.О., Горбова Н.О.	
ЧИ БАГАТО ЛЮДЕЙ СЕРЕД ЛЮДЕЙ?.....	129
Бурцева С., Шелудько О.А.	
ЛЮДИНА НАШОЇ ПАМ'ЯТІ	131
Вовк І. В., Мельник О.О.	
ЩО Є МОТИВАЦІЄЮ НАШОГО ЖИТТЯ?.....	134
Вовк І.В., Щербакова Н.В.	
ПОНЯТТЯ ЩАСТЯ В СУЧАСНОМУ СВІТІ.....	138
В'юн С., Шелудько О.А.	
КОНФЛІКТ У РОДИНІ ТА ЙОГО ВПЛИВ НА РОЗВИТОК ДИТИНИ	140
Гаврилова Н., Шелудько О.О.	
ВПЛИВ ЗАСОБІВ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ НА ПРОЦЕС ПОЛІТИЧНОЇ СОЦІАЛІЗАЦІЇ МОЛОДІ.....	142
Галич К.Є., Морарь М.В.	
СОЦІАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ МОЛОДІ.....	143
Ганжина А., Лазутіна Ю.М.	
ЛЮДИНА В ІНФОРМАЦІЙНОМУ СУСПІЛЬСТВІ: ПРОБЛЕМА ІДЕНТИФІКАЦІЇ.....	146
Гешева Г. В., Щербакова Н.В.	
ПРОБЛЕМИ ЗАХИСТУ АВТОРСЬКИХ ПРАВ В УКРАЇНІ.....	148
Гогунська А.С., Мельник О.О.	
ВПЛИВ ВІЙНИ НА ПСИХОЛОГІЧНИЙ СТАН ЛЮДИНИ	151
Закревський Д. Д., Шелудько О.О.	
ЯК ЗМІНИТИ ЖИТТЯ НА КРАЩЕ?.....	153
Клик А. В., Шелудько О.О.	
ЕТИЧНІ ПРОБЛЕМИ НАЦІОНАЛЬНИХ ВІДНОСИН	155
Лаба В.П., Шелудько О.О.	
ПРОБЛЕМИ МОВИ І МОВЛЕННЯ СУЧАСНОЇ МОЛОДІ	158
Мешкова В. Є., Шелудько О. О.	
ФАКТОРИ, ЩО ВПЛИВАЮТЬ НА РОЗВИТОК ПАМ'ЯТІ	160
Носаченко О., Шелудько О.О.	
ГЕРОЙ РАДЯНСЬКОГО СОЮЗУ - ЛІСКОНОЖЕНКО МИКОЛА ГАВРИЛОВИЧ.....	163
Сергієнко В.І., Мельник О.О.	
ЕКСТРЕМІЗМ І ТЕРОРИЗМ:ПОНЯТТЯ ТА ОСНОВНІ ВИДИ	165
Сергієнко В.І., Щербакова Н.В.	
ВПЛИВ ГЕНДЕРНОЇ ПОЛІТИКИ НА ТРАДИЦІЙНІ СІМ'Ї.....	168
Скиба В. А., Городецька О.Г.	

ЗЕМЕЛЬНІ ДОВІРЧІ ПРАВОВІДНОСИНИ: ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА	171
Мілусь Е.В., Горбова Н.О.	
ПСИХОЛОГІЧНИЙ ВПЛИВ МУЗИКИ НА ПСИХІКУ ЛЮДИНИ	173
Москаленко П., Крупенко О.В.	
ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ОРЕНДНИХ ЗЕМЕЛЬНИХ ВІДНОСИН В УКРАЇНІ	175
Пузирь О. А., Горбова Н.О.	
ПЛЮСИ І МІНУСИ ЗАДІЯНОСТІ СТУДЕНТІВ В АКТИВНОМУ ЖИТТІ ВНЗ.....	177
Рубанська О., Крупенко О.В.	
ПРАВОВЕ ВИХОВАННЯ В АРАБСЬКИХ КРАЇНАХ.....	179
Сергієнко В.І., Нестеренко О.М.	
ГЕНДЕРНІ СТЕРЕОТИПИ ЩОДО ПОВЕДІНКИ ЧОЛОВІКІВ І ЖІНОК	182
Стоєва Т.С., Щербакова Н.В.	
ВІДМІННОСТІ МІЖ МАНІПУЛЯТОРАМИ ТИПІВ НАРЦИС ТА ВУЛКАН	185
Страхова К., Крупенко О.В.	
ФОРМУВАННЯ ТА ЕВОЛЮЦІЯ ЦІННОСТЕЙ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ.....	187
Страхова К. С., Городецька О. Г.	
НАШЕ МАЙБУТНЄ	190
Сичев В., Шелудько О.О.	
СЛЕНГ ЯК МОВНЕ ЯВИЩЕ	192
Тюніна К., Зімонова О. В., Частоколяний С.Г., Козинець О. А.	
НАУКОВО-ДОСЛІДНА ТА ОРГАНІЗАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ М. Ф. СИДОРЕНКА	196
Шевченко А., Михайлов В.В.	
СОЦІАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МОЛОДІ В ГАЛУЗІ ОСВІТИ.....	199
Шмотолоха Н.Р., Козинець О. А.	
ПОХОДЖЕННЯ УКРАЇНСЬКИХ ПРИЗВИЩ	201
Шовкун Д., Максимець О.М.	
ЕМПАТІЯ В ІНТЕРНЕТІ – СЕРЕДОВИЩІ КІБЕРПРОСТОРУ ФІЛОСОФО- ПСИХОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ.....	207
Шовкун Д.О., Щербакова Н.В.	
ВПЛИВ ІНТЕРНЕТУ НА ЛЮДИНУ, ПЕРЕВАГИ І НЕДОЛІКИ.	209
Шовкун Д., Городецька О. Г.	
СЕКЦІЯ 5. ВИЩА МАТЕМАТИКА ТА ФІЗИКА.....	212
ДОСЛІДЖЕННЯ ДИФРАКЦІЇ У ВИПАДКУ ВІДБИВАЮЧОЇ ГАРМОНІЧНОЇ ГРАТКИ.	213
Жуковський А.Я., Закревський Л.Д., Дьоміна Н. А., Морозов М. В.	
ЗМІСТ.....	216

*II Всеукраїнська науково-практична Інтернет-конференція студентів та магістрантів
за підсумками наукових досліджень 2015 року «ПЕРШІ КРОКИ ДО НАУКИ»*

**Таврійський державний агротехнологічний університет
2016**